

TÂM LỰA ĐÀO

Xuân Vũ

Chương 1

Ông Tư thức dậy sớm ra vườn tưới cam như thường lệ. Ông đã chăm chút mấy chùm cam trĩu từ mười bữa nay. Ông dựng chiếc gàu mo vào gốc cam và ngược nhìn lên. Kiến vàng bỏ ổ trống bộn vì kiến hôi. Lũ bắt lương này từ đâu đến phá tán làm đồng loại tan cửa nát nhà. Ông oằn nhánh xuống bề chùm trái ứng dạ, nghiêng qua lật lại xem xét. Kiến vàng thưa thì cam sẽ ít nước và chai dần. Phải đánh đuổi chúng nó đi thì vườn cam mới tốt được. Ông Tư tưới xong, đem cam vào nhà thì Minh cũng vừa thức dậy. Đêm qua nó với thằng Bảo, hai anh em đi cắm câu được cặp cá lóc cháo. Ông Tư bảo con:

- Con đem cam với cá biếu cho thầy Tám trước khi nhập trường.

Thằng Bảo đang ngủ, nghe nói, ngồi bật dậy, phóng xuống đất:

- Để con dẫn anh đi đường tắt cho mau

Thằng Bảo định lấy sợi dây lát cà bấp xỏ mang cá còn Minh cầm mấy trái cam, nhưng ông Tư bảo:

- Món gì biếu cho thầy cũng phải ngon lành và trang trọng. Cam thì để trong rổ cho khỏi dập, còn cá thì bỏ trong giỏ đàng hoàng. Vậy mới phải lễ của trò đối với thầy. Con nên nhớ câu: Không thầy đố mày làm nên nghe con! Hôi ba đi chọc chữ Nho, ông nội con luôn luôn nhắc nhở câu "Quân Sư Phụ".

Bà Tư bắt thêm cặp trê vàng mọng và xúc một quả nếp trắng, đặt mấy quả cam vào rồi dặn Minh:

- Con bung cam và nếp. Để thằng Bảo xách giỏ cá. Nó mà bung nếp thì tới đó không còn một hạt.

Thế là anh em khởi hành.

Thầy Tám dạy trường xóm. Trường của thầy cứ dời chỗ luôn. Có khi là chái nhà của cha mẹ học trò hảo tâm. Có khi chỉ là cái chòi trống của nhà giàu để dành chất củi. Chỗ nào không dột, nắng không chói, đủ lót cái bàn hoặc bộ ván thì đó có thể là nơi dạy học của thầy. Thầy không học trường sư phạm, nhưng cả trăm trẻ con trong xóm đưa trước, đưa sau đều đến đây thọ giáo. Nhiều đứa đã vô trường làng, lên trường quận, trường tỉnh, trong số đó có Minh. Thầy dạy suốt năm không bãi trường, không hạn chế tuổi học trò, không có lớp riêng biệt. Đứa nào đến, thầy tùy trình độ mà dạy, từ a, b, c đến toán nhơn một con, toán chia hai con. Mười đứa mười lớp, không đứa nào học giống đứa nào.

Tiền công của thầy được cha mẹ học trò quy định là một đồng một tháng, nhưng có nhiều người đền ơn thầy hai, ba cắc, còn lại thì đem bầu bí, gạo nếp, cá mắm bù vào. Thầy Tám vui lòng nhận tất cả, không kèo nài.

Thầy dạy ở xóm lâu lắm, không ai nhớ được mấy chục năm. Có gia đình cha học chữ của thầy rồi con cũng học chữ của thầy, nói gì anh em như Minh và Bảo.

Vừa đi, Minh hỏi em:

- Mấy giờ thầy lên lớp?

- Tụi em tới chừng nào thầy dạy chừng đó. Khi ở nhà có chuyện, cha mẹ tới kêu con về, xong việc trở lại học tiếp.

Minh sực nhớ ra hồi trước mình cũng vậy. Cứ tới học, chừng nào thuộc thì thầy phóng bài mới chớ đâu có "thời dụng biểu", giờ nào bài nấy như trường nhà nước.

Bảo dắt anh đi len lỏi qua hè nhà bà bảy, người đạo Cao Đài, thường mua nùm mối của Bảo, băng ngang vườn ông Hai Nghi đạo Thiên Chúa, xẹt qua trước cửa nhà ông Tám Kỳ, chuyền trên đầu búp lá qua xẻo nhỏ ông Bộ v.v... toàn những đoạn đường mới trong vườn do lũ học trò mở mang để đi ngang về tắt cho mau.

Ở tỉnh, mang guốc trên mặt đường tráng nhựa, vừa đi vừa hút gió nhạc Tây khoẻ ru, bàn chân không khi nào bị vấp. Còn ở đây, mặt đất đầy lỗ chân trâu, đầu búp lá nhọn như guom, cũng phải bước lên. Nhiều khi phải đi cây độc mộc, chạy vụt qua thân cây cau bắc ngang mương (nếu đi chậm sẽ té), có quãng lại phải lách mình qua kẹt lá, bường tới... Con đường ngoằn ngoèo này Bảo thuộc lòng và đi nhanh như gió, làm anh nó bước theo mướt mồ hôi.

Đang đi bỗng Bảo đưa giỏ cá cho Minh xách:

- Để em bắt tụi còng gió đồ xanh này chơi. - Nói xong lội xuống mương.

Bắt còng gió xong lại reo lên:

- Để em móc cái hang này chút đã!

- Hang gì mà móc?

Bảo trở vào mé bờ có dấu đất đùn, quả quyết:

- Dấu chân ếch còn mới tinh!

Nói xong Bảo thò tay vào hang, miệng liền thoảng tia lia:

- Để em bắt cặp ếch này về ca-ri cho ba nhậu... Ha..ha...!

Bỗng Bảo ré lên rồi rút tay ra. Một con cua biển vàng nghênh đeo dính tay cậu bé. Bảo vùng mạnh, nhưng chú cua không sút. Hai chiếc càng cua kẹp cứng tay Bảo như kềm sắt. Bảo nhăn nhó, nhưng không có vẻ hốt hoảng. Có lẽ cậu bé đã từng bị cua kẹp nhiều lần nên không sợ. Cậu đưa tay lên mé bờ bảo Minh:

- Anh nạy cái ô tềng heng kia kia, nện thẳng tay lên lưng nó giùm cho em!

Minh buông giỏ cá và quả nẹp xuống làm theo lời Bảo. Con cua bị đập bể mu, càng rụng lia thân nhưng vẫn còn kẹp dính tay thẳng nhỏ. Bảo đưa tay lên miệng cắn "rộp rộp" như nhai xương dòn. Hai chiếc càng cua rớt xuống bùn cùng với mấy giọt máu. Bảo quệt vào quần, vọt lên bờ, đưa lên miệng mút máu, bứt lá nhai đắp vào vết thương rồi nhặt chú cua ngất ngư bỏ vào giỏ một cách thoải mái.

Hai anh em lại tiếp tục đi. Minh thương em:

- Càng cua bén quá !Lùng thịt sâu không em?

Bảo không trả lời theo câu hỏi, mà lại câu nhậu:

- Nhà của người ta lại nhậy vô ở càn!

- Nhà gì, của ai, em?

- Đây là hang ếch. Cua tới, ếch sợ nên bỏ đi. Cua chiếm lấy, chớ nếu là hang cua em biết liền. Cua bò khác dấu chân ếch. Tại em sơ ý nên mới bị nó kẹp.

- Gần tới trường chưa em?

- Còn chút nữa.

- Bữa nay em không đi học sao?

- Anh sắp lên tỉnh nên ba biểu em ở nhà chơi với anh. Mai em sẽ phụ khiêng tiếp đồ của anh vô chợ đưa lên mui xe, chớ mình anh vác sao nổi?

- Anh thích đi đồ hơn.

Minh nhìn chú cua bị thương trong giỏ, lắc đầu:

- Bầm đập như vậy làm sao cho thầy?

- Nó còn nguyên cũng không cho thầy được.

- Sao vậy ?

- Vì ông rụng răng hết rồi, nhai gì bẻ.

Minh sức nhớ ra. Thời gian qua, hồi Minh học vỡ lòng tới bây giờ là bao nhiêu năm? Lúc đó Minh nhỏ hơn Bảo bây giờ. Đến trường có khi ông Tư phải công đưa tới.

Bỗng Bảo hỏi bất ngờ:

- Anh có gặp ông Cạc... cạc nô ở trên không?

- Ông Cạc-nô nào?

- Cái ông ở trên trên ấy mà!

- Không, anh không có gặp!

- Sao thầy bảo là ông ở trên đó?

Minh hiểu ra ông Cạc nô là ai rồi. Ông ta ở trong sách Luân lý giáo khoa thư, Minh được thầy dạy ở trường làng. Sao bây giờ học trò trường xóm như Bảo mà cũng học? Tội nghiệp cái bộ óc non nớt của Bảo có biết Cạc nô là ai mà cũng nhớ.

- Thầy nói ông Cạc nô ra sao em? - Minh hỏi

Thằng Bảo ngẫm nghĩ một chút rồi đáp:

- Thầy nói ông Cạc nô hồi nhỏ học với thầy xóm như tụi em bây giờ học với thầy Tám vậy nè, khi lớn lên thì ông làm quan rồi trở lại trường thăm thầy. Thầy đã già, mắt yếu nhìn không ra. Ông ta bèn nhắc lại: "Tôi là Cạc nô đây, thầy còn nhớ tôi không?" Vậy đó!

Rồi hỏi anh:

- Hồi trước thầy không có dạy cho anh sao?

- Anh vô trường chợ mới học.

- Ông Cạc nô bây giờ ở đâu hả anh?

- Ông ở bên Tây chớ đâu phải bên này!

Thằng Bảo ngớ ra, nó không biết bên Tây là ở đâu. Nó ngây ngô cười:

- Vậy em tưởng ông ở bên mình và ông cũng học một thầy với anh và em!
 - Không phải đâu em à! Đó là chuyện bên Tây chứ không phải là chuyện bên mình.
 - Bộ bên mình không có ông Cạc nô sao anh?
 - Có chứ sao không! Nhưng không có ai viết ra được!
- Thằng Bảo dắt Minh đi một chập nữa thì tới trường. Nó dừng lại khẽ bảo với vẻ mặt nghiêm trang:
- Ông thầy đã cưới vợ, chứ không ở cu ki như trước.
 - Hồi nào, sao anh không biết?
 - Lâu rồi. Thầy có con trai bằng em vậy. Nhà bà thầy bây giờ là trường học đó. Anh nhớ chào bà thầy nghen!

Thầy đã có vợ con! Chuyện đời đã thay đổi nhiều mà Minh vì mài miệt với bút nghiên, cứ tưởng là mọi việc đều như cũ, trong lúc không có gốc cây ngọn cỏ nào còn nguyên, không có người nào còn trẻ như trước. Mải lo học hành, lăm lăm, Minh cũng không nhớ tới thầy xưa bạn cũ nữa.

Thằng Bảo vô lớp, bạn học của nó trở mắt nhìn vì theo sau nó có người lạ, mặt mũi trắng trẻo bánh trai. Thầy Tám đang giảng bài, ngưng lại, tụt mắt kiếng xuống khỏi sống mũi để nhìn.

Thằng Bảo nhảy miệng nói trước:

- Ba cháu biểu đem cho thầy ít trái cam, một lít nếp và cá lóc cá trê!
- Nói xong đem quà vật thẳng xuống bếp đưa cho bà Tám, nhân tiện xin miếng giẻ để rịt vết thương rồi ra ngồi học như thường. Còn Minh đứng tần ngần trước mặt ông thầy cũ mà tưởng người nào khác. Râu tóc thầy bạc trắng, thân hình gầy nhom, mắt nheo nheo như muốn hỏi: "Chú là ai?"

Minh qua phút bàng hoàng, chấp tay, cúi đầu:

- Dạ con là Minh đây, thầy còn nhớ con không?
- Minh đó à? - Nói vậy nhưng thầy vẫn chưa xác định Minh là ai!
- Dạ, bé Minh nhõng nhẽo thầy thường cho kẹo dứa nè thầy.

Một đứa học trò vọt miệng:

- Dạ, anh Minh, anh thằng Bảo đó thầy.
- À, vậy hả? Lâu nay con đi đâu?
- Dạ, con vẫn còn đi học.

Ông thầy già nheo mắt, kéo kiếng lên như để nhìn cho rõ hơn mắt trần; vì trong đời ông dạy đến cả trăm học trò, có thể có vài ba trò Minh chứ không phải chỉ có một.

- Con học ở đâu bây giờ?
- Dạ, ở trên tỉnh thầy ạ!
- Trời đất, xa dữ vậy sao con?
- Dạ.

Ông thầy già lại tụt kiếng xuống, bước tới nom sát mặt Minh như để nhìn cho gần thêm, đây là Minh nào. Ông không ngờ trong đám học trò xưa của ông lại có đứa lên tận tỉnh. Ở đó nó học những gì, ông cũng không tưởng tượng ra. Chỉ biết trên tỉnh là xa, xa lắm. Và cả đời ông cũng chỉ nghe chứ chưa đi tới đó bao giờ.

Bà thầy từ bếp bước ra nhắc cho chồng:

- Thằng cháu Minh ở xóm Cỏ Cò. Ông già nó là chú Tư. Chú vừa đến nhờ mình coi ngày giùm, ông quên rồi sao?
- Ô, ờ, tôi nhớ ra rồi. Tôi coi ngày đám hỏi cho nó ấy mà!

Thầy Tám nheo nheo mắt rồi tỏ vẻ ngạc nhiên với vợ:

- Nói vậy tôi coi ngày đám hỏi cho thằng này đây à?
- Chớ còn ai nữa?
- Mới ngày nào nó tới học với tôi, tôi phóng bài sỏ đứng cho nó đồ. Nó làm đổ mực bút cả trang giấy rồi khóc, đòi về. Mà bây giờ đã lớn cỡ này rồi. Mười mấy năm tôi không có gặp nó lần nào.
- Mấy năm trước chú Tư có tới đem bánh tét bánh phồng đến cho ông vào ngày mùng hai Tết. Năm nào bãi trường nó cũng đến thăm ông.
- Vậy thì tại tôi quên. Con nít đông qua làm sao tôi nhớ hết! - Thầy Tám quay lại Minh - Con học tới lớp mấy rồi?
- Dạ, năm nay tựu trường trở lại con lên năm thứ tư.
- Úa, sao kỳ vậy? Thầy nhớ con ngồi lớp ba trường làng hồi bảy tuổi. Sao bây giờ con lại trở xuống lớp tư?

Minh lễ phép thưa:

- Dạ thưa thầy, năm thứ tư là năm cuối cùng của ban trung học chứ không phải lớp tư trường làng ạ.
- À, vậy hả?
- Dạ.
- Vậy thì sau khi đậu bằng Thành Chung con có thể xin về dạy lớp nhứt trường làng phải không con?
- Dạ phải.

- Trời đất! Con đã học lên tới đó rồi sao? - Thầy Tám sùng sốt giây lâu - Vậy mà thầy đầu có hay!
Ông thầy xóm đứng lặng người ra nhìn đứa học trò của mình. Ông mừng tượng con đường nó đã qua, và đoạn đường nó sắp tới. Ông lâm nhâm:

- Con hơn cha nhà có phước. Trò hơn thầy trường càng có phước hơn!

Thầy tám không ngờ mình lại có được một đứa học trò như Minh. Tội nghiệp, học giỏi vậy mà không quên ông thầy vỡ lòng. Thầy Tám quay lại đám học trò nhem nhuốc:

- Thầy có bao nhiêu chữ thầy dạy hết cho các trò nhưng các trò phải ráng học.

Đám học trò ngồi lặng im, trố mắt nhìn. Thầy Tám khuyên chúng như vậy nhưng thầy biết khó bề. Chúng nó phải giữ em cho cha mẹ đi cấy đi cày. Nhiều đứa đã phải đem thân ở đợ khi chưa học hết vắn xuôi. Để gì làm bạn lâu đời với bút mực.

Học cao như Minh trong làng có được mấy người? Chữ nghĩa quý thật, nhưng chữ quý với người biết giá trị của chữ nghĩa, còn ngoài ra chữ nghĩa là vô nghĩa. Dân mình cam đành chịu dốt không phải là vì không biết quý chữ nghĩa mà vì người cai trị khinh miệt chữ nghĩa. Gặp lại học trò cũ giỏi dang, thầy rất vui, nhưng bụng lại ngùi ngùi. Vài năm nữa, già yếu mắt mờ, thầy cũng sẽ nghỉ dạy. Dầu mến yêu, thương hại cho đoàn hậu tấn, thầy cũng phải tạm biệt chúng. Đúng hơn là chúng đang xa dần thầy. Thóc cao gạo kém, cha mẹ đâu có để cho con rảnh rang đi học, hầu được đấm ba cái chữ giắt lưng ra đời. Tiền bạc có ý nghĩa hơn. Muốn làm một lá đơn, bỏ ra đồng bạc là có liền, còn muốn tự tay viết một lá đơn phải mất tới mười năm... tới trường miệt mài. Làm sao thầy Tám nói được nỗi buồn của một ông thầy xóm biết nghĩ xa?

Thầy Tám sực nhớ hồi thầy còn nhỏ, làng này chưa có trường chợ. Con nít không biết trường là cái gì. Một lần có một người Pháp chạy xe hơi tới chợ làng bỗng xe tắt máy. Ông ta nói không ai nghe được. Cả chục người bu quanh, Pháp Việt đề huề bằng cách mạnh ai nấy quơ tay quơ chân không ai hiểu ai. Người ta chạy đi tìm một người biết tiếng Pháp, nhưng không có. Cho tới bây giờ là năm mươi năm! Mới có trường làng và một người như Minh.

Thầy Tám bèn hỏi Minh:

- Bây giờ mà rùi có Tây đến đây, con có nói với họ được không?

- Dạ được!

- Được mà nhiều hay ít?

- Da... Thì họ nói bao nhiêu con nói bấy nhiêu.

- Con giỏi vậy à? - Rồi thầy Tám tiếp - Con ông Hội Đồng gì ở làng bên, nghe nói đi học đầu xa lắm mà khi về nhà chỉ được cái bằng cấp nhảy đầm. Bằng cấp nhảy đầm thì để dành cho tây đầm chớ người mình thì lấy làm gì! Người mình đâu có biết nhảy cái thứ đó! Con lên trên ráng học hành cho thành tài để đáp đền ơn chín chữ cù lao và để lập thân. Chớ có theo phường lối lãng vô học, lúc nào cũng khoe tiền nhiều, áo tốt, còn đầu óc thì trống rỗng như cái lóng tre không mắt.

- Dạ!

Minh khẽ cúi đầu nghe mà khoe mắt nóng ran. Minh thương thầy lẫn xót đàn em trẻ dưới mái trường tối tăm trong cái xóm hóc vô danh này. Cứ như nhịp độ xưa thì năm mươi năm nữa con nít mới hết đi học trường xóm như hiện nay.

Bỗng đâu có bóng người xuất hiện ngoài ngõ. Thầy Tám ngó ra. Trông dáng người và cách ăn mặc của khách thì thầy biết không phải người trong xóm. Thầy lâm bâm:

- Con chim khách linh thật. Nó mới kêu hôm qua ở trước cửa nhà, nay đã có khách.

Thầy Tám vừa bước ra thì khách đã vào tới quá nửa sân. Trông ông ta không trẻ hơn thầy Tám là mấy. Đầu bịt khăn đen, quần trắng, áo dài đen, chân đất, cặp nách cây dù đen cán ngoéo, vai mang một bọc vải đen khá lớn, tay xách một chiếc bình tích sành trắng. Thầy Tám chưa từng gặp một người nào như vậy, nên rất bối ngỡ không biết phải tiếp đón ra sao, thì khách nói bằng một giọng "trợ trợ" khó nghe và tiếng "ạ" hơi lạ tai.

- Thưa bác, tôi là người ở đàng ngoài vào đây bán "thuốc cao trà đéng" ạ!(Thuốc cao, trà "đéng". Đó là những món thầy từng nghe nhưng chưa thấy).

Khách hơi khựng lại trước cửa. Học trò rục rịch đứng dậy theo phép lịch sự của thầy dạy.

- Xin lỗi! Tôi đến không đúng lúc, làm phiền gia chủ - Khách tỏ vẻ lịch thiệp.

- Không sao, xin mời vào! - Thầy Tám đưa khách lên nhà trên, nhắc ghế mời ngồi.

Người khách nói:

- Xin gia chủ cứ tự nhiên dạy trẻ, tôi ngồi đây chờ mần lớp sẽ thưa chuyện!

Minh định bụng chào thầy ra về, nhưng thấy khách có vẻ khác thường nên ở nán lại chơi. Thấy khách ái ngại, Minh bước theo lên nhà chấp tay:

- Thưa thầy, để con dạy các em thay cho thầy tiếp khách.

Khách nhìn Minh hơi ngạc nhiên vì gương mặt khôi ngô và dáng điệu bật thiệp. Thầy Tám giới thiệu Minh. Người khách gật gù:"Hậu sinh khả úy! Một Cạc nô tân thời chẳng?"

Người khách đặt chiếc bình tích lên bàn, mở chiếc bọc rồi lần lượt lấy ra từng món:

- Đây là quế khâu vị trị đau bụng, đây là trà đéng uống tiêu cơm, đây là mật gấu trị bá chứng, đây là thuốc cao trị đau lưng, nhức đầu, nhức xương. Xin lỗi, ở nhà, gia chủ có sẵn nước sôi không, cho tôi xin một chút để pha vài chén trà mời gia chủ nếm thử.

Thầy Tám đi xuống bếp đem cả cái siêu nước đang sôi và lấy hai cái tách sành để trên bàn.

Người khách móc túi lấy con dao nhỏ gọt mấy lát quế vào tách rồi rót nước. Xong mở gói giấy trong bọc lấy mấy nhánh trà bỏ vô siêu đập nắp lại, rồi hai tay cầm lấy tách nước quế:

- Mời gia chủ dùng thử.

Thầy Tám nâng tách trà lên. Mùi quế thơm cay, bốc lên mũi. Người khách nói:

- Đây là quế thật, nên chỗ gọt màu mỡ như ướt, còn nếu khô khan thì quế giả.

Thầy Tám hớp khế nuốt chậm rồi lắng nghe như uống thuốc bệnh. Hớp luôn vài hớp, thầy Tám gật đầu:

- Quế ngon thật! Uống như thuốc bổ. Nghe thông mũi hết sức.

Người khách được trớn giải thích luôn các món thuốc khác:

- Thuốc cao này nấu bằng các thứ rễ cây trên rừng.

- Rễ gì vậy?

- Bất cứ rễ gì. Đào về băm nhỏ trộn tất cả lại rồi để vào trà to đồ ngập nước nấu. Hai ba ngày đêm, nước sất lại rồi đồ qua nồi nhỏ. Nấu vài ngày đêm nữa, chỉ còn một om. Bấy giờ chụm lửa ít. Nấu cho đến lúc đặc như thể này thì trút vào bình. Một thùng nước lớn mà còn có bấy nhiêu đây.

Người khách giờ nắp bình cầm cái muỗng gỗ, để sẵn trong bình khuấy khuấy vài lượt rồi gior lên. Thuốc màu đen như dầu hắc, lấp lánh như huyền, đặc sệt, chảy xuống có đây.

- Ông nói lại xem thuốc này trị bệnh gì?

- Dạ, đau lưng, tức ngực, nhức mỏi, chóng mặt, nhức đầu đều trị được hết!

- Vậy thì để tôi mua một ít. Mà ông bán cách nào?

- Dạ, một cắc một thìa.

- Thìa là cái gì?

- Thìa là cái này - Người khách trở chiếc muỗng gỗ cắm trong bình.

- Vậy để tôi hai muỗng.

- Ông mua năm cắc đi, tôi bán rẻ cho.

Thầy Tám quay lại thì thấy vợ đứng ở cửa buồng. Bà Tám tiếp lời chồng:

- Ông ngồi dạy học hay đau lưng, nên mua khá khá một chút.

- Ủ, bà ra đây coi mấy món thuốc này.

Bà Tám bước ra. Người khách đưa cho bà miếng quế. Bà cầm lên xem và hỏi:

- Mấy miếng vỏ cây này để làm chi vậy ông thầy?

Bà phong cho người khác danh hiệu "thầy thuốc" một cách hồn nhiên. Vì đây là người biết trị bệnh cũng như thầy Chệt trong chợ, cũng như thầy Tám dạy học trò. Theo bà, hễ ai dạy người khác việc gì thì đáng gọi là thầy: thầy nghề võ, thầy lỗ ban cũng đều là thầy cả.

- Khi lột nó ra khỏi thân cây thì nó còn tươi, Khi phơi, nó cuộn lại. Như vậy, bên ngoài khô mà bên trong không khô, cho nên phải phải lấy que trúc ngáng nó ra giống như chiếc thuyền nan vậy.

- Thuyền nan là gì? - Thầy Tám hỏi.

- Dạ, là cái thuyền đan bằng tre chúng tôi chạy buồm từ ngoài nó vô đây.

- À tôi biết rồi. Đó là cái ghe bầu. Năm nào gần Tết cũng có ghe bầu ngoài Huế vô đây bán thúng rỏ, nia sàng, rỏ đi chợ, gàu tát địa, đươn thật khéo. Hồi trước họ vô đây đều hơn. Mấy năm nay không biết sao hơi thừa. Nói vậy thầy cũng ở ngoài Huế vô đây hả?

Người khách lễ phép thưa:

- Dạ không phải! Huế còn xa ở ngoài nữa. Chúng tôi ở xứ Quảng, phía gần trong này.

Bà Tám nói:

- Ở đây hễ nghe nói tiếng "trợ trợ" thì bà con cứ kêu là "người Huế". Bởi vậy nên có câu hát: Anh về ngoài Huế thất rế tai bèo; Gởi vô em bán đỡ nghèo đôi năm"

Thầy Tám phụ họa với vợ:

- Ở gần đây có ba, bốn người cũng nói giọng giống ông. Hồi năm họ cũng vô đây bán thúng nia, rồi không biết sao ở luôn trong này, cưới vợ có con mua đất mua trâu mần ăn khá lắm. Để chốc nữa tôi kêu họ lại đây nhìn bà con!

Thầy Tám hỏi mua cái mật gấu để uống trị bệnh tức ngực và một vài món thuốc trị bệnh con nít, để phòng khi học trò có sổ mũi nhức đầu thì cho uống.

Thầy Huế soạn ra, kể tỉ mỉ cách dùng từng món và cười đắc ý:

- Hôm nay thật là ngày tốt, thánh đất tôi tới quý địa gặp nhơn huynh. Tôi chỉ lấy nửa giá tiền. Một thanh quế, một gói trà, cái mật gấu, xin một đồng bạc thôi!

- Ông đi đường biển xa xôi hiểm trở vô đây, công đó đã quý rồi, tôi đâu dám trả rẻ vậy.

- Tôi bán rế vì nhon huynh là đồng nghiệp của tôi.
 - Nói vậy nhon huynh cũng làm nghề dạy trẻ?
 - Trước kia cơ, còn bây giờ thì làm bạn với gió mây!
- Hai bên chủ khách vừa uống trà Huế, vừa nói chuyện và dần dần đi vào mỗi tương đắc và đôi cách xung hô. Thầy Huế ngắt nghỉ một hồi lâu rồi lễ phép thưa:
- Dám hỏi nhân huynh một câu, xin miễn chấp!
 - Xin cứ tự nhiên cho.
 - Nhân huynh tái giá đã được đúng mười năm thì phải!
 - Sao đại huynh biết giỏi vậy?
 - Đôi liễn tang bụi bặm mờ kia cho tôi biết điều đó.
 - Nhà tôi tái giá, còn tôi mới thành hôn lần đầu.
 - Chắc trong đám học trò kia có cậu ấm nhà ta.
 - Dạ, nhờ trời ban phước, thằng bé nay đã học thuộc lòng các phép toán.
 - Nhon huynh có quý tử vào lúc...
 - Ngoạ ngũ tuần.
 - Vậy nhon huynh là người đại phúc.

Hai người càng nói chuyện càng tâm đầu ý hợp. Qua dòng tâm sự, thầy Tám thấy thầy Huế không phải là người bán thuốc dạo mà là một ông thầy Nho đã từng dạy học trò, nhưng vì thời thế đổi thay ông nghề ông công cũng nằm co nên nhà Nho mới ra nông nổi. Thầy Tám bèn mời thầy Huế ở lại đàm đạo. Thầy Tám cũng biết chút ít văn chương điển tích nhưng so với ông thầy Huế thì quá ít ỏi. Thầy Huế nói chuyện bên Tàu lẫn bên Ta, thầy Tám nghe mê man. Từ chuyện Tân Thủy Hoàng sợ chữ đốt sách chôn học trò đến chuyện Chiêu Hồ mó vào "hang hùm" của Hồ Xuân Hương và những giai thoại bình dân:

chó vá cắn thợ may
ngựa kim ăn cỏ chỉ
da trắng vỗ bì bạch...

Thầy Huế càng nói càng say mê, thầy Tám càng nghe càng thú vị. Nhờ Minh dạy thay nên thầy Tám không phải bận tâm. Hai người bạn mới trở thành tri âm. Hết chuyện thuốc men, bắt sang chuyện văn chương. Khi hai người hứng thú cười vang thì Minh ló đầu lên nghe lóm, nhiều lúc quên cả nhiệm vụ. Đến chiều, thầy Huế mới nhớ ra việc bán thuốc, Thầy Tám kêu bà con trong xóm đến mua giúp cho thầy Huế. Thầy Huế xiết chi cảm động bèn viết tặng thầy Tám mẫu chữ Nho bằng bút sắt "Hội Ngộ Phong Vân - Hải Trình Vạn Lý" và một bài Đường luật chữ Nôm:

Trẻ con mười đứa dạy cầu vui
Buổi xế chiều đông rộn tiếng cười
Dấu sắc dấu huyền còn lộn xộn
Vần xuôi vần ngược cứ lời thôi
Mãng non cật có bàn tay uốn
Cổ thụ cuồng phong đã tả toại
May được Cạc nô về thăm lớp
Ấy là hồng phúc để muôn đời

Lưu luyến rồi cũng phải chia tay. Thầy Tám đưa bạn xuống lộ làng, rồi cùng đi một quãng xa. Trời chiều tươi sáng nhưng cuộc chia ly làm cho lòng người cảm thấy phong cảnh thế lương. Thầy Huế đứng lại và nói với giọng xúc động:

- Xin nhân huynh trở lại. Năm sau khi gió chướng thổi mạnh tôi sẽ có mặt ở đây để mình còn tâm sự tiếp. Tôi sẽ sửa lại cặp trạng của bài thơ chưa được ổn lắm.
- Xin đại huynh chớ quên cuộc đất nghèo nàn tăm tối này.

Thầy Tám móc trong túi ra một đồng bạc đãi bạn lên đường. Thầy Huế không nhận, cho rằng tấm thịnh tình của lối xóm như vậy đã quá nhiều, nhưng thầy Tám nhét vô tay nải của thầy Huế.

Hai người bạn giả nhìn nhau mà nước mắt tuôn ròng. Thầy Tám đứng nhìn dáng gầy gò của thầy Huế xa dần trên con đường đất. Sắp đến khúc quanh, thầy Huế quay lại vẫy tay hồi lâu. Thầy Tám cũng vẫy tay đáp lại rồi chờ bạn đi khuất mới quay lưng. Ôi cái cảnh biệt ly sao mà buồn vậy!

Minh có mặt ở lớp học suốt buổi thư đàm của hai ông thầy. Khi thầy Tám tiễn chân thầy Huế, Minh lại đi theo và cũng buồn lây với thầy.

Nhưng điều mà Minh ngạc nhiên là ngoài nhà trường, còn có một nền văn hoá khác không ghi chép trong sách vở, không được giảng dạy chính thức mà vẫn tồn tại. Đó là giai thoại văn chương rất lý thú mà Minh vừa nghe. Minh thích hơn cả những "bài Annamite" giảng bằng tiếng Pháp ở trường.

Ngoài những món thuốc Tây bán ở tiệm và thuốc Bắc do thầy Chệt coi mạch và kê đơn, còn có những món thuốc

của thầy Huế với cái tên chung là "thuốc cao trà đắng" mà bà con đã công nhận như thuốc gia truyền, ai cũng có thể bào chế hoặc dùng được. Cuộc sống văn minh của thành thị và cuộc sống tối tăm của thôn quê ví như bản nhạc Tây và câu hò cây, mỗi loại đều có âm thanh riêng biệt và đều đáng yêu.

Năm sau, khi gió chướng bắt đầu thổi lai rai thầy Tám nhớ ông thầy Huế. Nhưng không thấy ông bạn xưa trở lại. Cứ mỗi lần thấy đàn bà đi chợ về, xách theo thúng nia Huế thì ông càng nao nao. Ông tự dựng cố đi mua bút giấy để tìm những chiếc ghe bầu, hỏi thăm ông bạn thơ, nhưng không ai biết ông ở đâu. Trên đường về, thầy Tám thờ thần như kẻ mất hồn. Bài thơ năm xưa vẫn còn nguyên cặp trạng không ai chữa được. Mỗi duyên tao ngộ phút chốc mà cứ đeo đẳng theo ông mãi. Thầy Tám tiếc không nghe được thêm những giai thoại văn chương. Văn chương thâm trầm vậy, mà than ôi, trên thế gian này không phải ai cũng biết quý trọng nó. Và cũng không phải ai cũng biết ơn thầy như Cạc Nô.

Chương 2

Cả nhà thức dậy sớm hơn mọi ngày: hôm nay Minh rời quê lên tỉnh nhập trường. Hai tháng nghỉ hè qua mau. Chơi chưa mãn các trò vui đã hết ngày. Chiếc tráp gỗ có khoá của Minh đã nhét đầy ắp những quần áo sách vở. Com nước xong thì cũng vừa nghe tiếng tù và rúc vang trên sông.

Làng Hương Mỹ của Minh có hai đường giao thông chính: rạch Tân Hương và con lộ chạy song song suốt hai làng (Hương Mỹ và Minh Đức). Vì giáp ranh, nên hai làng cũng quan hệ với nhau về mặt xã hội. Trai làng Hương Mỹ cưới con gái làng Minh Đức hoặc ngược lại. Từ đó bà con càng đông và từ đó dây mơ rễ má càng nhiều, cho nên Hương Mỹ và Minh Đức chẳng khác hai gian của một ngôi nhà, bên Nội bên Ngoại. Thăng Bảo phụ với anh khiêng cái tráp lên mé sông chờ đò. Đò đi tính cứ ba ngày một chuyến. Nó vừa rời bến chợ là rúc tù và để khách hai bên mé sông chuẩn bị. Dọc theo sông không có bến. Chỗ nào khách đợi thì nó đâm mũi vào rước. Bao nhiêu nó cũng chờ hết. Đi trong rạch Tân Hương thì nó còn chèo chống hề hụi. Chờ khi ra đến sông Hàm Luông thì nó chạy buồm. Nếu thuận gió thì chỉ vài lèo, ngủ một giấc, mờ mắt ra là đã thấy mình ở bến chợ Bến Tre. Đặc biệt lần này, ông Tư dắt thăng Bảo xuống đò với Minh. Minh lấy làm lạ hỏi, thì ông Tư bảo:

- Sẵn đò, ba đi ra đám giỗ ngoài ngoại con.

Hồi nhỏ năm nào Minh cũng theo ba má ra ngoại vào ngày giỗ lớn này, nhưng bây giờ bận học xa, ngày nhập trường lại đúng vào ngày giỗ nên Minh đành vắng mặt.

Thăng Bảo lại mách lẻo. Nó lôi Minh ra mũi đò ri tai cho Minh biết về mục đích chuyến đi này của ba. Bỗng nó trở tay lên bờ:

- Tới chợ rồi kìa anh!

Minh nhìn theo: Tân Hương! Chợ quê ngoại. Thuở bé học trường làng, mỗi lần nghỉ hè, Minh đều ra nhà ngoại ở chơi thỏa chí đến ngày nhập trường mới về. Bây giờ lớn lên, đi xa quê ngoại, mảnh đất mang những kỷ niệm thân yêu thời thơ ấu.

Từ dưới sông nhìn lên, ngôi chợ hiện ra có vẻ như khác khác. Nền chợ đá ong đỏ thẫm, những gốc me còi, ngôi nhà lộng cũ kỹ, vách tường loang lổ, hai dãy phố thấp với người qua lại lao xao... Tất cả như lùi sau mái chèo dài rồi khuất hẳn.

Vừa qua khỏi chợ chiếc đò chun qua cây cầu sắt. Minh thấy người ta đi trên đó, kẻ gánh gồng, người tay không. Nắng in bóng cầu trên mặt nước. Những kẻ vác quả nhỏ so với thân người. Vậy mà thuở bé mỗi lần đi trên cầu, Minh sợ lọt kẽ rơi xuống sông. Cậu Tám của Minh phải lôi tay Minh chạy, nếu không Minh bước trên từng tấm ván.

- Em có đi cầu này không Bảo? - Bỗng Minh buột miệng hỏi.

- Có chứ.

- Em có sợ không?

- Cầu khi em còn không sợ nữa là cầu sắt. - Thăng Bảo đáp rất tự hào.

Bỗng nhiên Minh nghe khoé mắt nóng ran. Giọt lệ ấu thơ năm nào bất ngờ chảy thấm vào quê ngoại. Đến bên nhà ngoại, thăng Bảo kêu đò ghé lại. Ông Tư dặn dò Minh rồi bước lên bờ với Bảo. Con đò quay mũi ra, vô tư. Minh nhìn lên bờ theo cha và em. Minh chợt nhận ra mái tóc người cha nay đã bạc nhiều và lưng hơi còm. Tuổi già đến không ai tránh được.

Càng gần vàm thì con rạch càng nở ra và nghe gió bắt đầu thổi mạnh và sóng vỗ mạn đò. Sông cái Hàm Luông hiện ra trước mặt như một dãy bạc lấp lánh mênh mông. Chủ đò nói với hành khách:

- Minh cặm sào ở đây nghỉ ăn com rồi đò đèn mới bắt đầu dựng buồm chạy. Ông bà cô bác nào muốn ăn com xin cho biết để tổng khậu tôi lo.

Đò nằm nép bên mé vàm, phía cạy, dưới một tầng bần um tùm. Nhiều người leo lên mũi đò đổi không khí. Vài chàng trai nhảy xuống sông trũng giỡn với Hà Bá.

Mấy ông khách sồn sồn hợp tác với tài công bày đồ nhậu ra sau lái và bắt đầu "cưa cột dầu vuông". Ông tài công thò đầu xuống nước hỏi mấy cậu đang lặn hụp:

- Mấy cậu có vận choàng tấn không? Coi chừng cá nóc nó tiện mắt cái "củ chùy" đa nghe!

Minh nằm bên trong vừa nhớ nhà vừa nhớ trường. Thuở bé học trường quận, mỗi lần sắp nhập học, Minh cứ bận bịu với những con trâu đất, những cần câu, giàn thun và những trò chơi ngoài đồng: đá đẽ, hót lia thia... Minh không muốn rời nhà để trở lại trường nữa.

Nhưng bây giờ, những trò chơi ấy như xa dần với Minh. Chàng đang đeo đuổi sách vở ở nhà trường. Và những mái tóc, những tà áo cũng đã bắt đầu có sức hấp dẫn đối với chàng.

Hình như Minh nhớ trường nhiều hơn nhớ nhà. Minh nôn nao mong gặp lại bạn bè.

- Ba không chỉ có đi đấm giở đâu! Ba đi chuyện khác!

Thằng Báo mách lẻo như vậy. Nhưng Minh không để ý cho lắm. Cái "chuyện ấy" nghe còn xa vời đối với Minh.

Về chiều càng lúc càng có nhiều ghe tới. Họ từ miệt trên đổ xuống, từ miền dưới lên tỉnh. Trời vừa sụp mặt thì vòm sông như một thành phố nổi, mỗi chiếc ghe một sinh hoạt, thiết rộn rịp. Ghe này hỏi ghe kia bán món gì. Ghe nọ lại hỏi ghe này đi đâu? Rồi họ trao đổi hàng hoá với nhau: khóm, mít, chuối, dứa dùng tạm cho bữa cơm chiều.

Ông tài công đồ và khách đã cưa đứt nửa "cây cột đầu vuông". Gió mát làm ông hứng thú, ông đứng lên mũi đò hái mấy trái bần dốt đặt lên mâm và tiếp tục "cưa" cho đứt mạch.

Bỗng từ sau lái đò có tiếng vọng tới:

- Bần chua thì phải có mắm sống mới trúng điệu!

Ông chủ đò quay ngoắt lại thấy một người trung niên vận xà rồng sắc sỡ đứng ở mũi ghe đậu sau lái đò. Ông chưa kịp đáp ứng thì một người trong mâm lên tiếng:

- Đây là tiệc bất ngờ, đâu có sửa soạn trước mà đem mắm sống theo ta.!

- Các huynh không phải lo!

Chập sau chiếc đò dài được bắt từ mũi ghe qua lái đò rồi ông bạn vận xà rồng xách gáo mắm qua.

Bữa nhậu tao ngộ chiến bần chua mắm sống giữa trời nước bao la càng thêm hào hứng. Khách giang hồ lại là bọm rọm nên thảo ăn. Có món ngon thì đem mời, trong lúc những người không nhậu ăn cơm trên mũi ghe với thịt kho tàu và trứng vịt luộc dầm nước mắm.

Cơm xong thì mặt trời cũng vừa sụp khỏi rặng cây bên kia bờ sông cái. Chủ đò sửa soạn lèo lái để dựng buồm chạy gió. Ông nói:

- Gió rong ngọn, chỉ vài lèo thì tới nơi.

Chương 3

Ngồi trong lớp học mà Minh nghe trái tim mình se thắt như tim cậu bé Jean buổi sáng mù thu đi qua vườn hoa Luxembourg vào lúc lá vàng rơi từng chiếc trên những bức tượng phủ tuyết trắng. Còn lòng Minh thì vẫn vương cảnh trí quê hương: gốc cam, tàu dừa, từng nuột dây, mái lá thân yêu. Nhìn bà đầm Tây sang trọng giảng bài, Minh liên tưởng tới ông thầy xưa của mình: già nua nghèo nàn với đám học trò lem luốc, tay cầm viết không quen bằng cầm cuốc.

Bỗng nhiên Minh nhớ lời bà Tám nói, ba má Minh đã đi coi ngày đám hỏi. Minh lo quá. Vì Minh đã phải lòng một cô bạn ở trường. Tuy chưa biết tên nhưng gặp mặt hằng ngày, Minh chưa biết phải làm sao trong tình thế này.

Bữa nay bà Pottier giảng về mối tình thơ ngây Paul et Virginie (#1). Minh ngồi nghe mà hồn vẫn vơ - lơ lửng như còn say sóng đò - Ở đâu đó, nơi con dốc trái đá ong đỏ vào sân trường, ở gốc cây * sừa cuối trường nơi dựng xe đạp của đám học sinh ngoại trú.

Từ lâu, Minh có thói quen vào buổi sáng đứng ở giữa hai cây măng cầu ta nhìn đoàn lực sĩ do một mô-ni-tơ khôi ngô tuấn tú dắt chạy lên sân vận động để tập luyện. Còn vào giờ chơi, trong lúc các bạn ăn quà vặt, hoặc tìm chỗ yên tĩnh gào bài thì Minh lại lảng lạng đi đến gốc * sừa - làm như chàng có xe đạp dựng ở đây, thực sự chàng là học sinh nội trú -... tìm chiếc xe đạp của nàng, để biết chắc rằng hôm nay nàng có đến trường, nàng không ốm đau hoặc không ở nhà luôn để lấy chồng như nhiều bạn cùng lớp. Nhìn chiếc xe đạp sơn màu tím vô tri giữa những chiếc xe khác, chàng cảm thấy như đã gặp nàng và như đã nói với nàng những lời thầm kín của trái tim chàng, những tiếng mà chàng phải nói ra cho kỳ được và chỉ với nàng.

Bà đầm vẫn say sưa giảng giải. Học sinh ngồi im lắng nghe.

- Tình yêu đến giữa Paul và Virginie là độc nhất trong lịch sử các mối tình trẻ thơ. Nó sẽ sống vĩnh viễn với người đọc, đặc biệt trong lòng tuổi trẻ. Hai đứa nhỏ, thân nhau trong tình bạn rồi bước sang tình yêu mà không hay. Không thể nói Paul yêu Virginie trước hay Virginie yêu Paul trước. Khi yêu, hai bên cùng đến với nhau một lúc, một phút, một giây, trong cái nhìn, trong nụ cười đầu tiên, hồn nhiên trong khi hai đứa chạy chơi bắt bướm với nhau trên đồi cỏ.

Minh ngồi nghe mà hồn mơ màng. Minh cứ tưởng mình là Paul trong truyện. Lần đầu tiên Minh trông thấy nàng, chàng như bị luồng điện giật nhẹ. Cặp mắt nai như đã chiếm trọn vẹn trái tim chàng. Hình ảnh của Hồng, Oanh, Liên và những cô bạn khác đều mờ hẳn rồi biến đi để chỉ còn lại một mình nàng. Đây là người con gái mà chàng mơ ước. Từ lâu Minh như người đi dạo giữa vườn hoa, nhưng chưa có ý định ngắt đóa nào. Bây giờ thì Minh cả quyết chính là nàng, đóa hoa làm cho chàng háo hức.

Mỗi buổi sáng trước khi vào học, Minh đứng ở sau gốc cột hàng ba nhìn ra con dốc chờ nàng. Nàng đến đầu dốc thì xuống xe. Cái dốc không cao nhưng trái đá ong lởm chởm, nên nàng cẩn thận, tay dắt xe, tay dè gấu cày. Vì ngọn gió vô tình ban mai từ hồ nước của thị xã thường bắt ngờ lướt nhanh qua những ngọn cây xanh ở trước trường. Và vì nàng cũng biết ở hàng ba có những cặp mắt nhìn lên đầu dốc. Bước chân nàng lú lú, mắt nàng chói chói, không được tự nhiên như ở những nơi khác.

Minh Châu là một trường tư thực nổi tiếng nhất ở vùng Tiền Giang vì tỉ lệ học sinh đỗ cao trong các cuộc thi và vì kỷ luật nghiêm khắc của nó. Phần lớn học sinh là những cô cậu con ông cháu cha, những cô cậu quá tuổi không được trường nhà nước chấp nhận, hoặc những cậu Bùi Kiệm tân thời còn muốn danh đề bằng hồ khoa thi sau.

Như ở các trường khác, càng ở lớp cao, nữ sinh càng ít. Những bậc cha mẹ chịu theo trào lưu văn minh của người Pháp mới dám cho con gái đi học những trường Marie Curie, Couvent des Oiseaux, Áo Tim tím ở trên Sài Gòn, còn lại thì bắt con quanh quẩn học hết trường quận, cao lắm là trường tỉnh, rồi giữ riết ở nhà.

Chữ nghĩa làm gì! Nó chỉ gây ác cảm cho những người mẹ chồng. Con gái chỉ có bốn phận với cái bếp, nồi com, chảo cá, săn sóc manh quần tằm áo cho chồng, chớ nhiệm làm gì ba cái thứ văn minh. Cụ Đồ Chiểu đã không hợp tác với Tây đến mức độ xà bông của họ cụ cũng không thêm ngó tới, mà chỉ xài nước tro. Con gái không được đọc tiểu thuyết, không được nói chuyện với trai. Còn việc bắt tay đàn ông là điều tối kỵ. Đó là mầm mống, lớn lên, sẽ quậy nát gia đình êm ấm của các cụ.

Nhiều lần ba má ngờ ý muốn Minh ở nhà để cưới vợ và trông nom nhà cửa ruộng vườn. Đời này người ta vác gĩa đi vay lúa chớ có ai vác gạo đi vay chử bao giờ! Đó là câu nói ở cửa miệng các cụ. Nhưng Minh nài nỉ ba má để cho Minh học thi lấy bằng Thành Chung.

Một hôm Minh cũng đứng ở hàng ba ngó ra đầu dốc thì Bền đến vỗ vai chàng:

- Chờ "ên" (#2) thả xe xuống dốc hả mày? - rồi Bền đưa cho Minh nắm xôi và cười, tiếp - Mày ngó riết chắc nó đòi nhà trường phải mở cửa sau cho nó đi chớ không dám đi cổng trước.

Bên là bạn cùng lớp, thi thành chung mới rớt vài ba lượt thôi, ngồi 4ème môn cả bàn, nhẩn mặt với giáo sư, hiện được bạn bè tặng cho hũ danh là vieux Bên (Bên già), nhưng Bên không nao. Gia đình Bên chỉ cần Bên ở nhà ngồi ghe đi thâu lúa ruộng.

Thầy Minh làm thỉnh, Bên tiếp:

- Bữa nào nó mặc đồ đầm mây sẽ được dịp chiêm ngưỡng dung nhan của nó. Đặc biệt cặp chân giá đáng ngàn vàng. Hề hề... Nàng là con gái ông Phán ở gần ngã ba Tháp, mây muốn tao đưa tới làm quen không?

- Khách không mời mà tới à?

- Nhưng mây có "đau tim" vì nó không chớ?

- Cái thằng đặt chuyện! Thầy giám thị biết được thì ăn "cồng" (#3) đó nghe mây!

- Mây phải nhanh tay!

- Mây nói với tao làm gì chớ?

- Ê, ông già nó là dân Tây, chắc là văn minh lắm. Cho nên ngoài cái tên Việt là Lý Lệ Lan "ên" còn cái tên đầm là Emilie Liliane nữa. Tên gì mà dài như phương trình "ăn rệp" (#4) có bốn ẩn số! Lý Lệ Lan Emilie Elianne, quờ được nó, mỗi lần mây kêu em "Ê.Mị.lị.i..." chắc là phải hụt hơi!

- Sao mây không tán công đi? - Minh hỏi ngoặt lại.

- Khó lắm mây ơi!

- Khó sao mây lại xúi tao?

- Hé hé? Không phải tao sợ khó mà vì tao biết tao "sút" không vô "gôn" được. Hề biết "sút" không vô thì đừng "sút". Đó nghệ thuật trên sân cỏ mà cũng là nghệ thuật ở ngoài đời, mây hiểu không? Hi hi - Bên vỗ vai Minh - "Tim ai khác một chữ nàng" rồi hả? Nói thiệt đi, tao móm bóng cho mây "sút", thì chắc nàng thả lỏng khung thành cho vô đó.

Bà đầm ngưng giảng, trở tay về phía Minh:

- Minh, hãy nói cho ta biết tại sao thằng Paul ốm?

Minh đang thả hồn xa vời bỗng giật mình. Tiếng gọi bất ngờ và câu hỏi hóc búa làm Minh ngớ ra. Bên ngồi sau lưng nhắc khẽ như gió vào tai Minh:

- Vì nó nhớ Virginie! Nói mau lên kéo ăn hột vịt!

- Vì Paul nhớ Virginie! - Minh như kẻ sắp chết đuối vớ được bập lá!

- Giỏi! - Bà đầm gật đầu khen rồi lại hỏi - Các con kể tóm tắt một đoạn văn hoặc một đối thoại ngắn trong lúc Paul và Virginie thân nhau! Ai biết?

Bên vụt giơ tay và được bà đầm chỉ định - rồi bà quay lại Minh:

- Hôm nay ta thấy con hơi khác thường. Xác ở đây mà hồn ở đâu vậy Minh?

Bên đứng lên trả bài xuôi như nước chảy:

- Paul là một thiếu niên chưa biết yêu nhưng vì hoàn cảnh được gần Virginie nên hai người đã êm đềm đi vào tình yêu bằng những pas de velours, những bước nhung, mà cả hai người đều không hay. Cho đến khi Virginie chết thì Paul đau khổ vô cùng. Và mãi khi sau này Paul mới nhận ra đó là tình yêu. Tình yêu của hai người như nước thấm từng giọt vào đá. Một đối thoại đẹp giữa hai người là khi Paul hỏi Virginie. Tôi xin được kể lại như sau. Lúc Virginie sắp chia tay với Paul.

- Em về thăm nhà rồi chừng nào trở lại?

Virginie không đáp mà hỏi ngược lại:

- Nếu em không trở lại thì sao?

- Thì tôi không có ai để cùng đi bắt bướm hái hoa ở đồng cỏ!

- Paul rủ bạn khác!

- Không có ai làm cho tôi hạnh phúc bằng Virginie.

- Rủ em chết rồi sao?

- Tôi cũng chết theo để hai chúng mình cùng đi bắt bướm hái hoa bên thế giới khác!

- Nếu anh chết trước thì em cũng chết theo nhé!

- Ủ, hay là chúng ta cùng chết một lúc có phải hay hơn không?

Bên tiếp:

- Chúng yêu nhau đến thế, cho nên khi Virginie đi xa thì Paul ngã ốm, rồi ốm nặng. Bệnh của Paul chỉ có một bác sĩ chữa được thôi. Đó là Virginie. Vì là bệnh... - Bên không có chữ để diễn tả.

Bà đầm khẽ hỏi:

- Bệnh gì?

- Dạ bệnh tim ạ!

- Crise cardiaque? Oh! Đó là chứng bệnh hiểm nghèo. Nhưng trong sách không có câu nào nói rằng Paul bị bệnh đó cả.

- Dạ đây là maladie de coeur. Mal au coeur theo kiểu Verlaine nói: "Il pleut dans mon coeur" chớ không phải crise

cardiaque.!

Bà đầm kêu lên ngạc nhiên và khen rối rít:

- Con có lý! Con giỏi lắm! Đó là bệnh khó chữa hơn các bệnh tim khác! - Bà gật gù và tiếp - Từ khi dạy Pháp văn, ta đã giảng bài này nhiều lần nhưng không có trò nào trả lời hay như con. Con sẽ nhận điểm cao nhất của ta từ trước đến nay.

Bà đầm đầu chừng 34, 35 tuổi nhưng lúc nào cũng kêu học trò năm thứ tư của bà bằng "các con! mes enfants!" trong lúc đám đệ tử có trụ đã quá hai mươi. Nhưng chúng vẫn thành kính gọi bà bằng "maman". Có cậu lại dám khen "maman trẻ đẹp quá" nữa. Bà chỉ cười thích thú và "cảm ơn các con"!

Bà rất yêu học trò Việt. Bà cho họ là những học sinh siêng năng, chịu khó, thông minh và chân thật. Bà thường khéo léo than phiền chánh phủ đối xử không công bình với học sinh bản xứ. Người ta đồn rằng những lần bà làm giám khảo cuộc thi bằng thành chung, đến phần hạch miệng bà chỉ hỏi vớ vẩn: "con tên gì, quê quán ở đâu, sau này định làm gì để sống .." rồi cho điểm lớn, chớ không hạch như nhiều giáo sư khác đánh rớt học sinh.

Hết giờ Pháp văn, các bạn bu lại hỏi ý kiến Bên để làm bài, còn Minh thì âm thầm đến bên gốc * sưa "nhìn chiếc xe tím" của nàng. Lần này chàng quyết chí trao lá thư cho nàng. Rồi ra sao thì ra. Trong hai chữ "yêu" hay "không", nàng phải nói một. Dãy xe đạp nam dựa bên tường đối diện với đám xe đạp nữ dựng ở gốc * sưa. Chàng làm như có chiếc xe của mình trong đó. Kia rồi, chiếc xe tím. Chàng bước lại định móc túi lấy bức thư gắn trên tay cầm - bức thư chàng đã viết đi viết lại không biết bao nhiêu lần công phu hơn cả một bài luận.

Nhưng nhìn dãy xe đạp nữ chàng bỗng nhận ra một điều: cách gói thư như vậy thật phiêu lưu. Có thể người khác thấy sẽ mở ra xem, rồi đem trình lên giám thị. Chắc chắn chàng sẽ bị đưa ra Hội Đồng Kỷ Luật nhà trường. Cả trường sẽ hay, sẽ chế giễu hoặc khinh miệt chàng như một học sinh kém tư cách. Bố chàng, một nhà Nho học lẫn Tây học, một người cha rất nghiêm khắc luôn luôn dạy chàng: Người có tài mà không có đạo đức không xài đặng", nhận được thư nhà trường thế nào cũng lên để hỏi cho ra lẽ. Ông sẽ buồn khổ biết bao nhiêu khi biết rõ nguyên do. Ô! Một bức thư lại gây ra chuyện long trời lở đất thì chàng không dám gói. Ngoài ra chàng nào đã chắc nàng có để ý tới mình. Quả là một sự liều lĩnh, không có chút hy vọng thành công. Ngọn lửa đang bùng bùng cháy trong lòng bỗng nhiên tắt rụi. Chàng quay đi và tự nhủ, nếu ta không nói thì làm sao nàng biết?

Chàng vừa ra tới mé sân thì có tiếng hỏi từ phía sau lưng:

- Cậu muốn lấy chiếc xe của cậu ra hả?

- O ơ...! - Minh lúng túng, nhìn lại thì đụng nhằm lão già quét sân trường - Dạ, cháu chỉ đến xem coi xe em cháu còn đây không chớ không có ý định lấy xe.

Minh tưởng nói vậy cho qua trường nhưng chẳng dè lão già sốt sáng:

- Chắc là... chiếc này! - Lão chỉ chiếc xe màu tím bánh có bọc lưới và yên xe bao bằng lông thỏ trắng muốt.

- Sao cụ biết là chiếc đó?

- Mỗi buổi sáng tôi quét sân tôi thấy cậu đứng hàng ba chăm chú nhìn lên dóc. Chắc cậu sợ em gái trượt chân té chớ gì? Hề hề... Trên cái dóc đó đã có nhiều cô té rồi. Cậu lo là phải! Tôi thấy hình như bánh sau hơi non. Cậu có rồi đem đi bơm giùm kéo chốc nữa cô em cỡi nát ruột!

- Dạ để chốc nữa, bây giờ gần tới giờ học rồi!

Minh vừa nói vù đi nhanh nhưng bỗng nghe có tiếng the thé:

- Bác ơi! Có * sưa rụng không?

Lão già lẫn Minh quay lại. Chàng nhận ra Emilie. Lão hỏi Minh:

- Có phải cô em gái của cậu đó không?

Thấy Minh lúng túng, lão pha trò:

- Có người đi tìm * sưa chín thôi cô à? Xe của cô bánh sau hơi non, cô có cần bơm thêm không. Có người sẵn sàng giúp cho cô đây!

Emilie chạm trán bất ngờ với nam học sinh lạ, thẹn thùng trở vào lớp. Đợi cô nàng đi khuất, lão già hỏi Minh:

- Cô ấy là em gái của cậu à?

- Dạ phải!

- Sao anh em mà kẻ ngoại người lại nội trú?

- Dạ ..ở đằng nhà ồn lắm cháu không học được, nên ba... cháu cho cháu vô ở trong trường tiện lợi hơn.

Lão cười và nói một hơi như đã sắp sẵn trong bụng hỏi đời nào:

- Hỏi cậu chơi vậy thôi chớ tôi biết rồi. Tôi thấy cậu sáng bữa nào cũng đứng nhìn lên dóc. Cô ấy được lắm, tướng đi tướng đứng đảm thắm, gương mặt phúc hậu, cái miệng có duyên. Cặp mắt hiền hậu nhưng sắc sảo. Hai cô cậu rất xứng đôi. Cô học năm thứ hai, cậu ngồi năm thứ tư thì càng hợp lý! - Thấy chàng lặng thinh, lão lại càng nói già - Bộ hai "cậu mợ" chưa gặp nhau lần nào sao mà vừa thấy cậu, "mợ" lại thụt vô lớp rồi?

Hai tiếng "cậu mợ" làm cho Minh ngỡ ngàng. Chàng không biết đáp thế nào cho đúng. Cũng may, chuông reo, Minh chạy về lớp như thoát nạn.

Tới giờ Sư Địa của giáo sư Long. Giáo sư rất được mến mộ. Học trò bảo ông nói tiếng Pháp hơn Pháp, ông thường

đi đặng xe với bà đầm ở nhà Xec Tây ngoài bờ sông Tiền Giang. Ông có máu tứ đồ tường. Chiều thứ bảy ông đi một chén tới sáng thứ hai, vô lớp không có một mẩu giấy lộn trong tay, ông nhảy lên buya rô vừa rung đùi vừa giáng tuồng bụng. Ông nói chuyện Đông Tây kim cổ từ Phật Thích Ca đi tu đến Christophe Colomb tìm ra châu Mỹ v.v... Học trò nghe mê tít. Bữa nay ông kể lại tình sử Napoléon và Joséphine.

Minh ngồi nghe mà không hiểu. Tâm trí chàng còn lờn vờn ngoài góc * sữa. Chàng nom nớp lo có người biết ý định của chàng định gởi thư cho Emilie. Ái tình là một sự phiêu lưu thú vị đầy mạo hiểm mà tuổi trẻ lẫn tuổi già đều thích dẫn thân vào.

Tan học buổi chiều, Bền lại đến tán Minh:

- Bữa nào nó dắt xe xuống dốc mà chạy đến nịnh đầm một chút. Mày cúi xuống 45 độ như mấy ngài seigneur (#5) chào các bà mệnh phụ hồi thế kỷ 16 và nói: "Xin cho được xec via nướng nướng một lần thì kẻ nô tỳ này lấy làm hân hạnh lắm!" Làm như vậy chừng vài lần thì thế nào nàng cũng cảm động và có thể cho mày một miếng tim con gặm chơi!

Minh bật cười:

- Sao mày không nịnh mà lại xúi tao?

- Tao đã bảo là cái "gôn" đó tao "sút" không vô mà! Mày là đứa có hy vọng nhất trường đấy! Nếu mày không dám nói thì viết thư, tao đưa giùm cho.

Nghe nói đến "thư" Minh giật mình. Minh tự hỏi: hay là nó có xem màn kịch hồi sáng ở góc * sữa? Nó biết thì cả trường sẽ biết, bẻ cái mặt.

Như thường lệ học trò năm 4ème chán ngấy bữa cơm chiều do một bà sẩm già phụ trách. Chúng đi ra cầu tàu Lục tỉnh, đi lại rạp hát Nam Xuân hoặc lên sân vận động "rửa mắt" ở pít xin (#6) rồi đi ăn cơm tiệm Lục Mừng.

Riêng Minh thì thơ thẩn ở sân trường. Giữa những dấu xe in trên cát, Minh cố tìm vết xe của Emilie. Chàng đến tận góc * sữa để truy nguyên, nhưng những dấu xe lẫn lộn chồng lên nhau, chàng không thể phân biệt được mà cây * sữa thì cứ đứng im chẳng mách cho chàng một lời nào. Một làn gió nhẹ lướt qua. Tiếng lá khua rìa rào như tiếng lòng chàng gọi Emilie. Chàng buồn rầu quay ra sân, đi lên con dốc rồi ra đường nhựa. Những dấu xe đã mất hút trên mặt đường nhưng có một vết đã từ lâu in đậm trong tim chàng: Emilie Liliane Lý Lệ Lan! Và sẽ không bao giờ phai!

Chú thích:

(1-) Paul et Virginie là tác phẩm viết về tình yêu tuổi học trò của Bernadin de Saint Pierre

(2-) "Èn" tiếng Pháp: Elle có nghĩa là Nàng

(3-) "Cồng" là consigne: bị phạt

(4-) "Ăn rệp": Algèbre: đại số học

(5-) Seigneur: lãnh chúa

(6-) "pít xin": piscine là hồ tắm

Chương 4

Nhớ đến bức thư, chàng không yên tâm. Chàng quay xuống dốc trở vào sân. Lão quét lá thấy cậu học trò thơ thẩn ra chiều tìm kiếm cái gì thì hỏi:

- Cậu đã đánh mất vật gì?

- Dạ, không ạ!

- Cái nghề quét lớp quét sân này thường cho tôi những chiếc chìa khoá. Nhiều cô cậu đã cạy rương cạy tủ rồi mới tìm được. Tôi đã nộp tất cả cho ông giám thị. Hiện giờ chắc ông có cả chùm như chùm chìa khoá của một ông tài phú. Cậu lên đó mà xin lại.

- Dạ, cháu không mất chìa khoá ạ! Nhưng cụ có thấy miếng giấy nào thì đừng bỏ. Dạ, giấy...ấy mà! Chắc cháu đánh rơi bên ...gốc * sũa!

Lão già sành tâm lý nhưng làm bộ hỏi lảng:

- Bài vở gì của cậu phải không?

- Dạ!

- Thế thì tôi để đằng cuối dãy nhà, ngay ngoài thềm kia.

Minh hấp tấp đến, xúc bừa những tập vở đủ cỡ, nhưng không gặp miếng giấy mà chàng muốn tìm.

Thấy Minh trở lại với vẻ mặt hốt hải, lão già nói ngay:

- Nếu cậu không tìm được thì đến cái thùng sắt sau hè, tôi vừa gom một mớ trút vào đó.

Minh không có tí hy vọng nào ở cái thùng nên trở vào phòng ngủ. Gặp bạn nào chàng cũng hỏi có thấy "miếng giấy" của chàng không? Chẳng ai biết giấy gì. Thì may có kẻ mách nước một cách chắc chắn:

- Mày đi xuống nhà tắm tìm anh bồi Đông. Anh ta giặt áo quần thường moi túi để tìm xu cắc lẻ.

Minh tất tả chạy đi tìm anh bồi Đông. Anh ta đang đứng trước đồng quần áo vun như núi. Bọt xà phòng trắng phều bao phủ cả bàn giặt.

- Anh Đông! Anh có thấy miếng giấy gì trong túi áo tôi không?

- Số của cậu là bao nhiêu?

- 385, thêu chỉ xanh, ủa chỉ tím!

- Tôi không nhớ có hay không? Nhưng cậu mất hồi nào?

- Mới hồi sáng đây thôi.

- Vậy thì chắc không có rồi. Vì đây là quần áo tôi nhận hôm qua. Ngày mốt tôi mới nhận đồ cũ và phát đồ mới...Mà giấy lộn thì thiếu gì, tôi ném hết cả rồi cậu à!

Minh càng thất vọng. Chàng vào phòng lục lọi khắp trong rương trong tủ, bới tung cả mền mùng nhưng vẫn không thấy. Thật là đại họa. Bỗng chàng cười một mình: không có bức thư nào hết! Mình mới dự định thôi chớ chưa viết!

Cũng như Balzac vậy mà! Ông ta đang viết ở trong phòng, bỗng có một người bạn đến thăm, ông mở cửa và nắm vai bạn khóc oà: "Bạn có gặp cô Marie ở đâu không?" "Không!" - "Nó chết rồi!" Người bạn ngỡ ra không biết cô Marie nào. Thì ra đó chỉ là nhân vật trong truyện của ông đang viết...Mộng và thực lẫn lộn nhau cũng thường, nhưng đó là chuyện của các thi sĩ chớ mình là học trò khổ, mộng quái gì mà mơ! Chàng chạy ra sân xoa tay nói với lão già:

- Cháu tìm được rồi cụ ạ!

- À thế hả? Giấy gì vậy cậu?

- À, cái vé cái lương, ủa à...Cái vé xem đá banh!

- Hèn gì cậu tìm dữ vậy.

Minh tự cho mình cái giá thuyết "lá thư chưa viết" và cố tìm sự yên tâm hoàn toàn với nó.

- Ê, lên sân vận động chơi! Nãy giờ mày đi đâu?

Minh nhận ra Bền mặc áo may ô mới, đang xách đôi giày đá banh, Bền là cầu thủ của đội tỉnh. Bền đá banh ten nít nổi tiếng đến con gái cũng mê từ hồi còn ở trường tiểu học. Các bậc đàn anh từng xem cũng khen Bền nức nở. Bây giờ Bền đã lên chân giày, đặc biệt là Bền đứng ở vị trí nào cũng xuất sắc.

Chiều nay Bền đi duyệt đề đá trong lễ kỷ niệm nữ thánh Jeanne d' Arc, Bền lôi tay Minh:

- Kỳ này đội tỉnh mình đá với hội tuyển A Nam kỳ! Lên sân coi tao tập!

Hai đứa cùng rảo bước. Bền trở lên tám băng đờ rôn căng ngang đường gió bọc căng với hàng chữ đỏ phập phồng: "Grandes Matches de football. Bentre contre Hội Tuyển Nam kỳ"

Minh la lên:

- Đụng với họ có mà lấy thúng hốt em ơi!

- Họ chấp mình 5 trái.

- Nghĩa là sao?

- Nếu họ ăn 5-0 kẻ như huê. 6-1, 7-2 cũng tức là...huê luôn. Còn nếu 5-1 thì coi là mình thắng.

- Tại sao vậy? Nói lại cho rõ coi nào cầu thủ!

- Nghĩa là cứ vào trận đá thì bảng số đã ghi sẵn Bentre:5, Hội Tuyển Nam Kỳ:0

Minh gật gù:

- Vậy thì mình ăn trùm! Mới vô đã bỏ túi trước 5 trái mà không thắng nữa thì đem câu sấu cho xong!

- Giỡn hoài vậy!

- Họ chấp 5 trái trước mà mình không ăn à?

- Không chắc đâu!- Bền lắc đầu và tiếp...Họ vừa mới thủ hoà với đội Nam Hoa. Nam Hoa là đội tuyển Ba Tàu lừng danh Á Châu biết không? Trận này mà mình thủ hoà cũng là giỏi rồi - Bền tiếp - Cho mày hay là họ xuống đây chỉ có nửa đội thôi. Tức là chỉ có sáu, bảy chiến tướng của đội A, còn các cầu thủ khác thì thuộc đội Ba, hoặc mượn thêm của Etoiles Gia- Định hoặc AJS (thanh niên thể thao).

- Bảy chiến tướng đó là ai? - Minh cũng thích đá bóng nên tò mò hỏi tới.

- Gôn là Tur, hậu vệ là Cúi và Nàng Bạch Tuyết...

- Đàn bà mà đứng hậu vệ, ai dám tấn công?

- Không phải! Đó là anh Tây Mariniques Coréa, vì hấn ta đen thui, nhưng cười thì lộ hàm răng trắng hếu ra nên khán giả đặt cho cái tên là nàng Bạch Tuyết chứ không phải là đàn bà đá bóng. Kế đó hàng trung vệ chỉ có Trương Tấn Bửu thôi. Nhưng ông này là tay rất lợi hại được mệnh danh là "Lý Huệ Đường Việt Nam " và máy phát bóng "

- Tại sao?

- Là vì Lý Huệ Đường của đội Nam Hoa có cú pho sập vách tường. Anh ta đá penalty thắng giữa "gôn", thủ môn nào dám bắt thì bay luôn vô lưới và học máu tại trận.

- Còn tại sao là máy phát bóng

- Ông Bửu đá y như đẽ. Hễ ông được banh thì hàng tiền đạo cứ cắm đầu chạy qua vùng đất bạn. Banh sẽ rơi ngay chân. Cứ thế mà lừa hoặc đá tới.

- Hàng tiền đạo của đội tuyển có những tay nào?

- Guichard góc mặt. Mỹ II (gọi là Mỹ đơ) trung phong. Paccini inter trái, Emile Quang inter phải. Góc trái không rõ là ai đứng.

- Bên mình có đủ chiến tướng không?

- Đủ chớ. Quý thủ môn, Tung, Xê, Xùng, Long...

- Máy chạy đâu?

- Anh Lợi ở Mỹ Lòng chạy góc phải, tao góc trái.

Chuyện vừa đến đây thì hai người đến cổng sân vận động. Dù bữa nay chỉ là trận đá thử đẽ chủ hội banh coi chân coi cẳng cầu thủ, nhưng khán giả mộ điệu cũng tới đông nườm nượp. Vài cô cậu ở trường Minh Châu tới hoan hô Bền:

- Bravo máy chặt góc

- Bravo máy chém pê nan ty

Bền mang giày vớ, buộc dây chắc chắn sửa soạn vào sân cỏ. Chợt thấy Bền, thầy Năm Lắm chủ hội banh vẫy tay.

Bền bước tới, thầy Năm vỗ vai và nói ngay:

- Ê!Bữa đó mày đi trung phong nghe nhỏ!

Bền bật ngựa, kêu lên:

- Úy! Thầy định cho em chết gấp sao thầy?

- Gì mà chết!

- Em đi trung phong thì gặp Cúi và Nàng Bạch Tuyết. Họ sẽ đập em chết đẹp như cái bánh tráng đó thầy!

- Tao với ông Cò quyết định rồi. Ngoài mày ra không có ai khác.

Bền chỉ đồng ý tạm với ông chủ hội rồi chạy vô sân.

Ông Cò đỡ đầu hội banh cũng vừa đến. Thầy Năm trình bày kế hoạch và sự bố trí cầu thủ cho ông nghe.

Ông hơi ngạc nhiên về vị trí của Bền trong trận đấu tới, ông hỏi:

- Nó lên đá giày được bao lâu rồi?

- Dạ, chừng hai năm!

- Nó bao nhiêu tuổi?

- Dạ....

- Ô! Tài không đợi tuổi! - Ông buột miệng dùng câu nói trong vở kịch Le Cid - Hỏi coi nó muốn vô lính tôi như cai Xê, bếp Xùng, lính Long không?

- Dạ, nó học năm thứ tư trường Minh Châu!

Ông Cò lắc đầu:

- Vậy chắc nó không chịu đâu. Chi mấy thằng dốt mới đầu quân với tôi thôi!

Bền thấy Minh đứng bơ vơ bền chạy ra và bảo:

- Mày lại pít xin kia...đọc sách!

- Ở đó có thư viện à? Vậy lâu nay tao không hay!

- À ờ...Cứ vô đó thì biết. Có đủ hết. Chờ tao đá mần trận rồi về, tao chỉ nhà con nhỏ Emilie cho mà tới! - Nói xong Bên quay vút vào sân.

Minh lững thững đi vào vòng rào của hồ tắm. Nước xanh ngấn ngát. Nắng chiếu lấp lánh trên những mảng da thịt nõn nà hồng tươi của những nàng tiên cá. Họ đập nước trứng giỡn nghịch ngợm với nhau. Đại đa số là người Pháp. Người bản xứ không xem đây là sự biểu hiện nền văn minh nên không thấy ai đến chia sẻ cái nền ấy!

Các nàng tiên ngây thơ và những nụ cười làm bộ ngây thơ thay nhau leo lên tấm ván nhún uốn ẹo pho phơ trương sắc đẹp, da dẻ, tay chân và những gì họ vừa muốn che kín lại vừa muốn phô ra, in như những nàng minh tinh uốn dẻo của gánh xiếc Tạ Duy Hiền mới vừa đến đây biểu diễn. Họ đâm đầu xuống nước như những kẻ thất tình đi tự tử mà biết chắc rằng mình không bao giờ chết vì ở trên bờ đang có những cặp mắt rực lửa rơi vào và sẵn sàng cứu vớt những đóa hường nhan bạc mệnh giả kia, nên họ cứ việc nhào tòm tòm kẻ trước người sau xuống hồ nước.

Minh thấy những chiếc áo tắm sao mà chói chang màu sắc làm hoa cả mắt. Chiếc nào cũng mang những dòng chữ rất hời hợt. Một cô ở góc hồ mặc chiếc áo màu thiên thanh mang dòng chữ: !"Oui, avancez s.v.p" (xin vâng, mời anh tiến tới). Một cô tóc bạch kim có cặp đùi mập mạp lại thách thức: "Hãy thử xem thì mới biết rõ". Cô bên cạnh vừa đi vừa nhún nhảy thì lại thơ mộng hơn: "Anh là hoàng tử của lòng em". Ôi, áo với chả quần. Thà đừng mặc cho được việc. Mặc làm gì cho thêm khổ tâm các vị phó nháy. Minh đã từng được Bên lên cho mượn những quyển sách cấm ngặt của nhà trường. Minh đọc và tưởng tượng sự cọ sát da thịt trong những cảnh làm tình đê mê tả rất hiện thực mê ly, nhưng hôm nay thì Minh hơi ngượng khi đứng trước những hình tượng sống bằng xương bằng thịt. Cô Nina hay Nôn nà gì đó mang trên cái bộ ngực căng rướn của cô một lời tuyên chiến với các đảng mây râu: "Em muốn ngủ với anh đêm nay" Minh phát sợ trước sự trống trải của nền văn minh mẫu quốc. Minh vụt nghĩ, nếu bắt thần bắt gặp Emilie vào đây và cũng trưng cái nền...ấy trên người nàng thì không biết chàng nghĩ sao?

Quanh thêm hồ lát gạch bên cạnh có nhiều sự phô trương hơn. Bỗng Minh quay mặt và suýt bật cười. Một bà đầm với bộ đùi xệu xạo và mảng ngực thõn thện từ trong phòng thay đồ đi ra à ạch tiến lên tấm ván nhún nhún oặt lên gập xuống. Minh thót ruột sợ tấm ván gãy đôi, thì ắt phải kêu xe cấp cứu. Bỗng bà hụt chân. Cả cây thịt rơi xuống nước một cách vô mỹ thuật như một bao cát bị ném bỏ.

Minh vừa chán mắt thì Bên đến. Chàng trung phong thờ hồng hộc:

- Đọc hết sách... ách chưa mà?

- Có sách quái gì đâu mà?

- Chỉ một trang đồ thôi. Và mỗi trang chỉ có một câu ...hí...hí...

- Sách của mày chứ không phải của tao!

- Thì tao muốn mày nghiên cứu đó chứ!

- Nghiên cứu?!

- Hình học trên mặt phẳng và trong không gian nữa! Cả đại số học. Đấy, mày thấy chưa. Tất cả mọi "phương trình", cái nào cũng chỉ trình ra có ba ẩn số thôi! Và...hà...hà...lại còn vật lý học nữa kia!

- Vật lý gì đâu thằng quý?

- Sự phì mình lên của những vật thể...khi bị chất nóng đốt. "la dilatation des corps"...

- Thôi về đi.

Bên lại cười:

- Đề khoan tao đọc sách...ách tí đã...Mà tao đó mày đứng thẳng lên đi thử tao coi!...Chờ tao lên tremblai bay vài phát giải nhiệt rồi về nhà, ra cầu tàu ăn phở tái Bắc! Ừa, mà quên, tao thấy hình như "ên" ở đằng bức tường nhảy chướng ngại vật kia kia. Mày có muốn chiêm ngưỡng cặp chân vàng của nó không?

- Mày đừng có đặt chuyện mãi tao mệt lắm rồi Bên ơi!

- Nó đang tập nhảy saut à mouton (nhảy trừu). Mày muốn nhảy nó, hay nó nhảy mày? Ừa, thiệt mà, đây là một môn nhảy vừa luyện sức khoẻ vừa tập tánh can đảm. Mày không nhớ tụi mình đã từng học nhảy từ ở trường làng cơ à?

- Khép cái mồm mày lại cho tao nhờ.

Bên chỉ cười mơn trớn rồi tiếp:

- Hay là mày muốn "appui en avant"? Môn này hơi mệt nghe mày? Xin lỗi nhe! Tao nói đùa như vậy chắc mày sợ làm méo mó cái cục thiêng liêng của mày chứ gì! Tao đã đọc nhiều tiểu thuyết Tây lẫn Ta, tao thấy người Pháp đánh giá cái sự đó rất...thường, ví như đói ăn khát uống vậy thôi. Trái lại người mình coi nó rất thiêng liêng cao tít trên mây xanh. Theo tao thì cả hai đều nhìn sai cho nên đặt vị trí của nó cũng sai bét. Đúng nhất là phải cộng lại chia đôi thì mới tìm ra nơi để đặt nó vào.

Bên nói xong, không đợi Minh phản ứng, chạy vào phòng thay đồ tắm rồi trở ra nhanh nhẹn nhảy xuống hồ té nước vào mấy cô đầm, đuối bắt, đung chạm họ một cách vừa táo bạo vừa khá ái làm cho họ thích thú hơn là phạt ý.

Cô tóc màu hạt giẻ hỏi:

- Anh là cầu thủ hả?

- Phải!

Cô tóc bạch kim hỏi:

- Anh học với bà Pottier phải không?
- Đúng!
- Bà ấy dạy giỏi nhưng cho điểm quá khắt khe.
- Bà chỉ khe khắt với học trò 1ère và 2ème, lên tới 3ème và 4ème thì bà rộng rãi hơn! Cô học 2ème hả ?
- Vâng, cả hai chúng tôi đều học 2ème.
- Vậy là...Minh ơi! Lại đây, lại đây. Hai cô là bạn của Emilie hả?
- Vâng.
- Cô có cho Emilie cộp bài không?
- Híhí...Tụi em cộp của nó thì có! Cả luận Pháp văn cũng thế!
- Tại sao kỳ vậy?
- Không hiểu! Chỉ biết là tuần nào bà Pottier cũng đem bài của nó ra làm bài mẫu. Nó được 12, 13 điểm còn chúng em luôn luôn dưới 10.
- Các cô học kém ở ban thành chung, nhưng lên ban tú tài các cô lại vượt chúng tôi.
- Tại sao vậy?
- Vì chúng tôi trút hết trí óc ở ban Thành Chung rồi. Các cô xem, có mấy người ở lớp cô lên đây chơi vào buổi chiều. Họ Ở nhà gao bài. - Bền trò Minh vừa tới mép hồ e dè nhìn xuống nước - Như ông bạn 4ème của tôi kia, tôi lồi mũi mới chịu buông sách lên đây coi tôi đá...Hai cô bạn của Emilie nè này!

- Chào hai cô!

Minh miễn cưỡng buông câu xã giao. Còn Bền nhanh nhẩu một cách nịnh đầm:

- Xin lỗi, chúng tôi đang hân hạnh được nói chuyện với những người đẹp nào đây?
- Em là Yvonne, còn bạn em là Thérèse! - Yvonne tiếp - Emilie vừa học giỏi lại vừa đẹp.
- Các cô cũng đẹp chứ!
- Không bằng Emilie.
- Emilie có xứng với anh bạn tôi không? - Bền hất hàm về phía Minh.
- Xứng! Xứng lắm! - Cả hai cô đầm cùng nhí nhảnh reo lên và cười tán thưởng.

Bền buột miệng:

- Vậy nhờ hai cô giúp một việc được không?
- Được chứ! Mà chuyện gì?
- Đưa giùm thơ của bạn tôi cho Emilie! - Bền nói thỉnh linh , Minh không ngăn kịp.
- Tại sao phải nhờ người khác? - Yvonne dẫu môi.
- Bí mật! - Bền bị Minh phản đối nhưng vẫn tiếp - Nhớ nhé, ngày mai tôi sẽ đến nhờ.
- A! Tôi biết rồi! - Yvonne kêu lên- Bí mật! Bí mật!

Thérèse hỏi Minh:

- Bí mật mà lại nhờ người khác, không sợ họ biết? - rồi tỏ ra lạnh lợi - Viết thư là khi nào không gặp được nhau kia, còn đằng này anh và Emilie gặp nhau hằng ngày mà!

Minh đỏ mặt tía tai, nhưng Bền bình tĩnh:

- Có khi nói tiện hơn viết. Có khi viết tiện hơn nói. Bạn tôi viết hay hơn nói. Trong trường hợp này bạn tôi muốn dùng thư hơn là nói trực tiếp. Lá thư chỉ mang một chữ thôi.

Yvonne vỗ tay cười ngặt nghẹo:

- Biết rồi! Cái chữ để nói nhất và cũng khó nói nhất. Dễ mà khó, khó mà dễ, phải không? Do đó anh bạn phải viết chữ gì! Bộ anh bạn chưa nói tiếng đó với ai lần nào sao?

- Chắc là chưa!

- Thì cứ nói đi cho nó quen! - Yvonne lém linh - Anh muốn nói tiếng đó với Emilie thì chính anh phải nói với nó, chứ còn tôi nói một trăm lần cũng không có nghĩa gì.

- Cứ nói giùm đi ! - Bền gắt yêu.

- Nói thế nào? - Yvonne hất hàm - Bảo em nói thế nào em nói thế này!

- "Anh yêu em!! - Bền đáp.

- Ủ, anh yêu em! Anh yêu em thật không? - Yvonne nhìn bèn và lặp lại.

- Em yêu anh! - Bền tiếp.

- Em yêu anh! Em yêu anh thật đấy!

Bền cứ nói và hai cô đầm vừa lặp lại vừa té nước vào nhau. Yvonne bảo:

- Anh dạy em nói bằng tiếng Việt Nam đi!

Chương 5

Tên đường về, Bèn tán tiếp:

- Mày thấy không? Tụi đằm nó nói tiếng đó rất hồn nhiên. Còn người mình thì rất khó. Tao đã bảo cộng lại chia hai là vừa mà!

- Nhưng ai bảo mày tài khôn vậy? Rủi ngày mai tụi nó mách với Emilie rồi làm sao?

- Càng tốt. - Bèn cười hô hô - Mày cứ ôm cái cục thiêng liêng đó trong bụng hoài thì làm sao người ta biết mày yêu người ta! Hai chiếc lọ trong phòng thí nghiệm phải có ống thông nhau thì mới thí nghiệm vật lý được chứ.

- Nó méc thấy làm sao?

- Thì mày cứ nói là mày yêu nó thật. Đã chết ai nào?

Mình làm thinh. Bèn tiếp:

- Tao sẽ đứng đầu dốc nói với ên rằng toa yêu ên, chịu không nào?

- Đừng có liều!

- Nếu toa có ra hội đồng kỷ luật, tớ tình nguyện nhận tội cho! - rồi Bèn đổi giọng - Mày coi hai con đằm có khá không? Tụi nó muốn nhờ tao kèm bài cho đó. Nhưng deux contre un (hai chọi một) tao không kèm xuê! Mày đi với tao nhé! - Rồi trở lại chuyện Emilie - không phải có một mình mày dòm ngó. Tụi thằng Lạc phi-lô, thằng Thanh Don Quichotte, thằng Ngợi Tartuffe cũng có mắt chó đâu phải cận thị.

- Rủi, mình nói yêu người ta mà người ta không yêu thì sao?

- Sao mày biết nó không yêu mày. Tụi đực rựa mình luôn luôn phải đi avant! Bữa nào mình tan giờ sớm vài phút tao với mày ra bên hai cây măng cầu ta làm bộ đứng hứng gió sẽ thấy cả bầy, đũa nào coi cũng khoái mày hết mày ơi!

- Nhưng hông lẽ mày yêu tất cả?

- Yêu chỉ là một, nhưng nếu mày yêu mà người ta không yêu thì mày phải kiếm người khác yêu mày chứ. Tình yêu như hai luồng điện. Nóng và lạnh. Chỉ một không thành.

Mình lo lắng giục Bèn đi nhanh.

- Rủi bà đằm lên đánh ten nít với ông Chánh tham biện bắt gặp mình ở đây, sáng mai bà cho bài mình làm trật, bà bảo tại mình bỏ học đi chơi. Bà cũng đi chơi nhưng bà là thầy, bà có thể cấm mình đi chơi. Bà không nói với mình "Làm những gì tôi nói, đừng làm những gì tôi làm" là gì?

- Chồng bà hiện ở Sài Gòn! - Bèn nhảy mắt - Nèn bà thường lên đây oán... tê... nít... với ông...

Hai đứa về gần đến trường thì đụng một cô đằm khác. Đó là Madeleine. Nàng học cùng lớp nhưng có vẻ thối chí.

Tối tối nàng thường đi thơ thần lên ngã ba Tháp hoặc trước cửa trường hứng... gió. Nàng ta có hôn phu nhưng chàng về Tây, rồi không thấy trở qua! Nàng buồn tình ca, nên muốn tìm bạn trò chuyện. Nàng đẹp hơn cả Yvonne lẫn Thérèse, nhưng ít khi lên sân vận động biểu diễn nên vẫn minh mẩu quốc. Bèn nói vừa đủ nghe với Minh:

- Đây là con bé tóc vàng đẹp nhất tao quen từ trước đến nay. Thân hình rất thon. Cặp chân rất thẳng không ốm không mập, đặc biệt da mặt trong veo như nước hồ thu, không có một cái tàn nhang. Còn Yvonne và Thérèse thì tàn nhang lốm đốm đầy mặt, sau cổ, ở hai bắp tay và cả ở ức nữa.

- Mày nhìn kỹ quá he!

- Thì tao tấm chung với tụi nó cả giờ mà. Tao còn lặn lội tay kéo chân tụi nó nữa!

Hai cậu công tử làm như không để ý Madeleine, như xe cứ lướt qua mà không bóp kèn, nhưng hai đứa vừa đi khỏi được vài khoảng cây me thì có tiếng the thé cất lên:

- Eh! Các bạn, bữa nay trên đó có gì vui không?

- Có! Nhưng ông bạn tôi đã lấy trọn đem về đây hết rồi - Minh khẩu khí đáp.

Madeleine nghe câu pha trò duyên dáng bèn đến gần:

- Chia cho tôi với. Tôi đang cần vui!

Bèn dừng lại với cử chỉ và giọng nói ga lăng:

- Cô hát lên sẽ thấy vui ngay. Người đẹp là gì cũng hay hết!

- Bài gì vui, tôi hát cũng nghe buồn.

- Cô biết bài "Chante ma guitare" chưa?

- Bài đó tôi có đĩa hát của Tino Rossi ở nhà nghe mãi rồi, hay cũng hoá dờ.

- Vậy thì bài "Guitare d'amour"!

- Cũng nghe rồi!

- Chanson pour Nina! O Nina...

- Bài đó xưa lắm. Tôi nghe mãi chán tai quá!

- Vậy thì bài "Chanson pour Madeleine", bài hát cho Madeleine vậy!

- Được đấy, anh hát xem nào!

Ô Madeleine, vois le soleil rayonne!

Ô Madeleine, hãy nhìn vàng kim ô! Trời trong xanh có khác chi đôi mắt em. Nếu em ưng thuận mà không nói với ai hết, thì thuyền đây, chúng ta hãy tách ra khơi. Chúng ta sẽ tìm một nơi yên tĩnh trong ghềnh đá để xa lánh thế gian.

Madeleine cười thích thú:

- Nhưng thuyền của toa ở đâu để ta cùng đi nào?

- Có chứ! Madeleine chịu đi thì sẽ có ngay!

Madeleine vỗ tay:

- À, phải rồi, tôi đang tập bản "Thuyền tình trên hải đảo". Bản này rất tình tứ. Mời anh vô nhà em, nghe em đánh đàn.

- Ô, bản đó không hay bằng bản " Madeleine, anh yêu em!" - Bền tình tứ liếc Madeleine.

Thay vì phân đối, Madeleine bắt mối, hồn nhiên ngập ngay:

- Anh yêu Madeleine bao giờ?

- Lâu rồi!

- Bao lâu?

- Thế kỷ trước. Còn Madeleine đối với tôi thế nào?

- Tôi cũng yêu anh!

- Bao lâu rồi?

- Mới hôm nay. Vừa đúng lúc này đây thôi!

- Vậy ra Madeleine có lên sân vận động?

- Có xem đá bóng nữa ạ!

- Và yêu tôi vì tôi đá... giỏi!

- Không phải!

- Vậy tại sao?

- Chính em cũng không biết tại sao. Có lẽ hôm qua thì đúng hơn! Khi bà Pottier bảo anh bình luận về Paul và Virginie, anh nói thật hay làm cho em tưởng anh là Paul còn tụi nữ là Virginie cả!

Bền ngó lại thì Minh đã biến mất từ lúc nào, nên mạnh dạn bước tới nắm tay nàng:

- Thế thì mình làm Paul và Virginie Việt Nam đi nhé. Được không?

- Tôi không muốn một mối tình kiểu đó! - Madeleine không rút tay ra, chỉ đáp khẽ.

- Được văn sĩ viết sách để đời mà không chịu à? - Bền cười tình, nhìn sát mặt nàng.

- Yêu là để được hưởng hạnh phúc chứ không phải để cho người ta viết sách! Nào về nhà, nghe em đánh bài "Thuyền tình trên hải đảo" đi! - Rồi Madeleine hát nho nhỏ - Trên sóng xanh chiếc thuyền lác lác như một bó hoa trước gió...

Bền giao thiệp với Tây đầm con khá nhiều, nên trước sự mời mọc của nàng, chàng đi theo. Madeleine lấy làm vui mừng khi có Bền bên cạnh. Bất ngờ Bền hỏi:

- Còn vị hôn phu của Madeleine đâu lâu nay không thấy tới?

- Hôn phu gì! Anh ta chỉ vờ ở đậu nhà tôi và lấy tình cảm với ba má tôi. Bây giờ anh ta về bên gửi thư qua nói là chưa biết chừng nào sang được. Anh ta cưới vợ rồi cũng nên!

- Nghĩa là sao?

- Nghĩa là vậy đó! - Madeleine nhún vai và bĩu môi rất... Tây. - Khi nói yêu là không yêu và khi hứa chắc chắn nghĩa là đang nói láo...

Hai đứa sánh đôi đi vào sân. Chân họ bước trên lớp sỏi nghe lạo sạo. Bà mẹ Madeleine từ trên lầu thò đầu ra cửa sổ, nói to:

- Maad... con đi đâu từ chiều tới giờ? Đã bảo đừng có buồn vì cái thằng phải gió đó. Nó không sang, con còn hạnh phúc hơn chứ! Bố mày đã trả lời nó bằng mấy chữ cuối cùng:"cấm cửa nhà này". Con biết rồi chứ?

Nàng lẳng lẳng đưa Bền đi vào phòng khách. Bền tỏ vẻ ái ngại vì bộ may ô trên người và đôi giày đá bóng cầm nơi tay, mồ hôi mồ hám chưa khô, thế mà ngồi trên sa lông bọc da lưng tựa có lót đặng ten trắng nuột của người ta. Biết ý, nàng dịu dàng bảo:

- Anh ngồi đây chốc mẹ em ra! Bà thích người bán xứ có học hơn là người đồng hương vô học.

Bà mẹ bước ra, Madeleine đến hôn mẹ và quay lại giới thiệu ngay:

- Đây là anh Bền bạn học của con. Anh ấy vừa đạt điểm cao nhất với bài bình luận về mối tình Paul et Virginie, ngoài ra anh là trung phong có hy vọng là bản nhiều nhất của đội banh tỉnh nhà.

Bà mẹ đon đả bước tới đưa tay cho Bền. Bền đứng dậy bắt lấy, chưa kịp nói câu xã giao thì bà đã tỏ vẻ vui mừng rồi:

- Tôi lấy làm hân hạnh được biết cậu là bạn học của con gái tôi! Xin lỗi, cậu dùng loại giải khát nào để chúng tôi kêu bồi mang ra. - Rồi bà nói liên miên làm như con gái yêu của bà xấu xí, ế chồng, chỉ có Bền là kẻ độc nhất đến đây -

Hôm nay hơi muộn, chúng tôi làm cơm chiều không kịp để mời khách. Xin một dịp khác. Nhưng dịp khác đó không phải là lễ kỷ niệm Jeann d' Arc năm tới đâu nhé. Không hiểu tại sao năm nay con gái tôi lại bị truất ra khỏi vai tưởng Jeanne d' Arc vậy hả cậu?

Madeleine đáp ngay:

- Tại con không nhận chớ có bị họ truất đâu má!

Madeleine đeo dính Bền hỏi về nghệ thuật bóng đá. Bền trúng tù tha hồ trở tài bằng miệng. Madeleine tỏ vẻ tiếc lâu nay bỏ mất nhiều cơ hội thưởng thức nghệ thuật bóng đá mà nàng nói là đã "ham thích từ hồi còn ở quê nhà". Nàng nũng nịu với Bền:

- Trận nào có anh đá, mà em không được xem, em giận anh đó!

Cố nhiên là Bền hứa sẽ không để cho Madeleine giận chàng.

Minh về đến trường thì những trò "ngoại trú được trông nom" (externe surveillé) cũng đã lục tục đến dựng xe đạp trước thềm.

Minh vừa bước vào thì có tiếng gọi giật ngược ở sau lưng:

- Anh Minh.

Minh quay lại thì thấy Liễu dắt xe xuống nửa dốc rồi đứng trên bàn đạp thả nhẹ vào giữa sân. Vạt áo dài trắng của Liễu phất ngược lại sau như một cánh bướm. Liễu thắng xe sát thêm. Và chỉ chỏ vào mặt Minh như một người lớn rầy đứa bé:

- Anh chết nghe! Anh chết...ết.

- Gì vậy nhỏ đâm lai?

Liễu là em của Mi Mi ngồi cùng lớp với Minh. Má hai nàng là một người đẹp nổi tiếng ở thị xã. Mi đảm thắm còn Liễu thì liến thoắng. Liễu có gương mặt rất "đằm" nên nọc trò gọi Liễu là đâm lai.

Liễu nhìn Minh có vẻ đắc chí:

- Tôi biết hết bí mật của anh rồi!

- Tôi đâu có bí mật gì mà người ta biết!

- Chắc không? Lại đây người ta nói cho nghe!

- Ai dám đặt chuyện vậy?

- Ủ được rồi! Tôi trình giám thị coi ai đặt!

- Trình thì trình chớ ai sợ!

- Chị Mi bảo tôi đem đưa cho anh.

- Mà đưa cái gì mới được chớ?

- Một lá thư tình. Lettre d'amour. Chối thì tôi không đưa!

Thư tình của Mi? Tại sao? Mi yêu mình? Không có lý. Học chung lớp nhau từ 3ème nhưng chưa bao giờ hai đứa có ý gì với nhau. Hơn nữa Minh biết Mi đã hứa hôn với ai đó. Thi thành chung xong, đậu hay rớt gì Mi cũng lên xe hoa.

Trong một thoáng, Minh nhớ lại từng dòng chữ viết cho Emilie. Những chữ "em" Minh đều viết hoa. Và câu cuối cùng: "Emilie, anh yêu em. Chérie Emilie! Nếu không Em thì cũng chẳng ai hết" Minh viết bằng tiếng Pháp.

Cho nên bây giờ bị con nhỏ đâm lai bắt bí, Minh đành chịu phép, nhưng vẫn còn cượng lý:

- Ủ thì có, rồi sao?

- Anh gọi cho ai biết không?

- Viết để đó chớ không gọi ai cả.

- Chắc không gọi hả? Cha chả, cái môi anh mòng ghê! - Liễu nói xoi xoi vào mặt Minh - Nè, tôi nói cho anh biết, phong bì màu xanh lơ. Bên trên góc có tên người gọi, phía dưới có tên người nhận hẳn hoi cơ đấy. Lại còn phảng phất mùi thơm, còn chối nữa đi coi!

- Ủ thôi, anh chịu rồi, em gái đưa anh xin lại!

- Tại sao anh lại lơ đễnh thế chớ?

- Anh đánh rơi đâu đó thôi!

- Xí, đánh rơi! Đánh rơi... giữa cuốn Larousse! - Liễu vừa nói vừa mở bóp lục soạn lung tung nhưng miệng vẫn chưa hết câu nhàu - Hồn anh ở đâu mà lại quên như thế. Cũng may mà chị Mi bắt gặp chớ nếu...

- Bữa đó gấp quá nên anh đưa sách cho chị Mi mà quên lấy thư ra.

- Nếu người khác thì anh đã bị người ta thưa lên hội đồng kỷ luật rồi. Anh không biết trường nghiêm cấm quan hệ nam nữ hay sao?

- Nhưng ai thưa mà anh bị?

- Đối thủ của anh chớ ai? Họ cũng biết nhắm nhía cái cô "Chérie Emilie" của anh chớ không à!

Được thể, Minh hỏi luôn:

- Nhưng Liễu có biết Emilie để ý ai không?

- Ai thì em không rành (Liễu bắt thần xưng "em") chứ anh thì nó không có ngó tới đâu mà hòng. Em biết có người đẹp không thua nó cũng để ý anh mà anh không biết. Chưa mang kiếng cận mà... Chim đậu không bắt để bắt chim bay Thiệt lạ... Xí! xí!

Liễu nói với giọng lúc đùa lúc hằn học. Bị biết tấy, Minh càng xuống nước:

- Ai để ý anh vậy nhỏ?

Bỗng có tiếng sau lưng (Liễu biết ngay đó là tiếng thầy Xuyt (#1) chứ chẳng ai khác).

- Con Liễu có chuyện gì mà tới đây "xí, xí" om vậy?

- Dạ thưa thầy a... a... Chị Mi cháu bảo cháu tới trả cuốn sách cho anh Minh.

- Sách với vở! Đâu đưa ta coi có ém thư từ hoa lá gì trong đó không?

Minh nhanh tay lấy cuốn "Hình học trong không gian" trình thầy.

Thầy xuyt mở ra lật từng trang rồi cầm một bên bìa sách giữ giữ lia lịa. Thấy mấy miếng giấy con rơi xuống đất, thầy khom xuống nhặt lấy (Liễu nháy nó với Minh: "cho ông mò tới Tết") đưa ra ánh đèn trước thêm xem cả bề mặt lẫn bề trái. Rồi yên trí rằng đám học trò không có viết điều gì phạm luật "quốc cấm", thầy mới trả sách cho Minh, nhưng vẫn còn gờm Liễu:

- Cháu nên giữ kỷ luật nghe! Trai gái không được thư từ qua lại. lằng nhằng!

- Dạ cháu không dám ạ!

- Mảnh khoé của tụi bay tao nằm lòng hết. Biết tại sao không?

- Dạ không ạ!

- Tại vì tao cũng đã có một thời làm quý phá nhà chạy như tụi bay bây giờ.

- Mấy con đằm mới là quý chứ tụi cháu là người phạm thầy ạ!

Thầy "Xuyt" không còn nghi ngờ nên quay lưng đi. Liễu đưa thư chớp nhoáng cho Minh. Minh chộp lấy bức thư kẹp vào vở rồi ung dung đi qua mặt thầy "Xuyt". Tuy qua mắt được thầy nhưng Minh vẫn còn nghe ớn ớn xương sống.

Thầy "Xuyt" đứng ở cửa ngõ vô lớp học với chiếc quạt giấy nâu giá hai xu mua ở chợ, cái vật bất ly thân luôn luôn dính ở tay thầy. Thầy dùng để quạt cho khô mồ hôi và che cái bụng màu mỡ của thầy. Lúc nào thầy cũng hờn hờn làm như trời thiếu dưỡng khí cho thầy thờ. Tuy vậy thầy vẫn siêng năng rình mò để bắt phạt học trò. Nhưng đứa nào bị xí nha lê mà kiên nhẫn năn nỉ thầy chừng nửa tiếng đồng hồ và hứa sẽ không tái phạm thì thầy sẽ tha cho.

Do đó học trò kháo với nhau rằng thầy "xuyt" lấy "bụng" ở đời.

Minh vào tận trong góc phòng len lên mở phong bì lấy thư ra đọc:

Anh Minh thân mến,

Em được thư của anh một cách bất ngờ do chị Liễu trao lại. Chị bảo rằng thư do chị Mi bắt gặp trong quyển Larousse rồi chị bảo Liễu đưa cho em vì bên ngoài phong bì có tên người gửi là anh và người nhận là em. Nếu không thì chắc bức thư sẽ đi lang thang như một con "thuyền không bến" hoặc một món hàng rong chẳng biết ai là kẻ gửi và ai là người nhận.

Anh Minh,

Em rất xúc động đọc những dòng chữ của anh. Em có thể nói với anh rằng em sẽ đáp lại tình cảm nồng cháy của anh ngay nếu bức thư đến với em cách đây vài tuần. Ngặt vì... Em nói vậy chắc sẽ làm buồn lòng anh rất nhiều, nhưng em không thể nói khác hơn. Em vừa đọc quyển "Le livre de mon ami" của A France, trong đó có một câu em nhớ mãi: "Nơi mà tôi đứng tôi chỉ muốn đứng một mình.. Là où j'ue suis, je veux être seul". Trong hoàn cảnh này chắc anh cũng muốn như vậy, phải không anh? Do đó, em xin chép ra để đáp lại những gì anh mong muốn ở em mà không đạt. Xin anh hãy nhìn sang bên trái, bên phải của anh, anh sẽ thấy bạn anh, bạn em, những người có nhan sắc và đức tính tốt hơn em, họ cũng đã để ý anh từ lâu. Và em biết chắc rằng nếu anh đến những "nơi" ấy thì anh sẽ được toại nguyện: "être seul!"

Emilie Liliane.

Minh không đọc nổi hết bức thư. Chàng tự hỏi:

- Ai là kẻ được cái điểm phúc đứng một mình trong tim nàng?

Chú thích:

(1-) Xuyt: tiếng Pháp là surveillant (giám thị) nhưng học trò ghét nên gọi là thầy "xuyt"

Chương 6

Trường học và công sở được nghỉ lễ kỷ niệm nữ thánh Jeann d' Arc. Từ lớp nhứt sơ học trở xuống thì học trò phải học thuộc lòng bài " Hãy Tưởng Nhớ Tối Jeann d' Arc. ", người con gái chăn cừu vô danh đã cứu nước Pháp khỏi tay xâm lược của bọn Anglo Saxons vào năm 1429.

Nhưng sau khi chiến thắng vẻ vang, Jeanne bị bọn phản bội bắt bán cho kẻ thù với giá 16,000 francs, Jeann d' Arc bị thiêu sống năm 1431 vào ngày 5 tháng mười một. Do đó chánh phủ lấy ngày này để làm lễ kỷ niệm và bắt dân thuộc địa phải nhớ ơn cô gái chăn cừu 17 tuổi đã cứu mầu quốc của mình cách đây năm thế kỷ. Bọn mày râu không làm nên trò trống gì ngày nay cúi đầu tưởng niệm một đứa con gái vị thành niên, nghèo hèn, ắt hẳn xấu hổ lắm.

Liều và Emilie được chọn đóng vai người con gái chăn cừu đó. Nhưng Emilie cáo bệnh rút lui để cho bạn mình được hưởng vinh quang trọn vẹn. Thực ra Emilie không thích được người ta hoan nghênh như một anh hùng trong lúc mình không có chút nào mà chỉ là đứa học trò tầm thường. Nhiều cô ước mong được hưởng cái danh dự của Emilie mà không được. Thấy Emilie từ chối thì rất đỗi ngạc nhiên. Có cô nói:

- Được làm thánh mà không chịu, còn đòi gì nữa?

Riêng Liều khi thấy Emilie cũng được chọn như mình thì sợ Emilie đoạt mất chức "nữ thánh", nhưng khi nghe tin Emilie từ chối thì rất mừng. Liều thích được đứng lên trong tiếng hoan hô như Liều đã từng chứng kiến các nàng "nữ thánh" đứng trên xe "cộ đèn" khi Liều còn học trường tiểu học. Niềm mơ ước được làm nữ thánh nhóm lên trong đầu cô bé từ đó.

Năm nay buổi lễ được tổ chức tung bừng hơn mấy năm trước. Người ta đoán già đoán non là vì quan chủ tỉnh là người sanh ở vùng Domrémy, quê hương của cô gái chăn cừu, còn quan phó chủ tỉnh thì chôn nhau cắt rốn tại Orléans, là thành phố quan trọng nhất bị bọn Anglo Saxons chiếm đóng và được Jeanne d' Arc giải phóng.

Buổi sáng ở tại sân vận động có các cuộc tranh giải bóng bàn, bóng rổ, bóng đá, chạy đua, lội đua. Ngoài ra buổi chiều còn tiếp tục trò chơi bình dân ai cũng có thể tham dự được và trò nào cũng có phần thưởng như cạp cháo, leo cây thoa mỡ bò, ném vòng vịt, đánh cờ tướng, đi cầu run, bịt mắt đập trống... Cạp cháo là trò chơi bản nhất. Người điều khiển cuộc chơi trộn xu năm bạc các với lọ nghe bỏ vào lòng một cái cháo khá lớn. Cạp được bao nhiêu lấy bấy nhiêu, nhưng dù được bao nhiêu thì cái mặt cũng đã đen như lọ nghe. Đây là trò chơi được nhiều người xem nhất vì nó vui, nhưng lại được ít người dự nhất vì nó bẩn. Tuy là trò chơi vô tư, nhưng nó lại bị mỉa mai: " cạp được đồng xu, đen cả mặt." Trò chơi được hưởng ứng đông thứ hai là leo cây thoa mỡ bò. Một thân cây tròn như cột nhà được dựng lên và thoa mỡ bò trơn như... mỡ. Trên đầu cột treo cái vòng tròn buộc đầy những vật dụng như khăn bàn lông, áo thun, khăn tay, xà bông thơm, quần cụ. Nó được rút lên hạ xuống bằng một sợi dây do người chỉ huy cuộc chơi điều khiển. Anh ta hạ chiếc vòng xuống chờ người nhảy vào giật đồ thì rút lên khỏi tầm tay. Cả giờ đồng hồ không ai được món nào. Ai nóng mũi leo cây thì bị tuột... giữa tiếng cười chế giễu của người xem.

Bỗng một chàng thanh niên chạy ra mé sông phóng ùm xuống nước rồi nhảy lên lẫn mình vào đồng cát, xong đến leo cây. Nhờ cát nhám nên chàng ta leo không bị trượt và giật được nào khăn, nào xà bông và các món khác nữa. Nhưng người chỉ huy cho đó là gian lận nên lấy lại hết. Hai bên đang cãi nhau, bỗng có tiếng quát:

- Đồ con lợn, mày có đẹp cái trò chơi quái gở này không?

Trò chơi đang trốn bỗng ngưng ngang. Một tên lính áo vàng đến can thiệp rồi chạy đi tìm một ông Tây. Mọi người xúm lại coi và chờ kết quả.

- Ô, giáo sư Long, ông cũng đến đây? - Ông Tây chìa tay.

- Vâng! Nhờ thế tôi mới được biết trong buổi lễ long trọng hôm nay lại có trò chơi vui vẻ này.

- Ô! Đây là trò chơi dành cho giới bình dân đâu phải cho trí thức.

Giáo sư Long cố cười tự nhiên:

- Xin ngài hãy tưởng tượng đây là Paris thì người ta có bày ra một trò chơi thế này hay không?

Ông Tây rùn vai:

- Ở đâu thì cũng thế thôi. Lọ nghe là lọ nghe. Mỡ bò là mỡ bò. Dân chúng thích chơi thì cứ chơi. Không ai cản họ được. - Nói xong ông Tây bỏ đi, không ra lệnh tiếp tục hoặc ngưng cuộc chơi.

Giáo sư Long quay sang người chỉ huy cuộc chơi:

- Nếu họ là người Việt Nam thì họ sẽ hiểu rằng lọ nghe chẳng những làm đen mặt dân mình mà còn bẩn cả mặt nước Pháp.

Lâu nay, Minh nghe đồn giáo sư Long là người ngang bướng, hay cãi lộn với Tây và bắt phục tùng cấp trên, nay mới chứng kiến lần thứ nhất.

Minh bỏ chỗ đứng đi rảo qua các khán đài như đi tìm ai, nhưng trong bụng không định gặp ai. Gặp để làm gì khi nàng đã trả lời như thế rồi. Bỗng có tiếng gọi nheo nheo, Minh dừng lại thì thấy hai cánh tay nờn nà vẩy lia từ đám khán giả ở góc sân. Thì ra Yvonne và Thérèse ngoắt chàng. Minh vừa lại gần vừa hỏi:

- Sao các cô không ngồi trên khán đài mà lại đứng chịu nắng thế này?

Yvonne đáp:

- Đứng ở đây xem anh Bền đá thùng lưới đội tuyển mới thích. Ngồi trên khán đài xa lắm! Lại đây mau, anh Bền ở trong sân kia. Tụi em vậy ảnh mà ảnh không thấy.

Minh đứng bên cạnh Yvonne. Yvonne tỏ vẻ thân mật làm bụng chàng nôn nao.

Bỗng Thérèse cười:

- Tôi nói với con Emilie rồi! Anh thương tôi cái gì nào?

- Nói gì ?

Yvonne vọt miệng:

- Thì cái chữ khó nói ấy mà! Anh quên rồi sao?

Minh nghe mặt nóng bừng. Chàng hỏi:

- Rồi Emilie đáp sao?

- Nó không nói gì hết!

Thérèse tiếp ngay:

- Đối với bọn con gái chúng tôi, không nói gì hết tức là đồng ý, anh hiểu không. Vậy nghĩa là nó đã yêu anh -

Thérèse nháy mắt nói với Minh - Tôi bảo nó, có yêu thì yêu mau lên kéo người ta yêu mất đấy.

- Rồi Emilie nói sao?

- Nó nói...

Thérèse chưa chấm câu, Yvonne đã hót:

- Nó nó a... a... Nó cũng yêu anh chớ sao!

- Thế là nhờ... Tụi tôi mà anh được một á thánh xinh đẹp yêu rồi đấy nhé.

Thérèse kêu:

- Khát quá! Để tôi kiếm nước đá chanh! - rồi chạy vụt đi.

Minh hỏi Yvonne:

- Cô có nói thật không, hay chỉ đặt chuyện?

- Có thật mà. Bữa đó giờ xả hơi, tôi thấy Emilie ngồi trong lớp gạo bài, tôi bèn đến bảo nó ra sân chơi. Emilie không chịu đi. Tôi bảo: có người gọi thư. Thế là Emilie theo tôi. Tôi bảo: "Thư viết chỉ có một chữ thôi. Nó hỏi chữ gì. Tôi bảo:... "Yêu". Nó cầu vai tôi đau điếng. - Yvonne hồn nhiên trệt bả vai nồn nà cho Minh xem vết bầm tưởng tượng. Minh thấy mạnh dạn hẳn lên:

- Emilie có nói gì không?

- Người Việt các anh kín đáo chứ không phổi bò như tụi tôi. Có khi yêu gần chết mà không chịu nói, có người lại nói: "không yêu" nữa chớ. Nhưng mà tôi biết chắc Emilie yêu anh.

- Sao Yvonne biết chắc được ?

- Nhìn cặp mắt thẩu cả ruột gan. Anh dư biết mắt là cửa sổ của tâm hồn? Do đó nhìn mắt Emilie thì tôi biết cậu chàng yêu anh.

- Yvonne có nói giùm tôi: " Anh yêu em" không?

- Hỏi hoài! Có! Có! Tôi còn nói thêm những gì anh không bảo nữa cơ! - Yvonne liến thoắng - Tôi còn hỏi nó giùm anh xem nó thích màu gì nữa. Tôi nói nhiều lắm. Cái gì cũng nói hết. Nó nghe, nhưng lần sau không véo tôi nữa. Nó chỉ cười cười. Cặp mắt nai của cô nàng long lanh hết sức đa tình. Phải anh thấy chắc anh xiêu ngay.

Minh mừng rỡ nhưng lại hoang mang. Emilie nào như vậy, còn Emilie nào viết thư bảo mình lỡ chuyến đò?

Vừa đến đó thì Thérèse xuất hiện xa xa, cánh tay vẫy lia như một cánh hoa huệ. Đi sau nàng là một cô đầm khác mặc đồ trắng đội nón đệm rộng vành và đeo kính dâm. Minh chưa nhận ra là ai thì Yvonne kêu to thích thú:

- Thérèse nó bắt được Emilie về cho anh kia. Anh chuẩn bị nói đi!

Minh chớp chớp mắt nhìn kỹ, thì quả thật Emilie chớ không phải cô đầm nào. Minh hơi xôn xao. Trong nháy mắt, Minh thấy mình sẽ đóng vai chánh trong một màn kịch mới gay go hơn màn kịch ở góc * sũa hôm nao.

Đi gần tới nơi, Thérèse quay lại đùn Emilie lên trước và hỏi:

- Biết ai chờ mày đó không?

Emilie bị lỡ bộ đành phải tiến tới. Yvonne reo lên:

- Tương lai tươi sáng đang chờ bạn, Emilie! - rồi chồm tở bắt tay Emilie lôi lại và nói tía lia - Đây là cái người định nói yêu mày mà không dám nói nên nhờ tao nói giùm đấy! Nào, bây giờ hai người giáp mặt rồi, bắt tay nhau đi, nói với nhau đi!

Minh đưa tay ra, Yvonne nắm tay Emilie đặt vào bàn tay Minh và bảo:

- Nói anh yêu em và em yêu anh đi nào! Hôn nhau đi nào!

Khán giả mê xem bóng đá không chú ý. Minh thấy dạn dĩ hơn lên. Chàng nghe bàn tay Emilie mịn như nhung nên không dám bóp mạnh. Còn Emilie nghe hơi nóng từ bàn tay của người con trai chuyển vào mình. Một cảm giác nhẹ êm mà nàng chưa từng biết làm gò má nàng cũng hồng lên. Yvonne lên giọng thầy đời:

- Emilie ạ! Không nên làm theo lời bà mẹ của Virginie là giữ kín mọi nỗi niềm trong con tim mày.
- Tao đâu phải là Virginie! - Emilie khẽ bảo Yvonne.
- Tao không nói mày là Virginie, nhưng tao bảo mày đừng có nghe lời bà mẹ Virginie tức là đừng làm theo lời bà dặn. Giấu làm gì những tình cảm tốt đẹp trong lòng mày.
- Bà ta dặn cái gì?
- Bà bảo Virginie " đừng bao giờ nói với thằng Paul rằng con yêu nó... Nếu nó biết con yêu nó rồi nó sẽ không còn gì để theo đuổi nơi con nữa!" - Yvonne lắc đầu - Theo tao thì khác. Nếu người ta yêu tao và tao cũng yêu người ta thì tao sẽ nói cho người ta biết. Tại sao lại lặng thinh? Rồi người ta tưởng lầm rằng mình không yêu người ta thì thật là tai hại! Hai người như đôi thanh sắt của đường rầy xe lửa, chạy song song cả trăm cây số mà chẳng bao giờ gặp nhau.
- Sao mày biết tao yêu người ta?
- Vậy mà tao biết, vì tao đọc được điều đó trong mắt mày khi tao nói anh Minh yêu mày.
Emilie xấu hổ rút tay ra khỏi cái lồng tù hạnh phúc đã nhốt nó bấy giờ và nói với Minh:
- Xin lỗi, cho tôi trở về chỗ cũ...
- Để "đứng một mình" à?
- Emilie, chỉ trong tim anh, em mới mãi mãi đứng một mình! - Minh nói bằng tiếng Pháp.
Emilie quay đi. Thérèse còn nói to lên:
- Anh Minh yêu mày, nghe rõ chưa hả? Nó cũng yêu anh rồi đó. Tiến tới đi!

Tiếng khán giả la ó làm Minh phóng mắt ra sân cỏ. Ở góc sân, trên tường, tỉ số vẫn còn còn y nguyên, nhưng bỗng trận đấu ngưng hẳn. Các cầu thủ lao nhao.

Trọng tài chạy xuống khung thành Hội Tuyển xem xét một hồi lâu rồi tuyên bố đội tuyển bị thủng lưới, do cú đá móc của trung phong Bền.

Khán giả tung khăn vút nón như mưa hoan hô đội nhà.

Người lính phụ trách bảng ghi bàn thắng đội tám bảng số 6 lên đầu nhảy nhót "múa lân" một hồi rồi mới gắn lên tường. Khán giả lại la ó, quơ khăn tung nón nhảy tung lên như sắp nổi loạn. Mắt khán giả đổ xô về một phía, thấy tỉ số 5-6 mà ngỡ chiêm bao.

Thérèse và Yvonne vọt ra gần mép sân hò hét:

- Hurrah! Bravo Bền! Một ngàn cái hôn cho anh!

- Em yêu anh! Em yêu anh!

Hai bên tiếp tục trận đá, chỉ còn hơn 5 phút là hết giờ. Đội tuyển tung toàn lực vào phần đất Bentre. Thầy Năm cho rút cả hàng tiền đạo về hàn kín mặt thành nhà và dùng chiến thuật "hai cặp một" cho nên đến phút chót, đội tuyển đành ôm "cây gậy" về đường.

Khán giả ùa ra sân trong lúc hai đội "đổi áo cho nhau"

Bây giờ đội Bentre mặc áo đội tuyển Nam Kỳ. Màu vàng là màu giựt giải quán quân. Thay vì buồn, đội tuyển Nam Kỳ lại vui, đứng với tư cách đàn anh trong làng bóng đá. Họ nhiệt liệt khen ngợi cầu thủ Bền Tre, đặc biệt Bền trung phong trẻ nhất làng bóng. Khán giả công kênh Bền lên đi vòng quanh sân để mọi người hoan hô cho thỏa mãn. Một tập thiếu nữ từ khán đài A bước xuống tặng hoa cho chàng. Bền bị chìm ngập trong vinh quang. Bền nhận ra Liễu, Yvonne, Thérèse, Madeleine. Madeleine chen vào đám đông vít đầu Bền xuống và tặng cho chàng trung phong một cái hôn dài.

Liễu đứng cách đó không xa. Thấy cái cử chỉ sỗ sàng của Madeleine, Liễu căm giận nhưng không làm gì được địch thủ. Còn Madeleine thì rất thù Liễu nên cũng muốn trêu tức Liễu chơi một phát: "Tao mất chức Jeanne d' Arc nhưng được chàng trung phong! Một cái là hào quang rờm, còn một cái là sự thật, cái nào hơn?"

Các cô đầm của trường Minh Châu không được chọn là Jeanne d' Arc là vì Yvonne thì gầy đét, Thérèse có bộ ngực đồ sộ, còn Madeleine thì đã 20 tuổi, hơn Jeann d' Arc những ba tuổi nên bị Liễu gọi là con gái già (vieille fille). Cái danh từ này làm cho Madeleine đau đớn, cho nên nàng không bỏ lỡ cơ hội để trả thù. Riêng Bền không chú ý đến Liễu vì cho rằng Liễu quá đẹp, - cái đẹp quý phái và dữ dội - Liễu sẽ không yêu một cầu thủ vai u thịt bắp như mình, cho nên cái "gôn Liễu" nằm ngoài những cú "sút" của Bền.

Chập sau khán giả thả Bền xuống. Madeleine chạy tới ngang nhiên cắp tay Bền đi vào câu lạc bộ. Ở đây Bền lại được hoan hô nhiệt liệt và được quan chủ tịch bắt tay khen ngợi như một anh hùng.

Sẵn trốn, Madeleine giới thiệu luôn Bền:

- Đây là người yêu của tôi!

- Một cặp trai tài gái sắc - Quan tham biện bắt tay và chúc mừng hai người.

Liễu cũng đứng gần đó. Nàng trông thấy rõ "cặp trai tài gái sắc" được hưởng mọi thứ vinh quang.

Bất giác nàng quay ra ngoài đi lang thang ngoài nắng như để trốn lánh cái hình ảnh làm xốn mắt nàng.

- Ta đã chiếm được cái hào quang của Jeanne d' Arc. Ta sẽ chiếm nốt gã trung phong tài hoa kia từ tay mi, con gái già ạ!

Chương 7

Lễ kỷ niệm Jeann d' Arc tiếp tục bằng một cuộc "dung cộ đèn" đi quanh phố, khởi đầu vào lúc 7 giờ tối.

Liễu mặc áo đầm màu hồng, tay trần, ngực quảng xéo lá cờ tam sắc. Người ta cầm vào tay nàng lá cờ lệnh đuôi nheo và một thanh kiếm chỉ huy của Jeanne d' Arc rồi đặt nàng lên một chiếc bục lớn có bánh xe lăn. Nàng đứng giữa những bó hoa tươi thắm. Sau lưng nàng là một đội cận vệ mặc áo giáp sắt, đội nón sắt theo thời thế kỷ 15. Trông Liễu vừa uy nghi vừa đẹp lộng lẫy. Khán giả hai bên đường vỗ tay hoan hô:

- Jeanne d' Arc năm nay là người mình!

- Giống Jeanne d' Arc quá!

- Vive Jeann d' Arc!

Chiếc bục của Jeanne d' Arc dẫn đầu, kế đó là xe của quan chánh tham biện, theo sau là đoàn xe của đội banh rồi mới đến xe của các quan chức khác. Các đoàn học sinh đi bộ sau cùng tay cầm lồng đèn hình cá, khi, rồng, thỏ, chim... rợp đường.

Đoàn xe chạy thật chậm để dân chúng nhìn thấy rõ Jeanne d' Arc da vàng.

Dưới mắt Liễu nhấp nhô đầu người, những bàn tay vung vẩy và những cái miệng há to \. Nàng đảo mắt tìm Madeleine. Nàng muốn Madeleine nhìn thấy cảnh mình trong y phục huy hoàng như một nữ thánh thất. Nàng đã chiếm được cái vinh quang của Madeleine. Nàng cũng muốn Bền nhìn thấy nàng: "em như thế này đây, có bằng cô "gái già" Madeleine của anh không? Hỡi cậu thủ yêu quý, em sẽ chiếm lại anh từ tay nó !"

Trong đầu nàng chưa phai cái hình ảnh Madeleine sánh đôi với Bền ở sân vận động: Madeleine khoe với quan chánh tham biện Bền là người yêu của nàng.

Sự thực, trước đây mấy hôm, Liễu xem thư của Minh gửi cho Emilie thì nàng lại muốn chiếm lấy Minh cho nên nàng đã mạo bức thư của Emilie để đánh bật Minh đi, mặc dù nàng chưa quen với Minh và cũng không biết là nàng sẽ yêu Minh hay không nữa. Nàng chỉ muốn chiếm Minh để chiếm mà thôi.

Đến khi thấy Bền trở thành ngôi sao sáng thì Liễu quên hẳn Minh và quyết dành lấy Bền từ tay Madeleine. Đứng trên chiếc xe chớp loá những chùm hao đèn rực rỡ như hào quang, nàng thấy nàng đã chiến thắng. Nhưng khi nhớ tới cái hình ảnh Bền và Madeleine song song bên nhau, thì trái tim của nữ thánh hoá thành trái tim nữ sinh, đầy máu nóng muốn ôm ấp bóng hình của một chàng trai. Những dằn xóc của chiếc xe làm cho nàng tưởng tượng mình đang cỡi ngựa phi nước nhò trên đồng cỏ mênh mông nơi quê hương Jeanne d' Arc ngày chiến thắng.

Cuộc lễ tan dần.

Bền về đến phòng thì thấy Minh đã ngủ khò. Minh không xem "cộ đèn" mà cũng không xem kịch.

- Đi tắm thay đồ keng rồi theo tao dự dạ tiệc! - Bền lôi chân Minh, kêu.

- Khuya rồi mày ạ!

- Đó là chương trình của các quan lớn, nhưng tao đem mày vô được!

- Tao không muốn làm khách không mời mà đến.

- Tao có hai vé. Một cho tao và một cho bạn bè.

- Nhưng tao không thích hội hè.

- Biết rồi! Nhưng đêm nay có con Chèrie Emilie của mày cũng đến dự.

- Nó đâu có nhiệm vụ gì trong đó?

- Đi theo tao, không được cãi.

Bền xóc Minh dậy và tiếp:

- Tụi thằng Lạc, Thanh, Ngợi đeo cô Jeanne d' Arc dữ lắm.

- Sao mày không theo?

- Suit qui Fuit, Fuit qui Suit. Mày theo nó trốn, ngược lại, mày trốn nó theo! Đó là định luật ái tình, mày không biết à?

- Ai dạy mày vậy?

- Lê Văn Trương, Maupassant, Balzac và... Tao!

- Tao mới gặp nó! - Minh kể lại cho Bền nghe câu chuyện vừa rồi.

Bền gật:

- Hay lắm, nhưng mày còn phải tranh với bao nhiêu thằng khác. Chùng nào mày "sút" vô "gôn" nó thì nó mới thuộc về mày. Mà cũng chưa, chùng nào nó ôm ba lông của mày mới chắc.

- Mày đã sút vô "gôn" con Madeleine chưa?

Bền cười ré lên rồi lảng sang vấn đề khác:

- Con Liễu đẹp quá trời há mây?
- Mày bảo đó là một sắc đẹp dữ - Beauté brutale mà!
- Dữ thì dữ, nhưng đẹp vẫn đẹp! Bữa nay tao cho mày cạ ly với Emilie Lý Lệ Lan một phát và tha hồ nói chuyện trước mặt mọi người. Mày cứ thụt ló hoài thì tụi thằng Ky chọt, thằng Philô, thằng Tartuffe chộp mắt. Tụi nó lao lách lém linh hơn mày.
Bền lấy xe đạp chở Minh đi vô dinh quan Chánh tham biện. Trên đường đi Minh hỏi:
- Mày tính keo luôn với con Madeleine à?
- Nó tới đâu tao tới đó!
- Nếu nó cứ đi tới hoài mà không cho mày "sút" vô "gôn" thì mày có theo không?
- Gôn tuyến A Nam Kỳ tao còn tung lưới mà mây. Hé... hé... Thì "gôn" nào tao đá chẳng vô!
Buổi dạ tiệc được tổ chức thật long trọng với những nghi thức Tây. Mở đầu buổi tiệc quan chủ tỉnh tỏ lời khen ngợi ban tổ chức cuộc lễ kỷ niệm. Kế đó là tuyên dương đội banh.
- Đặc biệt năm nay đội tuyển Nam Kỳ xuống đây bị phơi áo trước khán giả nhà. Theo lời đề nghị của thầy Năm, vị cảnh sát trưởng, tôi ban thưởng cho đội một ngàn đồng bạc Đông Dương. Cũng theo lời đề nghị của các vị tôi tặng riêng cho cậu thủ đã phá lưới đội tuyển Nam Kỳ ba trăm đồng. Riêng hai trò Liễu và Emilie sẽ nhận được bằng khen của Nha Học Chánh Nam Kỳ do ban tổ chức thỉnh cầu.

Một loạt sâm banh nổ ròn để tán thưởng lời nói của ngài chủ tỉnh. Mùi rượu, khói thuốc xì gà thượng hảo hạng trộn lẫn nhau cấu tạo một bầu không khí rất đặc biệt mà chỉ hạng công chức cao cấp mới có thể thưởng thức. Riêng các cô đầm Madeleine, Yvonne, Thérèse tuy không có một cống hiến nào trong buổi lễ nhưng cũng được dự chung bàn với quan khách vì các nàng là con quan Tây. Liễu và Emilie cũng ngồi xen trong đám họ. Bền bị Madeleine níu kéo vào bên cạnh nàng còn Yvonne thì ẩn Minh xuống ghế phía tay trái của Emilie. Yvonne bảo Emilie:
- Phen này toa đừng hòng bỏ chỗ trước khi tan tiệc nghe! - Rồi rót sâm banh bảo - Nâng cốc lên uống cho cạ! Cuộc đời rất ngắn ngủi! Hãy làm cho nó dài thêm ra bằng những niềm vui do mình tạo ra.
Emilie không ngần ngại. Minh thì hơi ngượng nhưng rồi trong khoảnh khắc cũng kịp theo sự hồn nhiên của các cô đầm.

Yvonne bảo cả hai:

- Đây là ly rượu tình yêu. Những giọt champagne này sẽ làm cho các bạn yêu nhau hơn, sẽ là cho tình yêu của các bạn nồng nàn hơn. Nào, chạm cốc!

Ba chiếc cốc pha lê trong ngần, sóng sánh rượu vàng ánh, khẽ chạm nhau. Yvonne cất tiếng:

- Bây giờ hai bạn còn nhờ tôi nói cái tiếng khó nhất nữa không?

Minh đáp:

- Xin cảm ơn Yvonne! Tôi đã nói cho tôi rồi!

- Nói rồi nhưng người ta có nghe không? Đó mới là chuyện hệ trọng!

- Có phải không Emilie?

Emilie đang hớp ngụm rượu, chỉ gật đầu. Yvonne vỗ tay reo:

- Nghe thì phải trả lời. Toa phải trả lời ngay đi. Bây giờ nè, để tôi nghe và sung sướng lây với bạn.

Emilie lắc đầu, sặc rượu và cố nói lướt:

- Bây giờ chưa nói được.

- Nhưng mà cộng hay trừ thì nên cho biết trước - Yvonne có sâm banh vào người ăn nói bạo dạn hơn. - Hãy cho khi người ta thèm khát, đừng đợi lúc người ta no mới đem đi vào mồm.

- Nếu trừ thì sao? - Emilie hỏi ngoặt lại.

- Thì sao? - Yvonne quay sang Minh, gằn giọng.

- Thì đau khổ lắm chứ còn sao nữa? - Thérèse đáp thay và tiếp - Chớ nên làm bạn mình đau khổ nhé Emilie! Toa sẽ có tội lớn lắm đấy!

Emilie gật đầu. Yvonne còn bắt găt:

- Cuối tiệc này, Emilie phải cho anh Minh biết cộng hay trừ nhé!

Emilie lại găt. Thérèse liền thoảng:

- Tớ nhìn thấy trong tim cậu mà Emilie!

- Thấy gì?

- Một dấu cộng đỏ rực như lửa.

- Nào, mỗi người nóc cạ ly mình đi rồi tôi nói chuyện này cho nghe!

Nãy giờ Bền và Madeleine ngồi cạnh mấy ông via nên không dám pha trò, bền tìm cách chen vào đám trẻ vui nhộn. Riêng Madeleine thì lấy làm há hê khi thấy cô nữ thánh ngồi gần quan tham biện. Nàng có vẻ nghiêm như bụt. Mỗi cái cười, và mỗi cử chỉ đều phải suy nghĩ đắn đo. Madeleine đã từng biết cái khổ của "nữ thánh" ít nhất là ba năm

liền. Nay nàng trút nó sang cho Liễu. Và... thật là hạnh phúc khi ngồi bên cạnh chàng trung phong lưng lầy.

Bền hỏi Minh:

- Nào, đã nói gì với Emilie chưa? - rồi Bền tiếp ngay - Hai bạn hãy yêu nhau đi. Đừng tự đặt cho mình những trở ngại trên con đường sông sẽ dễ đi. Chính con đường của tôi và Madeleine mới gay go, nhưng chúng tôi đã san bằng những trở ngại. Yêu! Đó là vũ khí chiến thắng tất cả. Hai bạn hãy xem cốc sâm banh này - Bền vừa nói vừa rót rượu - là cốc rượu hồng tôi mừng cho hai bạn! - Bền nâng cốc lên.

Theo phép lịch sự, Minh cũng nâng cốc đáp lại, rồi Emilie làm theo, Madeleine cũng phụ họa. Nàng cổ giơ thật cao và liếc xéo về phía Liễu đang cô đơn ngồi giữa các ông lớn. Mọi người uống cạn trừ Emilie.

Ở bàn các ông lớn sâm banh nổ liên tục. Một vị mặc com-lê đen có bộ tóc chải chuốt tụt xuống khỏi ghé hôn chân mỹ nhân ngồi bên cạnh và lột chiếc giày của nàng đứng dậy, giơ lên, rót rượu vào gót giày, ngửa cổ uống một hơi. Rồi hai người ôm nhau hôn rất lâu. Vài ba cặp cũng bắt chước uống rượu bằng gót giày thay cho cốc.

Madeleine nhìn Bền sâu thẳm:

- Anh không thấy đó là một sự văn minh sao?

Bền chỉ nghiêng qua hôn nàng.

Nhạc khiêu vũ bắt đầu trôi lên réo rắt. Những cặp uyên ương lần lượt diu nhau đi trong mộng dưới ánh đèn càn lúc càn mờ và nghe vũ trụ xoay êm dưới gót chân họ. Minh và Emilie được dịp ngồi bên nhau.

Emilie ngó ra sàn nhảy nhưng lại nói với Minh:

- Sao anh gởi thư gì cho em vậy?

- Em có nhận được không?

- Không có nhận, nhưng con Liễu nó bảo là em có thư. Em hỏi ai gởi nó bảo không biết, nó chỉ biết người đang giữ cái thư đó.

- Em có đọc không?

- Em có thấy đâu mà đọc.

- Để anh viết cái khác và đưa tận tay em nhé!

- Anh đừng có nhờ ai đưa thư, đừng nhờ ai nói giùm như nhờ con Yvonne, con Thérèse hôm trước. Chúng nó cứ chế nhạo em hoài.

- Từ rày anh không nhờ ai nữa hết. Nhưng thiệt ra anh đâu có nhờ ai! Tại tụi nó tài khôn đó chứ.

Minh ngẫm nghĩ một hồi lại nói tiếp:

- Nhưng làm sao anh gặp em?

- Em không biết đâu. Coi chừng người ta thấy. Thôi để em đi về, kéo ở nhà trông.

Emilie đứng dậy. Minh bước tới nắm tay nàng thủ thi:

- Em ở lại chút nữa. Anh nói chuyện này em nghe.

- Anh chờ em ở bên hông rạp Nam Xuân tối Thứ Bảy. - Nói xong Emilie đi thẳng.

Chương 8

Buổi tiệc đang vui bỗng Madeleine đòi về. Bèn phải chiều theo.

- Em có làm sao không?

- Em hơi khó chịu một chút thôi. Nhưng ra khỏi phòng tiệc thì em khỏi ngay.

Bèn biết Madeleine không muốn thấy cặp mắt xâm lăng của cô Jeanne d' Arc xông xáo về phía Bèn ngồi. Mà quả tình Bèn cũng có kín đáo đáp lại đôi lần. Bèn khẽ hôn tóc Madeleine và rủ rì:

- Em ngoan lắm Madeleine. Anh yêu em ghê nơi!

- Có thật không, hay trái tim anh đang chia nhiều mảnh?

Hai người lại đi nhau đi. Họ không định đi đâu nhưng họ thấy cần phải đi bên nhau khấp mặt đất. Bỗng Madeleine cười như nắc nẻ:

- Anh có về sợ ba em hả?

- Ông bắt được anh rủ rê con gái ông... thì chắc ông la ghê lắm!

- Sao anh không nói con gái ông rủ rê anh? Nhưng mà ai rủ rê ai cũng không việc gì đến ông hết. Hễ má em cho phép là ông phải nghe. Một lần ông thấy anh với em trong phòng khách, ông hỏi má em: "Thằng Annamite nào mà con Madeleine dặt về nhà vậy?" Má em quát ngay: "Thằng Annamite nào thì thằng nó cũng hơn tên rể hực lưu manh của ông hết á!" Thế là từ đó ông không hỏi nữa. Má em quả thật còn hơn Beauharnais đối với Napoléon đó anh. Để em kể anh nghe chuyện xử kiện của ông.

Trong một bữa cơm chiều, ông cao húng nói về một vụ kiện ông sẽ xử vào ngày mai. Kể xong ông kết luận. Tôi sẽ xử mông-xù Piment Ớt thắng mông-xù Oignon Hành, còn mông-xù Tiêu sọ Poivre chỉ bồi thường mông-xù Piment chút đỉnh thôi. Má em quát: "Bộ Ông điên rồi hả? Ông Hành phải thắng ông Ớt, còn lão Tiêu Sọ phải bồi thường cho ông Hành."

Hôm sau, cũng trong bữa cơm chiều ba em uống một ly cognac rồi khoe với má em: "Tôi đã nghe lời bà và được công chúng hoan hô nhiệt liệt như một quan toà anh minh nhất xứ xưa nay. Còn các thầy kiện thì phục tôi sát đất. Họ nói tôi đã sáng chế một nền pháp lý mới! Tôi bảo: "Đó là ý kiến của vợ tôi." Họ tỏ ra ngạc nhiên. Tôi bảo: "Tôi không bao giờ quên câu luân lý của Engénie Grandet. Tôi không thể làm việc gì mà không xin ý kiến vợ tôi". Đó! Anh thấy cái oa... oai quyền của má em chưa? Sau này anh cũng sẽ như thế đối với em nhé, chớ con yêu quý của em! anh muốn làm gì anh cũng phải hỏi em. Em có gật thì anh mới được nhé!

Bèn cắt ngang câu nói của Madeleine bằng một cái hôn:

- Vâng, Madeleine, con mèo yêu quý của anh!

- Anh hôn em nữa để thưởng em đi!

- Chụt chu... ụt !

Bỗng Madeleine hỏi bất ngờ:

- Anh có yêu con Jeanne d' Arc thật không?

- Yêu, yêu lắm!

- Tại sao anh yêu em, còn yêu nó?

- Anh yêu nó còn hơn yêu em kia

- Anh nói thật hay chỉ đùa để chọc em?

- Thật chứ không đùa!

- Vậy thì đừng bao giờ ngó mặt em nữa.

- Tại sao?

- Em không thể đứng chung với ai trong tim anh!

- Cả với một nữ thánh nữa à?

- Nữ thánh nào? Em là nữ thánh của anh đây, còn nữ thánh nào khác?

- Jeann d' Arc, cô gái chẵn cừ ở Domrémy.

Madeleine đang nổi cơn giông gió bỗng đẹp trời lại ngay:

- À ra thế, anh trêu em! Anh yêu quý. Em không thể sống không có anh bên cạnh! Không có anh, em không hiểu được Chúa Trời. Balzac từng nói với mẹ Suzanne: Em là Đức Mẹ của riêng anh! Anh hiểu câu đó mà!

- Với Hanska không phải Suzanne. Ông ấy yêu Hanska nhất trong các bà đầm Paris, không có ai bằng Hanska.

- Còn anh, anh có thể nói như vậy với em không?

- Anh không phải là văn sĩ!

- Cần gì phải là nhà văn mới nói được? Anh không thấy chàng thanh niên của A. Daudet yêu cô Alsacienne à?

Không yêu được cô nàng và trông thấy cô nàng hôn người khác, anh ta nhảy từ trên lầu xuống đất chết ngay. Đó là

tình yêu phải không?

- Điền rõ! Anh thì không thể! Nếu anh là anh ta, anh sẽ đi tìm cô khác đẹp hơn và dắt qua mặt trêu cô ta chơi! - Bền đưa ngón tay khêu chót mũi Madeleine.

- Như vậy là anh không yêu em tuyệt đối!

- Không có tình yêu nào tuyệt đối!

- Virginie, Graziella ?

- Đó là tiểu thuyết do các ông văn sĩ thất tình bịa tạc ra mà thôi chứ không phải thật!

Hai người đi nhau đi trong những bóng cây lốm đốm ánh đèn điện mờ ảo. Da thịt con gái và nước hoa tỏa ra từ cô đầm làm Bền ngây ngất.

Madeleine đọc được sự dè dặt trong cử chỉ và lời nói đôi khi không cần thiết của Bền, cho nên Madeleine phải luôn luôn mơn trớn giục giã và tìm mọi sợi dây để trói buộc chàng. Madeleine bảo:

- Ba em sẽ giúp anh đi sang Pháp học tiếp. Nếu anh không muốn thì ba em sẽ tìm cho anh vài trăm héc-ta đất ở Bạc Liêu - Cần Thơ. Nếu anh không chịu nữa thì anh sẽ làm quản lý cho một người bạn của ba em là chủ điền lớn có hàng chục ngàn mẫu đất ở vùng đó, hoặc ông tìm cho anh việc khác, thiếu gì! Chúng ta sẽ sống như những ông hoàng bà hoàng.

Bền nghe êm như tiếng chim hót bên tai. Trước đây Bền cũng có mộng làm chủ điền nhưng bây giờ nghe Madeleine nói thì hơi dội vì đây là những món quà nho nhỏ Bền chỉ nhận được sau khi cưới Madeleine mà thôi.

Đi ngang một cái ngõ có cửa sắt, Madeleine dừng lại và bấm chuông.

- Ai vậy Madeleine? - Bền hỏi.

- Bạn anh chứ ai! René, anh không nhớ à?

René ngồi 4ème ba năm nhưng không bao giờ có ý định lấy bằng Thành Chung. Hắn ở nhà và cưới Hélène, cô bạn học dưới một lớp và là con gái độc nhất của ông Quản Thủ Sở Địa Bộ. Gia đình René phản đối kịch liệt trừ ông bố dân Tây thích giao thiệp với Tây. Bây giờ René bỏ học ở nhà đi coi ruộng cho bố lẫn bố vợ.

Thiệt là đặc kỳ sở nguyện cho bố lẫn con, cho thân phụ lẫn nhạc phụ. Người đầy tớ già mở cửa cho khách.

- Nói có tôi đến chơi! - Madeleine hất hàm.

Bền và Madeleine được đưa vào phòng khách sang trọng trong ngôi biệt thự tân thời. Cặp chủ nhân bước ra chào mừng.

Hélène đang mang một quả bầu to còn René thì dắt một thằng nhóc con. Hélène vốn thân với Madeleine từ trước nên đưa bạn vào phòng riêng để hai chàng đực rựa ngồi ở sa lông. René gọi đầy tớ đem nước cam ra đãi khách. Bền vừa hộp ngum đầu tiên thì René vào đề:

- Coi bộ hai đứa dính như sam rồi đó! Chừng nào cho moa uống sâm banh?

- Chưa... tính! - Bền bị hỏi bất ngờ, ú ớ đáp.

- Tính đi chứ! Cậu vô đó là nhất. Đá banh không phải là cái nghề. Có ai sống bằng đồng lương đá banh đâu. Lại còn nguy hiểm!

- Moa đang lo... thì.

- Thì cứ gì cho mắc công. Cậu đã lên tới 4ème là giỏi lắm. Moa định bỏ học hồi 2ème nhưng bị Ông bố kèm... nên rần bò lên tới 3ème là hết sức. Thằng Be em tớ vừa cưới con ông Lục sự toà án do Hélène làm mối. Bây giờ vợ chồng nó sống như tiên.

Bền nhìn thằng nhỏ mắt đục lờ, tóc như râu bấp thì hỏi René:

- Thằng bé nói tiếng gì?

- Nó được dạy tiếng mẹ đẻ.

- Là tiếng nào?

- Là tiếng của mẹ nó, kẻ đẻ ra nó. Đó là điều mong ước của ông via moa. Ông muốn gia đình moa sẽ Tây hoàn toàn từ ngôn ngữ đến phong tục. Thằng bé này sẽ gọi moa bằng toa như moa gọi bố moa bây giờ vậy.

Hélène đưa Madeleine trở ra. Nàng nói tiếng Việt bằng một giọng pha chề rồi đi luôn tiếng Pháp:

- Chúc anh chị hạnh phúc nhé!

René tiếp với Bền:

- Thằng Be em tao nó đang làm chủ vườn cao su ở Thủ Dầu Một. Hélène còn một cô bạn đẹp lắm. Mày coi thằng nào muốn đi chung xuồng với mình thì Hélène sẽ làm mai cho.

Câu chuyện không mấy gì đậm đà. Bền hiểu ra rằng cuộc thăm viếng này không phải bất ngờ mà là do ý định của Madeleine. Nàng muốn cho chàng thấy cái thực tế tốt đẹp của vợ chồng René - Hélène. Tiền bạn ra về, Hélène lạch bạch mang cái bụng chửa đi sau với Madeleine. Bền nghe Hélène nói với Madeleine, có lẽ cố ý cho lọt tai Bền:

- Người Việt Nam rất đẹp. Tao không gặp việc gì phật ý với René cả.

Trước khi khoá cổng, Hélène còn hỏi Madeleine:

- Bao giờ anh chị gởi thiệp xuân cho chúng tôi?

- Cũng gần thôi bạn ạ! - Madeleine đáp không ngần ngại.
Trên đường về, Bền suy nghĩ liên miên. Bền ngần ngại hồi lâu rồi hỏi Madeleine:
- Nếu vị hôn phu của em bất ngờ trở lại đây thì sao?
Madeleine rùng vai và bĩu môi:
- Không bao giờ!
- Tout est possible! Mọi việc đều có thể xảy ra!
- Em không thèm nhìn mặt tên Sở Khanh đó!
- Nếu ba má em tha thứ cho anh ta thì sao?
- Em sẽ tống nó ra khỏi nhà. Không có sự tha thứ như thế trong ái tình. Trong tim em chỉ có anh thôi - Madeleine nói huyền thuyên rồi hỏi: - Anh có thấy Hélène và René sống hạnh phúc không?
Đang đi bỗng Madeleine lôi tay Bền dừng lại, ép chàng vào một gốc me, ôm lấy chàng riết mạnh và thắm thì:
- Anh ạ! Em muốn đi đến một nơi xa để chúng mình sống chung với nhau. Em em... ước mong được như Hélène.
Bền nhìn Madeleine như để đọc ý nghĩ nàng qua câu nói: "Mong được thành vợ chồng như René và Hélène hay là mong có bầu như Hélène?" Bền đáp:
- Rồi em sẽ được toại nguyện!
Về đến nhà, Madeleine chưa vội vào mà dặt tay Bền đi quanh sân ngắm hoa. Những cụm hoa dưới ánh đèn lờ mờ, chỉ trông thấy hình dáng, không rõ màu sắc.
- Anh có lạnh không?
- Em có lạnh không?
- Em môi chân quá hà! - Madeleine ngồi phệt trên chiếc băng con bên luống hoa và dẩy nẩy..
- Để anh đưa em vào nhà rồi anh về nhé
- Anh không có đọc "Une Vie" (#1) của Maupassant hay sao?
- Anh nghiên ít nhất là ba lần trọn cuốn, còn lẻ tẻ từng đoạn thì không kể.
-... Đọc mà không nhớ... gì hết!
-..Đoạn nào!
- Đoạn thẳng Julien dặt mụ Jeanne (#2) dạo ngoài vườn.
- Anh nhớ ra rồi - Bền vừa nói vừa quỳ xuống hôn chân Madeleine rồi đứng dậy bảo - nhưng chắc anh không bằng anh chàng Julien đâu, hẳn hôn chân Jeanne đến đôi bà * phải xúc động.
Madeleine vít đầu Bền sang:
- Chụt! Anh ngoan lắm. Đưa má đây cho em thưởng nào.
Madeleine ôm đầu Bền ép vào ngực mình. Bền hỏn hển nói lú ú trong hơi thở nồng ấm bát ngát của Madeleine:
- Tội nghiệp bà *. Thấy anh chồng hôn chân vợ, bà tủi thân mà khóc oà. Bà thú thật rằng từ trẻ đến già bà chưa được người đàn ông nào âu yếm bà như thế.
- Nhưng riêng em thì... hạnh phúc hơn Jeanne vì từ nãy giờ anh đã hôn chân em đến hai lần. Chỉ tiếc là chiếc giày của em chưa trở thành cốc sấm banh của anh mà thôi.
- Chờ hôm nào vui hơn anh sẽ uống rượu bằng môi em.
Bền dặt tay và quàng hông Madeleine cùng vào nhà. Bền trong vắng teo. Để Bền yên chí hơn, nàng hồn nhiên cho Bền biết ba má nàng còn ở đằng buổi tiệc. Rồi nàng dẫu môi tiếp:
- Má ông bà có ở nhà thì cũng thế thôi. Cái gì và ai ở trong phòng này đều thuộc quyền của em!
Nói xong nàng lấy quyển truyện "Une Vie" đang nằm trên nắp chiếc piano - như đã được dự định - đưa cho Bền.
Bền cầm quyển sách, liếc qua cái bìa Edition Flammarion với hình cô Jeanne mặc đồ ngủ mỏng dính đang say sưa thường ngoạn các luống hoa giữa một bầu trời trong ngần.
- Anh đọc lại đi! - Madeleine giục.
- Để làm gì?
- Văn hay thì đọc để thưởng thức chứ để làm gì? - Madeleine phụng phịu.
- Đợi lúc khác. Bây giờ anh không muốn đọc gì ngoài mắt em.
Madeleine gỡ sách ra lật lật rồi dừng lại trở vào cuối trang, bảo:
- Em không thấy đoạn này hay hóm gì cả. Anh giải thích cho em nghe đi.
Bền cầm sách liếc qua thì biết là đoạn tả cuộc mây mưa rả rích mê tơi. Madeleine đang chăm chăm chờ ở Bền một lời nói hoặc một cử chỉ để đáp ứng nồng nhiệt:
- Anh cũng không thấy hay! - Bền lắc đầu đáp, làm bộ như không thích, để thử thần kinh của Madeleine.
- Tại sao? Đó là... đoạn...
- Anh biết rồi! - Bền buông sách đưa tay chòang qua vai Madeleine và lật ngửa nàng ra thành ghế mà gắn chặt môi vào môi nàng. Madeleine nghe như có những tia nước ấm len chảy vào từng thớ thịt nàng, nhưng Madeleine vội vùng thoát ra chạy vào buồng. Bền ngần ngợ nhìn theo. Bền nhặt quyển sách lên, nhìn vào, tuy không đọc chữ nào được, nhưng chàng vẫn liếc. Đó là đoạn tác giả mô tả đêm tân hôn của cặp Julien - Jeanne, một đoạn văn hiện thực

rừng rợn mà từ đó có thể nghe tiếng thờ dòn dập, cảm thấy làn da đôi trai gái cọ xát nhau, tiếng nói thì thảo của Jeanne và những cử động từ nhẹ tới mạnh của Julien trong những cử chỉ ái ân, mà người đọc, bất cứ ở lứa tuổi nào cũng không tránh khỏi rục lên ý muốn trở thành Julien hoặc Jeanne.

Bên đang ngỡ ngàng, thì bỗng từ cửa buồng Madeleine xuất hiện, lộng lẫy khêu gợi như cô dâu đêm tân hôn, tươi mát như một bông hoa với bộ xiêm y mới màu hoàng yến, tay trần, ngực và lưng hở. Bên có thể nhìn thấy suốt những ẩn số mà chàng không biết là Madeleine muốn khoe ra hay muốn che đậy sau làn mây hồng huyền ảo kia.

Madeleine ngồi sà bên cạnh Bên. Nàng nhận thấy gương mặt chàng đờ đẫn. Nàng vói tay và trườn qua người chàng, lấy quyển Bel Ami (#3) và giở ra nơi trang hình như cũng đã được đánh dấu sẵn. Bên nói:

- Tại sao em chỉ toàn đọc Maupassant?

- Tại vì ông ta làm em rung động mãnh liệt cả thể chất lẫn tâm hồn. - Madeleine vừa nói vừa dùng móng tay gạch những dòng chữ - Anh xem chữ nghĩa của ông ấy có thần kỳ không? Mỗi chữ của ông là một đóm lửa dấy lên trên da thịt và trong trí óc người đọc! - Madeleine đưa ngón tay trở nồn nà có móng nhọn gạch qua gạch lại những dòng chữ như muốn làm cho chúng nảy lửa thêm lên.

Bên nhìn đôi má Madeleine đỏ ửng như hai đoá hải đường, rồi nhìn sâu thẳng bon xuống ức, cặp * sữa chín trắng nồn nà gân như tơ trời chờ tay hái, chờ một tia mặt trời sưởi ấm hay một cơn gió đùa. Bên đáp lại cái cử chỉ của Madeleine bằng cách cầm lấy ngón tay búp măng của nàng và gạch mạnh hơn dưới dòng chữ nàng vừa gạch.

Madeleine nhìn Bên, mắt long lanh. Bên nâng ngón tay nàng lên mũi hít thật mạnh.

- Belle amie! - rồi úp cả bàn tay thơm tho lên mặt mình.

Madeleine đứng lên mở máy hát và đi lại tường vắn đèn mờ.

Tiếng nhạc nhẹ êm dịu và ánh đèn tạo nên một không khí huyền ảo riêng cho hai người. Không đợi Madeleine trở lại ngồi vào chỗ cũ, Bên đi theo sau nàng với những bước nhẹ của con gấu sắp vồ mồi.

Khi Madeleine quay lại thì hai tay Bên cũng vừa dang ra đón nàng. Họ ôm quàng nhau, rồi lướt theo điệu nhạc. Họ không nhảy điệu quen thuộc nào. Họ như hai đoá hoa trôi trên sông mộng. Họ không nghe lời ca từ bài hát. Họ đang tạo ra lời ca riêng cho hai đứa từ đôi tim xanh như lá, đỏ thắm như mặt trời. Họ đang bơi trên chiếc thuyền tình trên hải đảo xa dần bờ trần gian.

Madeleine thủ thỉ:

- Anh đọc hết truyện của Maupassant chưa?

- Cả truyện ngắn lẫn dài đều gao kỹ!

- Có đọc ..o.c " Đêm Tân Hôn" không?

Bên hôn môi Madeleine thay cái gật.

- Câu chót là gì? - Madeleine hỏi tiếp - nếu anh nói đúng em sẽ thưởng.

Bên cười nói như trả bài thuộc lòng:

- Câu cuối truyện là: " Chiếc váy từ từ rơi xuống và nằm bẹp tròn xoe quanh chân cô dâu."

- Anh giỏi ghê! Chụt!

- Anh sẽ làm như chú rể trong truyện, em cho phép chứ?

Madeleine lại hôn liên miên nó giữa làn môi háo hức của Bên: - I love you. Em là của anh.

- I love you, too! Anh là tên nô lệ của em.

- Hãy đưa em lên thiên đàng.

- Thiên đàng là đây.

- Em muốn được như Hélène! - Madeleine thêu thào lặp lại câu lúc nãy.

- Thì đây là cơ hội! - Bên vừa nói vừa làm theo câu truyện Đêm Tân Hôn.

- Chúng ta còn nhiều cơ hội khác đẹp hơn hôm nay anh ạ. - Madeleine chợt tỉnh giấc mơ, vùng ra khỏi sự say đắm cuốn hút của Bên như rời xa miệng hổ.

Madeleine đi lại túm một quyển sách trao cho Bên. Bên liếc thấy tựa: Phong tục dân quê Việt Nam. Madeleine giở ra và vắn bằng ngón tay mà nàng gạch dòng chữ lúc nãy, tro cho Bên một đoạn, rồi không đợi Bên đọc, Madeleine nói ngay:

- Em không muốn nhận cái sọ lợn bị cắt tai!

Bên giật mình vì không ngờ cô đầm lãng mạn này lại tìm hiểu phong tục mình kỹ đến thế. Bên gạt phất:

- Đó là hồi... thế kỷ trước Madeleine ạ! Bây giờ chúng tao đã theo văn minh của tụi mày rồi!

- Đây là một nét văn hoá cao quý của dân tộc anh, chúng ta cần phải bảo vệ và dân tộc em cũng phải bắt chước.

Mặc cho Madeleine nói huyền thuyên về phong tục, Bên làm như không nghe hay Bên không nghe thật. Chàng cứ tiếp tục tỏ sự nồng nàn đối với Madeleine bằng nhiều ngón. Nhanh chóng, chàng đã dòn Madeleine đến bờ vực hạnh phúc lẫn tai hoạ.

Thấy Madeleine có chiều hướng chống trả cảm chừng như cuộc rút quân của Napoléon ở Waterloo, Bên càng hăm hở tấn tới. Madeleine rên rĩ như van lơn:

- Madeleine là của anh và sẽ là của anh mãi mãi... Nhưng không phải... trong lúc này.

Madeleine nói thêm một vài câu nữa nhưng Bèn không hiểu nghĩa. Nàng nhìn thấy trong mắt chàng ngọn lửa tình dục chứ không phải tình yêu. Nhưng nàng không cưỡng lại những cử chỉ táo bạo mà đê mê của Bèn nữa. Sấm sét thì phải mưa. Không có tình yêu nào không bao gồm tình dục. Có ai yêu nhau mà không hưởng hương vị của da thịt không? Nếu có thì chưa hẳn là tình yêu toàn vẹn.

Rồi nàng hoàn toàn buông xuôi thả lỏng cửa thành cho chàng trung phong. Nàng mơ màng thấy một vật gì vừa trơn vừa ấm đi vào nàng, xuyên suốt người nàng, mang đến cho nàng một cảm giác vừa sung sướng vừa đau đớn, một sự vừa tan vỡ vừa là hoà hợp tuyệt vời, một dòng suối và một đầu non không biết hư hay thực. Nàng lập bập áp ứng như trong mộng:

- Anh ..không... cắt tai ..lợn chó ?

- Khô..ông!

- Anh hứ... hứ..ứừa..ứra đi !

Chú thích:

(1-) Une Vie : tiểu thuyết của Maupassant

(2-) Jeanne: nhân vật của truyện Une Vie không phải Jeanne d' Arc

(3-) Bel Ami: tiểu thuyết của Maupassant

Chương 9

Bữa cơm chiều của nhà trường thật vô vị. Minh cứ hình dung mặt tiền của rạp Nam Xuân, nơi Minh sẽ đứng chờ. Thuở học trường tiểu học Nhà Nước, gánh hát nào đến mà thiếu bọn Minh. Có tiền để mua bánh tét, bánh bao, khá chút nữa là phở, hủ tiếu xí mại chớ ai lại mua vé coi hát và vé xem đá banh? Cặp giò để đâu mà không trèo, không chui kia chứ! Bây giờ đã thành nhân, ai lại làm cái trò trẻ con đó nữa.

Cơm nước xong, Minh cũng lên lớp ngồi đằng hoàng. Nhạc Tây từ đằng rạp hát vọng lại trong lồng ngực làm chàng nôn nao.

Bữa nay tưởng có đấu poa-nha, lông-rông qua cửa sổ, Minh cũng không màng. Thầy Xuyt biết rành tâm lý học sinh "dù khoá cửa chúng cũng chui ra ". Cho nên thầy đi bước trước để mua cảm tình với đám "học trò có bộ giò ăn cướp". Thầy bảo:

- Gánh hát diễn ba đêm, mỗi đêm tao lên cho đi mười đũa. Bầy bàn với nhau rồi lách êm. Còn bao nhiêu phải ở lại học đến hết giờ. Mấy bữa đằng rạp có gánh hát, ông đốc thường đến bắt ngờ xem lớp học, nếu thấy trống lồng, ông sẽ cất chén cơm tao. Tao thương bầy, bầy cũng phải thương tao chớ!

Như vậy là thầy trò thủ huê. Trong mười trò đi đêm nay cố nhiên phải có Minh. Minh là kẻ ít nhậy rào nhất. Người đứng đầu sổ là Bền. Nhưng từ lâu rạp hát của Bền là nhà Madeleine và "đào" hấp dẫn nhất là Madeleine. Minh đi theo con đường đá gồ ghề giữa trường và mé giếng nước thị xã, quẹo mặt vài trăm thước là đến rạp hát, nhưng vốn thuộc đường, Minh băng qua sân trường Bá Nghệ cho gần. Mỗi một phút có giá trị vô cùng đối với Minh tối nay.

Bụng Minh luôn luôn sợ người ta tới trước không thấy Minh rồi sẽ bỏ đi. Minh lỗi hẹn, người ta sẽ giận. Khó mà năn nỉ.

Bao giờ cũng vậy, gánh hát đến là cái có để thiên hạ đến rạp hát chơi bài, hoặc ăn quà, có khi chỉ xướt một lông mía rồi về, chớ người vào rạp xem hát thì không bao nhiêu. Hát hoặc xem hát bên ngoài có khi còn thú vị hơn ở bên trong.

Minh đến nơi đã thấy đen nghệt những người. Những gánh cháo, gánh chè dàn mặt trận khít rím hai bên cổng vào với những chiếc đèn chai leo lét, không cho khách tránh né đường khác, những chú bé rao to để được chú ý, những ảnh tài tử treo trên tường dưới những bóng điện tù mù quuyền rũ những bầy bò hong như tiêu rắc trên đĩa xào tiệm nước....Minh đi vào cái sinh hoạt nhộn nhịp ban đêm của rạp hát với tất cả sự hờ hững. Mắt chàng đảo khắp nơi tìm bóng dáng một người.

Ở góc đường phía bên trái tranh tối tranh sáng có một cây bã đậu lớn như một tàn lọng, là nơi chàng đứng đợi người ta, hoặc người ta có thể đứng đợi chàng, ngoài ra không còn nơi nào khác kín đáo hơn, nhưng khổ thay, vùng đất lại bị một gánh sữa đậu nành chiếm mất.

Người đến càng lúc càng đông. Có lẽ đêm nay tưởng hát hay lắm. Minh tìm một tờ quảng cáo để đọc. Văn chương gì trật trật khó hiểu thế. Minh chỉ liếc sơ mấy tấm hình đào kép in tèm lem xếp lại đút túi. Rồi đi lang quanh mắt ngó bốn phía như thợ chụp hình tìm đề tài.

Bên trong, nhạc Tây trời lên nghe giựt gân từng chập. Hết nhạc Tây tới nhạc ta ri rã. Người đi xem lũ lượt kéo nhau ùn lại ở cửa rạp chờ xét giấy trước khi vào rạp. Bỗng một hồi chuông reo. Chắc màn đang kéo lên. Khán giả đang thích thú, nhưng ở ngoài không thấy "người ta" tới chàng càng bồn chồn. Một cô áo trắng đến mua sữa làm Minh suýt kêu lên. Nhưng không phải vì cô này dặt theo một thằng nhóc.

Minh đi tới đi lui cho đỡ sốt ruột nhưng lại càng sốt ruột. Hay là người ta hẹn nơi nào khác? Và cũng không nói sẽ đến lúc nào. Hay mình đã nghe lầm? Tại sao mình không hỏi lại cho chắc? Minh cứ lưỡng lự và tự trách.

- Cậu dùng táo hũ hay sữa? - Tiếng của lão bán hàng.

Minh giật mình đáp như máy:

- Cho tôi ly sữa.

- Cậu uống cho khoẻ rồi vào xem! Tuồng này hay lắm. Hai người thương nhau rồi cuộc chết hết tron! Chip! - Lão

già vừa múc sữa vừa bình luận...

- Ủa, sao vậy cụ?

- Ai biết đâu. Quảng cáo nó chỉ cho biết khúc đầu và khúc chót, còn khúc giữa thì nó lại bịt kín mít. Nếu biết thì ai còn đi coi! - Lão già nói với giọng pha trò...- nhưng khúc giữa mới là khúc ha...ay nhất! Tụi nó khôn tổ bà!

Minh bưng ly sữa mà bụng càng hoang mang, không biết nàng có hẹn thật hay mình lại cũng trông tượng như bức thư? Và rạp hát có thể là rạp hát bóng lăm chớ không nhất thiết phải rạp Nam Xuân.

Bỗng Minh buột miệng hỏi:

- Nãy giờ cụ có thấy cô nào tới đây không?

- Cô nào?

Minh ú ớ:

- Cô em tôi đấy mà!

- Tới uống sữa đậu nành của tôi thì nhiều lắm, tôi biết cô nào?

Minh làm thinh.

- Cô ấy mặc áo gì? - Lão già lại hỏi.

- Áo trắng ủa..ủa áo tím! O mà kia kia...- Minh bước đi, miệng gọi - Emilie!

- Em xin lỗi anh! Anh chờ em lâu chưa? - Emilie mừng rỡ.

- Không lâu...lắm!

Emilie cũng tỏ ra hấp tấp và ngượng ngùng nhìn Minh. Nàng quay sang lão già:

- Cụ cho tôi xin hai ly. Để nguội, chút nữa tôi quay lại uống!

Rồi không ai bảo ai, hai người dắt nhau đi nhanh ra khỏi cái ánh sáng lơ mơ của chiếc đèn dầu, như lẩn tránh cặp mắt của lão già.

Đến một vùng bóng tối, hai người dừng lại. Minh chưa kịp nói gì thì Emilie bảo:

- Em chỉ ở đây được vài phút thôi.

- Sao vậy?

Emilie ngập ngừng:

- Vì em nói với ba em ...a....a..

- Em đang coi hát? - Minh nhìn Emilie.

- Em nói em khát nước nên đòi ra.

- Anh cũng khát!...

Emilie làm thinh, Minh nói tiếp:

- Nhưng bây giờ hết khát rồi.

Emilie có vẻ hốt hoảng:

- Ai đi ngang nhìn kia!

- Không có ai đâu.

- Có chớ sao không. Ba em bắt được thì chết! Thôi để em đi vào.

Minh đưa tay cản lại vô tình đụng nhằm tay nàng rồi chàng nắm luôn.

- Khoan vô đã em! - Minh nói giọng run run.

Emilie lại vùng ra và bước đi.

- Chưa được một phút mà!

- Anh nói gì...thì để lần khác. Lần này không được đâu!

- Mỗi sáng anh đón em ở ngã ba nhà!

Emilie xua tay:

- Cũng không được! - Emilie nói xong vụt đi nhanh.

Minh bước theo như chiếc lá bị cuốn hút bởi một cơn gió. Chàng nghe đất dưới chân chập chờn. Mùi hương tóc và áo nàng phát lại sau như một loại phấn hoa lạ làm con bướm tình ngây ngất. Chàng tưởng mình đi trong mộng.

Đến khi có tiếng người, Minh mới tỉnh ra, tần ngần dừng lại.

- Xin cho coi giấy!

Thì ra người gác cửa. Minh nhìn hút theo thì bóng Emilie đã xa dần bên trong rạp mờ tối. Cuộc gặp gỡ chỉ có thế. Những gì chàng dự định nói với Emilie đều tan biến hết khi gặp nàng, chàng chỉ nói những câu không đâu.

Chàng trở về trường, vừa giận vừa hận nhưng không biết giận ai, hận ai. Thầy Xuýt thấy chàng về sớm thì gạn hỏi:

- Mọi lần tụi bây coi tới văn, sao bữa nay bỏ cuộc, bộ không có oánh kiếm đấu "boa nha" hả?

- Buồn ngủ quá thầy ơi! - Nói vậy rồi Minh lên giường buông mùng.

Nhưng Minh không nhắm mắt được. Nhạc Tây tử rạp hát cứ vang vang trong đầu chàng. Chàng nhớ lại từng cử chỉ và lời nói của Emilie. Nàng hứa đến và đã đến. Như vậy là nàng có yêu mình. Nhưng sao nàng không nói gì? Tại sao lần trước nàng tỏ ra thân mật với mình trước mặt mọi người còn lần này chỉ có hai đứa mà nàng lại sợ? Toàn những câu hỏi không có giải đáp.

Minh lẩn qua trở lại một chặp rồi tốc mùng đi tìm Bền. Nhưng Bền chưa về. Đã khuya nhưng đằng rạp hát còn văng vẳng tiếng trống tiếng kèn. Một hấp lực đưa Minh trở lại chỗ cũ, nơi hai đứa vừa đứng với nhau, bóng cây mặt đất như còn ấm.

Minh nghe còn đâu đây dư hương của tóc áo nàng. "Emilie!" - Minh khẽ gọi. Không có tiếng vang trong không trung, chỉ dội lại trong lòng chàng. Emilie, em có bao giờ đến nữa không? Ta cứ đứng đây chờ em suốt đời. Minh sức nhớ hai ly sữa đậu nành. Lão già vẫn còn đó, lão dựa gốc cây ngập dài. Chắc lão chờ văn hát, khách ra để bán đọt chót.

Thấy Minh đến, lão sốt sắng:

- Tôi chờ hoài không thấy cậu mợ trở lại. - Lão múc sữa đưa cho Minh. - Còn mợ đâu ?

- Dạ..dạ...

Minh nâng ly sữa nóng hổi, dạ bàng hoàng, môi hớp ngụm sữa mà không nghe mùi vị của sữa. Hai tiếng "cậu mợ" làm Minh ngờ ngợ, mơ mộng.

Lão già gợi chuyện:

- Cái tuồng này, tôi tưởng là mới mẻ, chẳng dè "bồn cũ soạn lại" cậu à !

Minh đẩy đưa:

- Vậy hả cụ!

- Đây là sự tích của Lan và Điệp, thầy tuồng lấy làm cái lương Hoa rơi Cửa Phật đó mà. Nhưng nhờ dàn đào kép thượng thặng và sơn thủy mới nên bán hết vé. - Thấy Minh làm thinh, lão tiếp: - Tôi nghiệp cho hai đứa nhỏ thương nhau mà không thành giai ngẫu. Con Lan bỏ đi tu rồi chết trong chùa...Còn thằng Điệp...

Lão già ngưng ngang rồi kêu lên:

- O kìa, mợ ra tìm cậu đó!

Minh gật theo tay lão già:

- Emilie! - chàng kêu lên - Anh đây này!

Ly sữa từ tay chàng rơi tuột xuống hòn đá vỡ toang.

Emilie bước lại. Lão già đã múc sữa đưa cho nàng. Emilie móc túi trả tiền rồi hai người cùng đi. Lão già chạy theo đưa lại bảo là "mợ" đã trả rồi lúc nãy.

- Sao em trở ra?

- Em ngồi xem tuồng mà bụng nóng y như lửa đốt, không hiểu gì hết. Ba em thấy em xoay qua trở lại bèn hỏi em. Em nói lớp hát buồn quá em không muốn coi nữa. Ba bảo em ra ngoài đứng chờ hoặc kêu xích lô về trước cũng được. Ba em muốn coi cho biết kết cuộc ra sao!

- Em coi đến đoạn nào?

- Đoạn "Lan lên chùa. Anh Điệp tìm đến. Chị Lan cắt dây chuông rồi chạy vô. Anh Điệp kêu lên một tiếng đau đớn." Em nghe như nhát dao cứa vào tim em. Em khóc.

Minh đứng lặng thinh. Emilie thút thít. Minh không biết đỡ dành cách nào đành nhìn nàng như con bướm vờn cánh hoa rung rinh mà không dám đậu lên.

Hồi lâu Minh mới tìm ra câu an ủi nàng:

- Đó là tuồng người ta đặt ra chứ không phải thiệt đâu Emilie à!

Emilie ngẩng mặt lên, nước mắt lấp lánh trên má, giọng run run:

- Chị ấy cũng tên Lan, trùng tên với em.

- Nhiều người trùng tên nhau, đâu phải mình em!

Chương 10

Bà Đầm đang giảng bài thì anh lãng tông đem giấy mời đến. Bà xem xong hỏi có chuyện gì vậy? Anh lãng tông đáp với sự dè dặt:

- Dạ, tôi không biết có phải lại vụ thư từ lãng nhãng của đám học trò "nhỏ giò" ở lớp nhứt không?

Bà đầm kêu lên "Ô la la" một cách thất vọng. Anh lãng tông vừa đi ra khỏi cửa, bà nói với học trò:

- Chuyện đó có đáng gì mà phải họp hội đồng kỷ luật? Nếu là học trò dưới mười tám thì chỉ là chuyện đùa vui vẻ, còn nếu chúng trên mười tám thì lại là quyền của chúng.

Tuy bà đầm nói vậy nhưng Minh vẫn nơm nớp lo sợ. Minh mò xem thư từ định gửi cho Emilie còn trong túi không? Còn thư từ của Emilie gửi cho chàng đều cất trong rương có khoá. Chàng chỉ đọc trong mừng với chiếc đèn pin bất muối. Đọc xong, cất vào và khoá liền. Không thể nào lọt đi đâu được.

Vậy vụ này xảy ra ở lớp nào? Chàng ngoảnh sang thấy vieux Bền ngồi tinh queo. Chàng nháy mắt, Bền đáp lại như báo: "Không có gì đâu!". Bà đầm sửa soạn đi họp còn nói rảng:

- Tình yêu là sự sống của con người, là nguồn hứng của các văn thi sĩ, Paul và Virginie mới mười lăm mười sáu tuổi đã yêu nhau. Tình yêu của họ được viết thành sách và giảng dạy ở các trường. Thế thì tại sao ở đây người ta lại cấm đoán?

Hội đồng kỷ luật đã đủ mặt ở văn phòng. Bà đầm vào vừa an tọa xong thì tuyên bố khai mạc buổi họp. Thầy Xuyt rút trong cặp ra một tờ giấy và đọc lên một bài thơ thất ngôn mà thầy đã bắt được và cất giữ như một hồ sơ tối quan trọng. Giọng thầy khàn khàn:

Con gái mười lăm muốn lộn lèo
Ngày đêm khóc lóc rụng lông nheo
Mai này mẹ gả cho thằng ấy
Mặc sức đêm ngày nó đá đeo.

Mặc sức đêm ngày nó đá đeo
Tuổi mới mười lăm đã lộn lèo
Mai đây mẹ gả cho thằng ấy
Ngày đêm nó đá rụng lông...

Đọc xong thầy lắc đầu:

- Học sinh bây giờ quá quắt lắm. Hồi thuở tôi đến trường thầy bảo gì nghe nấy. Lơ mơ bị phạt quỳ sơ mít. Còn bây giờ chúng không coi thầy bà ra gì ráo trội. Việc nào trường cấm đoán chúng càng làm hung. Hễ phạt thì lại đụng tới cha mẹ chúng nó, có chuyện lòi thối.

Giáo sư Trảng, dạy môn "Annamite" và giảng Lục Vân Tiên bằng tiếng Pháp - gọi Nguyệt Nga là phiãng xê của Van Tien - dịch từng câu cho bà đầm nghe nhưng đến các chữ "lộn lèo" và "đá đeo" thì ông đùn cho giáo sư Long và khấn khoản:

- Anh là người dịch cả bài diễn văn của ngài tham biện hôm buổi lễ, vậy xin tiếp với tôi!

- Dịch một chục bài diễn văn cũng không khó bằng mấy chữ này bạn ạ! - Giáo sư Long lắc đầu nguầy nguậy.

- Anh cứ dịch theo kiểu cụ Nguyễn Văn Vĩnh dịch mấy câu Kiều: "Trăm năm trong cõi người ta" ra "Il y a cent ans dans la vie de l'homme" chớ khó khăn gì.

- Dịch như thế thì người Pháp đâu có hiểu được sự thâm thúy trong ngôn ngữ ta.

- Thì mình cứ dịch với tất cả khả năng của mình thôi, chớ làm sao bây giờ!

- Vậy ông ban thử dịch giùm hai chữ "lộn lèo" và "đá đeo" cho bà bạn mình nghe chút!

Giáo sư Trảng lắc:

- Tôi xin đầu hàng.

- Tôi cũng xin chịu thua! Họa may cụ Trương Vĩnh Ký tái sinh mới dịch nổi.

Bà đầm sốt ruột chờ nghe ý nghĩa của những tiếng "Annamite".

Giáo sư Long bảo:

- Chữ "lèo" không có trong tiếng Pháp. Muốn cho bà Pottier hiểu cái lèo là cái gì thì chỉ có cách là cho bà coi cái lèo trên con điều giấy và cái lèo ở cánh buồm ghe thuyền ngoài sông cái "lơ cái lèo" c'est le cái lèo. Người Pháp họ không dịch được, hai tiếng "nhà quê" nên cứ để nguyên như vậy mà đọc theo tiếng Pháp "les nhaques" cũng như họ đọc "Thủ đầu Một" và "Biên Hoà" ra là "Tuy đô môt" và "Bie noa" vậy! Còn đá đeo thì cứ dịch ra "pierre portée" nghĩa là một công việc nặng nhọc như đeo đá chớ không phải nhẹ nhàng như dạy học đâu bà Pottier ạ!

Mọi người cười ầm và gật đầu tán thưởng. Thầy Xuyt báo cáo tiếp, bằng một giọng nghiêm chỉnh tối đa:

- Dạ, em Hoàn ở "cua xúp " vừa trình cho tôi một mẫu giấy chó không phải tôi bắt được. Tôi hỏi đứa nào viết đưa cho em? Em thưa rằng em thấy ở trong tủ của em chó không có đứa nào đưa. Tôi hỏi em có nghi ai không? Em bảo em không nghi ai nhưng có một đứa cùng lớp bữa nào cũng chọc ghẹo em.
Rồi thầy lấy ra một mảnh giấy và đọc:

Móng chuông mọc giữa đồng chòi
Có muốn xem còi, cứ bảo anh cho!

Giáo sư Long cười ngất và nói liền:

- Móng chuông là cái Arc-en-ciel... Còn đồng chòi là cái chòi c'est la chaumière ở giữa đồng... Đây là phong cảnh rất đẹp của đồng quê, ai cũng đã từng trông thấy hết. Còn cái còi cũng không có nghĩa gì xấu. Còi là cái tu huýt, le sifflet. Trọng tài điều khiển một trận đá banh, ngậm còi trong miệng thổi oéc oéc trên sân cỏ. Thầy Giám Thị cũng có một cái để chỉ huy học sinh tập thể dục. Các cô gái hiếu kỳ muốn coi hoặc thổi chơi, vậy thôi!

Bà đầm phụ hoạ:

- Con gái đòi xem còi, thổi còi, thậm chí sắm riêng một cái còi, có gì là phạm kỷ luật.
Cả hội nghị cười ngả nghiêng.

Thầy Phước dạy lớp supérieur biết học trò của mình bị xi nha lê, nhưng thầy không dự phiên họp để bênh vực chúng. Trái lại, thầy cứ bình chân như vại, thầy chỉ ngóng nghe. Khi thầy học trò mình "trắng án" thì thọc tay trong túi quần Tây đi qua đi lại trước hàng ba và cất tiếng hát nho nhỏ, và hút gió theo điệu tango chinois như để trêu tức thầy Xuyt:

O ma belle, je t'adore!

Người đẹp ơi, anh yêu em say đắm!

Thầy Xuyt âm ức, nhưng đành làm vui với đám học trò lớn:

- Mới lên cua xúp mà đã biết đá đeo, lộn lèo rồi! Lên cao hơn nữa ai canh giữ tụi nó cho nổi!

Tội nghiệp cô bé Hoàn đã mười sáu tuổi rớt sơ học có ba năm liền, nên không lên nổi năm thứ nhứt. Nhưng trời lại phú cho Hoàng một thân hình đầy đặn nên bạn gọi cô là La grande Nanon, một nhân vật của tiểu thuyết Balzac và hay chọc cô.

Bà đầm về lớp lấy phấn viết ngay lên bảng những tiếng Annamite không có dấu "da deo, lon leo"... và hỏi:

- Các con có hiểu đá đeo và lộn lèo là gì chưa?

Đám học trò ôn bình bùm miệng cười khúc khích. Bà tiếp:

- Lộn lèo thì tôi chưa hiểu, nhưng còn đá đeo theo Giáo sư Long giải nghĩa thì đó là một công việc nặng nhọc chó không phải như dạy học. Các con chó nên đeo đá nhiều mà mất sức khoẻ.

Học trò lại cười to hơn.

Cơm chiều xong, Minh và Bền dắt nhau đi chơi.

- Thư từ mày gửi cho Emilie phải cẩn thận nhé. Thầy bắt được thì mày lên tableau d'honneur.

- Lo cho mày kia!

- "Văn chương phú lục chẳng hay, trở về làng cũ học cày cho xong " chó lo gì! Há ha...

Hai đứa đi ra sân thì gặp lão già đang quét lá. Lão dừng chổi, quét mồ hôi và hỏi Bền :

- Hôm nay sao không thấy đội nào tới đá ở sân nhà hết vậy cậu?

- Sắp có rồi cụ ạ!

- Đội nào đó cậu?

- Đội a a.. chân gu..ốc cao đá với đội chân giày bata nhà!

- Cậu còn đá nữa không? Kiểm cho tôi cái vé vô cửa để coi cậu làm bàn - Ông già nói tinh bơ.

Minh đáp:

- Lúc rày nó đá tới hai đội lộn cụ ạ. Sợ e nó sút cú "lộn lèo " ủa "lộn mèo " không nổi như trước.

- Nói vậy ngoài đội nhà ra cậu còn đá cho đội nào nữa há?

- Không! Hai đội đều của nhà hết. Nhưng đội mới này nó đá mệt hơn. Chỉ có mình nó và thủ môn của bên kia thôi.

Mà trận nào nó cũng thua bàn trắng, thủ hoà là may lắm.

Lão già làm bộ chưng hửng:

- Đội gì kỳ gì vậy?... À, tôi hiểu ra rồi! - Lão cười đắc chí, nhìn Bền - Hèn chi độ rày tôi thấy cậu hơi sút sức. Hà hà!

Nhưng không sao đâu! Rán sút cú pho! Chỉ một ít lâu thủ môn ôm "banh lông " của cậu rồi phọc phe " luôn.

Rồi quay lại Minh, lão hỏi:

- Còn cậu đã bơm được xe cho e..em gái chưa?

Bên đáp hốt :

- Nó đang còn xách ống bơm chạy xà quần!

- Tiếng "bơm" làm cho tôi nhớ chuyện hồi bên Tây! - Lão già nói - Hồi đó tôi suýt bị nhốt cát sô cũng vì vụ bơm xe đạp cho bà đầm chủ nhà.

- Bơm xe sao mà ở tù vậy cụ? - Minh tò mò.

- Thế mới tức cười chứ! Chẳng là như vậy - lão già đằng hắng lấy giọng - Tôi mang tiếng là đi lính Tây hồi "cát tó đít duyết" nhưng qua bên có thấy giặc già gì đâu! Chỉ toàn là giặt quần áo, sửa xe, lau giày đinh cho vợ chồng một ông quan ba, tiếng Tây nó gọi là "cập tên" đó. Ông quan ba đi làm trong trại lính cũng như ông dèm Ric, ông dèm Rắc ở bên Sài gòn mình (11ème RIC: 11ème Regiment d'Infanterie Colonial là trung đoàn bộ binh thuộc địa; 11ème RAC là 11ème Regiment d'Artillerie Colonial: trung đoàn pháo binh thuộc địa) - Lão cười khẩy rồi tiếp - Một bữa trưa, tôi đang giặt quần áo cho vợ chồng ông, bỗng tôi nghe tiếng kêu: "Ê, cá rán xanh!" Số numrô lính của tôi là "45" nên bà ta chỉ gọi số lính chứ không gọi tên vì tên tôi là thằng Khoánh rất khó kêu, bà không thèm dùng.

Tôi ngoảnh nhìn lên lầu thì thấy bà đầm ngoác ngoác. Chu cha mẹ ơi, cái bàn tay trắng phau, dịu nhiều. Tôi đáp ngay: "Ủây ma đăm" nhưng chưa biết bà sai mình đi chợ hay nấu nướng món gì. Thì thấy bà cong hai ngón tay thành một vòng tròn và dùng ngón tay trở xọt xọt. Miệng thì giục: "Vít, vít" Mau lên! còn tay kia càng xọt nhanh. Tôi nghe tụi lính thuộc địa kháo với nhau những chuyện về mấy bà đầm hay nuôi chó béc giê. Bà này không nuôi chó, chỉ có chồng, nhưng ông quan ba thì lại già cúp bình thiếc nên bà cần mình đây chứ gì. Thoáng nghĩ vậy, tôi bèn rửa tay chân mặt mũi coi cho được rồi vọt lên lầu. Đến chân thang thì thấy bà đã thay đồ ngủ mỏng te, da thịt lộ lộ coi thiệt ngứa mắt. Nhưng tôi mới vọt được vài nấc thang thì bà trở chiếc xe đạp ở chân cầu thang. Bà lại đưa tay xọt xọt... và quát om: "Vít, vít. Mây đui hả?" Ra thế. Tôi nghe lạnh toát cả người, quay trở xuống ký cách bơm xe.

Bên và Minh cười ngất. Bên hỏi:

- Sao bà không nói mà lại "xọt"?

- Bà nói tôi đâu có hiểu, tôi nói cái kiêu mem xối xèng dà na bạc dà na cọ bà cũng đâu có nghe ra, nên bà phải nói bằng tay chân - Lão già tiếp - Tôi bơm xe chưa xong thì nghe tiếng giày đinh cồm cộp đi xuống. Tôi ngược lên. Ông quan ba mặt đỏ rừ. Thì ra ông về nhà để cùng bà ăn bữa... ữa trưa. Mọi lần ông cũng về, nhưng đi bằng xe nhà binh. Không hiểu sao bữa nay ông lại đi xe đạp êm ru. Cái thân của ông cũng chẳng kém ông cò Ca Re của mình, bánh xe xẹp lép nên bắt tôi bơm.

Bên cười:

- May mà xe của ông, chứ xe của bà xẹp bắt cụ bơ... om thì cụ có mà dẫn xương sống!

- Dẫn thì dẫn chứ cũng rán bơ... om! Khả khả! - Lão già cười híp mắt.

Hai đứa vừa quay lưng thì lão gọi giật lại:

- Tôi nghe các cô các cậu của xúp xâm xì chuyện gì đó hai cậu?

Bên đáp:

- Tụi con trai hồi đám con gái có muốn xem "còi" thì cho xem chứ đâu có chuyện gì.

Lão già cười ngất :

- Bên Tây nó không kêu đó là cái "còi". Tụi đằm con nó biết "thôi còi" hết trơn nên chúng nó đòi coi làm chi. Còn mấy cô của mình lớn chồng ngồng mà không biết nên đòi coi. Mà có cậu nào dám cả gan cho cô nào coi hay không?

- Dạ, chắc thiếu gì đứa cho coi, nhưng không biết có cô nào chịu coi không?

- Hừ ! Sớm muộn cũng biết, đòi coi làm gì cho mắt ông giám thị !

Chương 11

Gần ngày bãi trường kỳ luật hơi nói rộng. Giáo sư đến lớp cho bài làm rồi lên văn phòng đọc báo hay nói chuyện với nhau. Thầy Xuyt bớt đi rình và được thêm giờ ngủ để "đương thai" cái bụng gần ngày. Học trò vắng mặt một phần ba. Vài cậu ở nội trú được cha mẹ đem xe hơi, xe ngựa lên xin phép rước về. Đám học trò nam từ lère trở xuống tha hồ nghịch phá và kháo nhau về những "pierre portée". "le cái lèo renversé", "mống chuông, đồng chòi" v.v...

Riêng học trò 4ème thì gao kỹ bài để đi thi "thành chung" vì biết rằng ở cuộc thi này sự kiểm soát của giám khảo rất gắt gao, không thể đánh bùa như thi sơ học.

Tuy eo hẹp thì giờ Minh vẫn nhín ra để gặp Emilie. Từ sau lần gặp Emilie, Minh hy vọng tràn trề và do đó, mỗi lần gặp nàng, chàng thấy bạo dạn hơn trong cử chỉ lẫn lời nói. Sáng nay Minh chặn đường Emilie ở Ngã Ba rú nàng đi chơi.

Minh nắm tay nàng trùm cả tay cầm xe đạp, bóp mạnh:

- Bữa nay Giáo sư bận họp, học sinh được nghỉ! - Minh đặt chuyện.

Emilie hơi lưỡng lự:

- Để em tới lớp xem đã.

- Anh nói thiệt mà. Đi chơi anh sẽ kể chuyện này cho em nghe. Hôm trước chưa kịp mở miệng em đã về.

- Nói gì thì nói bây giờ hỏng được sao?

- Chuyện dài cả cây số lận.

- Hồi nào đến giờ em chưa bỏ học như vậy.

- Tại giáo sư không dạy chứ mình đâu có lỗi.

- Ngày mai không được sao?

- Ngày mai ăn khôì trả tiền hả? - Minh bóp mạnh tay Emilie làm nàng kêu lên.

- Em nói thiệt chứ không phải kiêu ăn quán đó đâu!

- Đừng đợi ngày mai việc gì mình có thể làm hôm nay mà!

Emilie vụt nhớ lần gặp Minh ở bên ngoài rạp hát. Emilie tự hỏi sao mình bạo gan thế. Đêm đó Emilie về phòng viết nhật ký rồi xé đốt hết. Cả tro nàng cũng quậy cho nát ra, nàng sợ có ai trông thấy mấy chữ "Minh nắm tay nàng". Nàng nhớ cặp mắt của lão già bán sữa đậu nành. Lão nhìn nàng có vẻ soi mói và hăm dọa. "Chết nghe, con gái lên nhà đến đây gặp trai!" Nhớ tới đó Emilie lại sợ. Từ bé đến giờ nàng chưa từng đi như vậy.

Emilie ngẫm nghĩ một hồi rồi gật:

- Cũng được, nhưng phải sau mười giờ!

- Tại sao vậy?

- Vì ba má em đi xuống Mỏ Cà có việc.

- Lâu mau?

- Đi đám cưới của người chị bà con cô cậu với em! Mà chín giờ mới ra bến xe.

- Vậy anh ngồi đây đọc sách chờ em tới mười giờ nghe!

- Em không có chờ anh được đâu.

- Anh có xe kia kia... - Minh trở chiếc xe dựng ở gốc cây.

Emilie kêu lên:

- Xe nữ của ai vậy?

-... Xe của bà Mad, thằng Bền lấy cho anh mượn vài ngày.

Emilie trở mắt:

- Vài ngày? Đi đâu mà dữ vậy?

- Đi với em chứ đi đâu? - Minh vẫn chưa buông tay Emilie ra, chàng nhìn nàng gần như hôn - Em biết không, con Mad với thằng Bền sắp làm đám cưới rồi!

- Anh bày chuyện hoài!

- Thiệt mà. Ông via con Mad hứa sẽ cho nó đi Tây học tiếp. Con Mad cũng trở về làm đám cưới rồi ở bên luôn.

Minh riết tay Emilie vào tay cầm xe:

- Anh chờ em ở đây nhé!

- Nếu quá mười giờ mà anh không thấy em thì... em không thể ra!

- Thì anh ngồi hoá đá ở đây luôn...

Emilie đạp xe tới trường. Nàng thấy lớp học đông đủ. Giáo sư đã bắt đầu giảng bài.

Nàng đến dựng xe ở góc * sữa, ôm cặp đến lớp, nhưng không hiểu sao nàng lại đi thẳng lên văn phòng. Thầy Xuyt hỏi:

- Con nhỏ sao bữa nay đến trễ vậy? Bớt điếm đó nghe!

- Dạ ở nhà ba má em có chuyện.

- Chuyện gì?

- Dạ, ba má em đi đám cưới, bắt em đi, nhưng em không đi. Ba má bảo nếu không đi thì ở nhà lo cho mấy đứa em đó.

- Mấy ngày?

- Dạ, chỉ ngày hôm nay thôi.

Thầy Xuyt biết xưa nay Emilie là đứa học trò ngoan nên gật đầu cho phép miệng.

- Chỉ nghỉ một ngày thì khỏi xin với ông Đốc, tao cho cũng được. Nhưng bữa nào tao gặp ba má thì tao hỏi lại coi máy có đặt chuyện không nghe chưa?

Emilie suýt thú thật với thầy. Lần đầu tiên nàng biết thế nào là sự sợ hãi của đứa học trò trốn học, nhưng nàng hình dung Minh đứng sốt ruột chờ đợi thì lại quá quyết:

- Nếu em nói láo thì em xin chịu phạt.

Thế là cô học trò ngoan qua mặt thầy giám thị lâu nay có tiếng không bị học trò qua mặt.

Nàng đáp như bay, gần đến nơi thì lại ngập ngừng muốn quay trở lại, nhưng trông thấy Minh đang ngó mong thì quên hết tội lỗi. Nàng bảo:

- Lốp học trông trơn. Các giáo sư không có tới.

Minh biết là nàng bịa đặt cũng như chàng vừa bịa đặt để hợp lý hoá buổi faire l'école buissonnière (trốn học) hôm nay. Láo gặp láo là thế.

Minh hỏi:

- Có nhiều chỗ đẹp lắm. Em muốn đi đâu?

- Anh đi đâu thì em đi đó, miễn anh đừng bỏ em bơ vơ thì thôi.

Minh biết nàng nói một câu có ý nghĩa nên lại cầm tay và nhìn trong sâu mắt nàng:

- Anh không bao giờ bỏ em bơ vơ - rồi kể một loạt những địa danh - Bắc Rạch Miễu, cầu Cá Lóc, tiệm thuốc Bắc Thọ Xuân Đường, tiệm rượu, bến đò Cái Cối hoặc chạy lang thang tới đâu hay đó.

Emilie làm thinh. Minh hỏi:

- Hay em muốn... - Minh nghiêng sát má nàng, định hôn, cái hôn chàng tính tặng cho người yêu hôm gặp ở bên ngoài rạp hát, nhưng vì sợ hãi, vì bộp chộp rồi quên - bến Bắc Rạch Miễu nghen!

Emilie mặt đỏ rần, nàng né qua và lắc đầu làm Minh hụt lần nữa.

- Bến bắc Rạch Miễu tới mười bốn cây số, em chưa từng đạp xe xa như thế. Cầu Cá Lóc chỉ có mấy gốc cây me còi.

Bây giờ mình đâu còn trò được như hồi trước nữa. Chùa Phật có gì lạ hả anh?

- Ở sau vườn cây mát lắm! Ở đó mình sẽ mua dừa tươi uống nước.

- Em muốn đi Phú Khương không?

- Em không muốn đi ra đó! Rủi bê bánh xe không về được.

- Anh công cả em lẫn xe.

Minh thấy mình hơi bạo mồm, định rút lời nói, nhưng bỗng Emilie hỏi ngược lại:

- Tại sao kêu là cầu Cá Lóc hả anh?

Cả hai cùng nhìn nhau cười. Minh đáp:

- Chắc ở đó hồi trước có nhiều cá lóc nhất vùng này.

- Vậy hồ chỗ nào có nhiều cá trê, cá rô thì kêu là cầu Cá Trê, cầu Cá Rô hả anh?

- Anh nói mò vậy thôi chứ không rành!

- Còn chuyện cá bống mú khoét hang vô tiệm rượu rồi trở qua sông Ba Lai, có không anh?

- Mấy ông già kể lại như vậy thôi, chứ sự thật thế nào, không ai biết rõ. Nhưng bây giờ người ta bảo cái bậc thạch ở mé sông trước tiệm rượu là để bít miệng hang cá đấy!

Đạp một lúc hai người đã thấy mình chạy dọc bờ sông ra bến Bắc Hàm Luông. Ghe thương hồ đậu dày đặc ngóc mỏ lên bờ, cột buồm tua tủa làm người ta có cảm tưởng đây là một bầy cá kình sắp vượt Vũ môn. Emilie trở sang bên kia bờ sông:

- Tại sao bến đò có tên là Cái Cối hả anh?

- Chắc hồi đó ở bên kia sông có một ông thợ đóng cối tốt lắm. Ở xa người ta cũng nghe danh nên tìm tới mua, riết rồi thành danh là Cái Cối.

- Thiệt hả anh?

- Thiệt!... Minh cười xoà.

Càng về phía bến Bắc Hàm Luông, dòng sông Cái Cối càng nở rộng ra. Mặt nước lấp lánh dưới nắng trưa chói lòa như một tấm kiếng khổng lồ lật ngửa, phản chiếu trời mây lồng lộng sâu thẳm. Vài chiếc tàu nhà binh ở đầu mới tới đỗ tại bến La Marne để lấy nước, con nít xúm lại coi mấy anh lính thủy Pháp cời trần da đỏ như thoa trái mồng toi.

Bỗng Minh nói:

- Năm tới không biết ai sẽ là Jeanne d' Arc hả em?
- Thì cũng con Liễu thôi chứ ai, anh! Nó là hoa khôi trường này mà! Anh Bền cưới con Mad rồi sẽ hối tiếc. Yêu con Liễu có phải đẹp đôi hơn không?
- Anh ta bảo con Liễu bắt anh ta chờ hơn một năm. Lâu quá!
- Chờ một ngàn năm cũng chờ! Một năm mà lâu sao?
- Tại tánh nó như vậy. Nó bảo banh trong chân không sút để người ta cướp mất.
- Ảnh coi người ta là trái banh à?
- Đó là ví dụ thôi chứ không phải vậy. Nó cũng biết con Liễu để ý nó. Và nó cũng yêu con Liễu nhưng trái nào chín trước thì hái trước. Chờ trái kia biết có hái được chẳng. Rồi nó rụng vô tay người khác có phải uổng công không?
- Mình đứng dưới gốc canh chừng thì làm sao rụng vào tay người khác được.

Ra gần đến vàm sông, gió thổi ngược bết mắt ác hơn gió sớm mai ở dốc nhà trường. Emilie một tay kèm xe, còn tay kia dè gấu váy xuống, để che lấp cái bốt son giống như cánh hoa hồng.

- Cầm nhìn nghe!- Emilie nói.
 - Ai nhìn gì đâu! - Minh bướng bỉnh cứ thỉnh thoảng lại nhìn sang xoi mói.
- Ở những khúc quanh, Minh cố tình ép Emilie để có dịp chạm vai vào vai nàng.
- Coi chừng đụng người ta! - Emilie lại rầy rà - Người ta té cho coi!
 - Người ta nào?
 - Người ta chứ người ta nào?

Hai người lại cười với nhau. Emilie gắt:

- Cầm nhìn nghe!
- Nhìn gì ?
- Nhìn gì thì biết lấy!
- Cầm ai ?
- Cầm ai thì biết lấy! - Emilie tiếp - Má bảo đó là cái bốt bà mụ làm dấu cho khỏi lộn.
- Anh không lộn em với ai hết.

Minh chú ý đây là lần thứ hai nàng nói trống với mình. Lần thứ nhất ở rạp hát nàng bảo "ba" (chớ không phải "ba em"), lần này lại bảo "má" (chớ không phải "má em") Nàng là người tí mi có ý tứ. Đó không phải là vô tình mà là cố ý để cho chàng nghe. Một tiếng nói đã thu hẹp khoảng cách vô ngần giữa chàng và nàng.

Một chiếc xe sắp qua mặt bóp còi te te. Minh đưa tay lên che mặt Emilie "Coi chừng bụi vô mắt" và thừa cơ ép sát vào người nàng làm vai Minh chạm khẽ vai nàng.

Hai người đạp xe song song nhau. Emilie làm thỉnh còn Minh luôn gọi chuyện, đặt chuyện.

- Đêm đó anh định đứng nép ở cửa rạp hát. Chờ vãn hát em ra.
- Ấy chết, sao anh dám làm vậy?
- Sao?
- Ba thấy chớ sao!
- Ba đâu có biết anh là ai! Em có thấy anh không?
- Anh có thấy em không?
- Không! Ủa có. Hi hi. Anh liền đi theo em vô rạp nhưng bị người ta cản lại.
- Còn em trở vô ngôi coi tiếp, em không hiểu gì hết.
- Sao vậy?
- Em không biết tại sao nữa! Còn ba cứ chốc chốc lại nhìn sang hỏi: Con có nhức đầu đau bụng gì không? Em đáp lặc đề: Con đã hết khát nước rồi. - Emilie tiếp- thật ra lúc thấy chị Lan lên chùa thì em khóc. Khóc hoài không nín, đến đổi ba nghe ba hỏi. Em chối. Em cảm thấy thương chị ấy quá. Và thương mình nữa.
- Tại sao lại thương mình?
- Vì em cũng tên Lan.
- Rồi sao em bỏ đi ra lần thứ hai?
- Vì em có linh tính rằng anh còn ở lần quân bên ngoài chớ chưa về nhà.

Te te... te. Một chiếc xe đồ bóp kèn rồi vọt qua mặt hai người, cắt đứt câu chuyện. Một làn bụi mỏng dấy lên rồi tan nhanh. Bỗng Emilie bùm mặt kêu lên:

- Chết, chết rồi anh ơi!

Chiếc xe nàng đang lăn nhanh bỗng chậm lại và hơi lão đảo. Minh cũng hồn vía lên mây, nhảy xuống, vịn xe cho Emilie dừng lại:

- Gì vậy em? Gì vậy?

Mặt Emilie tái nhợt. Minh lôi xe lên lề và diu Emilie lại ngồi trên một chiếc băng xi măng gần đó. Nàng vẫn gục đầu trong tay và lặng thỉnh.

- Em đạp gai hả? Em trặc chân hả?

Minh ngồi thụp xuống vuốt ve hai bàn chân Emilie. Emilie ngoẹo đầu vào thành băng đá hồi lâu mới nói giọng run run sợ hãi:

- Ba em mới đi qua!

- Sao anh không thấy?

- Trên xe đồ! Anh có biết ba em ra sao mà thấy?

- Sao em thấy được?

- Em thấy rõ ràng mà. Ba mặc áo tây xám, thắt cà vạt nâu. Ông ngo sang phía này này!

Minh loay hoay không biết hư thực thế nào, nhưng cứ gạt ngang:

- Không phải đâu em!

Minh tạo ra cơ hội để nhìn hai bàn chân nhỏ nhắn của nàng. Minh lột giày ra nhưng không thấy vết thương nào, chàng hỏi:

- Em có nhớ mấy ông khách uống sâm banh bằng gót giày không?

- Có! - Emilie gật đầu rồi lại lắc.

Minh tìm bằng mắt bằng tay khắp hai bàn chân Emilie nhưng vẫn không thấy vết trầy nào. Chàng mang giày trở lại cho nàng và cố xua đuôi con sợ hãi của nàng:

- Không phải ba đâu em!

Emilie buông tay ra đặt trên vai Minh và cúi xuống nhìn. Hai mái tóc kè sát xoã vào nhau. Đôi mắt soi nhau như hai mảnh trời riêng hầu không còn khoảng cách. Emilie than thở:

- Em chết mất! Thế nào em cũng bị một trận đòn!

Bất thần Minh cúi xuống đặt môi trùm những cánh hồng nơi bấp chân Emilie. Nàng dẫy dựa như để thoát ra. Nhưng nàng cảm thấy đê mê. Tay nàng để rơi trên tóc Minh và vô tình ghì đầu Minh vào cho cái hôn sâu và lâu hơn.

Nàng kêu khe khẽ:

- Anh... Anh, người ta nhìn kia!

Nhưng Minh không thấy ai hết. Đóa hoa hồng trên làn tuyết mỏng. Ôi tuyết trần.

Minh đã hôn nàng. Minh đã thốt ra một lời tình tứ bằng cái hôn đầu. Của chàng và của nàng.

Đến chiều tối Emilie mới về tới nhà. Nàng không rõ là nàng đã được Minh đưa đi những đâu, nhưng nàng nhớ hình như cùng với Minh, nàng đã đi khắp nơi có cảnh đẹp. Nàng không nhớ Minh đã nói với nàng những chuyện gì, chỉ còn ghi lại có một câu mà thôi: "Emilie, anh yêu em!" thốt ra từ miệng chàng.

Nàng không ăn cơm, vào buồng nằm luôn không dậy.

Bà Phán đi vào sờ trán Emilie và hỏi:

- Con nóng lạnh phải không con?

- Dạ, con không có bệnh đâu má à. Má đừng lo.

- Hôm qua chắc con gặp bài khó, con mệt óc mà sanh bệnh chớ gì?

Emilie ú ớ, không trả lời rõ tiếng.

Nàng chắc chắn không có điều gì nàng sợ hãi làm cho ba má biết chuyện riêng của nàng. Nhưng nàng cứ bị ám ảnh về việc ba nàng ngồi trên xe đồ ngo thấy nàng. Nàng hỏi mẹ:

- Ba con đi Mỏ Cây hồi nào má?

- Hồi sáng. Chuyển xe chín giờ!

Emilie giật mình: "Lúc đó... hơn chín giờ". Nàng lại hỏi tiếp:

- Ba đi xe màu gì má biết không?

- Đáng lẽ ba má cùng đi, nhưng cuối cùng ba con bảo má ở nhà nên ba con ra bến xe một mình, má đâu có biết ba đi xe màu gì. Mà con hỏi làm gì màu xe? Màu gì thì màu, miễn đừng chết máy dọc đường thì thôi. Xe chạy miêng gáo hay trục trặc lắm!

Emilie lại hỏi tiếp:

- Sao ba nói mai ba mới đi?

- Ba nói bữa nay chớ đâu có nói ngày mai! Người ta hẹn ngày mai sẽ tiếp ba con thì ba phải đi bữa nay. Xuống dưới đó, ở nhà cậu con chơi một đêm rồi mai người ta tới gặp.

- Mà... ai vậy má?

- Ồ..ờ... Người ta, con không biết đâu!

- Chớ không phải đám cưới chị gì sao má?

- Năm tới cậu con mới gả. Năm nay chưa được tuổi.

Ngồi lặng lẽ bên giường con gái hồi lâu bà mới thò thẻ:

- Ba muốn năm tới con ở nhà đó Lan à!

- Con còn hai năm nữa mới thi thành chung mà má!

- Nhưng người ta muốn gấp gấp.

- Người ta nào vậy má? Họ muốn gấp gấp cái gì má?

- Cậu con làm mai cho con ở dưới đó... - Bà Phán nói luôn - Chỗ này được lắm. Con về không phải làm dâu cực nhọc. Người ta có của ăn của để và dòng họ có máu mặt trong làng. Họ là bạn thân của cậu con từ lâu. Má cũng biết gốc gác của họ.

Bất giác Emilie kéo mền trùm kín cả đầu. Bà Phán không nói gì nữa, bước ra ngoài.

Emilie oà lên khóc. Bà Phán lại trở vào ngồi bên mép giường rù rì nói với con. Emilie không nghe gì hết. Nàng cố nén tiếng khóc. Những giọt nước mắt đầu tiên của Graziella, ngọt ngào hờn tủi mà Emilie được ném hôm nay.

Những cái nhìn đám đuối, những cái bắt tay riết chặt, những đụng chạm và cái hôn đầu của đời nàng tất cả hầu như trở lại trên da thịt nàng, trong tâm trí nàng. Bỗng nàng tóc mền ngồi dậy. Nàng kéo chân lên đưa cho mẹ xem cánh hoa trên bắp chân nàng. Và nói qua làn nước mắt:

- Con đau ở đây nè má!

Bà Phán chưa kịp nhìn, thì nàng giật mình kéo quần xuống thật nhanh. Bà Phán cũng không để ý, đứng dậy bảo:

- Để má lấy dầu cù là xoa thì bớt đau.

Emilie gục đầu vào vai mẹ nước mắt ràn rụa. Nàng không thể kềm nổi tiếng khóc. Điệp khúc trong bài thơ Premiers Regrets vang dội trong đầu nàng:

Tại sao cứ trở lại kỷ niệm xưa (#1)

Tôi không muốn khóc chỉ muốn mơ

Emilie nghe cái hôn đã biến thành vết bóng lan vào tận tim mình.

Bà Phán trở vào với hộp cù là:

- Đây là cù là hiệu Ông Phật, cảm mạo sơ sơ, bị bầm đen, đau nhức chút đỉnh dùng nó xoa bóp là hết ngay. Chỗ nào đau đưa má coi, con!

Bà Phán nói xong, ngồi xuống giường lật lưng con gái ra xoa cù là và dùng đồng xu cạo gió hai bên sống lưng. Bà không ngờ làn da của Emilie lại hồng tươi, nõn nà và thơm tho như vậy. Chỉ hai lần cạo nhẹ, bà đã kêu lên:

- Gió nổi lên bầm hết cả lưng con nè! Bộ con đi đâu mắc mưa sao vậy?

Emilie chỉ "ừ ừ" theo nhịp tay lên xuống của mẹ, chớ không đáp.

- Hay tại con đang nắng nhiều?

Emilie nằm im, mặt úp trên chiếc gối tai bèo mà nước mắt ràn rụa. Nàng kêu khe khẽ theo nhịp vuốt mạnh của tay mẹ mà nghe đê mê như một nỗi đau êm dịu đang thấm vào hôn. Ôi bàn tay của mẹ và cái hôn của chàng hoà vào nhau đã đem lại cho Emilie những hạnh phúc xa lạ mà tới nay đời con gái của nàng chưa từng được biết.

Nước mắt nàng chảy xuyên những lớp vải thấm vào những lá thư nàng đã mang giấu kín trong ruột gối. Ở đây, chúng nằm im lớp lang như được xếp từng trang. Không có cặp mắt nào, ngoài cặp mắt Emilie đọc những dòng chữ của chàng. Mỗi lần nàng học bài xong, lên giường ngủ, áp mặt vào gối nàng có cảm giác thơ thối lạ thường. Nàng tưởng đó là trái tim của chàng chớ không phải là chiếc gối thường ngày nữa. Và Emilie nghe lại giọng nói của em ru đưa nàng vào mộng: "Emilie, anh yêu em".

Emilie bảo mẹ:

- Chắc má cạo hết gió rồi má à!

- Còn nhiều lắm. Gió ra bầm tím cả lưng con. Để má cạo cho thật hết! Rồi còn chỗ đau ở chân, đưa má xoa bóp cho. Bộ con bị cái bàn đạp xe bật trúng hả?

Emilie lắc đầu:

- Hết đau rồi má à!

- Lâu quá má không thấy lại cái bột son bà mẹ làm dấu trên chân con, xem nó nở lớn cỡ nào rồi?

Emilie hoảng hốt nằm ngửa lại và tréo hai chân vào nhau chắc cứng. Bà Phán lại bắt gió ở cổ con gái. Vừa giật bà vừa rù rì:

- Ba con đi Mỏ Cày, nếu mọi chuyện đều êm xuôi như người ta hứa thì..Tết này người ta đem trầu rượu đến nhà mình.

Emilie nhắm nghiền đôi mắt, nước mắt trào ra khoe chạy dọc xuống vành tai nóng hổi. Nàng meo máo:

- Con muốn đi học thêm má à.

- Con cãi ba con không được đâu. Ba con đã hứa với người ta mấy năm rồi con nhớ không? Lần đó con đi với ba má xuống nhà cậu con rồi người ta thấy con, người ta để ý con, rồi người ta nhờ cậu con nói giùm. Năm nay người ta nhắc tới hai ba lần. Cho nên cậu con mời ba con xuống bàn bạc.

Emilie hít hà:

- Đau quá má à. Má đừng giật nữa.

- Đau nhưng hết bệnh con à!

- Con không có bệnh đâu má! Má càng cạo con càng nghe đau thêm!

Bà Phán kéo mền lên đắp cho con.

Emilie vùi mặt vào gối. Nước mắt lại tuôn tràn ngập lụt. Nàng nghe như trong tâm tư có một tiếng kêu:

- Graziella, Virginie, Loan, Nga, Lan ơi ! Đời em sao giống đời các chị vậy.

Bên ngoài chắc trời tối lắm. Những đóa hoa nguyệt quế đang nở. Mùi hương thơm nức cả Ngã ba. Chàng làm gì giờ này? Sáng mai chàng có đứng đón tặng mình đóa hoa như những lần trước?

Ồi, cái hôn đầu. Vết bông như rục lên trên da Emilie, lần này thậm cả nước mắt.

Bỗng Emilie tức mền vùng dậy nhìn mẹ, van lơn:

- Con phải học cho xong đã má ạ. Con không muốn đi xa má!

Bà Phán không thấu rõ tâm can con nhưng vì cung con nên không làm phật ý con:

- Ủ, đó chỉ là việc mới bàn sơ thôi. Con không chịu thì ba má định lại chứ khó gì.

Emilie ôm choàng lấy mẹ hôn rồi rít, giọng thều thào:

- Má nói thiệt hả má?

- Má nói thiệt!

- Má hứa với con đi!

- Má hứa để con học xong rồi sẽ tính tới...

- Má hứa... má hứa thêm gì khác đi má.

- Má biết hứa gì nữa bây giờ?

Bà Phán biết rằng con gái mình đã trao trái tim cho cái chàng tên "Minh" nào đó trong nhật ký mà có lần bà bắt ngờ đọc được, khi Emilie viết nhật ký như vậy thì tình cảm đôi bên đã đậm. Mà cái thứ tình cảm này khi đã đậm thì khó nổi làm cho nhạt phai. Ép đầu, ép mở ai nữ ép duyên. Nghĩ vậy bà vuốt tóc con gái và bảo:

- Má hứa sẽ chiều ý con.

- Má nói thiệt nghe má! - Emilie rối rít.

- Nhưng con cũng phải nghe ba má.

- Dạ. Con sẽ nghe ba má. Con xin ba má chiều ý con!

Bà Phán thở dài. Đứa con gái nào cũng vậy nhưng cha mẹ bắt lấy chồng là lấy chồng.

- Con nằm xuống nghỉ. Má bảo chị ở nấu cháo thương hàn cho con ăn hết bệnh, mai đi học.

Emilie nói:

- Má bỏ tiêu ít ít, cay qua con ăn không được. Mà con hết bệnh rồi má à!

- Con chưa hết hẳn đâu con! Thứ bệnh này dây dưa lắm.

Emilie nằm xuống gối. Nàng nghe êm ái lạ thường. Con giông vừa kéo tới tưởng đã tàn phá cả vườn cây và luống lan nhưng nhờ phép lạ mà nó tan đi và mặt trời lại mọc. Cỏ cây hoa lá vẫn bình thường. Phép lạ của tình yêu.

Đột nhiên nàng ngồi bật dậy vén ống quần lên xem cái chỗ mụn bà làm dấu. Những cánh hoa nở trên tuyết mon mơn.

Nó đỏ rục lên hơn bao giờ hết. Nó giống những cánh hồng hay nhưng mảnh tim mang hình dáng đóa hoa. Và những

dấu răng... bầm tím rướm máu. Suýt chút nữa má đã trông thấy thì có chổi đàng trời.

Nàng bước lại bàn cầm bút viết thêm trang nhật ký.

Rồi lên giường nằm nhưng không yên ổn. Nàng trăn trở. Tình yêu đã khắc in vào da thịt nàng.

Nàng nghe những giọt nước mắt chảy ròng ròng thấm vào gối, vào tận ruột gan.

Chú thích:

(1-) Nguyên văn: Mais pourquoi revenir à ces souvenirs?

Je veux rêver et non pleurer (Premiers Regrets của Lamartine)

Chương 12

Minh và Bền ngồi chơi bên ven hồ tắm sân vận động. Bền nhắc chuyện nghịch ngợm với mấy cô đầm hôm nọ và những việc xảy ra ở nhà trường.

- Con Yvonne lảng tránh bị ông thầy tiếng Ảng Lê tha mắt... rồi.

- Mày cũng tha mắt con Mad, chớ còn nói ai?

- Phải mày chưa nợ con Emilie, tao bảo con Mad làm mai cho. Mày thấy con nhỏ này thì mày đi hết nôi.

Minh xoa tay:

- Không được đâu mày ơi! Tao có thể nào đem một con đầm mang giày cao gót vô ngôi nhà tranh vách lá của ba má tao được?

- Cưới vợ cho mày chớ bộ cho ông bà sao?

- Đã đành rằng cho tao, nhưng còn phải liệu cơm gắp mắm nữa chớ!

- Cưới xong mướn phố ở trên này. Rồi đi kiếm sở làm với tao. Ông via con Mad đã hứa thì thế nào cũng chắc mà.

Tụi thằng Don Quichotte, Tartuffe đều rục rịch lui ghe hết rồi đó. Thi đậu hay rớt gì tụi nó cũng ở nhà. Mày tính sao?

- Tao muốn lấy cái "bac" xong mới nghỉ.

- Con Emilie chờ mày à?

- "Ên" hứa thi thành chung xong mới tính chuyện cưới hỏi.

- Rủi thằng nào nó chớp trước rồi làm sao?

- "Ên" thề rồi. Tao cũng hứa với nàng. Hai đứa ngoéo tay chắc chắn.

- Thiếu gì cuộc ngoéo tay, tưởng là chắc, chẳng ngờ quác.

- Nhưng không ít cuộc ngoéo tay không quác.

- Vậy thì tốt lắm, nhưng nếu rủi nó quác thì mày làm sao?

- Tao tin là không đâu!

- Mày đã... gì chưa?

- Gì là gì?

- Cái thằng, mày còn thù cặng vậy làm sao nắm chắc được. Mày muốn nghe tình sử của tao và Mad không? Nó hướng dẫn mình bước lên "con đường trắng nhựa bao la" - Bền sợ Minh đoán ra sự thể hôm đêm nọ nên né ngang. - Tụi nó cũng tùy đứa, đứa vậy đứa khác. Như con Mad thì sống theo phong tục Việt Nam. Nó biết cả những cô tục như vụ cắt tai lợn, phạt vạ đàng gái...

Bền không bật mí những cách gọi tình bằng tiểu thuyết của Mad, vì Bền sợ Minh công kích: "tụi nó ghê lắm!", nhưng Minh luôn luôn nói xa xa bằng cách nêu ra những ví dụ trên sân banh: "Tụi nó mạnh đạn lắm. Minh quần không nhệp đâu. Mày không thấy tụi thằng Guichard, Paccini, Coréa lướt tụi mày đó sao?"

Bền cũng có mặc cảm "tụi nó mạnh ghê lắm!" nhưng cố gạt qua lời bàn của Minh.

Hai đứa đang tâm sự vật ngon trơn thì bỗng có tiếng kêu, Bền ngó lại, thì ra con Thérèse. Thérèse đạp xe vọt nhanh, tay ngoắc lia, rồi quăng xe chạy lại vừa thở hên hên vừa bảo Bền:

- Anh đến nhà chị Mad ngay bây giờ nè!

- Làm gì như ma vật ông vải vậy?

- Có chuyện quan trọng. Chị ấy bảo em đi tìm anh về ngay - Thérèse liến thoắng - Lần này dám có đấu grom giữa

Don Gormas và Don Rodrigue, Chimène đứng giữa xem. Bền nào thằng chị Mad cũng không sợ mất phần.

- Con nhỏ này! - Bền đứng dậy hôn bừa lên má Thérèse - Còn mày thì được lợi gì?

- Em há? Em được xem một màn kịch không tốn tiền.

- Thôi... chờ anh về nhà xem. Ai muốn đấu thì anh đấu với!

- Ai chờ anh cho nôi! - Thérèse phụng phịu coi thiệt dễ thương.

- Thì đưa xe anh chờ cho. - Bền vừa nói vừa vuốt lưng cô bé.

Thérèse đưa chiếc xe nhưng là xe đâm lại không có poọc ba ga nên không chở được.

- Anh chạy về trước đi.

- Có phải là chiếc xe Bền lấy cho tôi đi dạo với Emilie không?

- Phải. Chính nó là của bà Mad.

- Cái gì của Mad là của Bền.

- Nhưng có thể đây là lần cuối cùng!

- Giỡn hoài cô em... - Bền gác chân lên xe nhưng còn nói rần - Chóng ngoan rồi anh giới thiệu cho một phi ăng xê Annamite đặc biệt hơn cả anh lẫn anh Minh.

- Ai vậy?

- Lạc Phi lô!
 - Phi lô đầu bù tóc rối đó hả?
 - Sao cô biết?
 - Anh ta làm giám thị cuộc thi pont de singe (cầu khi) hôm cuộc lễ chứ gì?
 - Phải đó. Coi được không?
 - Hể anh thấy được thì em được.
 - Nhưng mà thằng Minh phải làm mai để trả công cô làm mai Emilie cho nó.
 - Em không có làm mai đâu. Em chỉ nói giùm hai người cái tiếng khó nói thôi.
 - Ồ, bây giờ nó sẽ nói giùm cô tiếng đó với thằng Phi lô.
 - Nói giùm cho anh ta chớ sao cho em?
 - Cho ai cũng được miễn nói ra cho hai đứa cùng nghe thì tốt rồi.
- Bên phồng thẳng. Thérèse ở lại với Minh. Thérèse hỏi:
- Vụ anh tới đâu rồi anh Minh?
 - Chúng tôi đã hứa với nhau.
 - Trao nhẫn rồi à? Chóng thế!
 - Chưa trao nhưng đã hứa là chắc!
 - Mấy hôm nay Emilie có vẻ buồn. Gương mặt phờ phạc hình như mới ốm dậy. Anh có thấy thế không?
 - Có thấy dấu bất gió ở cổ nằng, nhưng gương mặt thì vẫn như thường chứ đâu có phờ phạc!
 - Em nghĩ nó có chuyện gì. Nên mấy lần bà đầm gọi, nó ló ngó nên đều lãnh diêm xấu.
 - Điềm tốt hoài sao? Cô ấy đâu phải nhất lớp.
 - Em đoán là có một sự biến chuyển trong tâm hồn cô ta.
 - Cô ấy có nói gì với em không?
 - Cạy miệng nó cũng không nói. Nó không bốp chát cái miệng như tụi này đâu. Em thấy nó buồn buồn thì đoán vậy thôi. Yêu là chết trong lòng một tí mà. Không yêu thì càng chết nhiều tí! Phải không anh?
 - Suy bụng ta ra bụng người.
 - Anh có thể không?

Hai người nhìn nhau cười. Thérèse lại tiếp:

- Con Yvonne khoe với em là chúng nó đang hạnh phúc lắm. Ông thầy Ănglê quả số đồ thật. Mới dạy có mấy câu vớ vẩn: I love you, you love me thì đã được love rồi. Ông lớn hơn nó chừng mười hai tuổi. Nhưng không sao! Bên em, có ông bạn của ba em làm thiếu tướng ba mươi chín tuổi lấy một cô mười tám tuổi gọn hơ.
- Bộ bên em mới có vụ đó sao! Bên anh cũng thiếu gì cái cảnh "Bảy mươi có của cũng vừa mười lăm "
- Bất bình đẳng. Đàn ông con trai ý quyền đè nén tụi con gái lắm.!

Thérèse la lên và cười ngặt nghẹo, đập vai Minh.

Bên về đến sân thì đã thấy Mad đứng ở thềm nhà. Mad chạy ra đỡ lấy xe, dựng vào tường và cấp tay Bên đi vào trong. Bên lấy làm lạ sao hôm nay Mad ăn mặc rất đom, nước hoa nức nồng mà gặp mình lại không hôn. Mọi lần đâu có thế. Vắng một chút là hốt hải chạy đi tìm. Gặp là hôn rồi rít: " Con mèo ngoan của em! Con chó nhỏ của em" ngay cả ngoài đường, như xa nhau hàng chục năm vậy.

Bên đi hết nửa dãy hành lang quẹo vào một quảng rồi Mad mở cửa phòng khách. Chéc dương cầm và cái sô pha lưu niệm êm đềm biết bao nhiêu lần với Bên nay đã dờn chỗ. Mấy quyển tiểu thuyết Mad dỡ ra chỉ định những đoạn cho Bên đọc cũng không còn thấy trên đầu tủ. Chiếc máy hát vẫn nằm đó nhưng không có đĩa nào cài sẵn mà lò lóp nỉ xanh lét.

Mad ấn Bên ngồi. Vẫn không hôn. Nàng đi vào trong một lát rồi trở ra với một thanh niên Pháp cao ráo, mặt thôn, mày râu nhẵn nhụi, tóc hạt dẻ. Mad lôi tay anh chàng đến trước mặt Bên và giới thiệu:

- Đây là Raymond hôn phu của em vừa bên Pháp sang bằng tàu thủy.

Bên tá hỏa tam tinh như bị một quả bóng nện vào giữa mặt, nhưng cố bình tĩnh đứng dậy giơ tay nói lời xã giao đại khái. Mad tiếp:

- Chuyến tàu bị nạn nên anh sang đây trễ mất mấy tháng.

Anh chàng Raymond đưa tay cho Bên trong lúc Mad giới thiệu Bên với Raymond.

Hai bàn tay đàn ông bắt nhau không siết, chỉ vừa đủ cảm thấy sự lạnh nhạt là buông ra. Raymond nói ngay như đã dự tính sẵn từ lâu cái phút gặp gỡ do Mad đạo diễn này.

- Tôi có nghe hôn thê tôi thuật rất nhiều về bạn... một người rất tốt...

- Đâu có gì nhiều. Chúng tôi là người cùng lớp.

- Xin cảm ơn bạn đã an ủi "vợ tôi" trong lúc tôi đi vắng. - Raymond cố nói với giọng tự nhiên.

- Không có chi! - Bên lấp bắp vài ba câu không xuống sẽ.

Raymond mới Bên ngồi. Một bữa tiệc nhỏ gồm có champagne và thức nhắm nguội được bày ra để Raymond thết kẻ

đã "an ủi" vợ mình trong lúc mình đi vắng.

Ngồi chặm cốc với tinh thần cũ và tinh địch mới mà Bền nghe như ngồi trên bàn chông. Bền nhấp nhòm không biết người ta lừa mình vào cái bẫy êm dịu nào, nhưng dân Nam kỳ lá gan to bằng cái thúng, sợ chi ai, nên cứ ngồi lì và rượu tí tí. Rượu vào lời ra. Bền rất hùng hồn. Bền khen ngợi Madeleine như một nhân vật thần kỳ của tiểu thuyết. Nào là can đảm, nào là thủy chung v.v.. lại còn đẹp như... Jeanne d' Arc...

- Bạn sẽ rất hạnh phúc khi có một người như Mad làm vợ!

- Cảm ơn bạn! Chúng ta hãy chặm cốc chúc mừng nhau và cùng khen ngợi vợ tôi!

Mad cũng đáp lời rất văn hoa:

- Nếu trên đời tôi và chồng tôi có một người bạn quý giá nhất thì đó là Bền. Bền là một người có tài. Ba má tôi bảo thế. Nếu Raymond sang đây chậm tí nữa thì Bền sẽ là chồng tôi. Phải không Bền?

- Cảm ơn Mad đã cho tôi một giá trị lớn mà tôi không có! - Bền đáp gượng.

Raymond chen vào:

- Xin bạn chớ quá khiêm tốn. Tôi đã nghe bố vợ tôi kể lại rằng báo chí thể thao xức xùi đã cho bạn là một trung phong trẻ tuổi nhất và có hy vọng nhất của làng bóng Nam Kỳ. Ở xứ tôi, người nào đứng ở vị trí của bạn sẽ có ít nhất năm bảy chục thiếu nữ xinh đẹp xin được nâng khăn sửa túi sau một chiến thắng vinh quang như vậy.

Mad dẫu mới:

- Vậy anh Bền nên đi sang Pháp mà sống, Bền ạ!

Raymond hùng biện:

- Vừa rồi trung phong Martin của đội bóng quốc gia đá một phát gỡ hoà 1-1 với đội Đức làm toàn dân Paris nở mặt nở mày, vì không phải mang nhục cống con zéro trên lưng tại sân nhà. Sau trận đấu, em biết có bao nhiêu thư của các demoiselles gởi tới xin làm vợ chàng ta không?

- Bao nhiêu?

- Em đoán thử coi nào?

- Năm, bảy cô sứt tay gãy gọng là cùng chớ gì nữa?

- Xí! Năm trăm cô! Trong đó có hai trăm mười bảy cô là nữ sinh nheo nhèo. Báo chí tổng kết như vậy.

- Vậy thì anh nên tập đá bóng đi - Mad ngả đầu vào vai Raymond - Mà dù anh có đá vô gôn Đức một chục quả, anh cũng chưa chắc được một bức thư của em đâu nhá!

Buổi tiệc vui vẻ, thân mật, đầy vẻ văn minh, văn hoá, văn nghệ, ít nhất là bề ngoài.

Xong phần rượu đến phần nhảy đầm. Raymond bảo vợ:

- Em nhảy với anh ấy vài bài đi!

Mad ngoan ngoãn đứng dậy kéo tay Bền, trách yêu Raymond:

- Đáng lẽ ra anh ấy phải mời em chứ. Sao anh bắt em phải mời anh?

- Anh biết! Nhưng đây là buổi tiệc đặc biệt. Cái gì cũng đặc biệt!

Bền đã hiểu thêm nền văn hoá của nước mẹ: đàn bà trên hết. Nhất vợ nhì trời.

Lần đó tưởng Mad đã không cho Bền hưởng cái ân huệ cuối cùng, nhưng rồi ngay sau đó Mad lại cho Bền cái Bền vừa đòi mà không được. Và lại cũng ở đây hôm nay, với những bản nhạc du dương quen thuộc, nghe hát là xúc động xuân tình, Bền lại ôm nàng tiên trong tay trước mặt tinh địch. Rồi cũng ở đây, Bền nghe hai vợ chồng chưa cưới Madeleine-Raymond tán tỉnh mình như một người bạn hiếm có.

Tiền Bền ra tận ngõ, Raymond bắt tay Bền thật chặt:

- Khi nào rồi, bạn cứ tự nhiên đến chơi. Lúc nào tôi đi vắng, bạn cứ đến an ủi vợ tôi. Hãy coi chúng tôi là bạn, rất bạn!

Mad cũng tỏ bồi thêm tình bạn của ba người bằng mấy câu văn hoa và chấm dứt bằng một cái hôn nửa tinh thần nửa bạn trai làm cho Raymond suýt nổi cơn ba đĩnh, nhưng nền văn minh trổng trái của mẫu quốc có nói rằng: "Không nên đánh một người đàn bà dù với một cành hoa". Huống hồ gì nổi giận hoặc gây sự với đàn bà.

Bền vừa ra ngoài vài bước, quay lại thì cánh cửa sắt nặng nề đã khép. Qua song sắt thưa, Bền thấy họ âu yếm nhau dưới tàn một cây Palmier, nơi mà hôm qua Bền ép nàng vào đó đến nghẹt thở và nàng đã rên lên:

- Em muốn có với anh một đứa con!

Bền đi lững thững trên đường. Đèn đã bật lên từ lâu. Bền không biết đi đâu. Sực nhớ rằng lớp học Ảng lê đã mở cửa. Nhìn vào trường đèn đuốc sáng choang. Thì cứ vào ngồi, còn nghe hay không thì chuyện đó tính sau, Bền tự nhủ. Nhưng vừ đến dốc đá ong thì bị một chiếc xe đạp nửa đụng bánh vào chân đau điếng.

Bền quay lại: "Liều!", Bền nắm bánh xe chắc cứng và bật ra tiếng nói như máy:

- I love you.

Liều cũng đáp lại như... tia chớp:

- I don't

- You are lovely.

- I'm not.

- Liễu à, em không yêu anh thiệt sao?

Liễu đáp bằng tiếng Pháp:

- Nơi tôi đứng, tôi chỉ muốn đứng một mình... - Cái câu mà Liễu đã dùng trong lá thư "thay mặt" Emilie gởi cho Minh hôm nào.

- Trong lòng anh, em là người duy nhất.

Liễu cười nhạt rồi vùng vằng bỏ đi nhưng bàn tay của cậu thủ vẫn nắm chặt bánh xe chưa chịu buông tha:

- Em nói đi. Chỉ một tiếng thôi, rồi em sẽ thấy anh... như thế nào. Yêu hay không?

Liễu lắc và nói tiếp, giọng hờn mát:

- Trong buổi dạ tiệc anh đâu thèm ngó tới ai mà bây giờ anh nói vậy?

- Anh đã nói với em rằng anh với nó chỉ là bạn ca hát thôi. Nó mê đá bóng nên nó làm như thế chứ nó có gì với anh đâu! Nào Jeanne d' Arc yêu quý của anh! Anh sẽ về Domrémy chẵn cừu với em nhé. Jeanne d' Arc, em đừng làm thinh nữa.

Bền vò đầu bức tóc:

- Khô quá! Nếu không tin thì hãy theo anh sang nhà con Mad ngay bây giờ, xem thằng chồng nó vừa sang kia.

- Em không đi đâu hết! Buông em ra để trở giờ học.

- Không buông!

- Chị Mi tới thấy thế này về méc ba em đánh đòn...! - Liễu vùng vằng đi thẳng.

Bền đứng ngó theo mút mắt. Bây giờ Bền mới thấy ai nói với mình: "Mày không yêu con Liễu sau này sẽ hận" là đúng!

Nếu thằng Raymond cưới con Mad thì cái tai lợn sẽ bị ai cắt? Nó đâu có màng. Cái tai có mắt thì nó còn nguyên cả cái đầu. Dù có bị xẻo tai, nhưng đầu lợn vẫn còn là đầu lợn, chớ có là đầu gì khác mà lo.

Ngồi trong lớp Bền cứ bàng hoàng về màn kịch bên nhà Madeleine. Một cú riđô (#1) bất ngờ mà Bền không tưởng tượng nổi. Thằng tình địch đã biệt tăm nay lại lù lù vác xác đến và cuỗm ngang trái tim của Mad từ tay chàng.

Nhưng nghĩ cho cùng thì chính Bền là kẻ đoạt nó từ tay Raymond. Thôi thì của thiên trả địa. Minh cũng có mất gì nào? Mấy lần Bền được Mad đưa tới thăm cặp René-Hélène để chứng minh mối tình Pháp Việt cũng hạnh phúc như Thiên Thai, thì Mad nào có biết René đã rỉ tai Bền những câu gì. Chỉ nghe một câu thôi chàng trung phong tài hoa cũng đã choáng váng. Hai câu là cho Bền sựng lại. Ba câu, Bền lắc lư. Trong lúc Mad tưởng rằng sự thắm viêng đó cũng cố thêm tình yêu của Bền đối với nàng, thì ngược lại, mối tình của hai người lại bắt đầu lung lay. Nhưng Bền đã tiến vào vòng lửa quá xa, dần thân vào thêm nữa thì bị thiêu rụi tóc, còn lúi ra thì cũng đã nám mặt, nhưng không có đường lùi. Cho nên Bền cứ như cây kim bị hút vào khối nam châm vĩ đại Madeleine.

Bỗng đâu cơ hội bất ngờ. Raymond đến như một cứu tinh của Bền. Rất may là Mad còn giữ tình cảm với hắn. Dù sao thì tiếng "Anh yêu em" thốt ra từ miệng của một gã người Pháp đối với nàng vẫn du dương hơn là từ miệng chàng Annamite như Bền. Bây giờ thì bà mẹ Mad sẽ trở đầu lưỡi lại: "Một kẻ vô học chánh quốc còn hơn một tên Annamite có học!"

Chú thích:

(1-) Rideau: tấm màn. Coup de rideau: cú buông màn ngoạn mục

Chương 13

Ngọn đèn dầu u tỏa ánh sáng vừa đủ trong gian nhà ngang. Ông Hương nằm trên võng, chiếc võng đan bằng vải vụn xé ra từ những chiếc áo dài may mướn của bà Hương và con gái bà. Người trong xóm thường đến nhà ông chơi để hỏi thăm về thời tiết, mùa màng, giống lúa hoặc chuyện láng giềng, gả cưới, vay mượn v.v... Ông Hương Thân còn biết những bài thuốc truyền miệng rất thần hiệu thường phổ biến cho bà con. Trước đây ông có bày cho chị Năm Gừng một "bài thuốc" rất rẻ tiền mà đã thay đổi cả cuộc đời của chị. Số là chị Năm có chồng đã ba năm mà không có con. Bên chồng chị rất bất bình "đàn bà là đẻ đẻ con, đàn bà gì lại không đẻ?" Anh Năm thì không nói gì, anh tin ở mạng trời. Trời cho thì có, trời không cho thì không. Trời không cho anh có con nối dòng. Ông Hương bảo: "Cháu đi kiếm cái trứng ngỗng đem về đẻ cho ung rồi luộc ăn. Ăn ba trứng sẽ đẻ một bầy nhóc cho mà coi. Chừng đó lại khóc mếu đờ thừa tại tao, tao không biết thuốc ngưng đẻ đó". Chị Năm về thuật lại chồng. Anh Năm không tin nhưng vẫn đi tìm trứng ngỗng cho vợ luộc ăn. Quả nhiên mấy tháng sau chị Năm vác cái bụng bin rìn đến với chồng đèn on ông Hương bằng một buồng chuối già hương. Bây giờ chị Năm có ba đứa và đang mang bầu.

Bữa nay nhà ông Hương sắp có đám tiệc, bà con đến để làm giúp. Đó là lễ thường của thôn quê Việt Nam, không riêng ở vùng nào.

Sắp ra về thì ông Nhi hỏi ông Hương:

- Tôi đọc Tam Quốc đã lâu nhưng không hiểu tại sao lại có cái trận Xích Bích. Anh Hương có rành thì nói nghe chơi. Bây giờ còn sớm, bà con có về nhà cũng chưa ngủ được. Còn mấy chú đục vô mừng rọ rây rồi "sanh chuyện" chớ chẳng ích chi!

Ông Hương làm Hương Thân trong làng đã nghĩ việc từ lâu, còn ông Nhi là em ruột của ông. Hai anh em ở giáp ranh đất và đều đọc truyện Tàu từ thuở nhỏ.

Nghe hỏi trúng tủ, ông Hương đáp ngay, không phải suy nghĩ. Truyện Tàu nằm sấp lớp trong bụng ông như com trong nồi, muốn xúc chừng nào cũng có. Ông nói:

- Sở dĩ có cái tên Xích Bích vì đó là một địa danh cho nên truyện chép là Trận Xích Bích. Nhưng một số thi văn thì lại cho rằng ngọn lửa quá lớn làm cho những vách núi trong vùng bị nung đỏ, bây giờ hãy còn dấu vết xưa ở đó. Xích là đỏ, Bích là vách, tường. Xích Bích là tường đỏ. Hai lẽ đó, không rõ lẽ nào. Minh là kẻ hậu sanh thì chỉ đọc sử sách chớ làm sao thấy sự thực được. Sách nhiều đến đời mình không đọc hết! Riêng tôi chỉ biết có vậy thôi.

Nhưng chú thử nói coi ai đánh trận Xích Bích nè! - Ông Hương hỏi ngược lại ông Nhi.

- Thì Châu Do chớ còn ai nữa anh!

Ông Hương đưa một tay nắm mép võng, ngồi bật dậy, một tay xua lia:

- Người thường như mình thì hiểu như vậy, nhưng theo lời phê phán ghi trong truyện thì không phải Châu Do đánh đâu chú ạ!

- Đúng ra là Gia Cát Lượng bày mưu - Ông Nhi tiếp - Ngoài ra còn cầu gió Đông Phong.

- Cũng có một phần nhưng không hoàn toàn như vậy!

- Vậy thì do Phụng Sở lập kế gạt Tào Tháo.

- Phụng Sở là kẻ bàng quang. Đó là do bốn người đàn bà.

- Bốn người đàn bà nào to gan vậy anh?

- Vợ và em Tôn Sách - Ông Hương tiếp ngay - Trước khi lâm chung, vợ Tôn Sách có trở lại cho con là Ngô Tôn Quyền rằng thế nào Tào Tháo cũng đem quân xuống Giang Nam chinh phục nước Ngô. Con đường sống của đất nước này là liều chết chống quân rợ Bắc Ngụy. Nhưng bà sợ con quên lời trời của mình, nên dặn lại người em gái tức là di ruột của Ngô Tôn Quyền phải nhắc nhở cháu luôn, chớ có đầu hàng bọn Bắc Ngụy, phản dân phản chúa. Đó là hai người đàn bà nhé!

- Còn hai người đàn bà khác là ai vậy anh?

- Là hai nàng Đại Kiều và Tiểu Kiều.

Ông Nhi ngạc nhiên hỏi:

- Hai người đàn bà khuê các này sao đánh được trận đó anh Hương?

- Chú Nhi nó cũng biết rằng, đây là hai mỹ nhân. Đại Kiều là vợ của Ngô Vương Tôn Quyền. Còn Tiểu Kiều là vợ của Đô Đốc Châu Do. Lâu nay Tào Tháo thèm thuồng hai nàng nên vừa cử đại hùng binh xuống Giang Nam lại vừa cho xây đài Đồng Tước. Định bụng chiếm được Giang Nam sẽ bắt hai nàng nhốt trong đài Đồng Tước để an hưởng tuổi già.

Ông Nhi bật cười:

- Té ra họ Tào cũng chết vì cái hổ tí tẹo và cạm bẫy của đàn bà như Đồng Trác.

- Anh hùng hay tiểu nhân đều cũng thế thôi! - Ông Hương cười khà khà rồi tiếp - Đồng Trác, vua Trụ, vua Đường

đều y như vậy. Trận Xích Bích dài lắm, muốn nghe hết bà con phải chịu khó thức khuya.

Bà Hương vui vẻ khuyến khích chồng:

- Ông cứ nói đi, tôi sẽ đãi cho một nồi khoai lang và một ơ dừa kho. Ai có xót ruột thì ăn.

- Ủ, vậy thì được rồi, nhưng con Suong phải vô trong rương lấy quyển sách có bài "Phú Xích Bích đem ra đây cho ba.

Cô Suong là con gái út của ông bà Hương, khuê môn bất xuất. Cô dạy môn nữ công tại gia cho các cô trong vùng lân cận. Cô học trường làng đến lớp ba thì ở nhà học chữ Nho của ông Hương. Cô biết làm thơ Đường và đọc được một số thi phú chữ Nho. Trong rương của ông Hương có rất nhiều sách, nhưng nghe nói đến Phú Xích Bích thì cô biết nó nằm ở quyển nào và vào lấy ra đem cho ông Hương.

Ông Nhi nói:

- Anh đọc bài đó tôi đâu có hiểu, anh Hương!

- Đây là quyển sách nói về trận Xích Bích, có cả bản đồ. Tôi chỉ giờ ra nhìn để kể cho đúng thôi. Để tôi trở lại từ đầu nghen!... Tào Tháo đem trăm vạn hùng binh vừa thủy quân vừa bộ binh đến bờ bắc sông Trường Giang chuẩn bị tiến xuống phía Nam lấy đất Ngô. Đại quân đóng dàn ra trên bờ và dưới nước khắp một bề dài là ba trăm dặm. Nghĩa là bằng từ đây lên Mỹ Tho hai mươi lần. Như thế thì rõ binh Tào mạnh như thế nào?

Rồi ông Hương kể từ đầu đến cuối. Về khuya người nghe thừa dần vì không hiểu hoặc phải về ngủ để mai đi ra đồng, rất cuội chỉ còn có ông Nhi và cô Tư Đèo là con gái út của ông Nhi. Ông Hương lấy làm lạ tại sao con nhỏ không biết truyện Tam Quốc mà bữa nay lại ngồi rảnh lại đây.

- Bộ mày còn thèm dừa kho hả mậy? - Bà Hương hỏi.

- Dạ cháu còn muốn nghe thêm.

Tư Đèo vừa nói vừa rón rén bước lại gần chong đèn đưa lưng bàn tay ra và hỏi ông Hương:

- Tay... cháu nổi mụn cóc nhiều quá làm sao trị hả bác?

Bà Hương không cần nhìn, nói ngay:

- Dễ mà cháu, bữa nào cháu mần gà, lấy cái mề, lộn ra cho sạch rồi chà lên vài lần thì nó rụng hết.

Ông Hương nằm trên võng nhìn ngang. Thấy bàn tay Tư Đèo liền tron thì hỏi:

- Cháu đâu có mụn cóc nào hả Đèo?

Ông Nhi đỡ lời:

- Nó không có đâu anh Hương!

- Vậy sao nó nhờ trị? - Bà Hương bước tới cầm bàn tay con Đèo lật qua lật lại xem.

Ông Nhi đáp thay con gái:

- Dạ, chẳng như vậy. Hôm bữa đám hỏi của nó, "thằng nọ" ngồi ăn cơm chung với gia đình. Nó ra vô trong bếp rội thức ăn. Đền chùng đang trai về, má nó hỏi nhỏ nó thấy "thằng nọ" ra làm sao? Hai mẹ con thù thì với nhau, nó bèn nói a a... "Ảnh coi được, nhưng bàn tay trái ảnh có tới ba mụn cóc!"

Ông Hương bà Hương cười ngất. À, ra vậy. Bà Hương bảo:

- Con gái xét nét con trai dữ quá he!

Ông Hương cười rung cả đầu võng:

- Thì hỏi trước bà cũng xét tôi như vậy chớ khác gì! - rồi ông quay lại Đèo - Nếu chà mề gà không hết thì cháu lấy mật vịt xiêm bôi lên, nếu vẫn không hết nữa thì cắt mụn cóc cho chảy máu ra, lấy chút xà bông đắp lên rồi lấy vải rịt lại chùng vài bữa thì cóc nhái gì cũng rụng mất, không ló lên nữa.

Tư Đèo hỏi:

- Dạ cắt có đau không bác?

- Đau "ai" chớ đau mậy sao? - Ông Nhi gắt yêu con gái.

Nhưng Tư Đèo vẫn hỏi:

- Rồi có sẹo không bác?

- Theo nhò thôi, không ai thấy đâu - Bà Hương bảo - Con gái đời bây giờ thiệt quá lắm. Người ta ngồi ăn cơm mà dám nhìn kỹ như vậy. Hồi đám hỏi của tôi, má tôi kêu bụng trà ra, tôi sợ muốn chết, chân cứ lấp vấp, tay run làm khua tách rồn rồn, mắt không dám ngó ai! Thôi, về lấy mề gà chà nó, cháu!

- Nếu cuối cùng rịt xà bông không hết thì còn một cách nữa, không chảy máu, không có sẹo.

- Cách nào vậy bác? - Đèo mừng quỳnh hỏi ông Hương.

Bà Hương nói thay:

- Cháu chờ cho mụn cóc già, tức là nó mọc lên cao thì lấy tóc quấn nhiều vòng rồi buộc thật chặt. Xong bỏ quên đi đừng chú ý. Lâu lâu ngó lại không thấy nữa! Nó rụng hồi nào không hay!

Đèo mừng rỡ::

- Thiệt hả bác?

Ông Hương nói:

- Cháu về bảo nó đưa bàn tay cho mà buộc. Mà phải tóc của cháu thì mụn cóc mới mau rụng! Còn hể cháu có mụn

cóc thì tóc nó buộc mới kết quả nhanh. Cái thứ mượt cóc coi vậy chứ cũng kén chọn dữ lắm! Hi..hi..đó là luật âm dương điều hoà!

Ông Nhi còn ở nán lại hỏi thăm mấy vị thuốc Nam. Ông nhắc lại vợ con Năm Gừng ăn trứng ngỗng rồi đẻ cả bảy.

Ông Hương nói:

- Đó là bài thuốc không tốn tiền cũng không mất công thầy thuốc nhưng mà thiệt hiệu nghiệm. Tôi không biết của ai truyền cho, nhưng hồi thuở nhỏ tôi nghe lén của bà nội rồi nhớ suốt mấy chục năm không nói với ai, vì không biết ai cần chứ không phải làm hiểm.

Ông Nhi tiếp:

- Trong làng mình có bà Hương Sư Gìn hồi còn trẻ cũng không sanh sản gì. Bà già chồng giàu có, muốn có cháu nội để ăn của mà chờ hoài không lú ra. Bà rước thầy pháp đến trấn yểm gốc cây này, treo bùa khu vực nọ, thậm chí giảng cờ giảng quạt bốn góc giường con dâu. Rồi vẽ bùa trên lưng con dâu nữa. Tồn biết bao nhiêu tiền gạo mà cái bụng con dâu vẫn không phình lên cho!

Bà Hương ngắt ngang:

- Không biết gặp thầy nào chứ thầy Hai thì thầy vẽ bùa trên lưng bình nhơn bằng lưỡi đó!

Cả nhà cùng cười. Ông Nhi tiếp:

- Bà Hương Sư bị ốm riết, ba bốn năm liền mới đẻ được một đứa nhỏ, to bằng bắp tay, nhưng chỉ nuôi được hai ba ngày thì chết. Năm sau lại đẻ, cũng chỉ vài ngày là chôn. Người ta đồn đó là con ranh, con lộn. Chôn đập nó mà không trấn bùa ngãi thì nó trở lại ngay. Thằng sau cũng chính là thằng trước. Bà già chồng lại đi chùa, cầu Trời khấn Phật. Thậm chí đem vòng vàng quảng ra đường bố thí, nhưng cũng không ăn thua. Rồi không biết ai bày cho, bà đi bắt đĩa trâu, lựa con nào con nấy thật mập, đựng một mo đài, bà lên cả nhà, không cho ai biết, bà bắc nước sôi trụng và cạo thật kỹ. Con nào con nấy trắng tươi như con bánh canh. Rồi bà băm thịt nạc vò viên, nấu bánh canh, thả đĩa vô, hầm thật rệu. Con dâu tưởng là bánh canh thiệt chứ nào biết đĩa trâu nằm lẫn trong đó... Nếu biết chắc nó nuốt không vô!

- Rồi sao? - Bà Hương hỏi.

- Sau đó ít lâu bà ta có cả bảy cháu lớp trai, lớp gái chứ sao nữa chị!

- "Bài thuốc đĩa trâu" thật hay ha! Vậy mà lâu nay chú Nhi kín miệng không nói ra.

- Trứng ngỗng cũng hiệu nghiệm vậy rồi, ba con đĩa trâu tung ra ích gì?

- Đĩa trâu hay hơn chứ chú! Vì nó trị được cả hai chứng: không đẻ và đẻ con ranh. Tôi mới biết được một bài thuốc trị bệnh suyễn hay lắm - Ông Hương tiếp - Nó chỉ gồm năm loại rễ cây: rễ chanh, đinh lăng, cóc kèn, rễ tranh, rễ mây vóc, nhưng thời buổi văn minh này không mấy ai để ý tới nữa. Hồi trước ông bà mình không biết thuốc Tây mà cả đời tôi, ở xóm này tôi không thấy ai đi nhà thương. Có bệnh chỉ một nồi xông là khỏi. Nặng lắm, mời ông thầy Chệt là cùng.

Thấy trời đã khuya, ông Nhi đứng dậy kiếu từ.

- Chú có rãnh, hôm đó qua chung dọn giùm nhà cửa tôi chút! - Ông Hương dặn vói theo.

- Đàng trai đã hẹn ngày rồi hả anh? - Ông Nhi bước qua ngạch cửa còn quay lại hỏi ông Hương.

- Họ đã coi ngày và vừa cho tôi biết.

- Tôi tưởng còn lâu.

- Đám hỏi xong một tháng đám cưới luôn. Bên đàng trai coi bộ rấp nhủ. Tôi cũng chiều ý người ta.

- Ông già rồi nên muốn có cháu nội sớm để ấm lòng! - Ông Nhi nói xong trở lại bộ ván ngồi bàn góp.

Cô Sương đang nằm trong buồng tân mần nghiên cứu bài Phú Xích Bích gặp nhiều chỗ khó, cô bước ra định hỏi ông già nhưng vừa tới cửa nghe câu chuyện bên ngoài. Cô dừng lại lắng tai, biết ba má đã đồng ý cho "người ta" đến xem mắt cô.

Cô nghe lén mà biết thôi chứ chưa bao giờ ba má cho cô hay chánh thức. Chuyện hôn nhơn cha mẹ đặt đâu ngồi đó. (Mấy ai dám cãi lại luân lý). Ít lâu nay cô cũng đoán như vậy nhưng không biết là ngày nào "người ta" sẽ đến. Và cô cũng giữ vẻ bình thân như không hay chuyện gì hết.

Ý nghĩ "người ta đến xem mắt mình" làm cô ngượng chín người. Cô thấy hân hoan và cũng có chút chờ đợi nhưng không để lộ ra ngoài. Chỉ vui thầm trong bụng mà thôi.

Sinh hoạt trong gia đình hình như cũng khác trước. Sự thực ra thì cô chỉ cảm thấy như vậy, chứ cũng bấy nhiêu người trong nhà, bấy nhiêu việc làm đó, ngày giống ngày dưới mái ngói xưa cũ này, chứ có gì thay đổi đâu.

Cô xếp sách cất trong rương và đi ra sau bếp. Khi bước qua cửa buồng cô vẫn còn nghe tiếng bàn bạc. Cô dừng lại nghe tiếp. Bà Hương hỏi:

- Bữa đó đãi người ta món cua biển xào dấm được không ông?

- Bà muốn làm món gì thì làm, nhớ đừng có để ăn rồi người ta chê là đàng gái không biết nấu cơm.

- Cua biển xào dấm pha nước đường khuấy bột nêm lá rau cần Tàu thì làng này chỉ có ông Hội Đồng mới ăn nổi thôi đó ghen ông!

- Sao lại đãi cua xào dấm mà không thịt hầm ra gu?

- Vì nhà sẵn có dấm thanh nuôi bằng nước dừa xiêm, pha đường cát cả keo đầy ông à!

Ông Hương lắc đầu:

- Không nên! Vì hai lẽ. Ăn cua nhai rôm rốp, người ngoài nghe tưởng xuôi trai xuôi gái cãi lộn. Hoặc rùi bên trai có người răng yếu rồi làm sao?

Ông Nhi cười:

- Vậy thì chị nên đãi món cá khoai nấu cháo dừa. Món này ăn khỏi nhai. Xong, tới tráng miệng mình đãi bánh lọt.

Hai món này dầu không còn răng ăn cũng dễ dàng. Cứ húp là nó chạy tuốt.

Cả nhà cùng cười. Cô Sương cũng cười theo rồi đi xuống bếp.

Xuống bếp để làm gì cô cũng không rõ. Cô cứ cầm món này lên, để xuống rồi lấy món khác, nhưng không làm hẳn

một việc gì, tay không yên được.

Cô nhìn ra mé ruộng. Ngọn đuốc của ai quơ quơ chập chờn đỏ nghệ! Chắc mấy người đi soi cá về. Họ đang hò đối đáp chọc ghẹo nhau. Mấy câu đầu bị gió thổi tan đi, nhưng khi họ vào gần nhà thì cô nghe rõ từng tiếng và cô có thể đoán ra giọng của ai:

Anh chê em ốm mà lại lưng tôm

Anh đi tìm người mập anh ôm cho thỏa lòng.

Tiếng cười rộ lên rồi tiếng la hét loạn xạ hương ứng. Những câu như vậy cô thường nghe vào mùa cấy, mùa gặt hoặc ở sân đập lúa. Có những câu còn "ác" hơn nữa kia nhưng cô không chút xúc động, còn bữa nay không hiểu sao nghe họ chọc ghẹo nhau, cô lại thấy mặt nóng bừng. Phải chăng vì bếp lửa nấu khoai lang còn rục than củi dừa?

Đám người đi soi cá đi qua hè nhà. Cô Sương gọi:

- Có cá mắm gì không cho tôi mua ít con, bà con!

Bên ngoài đáp lại:

- Có cá chớ không có mắm!

- Mua nhiều con mới bán chớ mua ít con không bán!

Cô Sương mở cửa. Hai ba đứa trẻ quần áo ướt mem, ném đuốc bỏ nom bên ngoài. Đứa nào đứa nấy môi tím ngắt.

Thằng Tích chia cái giỏ, giờ hom ra. Cô Sương soi đèn vào và la lên:

- Gân đây giò. Cá ở đâu mà bậy bắt nhiều dữ vậy?

Thằng Tích cười hề hề:

- Cá cua tôm ếch nhái rắn lươn mà gắp cháu thì kể như "bà hú" nghe cô!

- Bộ tay mày có phép hả Tích?

- Cháu mà thọc xuống nước giờ tay lên là một bên hai con cá lóc ba con rô, còn bên kia là một cặp trê vàng trê trắng, còn mỗi kẽ tay là kẹp một con...

- Thôi mày ơi! Láo vừa vừa vậy! - Thằng Tư Cò gạt phất.

- Cá chạch cũng không trốn khỏi tay cháu - Thằng Tích bị chặn còn nói bừa.

Cô Sương khêu đèn lên, bảo:

- Mày bắt cặp cá lóc kia cho cô!

- Còn gì nữa cô Bảy?

- Thôi, bấy nhiêu đủ rồi. Mai mua thêm.

Thằng Tích bắt hai con cá bỏ vô việm để sẵn ở góc bếp. Cô Sương đập nắp lại. Thằng Tích lại chia giò:

- Còn con trê trắng bắt nấu cháo đậu xanh nước cốt dừa luôn đi cô!

Bỗng cô Sương kêu lên:

- Trời đất, mày chém nó sao mà đứt mình vậy Tích?

- Nó chém cháu trước. Nhức muốn la làng. Cháu mới nổi giận chém nó đó chớ. Không chém để dầu gì bắt được nó.

Cô Sương đưa tay ra dấu bảo im rồi nói nhỏ:

- Má cô theo đạo Phật mày không biết hả Tích?

- Dạ biết chớ. Cháu bán nùm rơm nùm mối cho bà ăn chay hoài mà!

- Đậy hom giò lại đó. Để bà xuống bà thấy bà hồng chịu mua của mày đó.

- Tại sao vậy cô?

- Bà không ưa tay sát sanh hại vật của mày chớ sao. Đến đôi đồng đình bà cũng sợ đau thân cây huống gì mày chém đứt mình con cá.

Thằng Tích cười:

- Cháu chém nó thì bà không chịu. Còn nó chém cháu thì sao? Ngạnh cá trê trắng có nọc như cựa gà đó cô ơi! Cháu thù nó tự này giờ. Cô không mua cháu đem về nhà trút giò ra sân cho nó lóc rồi cháu xách củi gộc nện cho đã tay.

Thấy lũ trẻ sắp ra về, cô Sương hỏi:

- Hồi nãy ai hò vậy Tích?

- Chị Hai Ròm với anh Năm Lùn.
- Bộ hai người đó chưa xáp hả?
- Chịu đèn rồi mà còn làm bộ hò mùi nhau. Anh Năm Lùn bị tụi cháu chọc: "Vĩ dẫu chồng thấp vợ cao; "Bê dứa" không tới lấy sào mà quơ" nên anh mắc cỡ cứ dạt ra hoài... Cho nên chị Hai mới trách như vậy đó. Anh chỉ sợ vô đèn trông rõ mặt nhau nên không ghé bán cá cho cô.

Cô Sương đẩy đưa:

- Cặp đó xứng quá rồi, còn đèn bồng gì nữa?

Bọn thằng Tích sắp đi ra, cô Sương nói với theo, giọng ngọt hơn tự nãy giờ:

- Cháu về ngang nhà ông Hai Tú cháu làm ơn réo ông giùm cô. Nói mai lại móc cái gốc u nghe! Đừng quên!

- Dạ, cháu không quên đâu. Cháu biết móc gốc u lấy củi chắc hầm thịt... vì nhà sắp có đám... gì, phải không cô?

- Mày leo mép lắm nghe Tích! Đám gì?

- Đám gì hồng biết nhưng má cháu cũng tới để phụ giúp ông bà. Cô có cần bê dứa xiêm cho khách uống nước thì có cháu đây! Rột cái là hạ xuống nguyên buồng.

- Đám giỗ đây. Cái thằng! Ai nói với mày vậy hả Tích! - Cô Sương đứng ở bệ cửa nói giỡn với bọn con nít mà nghe rất vui thích trong lòng - Mai tụi bay có soi được cá, ghé cô mua thêm nghen!

Thằng Tư Cô nói:

- Mai cháu tới cứ "ghét", chắc không đi "ga guông" được cô à!

- Mày "ghét" mà cứ "gồi" à? - Cô Sương quen giọng nói đót của thằng Tư Cô nên hiểu ngay và trêu nó.

- Ngày ghét ngày thương - thằng Tích nói hót - Hết thương tới ghét!

- Rồi có uống thuốc không?

- Có thuốc phát lãnh trong tiệm Chệt nhưng tới cứ "gun" như thần lẩn dứt đuôi.

Cô Sương vụt ngó lên dạ kèo, trở chú thần lẩn đang bỏ đớp con mối cánh, bảo:

- Mày bắt nó, gói trong giẻ rồi buộc cổ tay trái bây ngày là hết "gun".

- Sao kỳ vậy cô?

- Đó là thuốc trị "ghét". Mà phải nhớ buộc lên cườm tay trái mới trúng.

- Chớ bên tay mặt không được sao cô?

- Nam tả, nữ hữu. Nam thất nữ cửu. Con trai buộc bên trái, con gái buộc bên phải. Con trai buộc bảy ngày, con gái phải chín ngày thì mới hết.

- Tiệt nọc không cô?

- Tiệt.

- Nếu vậy cháu sẽ đèn ơn cô cặp cá "gồ"!

- Cặp cá "gồ" bỏ trong "gồ" nó quậy "gồ gồ", bỏ trong "gộng" thì nó nhảy "gột gệt", còn bỏ trong lu thì nó quậy "gôn găng" ..- cô Sương pha trò.

Cô Sương đứng ngó theo ánh đèn của đám trẻ và dõi theo chân chúng lội trong bùn nhão đến hết nghe mới quay vô. Cái gì đối với cô sao cũng vui hơn ngày thường.

Cô vào buồng cầm sách lên làm nhấm tiếp bài Phú Xích Bích, nhưng chữ nghĩa bữa nay sao lấm lét "liều leo", nét "lưỡi mác", lộn xộn hơn mọi lần, không ăn vô mắt nữa. Cô xếp sách ngó lên nóc mừng. Màu trắng làm tâm trí cô thơ thối, cô nghĩ tới cái gì mênh mông trong sạch và thơm tho như mây, như tà áo, như bông bưởi, bông cau. Hình như buồng cau ngoài hiên đã trở. Hàng cau tờ ngoài mé mường đã có nhiều buồng. Mấy đám cưới trong xóm liên tiếp gần đây đã đến xin để xây mâm trâu. Rồi cô nghĩ đến đám cưới của con Đèo đã gần kề mà nao nao trong lòng. Cô thầm nhủ: Cau tốt trái trong vườn còn nhiều, đâu phải chỉ có hàng cau này. Rồi cô ngủ thiếp đi trong giấc mơ êm đềm không có hình dáng ai rõ nét.

Con chim chia vôi hót líu lo báo hiệu buổi sáng, đánh thức cô dậy. Vài tia nắng hồng lọt qua kẽ ván len vào làm rung rinh vách mừng như những ngón tay lạ bờ ngỡ. Như đã dự định, cô chỗi dậy chải tóc kẹp rồi soạn đồ đạc trong tủ ra phơi. Những quần lụa áo nhiễu đầu hồi thời cổ li cổ lai nào bị cất vào đây không có dịp xài nữa, hôm nay được bàn tay cô chủ tái sanh cho thấy mặt trời.

Bỗng cô bắt gặp một chiếc gói nhỏ nằm lẹp ở ngăn trên cùng. Dù không mở ra, cô biết vật gì trong đó. Nếu không phải hôm nay thì cô không có dịp động tới nó. Cô cầm lên tay thì nghe dịu nhiễu và nặng nặng. Cô đặt chiếc gói lên giường và mở ra. Màu lụa hồng tươi làm mát mắt cô. Cô cầm lấy xô ra, giơ lên. Dải lụa chằm đất, thân lụa dịu dàng éo lá như vóc ngọc của mỹ nhân.

Bất giác cô Sương choàng qua vai rồi nhích bước đến gương soi. Cô giạt mình thấy trong gương một tiểu thư thiệt xinh đẹp, đôi má ửng lên vì màu lụa đào hay vì thẹn. Cô quay ra rồi đi thẳng xuống bếp hỏi mẹ:

- Má ơi, tấm lụa này ở đâu vậy má?

Bà Hương không nhìn, nói ngay:

- Cửa ba mày mua dưới ghe Chà Châu Giang hồi năm, lúa hai cắc một giạ mà giá mười giạ lúa đó con.
- Sao mắc dữ vậy má?

- Thì của quý nó mắc chớ sao con. Từ đó tới giờ ba má cũng để ý tìm mua, hễ có ghe Chà lại chợ thì má hỏi nhưng không thấy loại lúa này nữa!

Bà Hương lau tay rồi cầm tấm lụa căng ra, bảo:

- Con xem đây này, lụa người ta dệt hình, dệt chữ, chớ không phải lụa mình trơn như lụa bán trong tiệm chợ mình.

- Lụa bán trong tiệm cũng có hình chớ má!

- Có hình nhưng là hình bông hoa chớ hình và chữ không có ý nghĩa như tấm lụa này. Ba con mua về chỉ cho má xem. Người thường không biết được đâu. Con phải nhìn nghiêng nghiêng thì mới thấy hình với chữ nổi lên. Đó, thấy chưa? Đây là hình con chim Loan. Đối diện là con chim Phượng. Loan là chim mái. Phượng là chim trống. Loan Phượng là loại chim quý, chim linh.

- Viết vậy nè má! -cô Sương viết trên không - Hai chữ đó ba dạy cho con từ lâu! Quân Sư Phượng Sồ trong trận Xích Bích là chừa Phượng này. Tức là người hiền tài hoặc là con chim phượng còn nhỏ đó mà.

Bà Hương gật đầu:

- Má chỉ nghe ba con nói rồi nhớ bụng chớ má không biết viết! - Bà Hương tiếp - Con thấy hai con chim Loan Phượng đâu mô với nhau không?

- Dạ thầy. Loan bên phải. Phượng bên trái.

- Do đó mà trong nhà có đám cưới người ta thường treo bốn chữ " Loan Phượng Hoà Minh ", tức là đôi chim đồng cất chung tiếng hót. Ý là vợ chồng thuận hoà.

Bà Hương lại tiếp:

- Còn ở dưới đôi chim có bốn chữ nhỏ nghĩa gì má quên rồi. Chắc là: " Sắc Cầm Hảo Hiệp " như người ta viết câu đối cho đám cưới.

Cô Sương nghiêng tấm lụa ra mặt trời và nói:

- Không phải đâu má à!

- Để tao hỏi ba mày!

Bà Hương định đi lên nhà trên tìm ông Hương, nhưng cô Sương nói:

- Con đọc ra rồi má à!

- Chữ gì?

- " Vân Trình Vạn Lý " má à!

- Nghĩa là sao?

- Dạ nghĩa là... Ròng gặp mây bay ngàn dặm.

Ông Hương nghe hai mẹ con trò chuyện bèn xuống góp thêm về góc gác tấm lụa.

- Người chủ ghe có ba tấm lụa cùng dệt một lối chữ ngậm, mỗi tấm đều mang hai chữ "Loan Phượng" ở về trước, nhưng về sau thì khác nhau:

Tấm thứ nhất: " Loan Phượng Hoà Minh, Sắc Cầm Hảo Hiệp "

Tấm thứ hai: " Loan Phượng Tê Phi, Vân Trình Vạn Lý "

Tấm thứ ba: " Loan Phượng Vu Phi, Vân Long Phong Hồ "

Ý câu thứ nhất thì ai cũng hiểu rồi. Ý câu thứ hai là khi trai gái thành vợ chồng như đôi chim bay xa vạn dặm. Ý câu thứ ba là khi nên vợ chồng thì vợ giúp người chồng sẽ làm nên nghiệp lớn. Như mây báo hiệu rồng xuất hiện, gió cho biết cọp sắp đến. Đó là câu chữ của thời xưa phò vua giúp nước chớ bây giờ vua đâu còn, nước đã mất, rồng cọp đều nằm cò queo nên người ta không xài câu đó nữa. Do đó ba mua tấm thứ hai. Ý ba là khi gá con thì con sẽ giúp chồng con tiến thủ trên đường đời, như rồng gặp mây bay ngàn dặm vậy.

Những chữ đó cô cũng hiểu, nhưng nghe ông Hương giải nghĩa, cô vui nức trong lòng, mắt chăm chú nhìn hình và chữ trên tấm lụa. Ông Hương tiếp:

- Minh lụa này ba ít thấy ở miệt mình. Có lẽ đây là lụa trên Tân Châu, Hồng Ngự hoặc ở Nam Vang gì đó. Coi đây này, con xếp nó lại cất trong tủ mấy năm liền mà mở ra vẫn không có lằn, cho nên trước khi treo lên con không phải ủi như các thứ lụa khác.

Bà Hương đưa lên mũi hít hít và bảo:

- Ông thử xem, không có mùi mốc!

Rồi bà bảo cô Sương đem tấm lụa ra chỗ nắng trái vắt qua hai ngọn cây kiểng hình rồng phượng ở sân nhà ngang và ngồi trông chừng. Màu lụa đào ửng trên má nàng trinh nữ sắp về nhà chồng như một lớp phấn hồng.

Mấy người đàn bà con gái lối xóm tới tiếp tay sửa soạn đám tiệc với ông bà Hương, ai thấy tấm lụa cũng trầm trồ.

Bà Nhi nói:

- Cháu Sương về nhà chồng đem theo tấm lụa này cũng đủ làm của hồi môn rồi. Cả người lẫn của đều đẹp. Tôi chờ ghe Chà tới mua cho con Đèo tôi một tấm.

Cô Sương then thùng bước lui vào buồng, nhưng chốc chốc lại kê mắt vào kẽ ván nhìn tấm lụa đơn môn lung linh rung rinh giữa nắng đào.

Chương 14

Xách va ly xuống dốc Minh mới biết cảnh trường buồn bã dường nào, vì không có học sinh. Victor Hugo có viết một câu thơ xã hội rất hay:

Ngôi nhà không trẻ nít như chiếc lồng không chim

Thì bây giờ đây, Minh cũng có thể nói:

Nhà trường không học trò như chiếc lồng lớn không chim.

Lá rụng phủ đầy mặt sân, không dấu chổi quét của lão già cựu chiến binh. Các lớp học đóng cửa im im, không một bóng thầy trò. Minh sẽ khóc thét lên nếu không có thầy Xuýt hiện ra. Mọi ngày thì thầy trò gờm nhau, nhưng bây giờ thì không còn cách biệt. Thầy Xuýt ôm choàng lấy Minh như người thân đi xa mới về:

- Sao, đầu chó mây?

- Dạ, "mention bien" thầy ạ!

- Vậy là giỏi rồi. Miễn đầu thì thôi, mention gì cũng được. Còn mấy thằng kia?

- Dạ Lạc Phi Lô, Thanh, Tartuffe đều đầu.

- Vậy thì năm nay trường mình nổi danh như cồn.

Thầy Xuýt dắt Minh vào, mở cửa phòng ngủ, bảo:

- Tao biết nhà mày ở xa, bây giờ không còn xe tàu gì ngoài bến! Ở đây ngủ một đêm với tao cho vui.

- Bộ thầy không về thăm nhà sao thầy?

- Tao chỉ về vài ngày rồi trở lại. Trường lớp không ai coi trong hai tháng bãi trường, ông Đốc muốn tao xem sóc giùm. Thằng Bồi Đông với ông già chui rúc đằng sau không mấy khi tao gặp mặt.

Thầy bật đèn. Minh nhìn suốt phòng ngủ. Giường vạt xeo xọ xều méo, không ngay hàng thẳng lối, cái nọ chồng lên cái kia, cái lại chồng căng lên trời. Thật không gì buồn cho bằng. Thầy Xuýt kêu Bồi Đông đem chiếu gối đến cho Minh.

Minh lấy quần áo ra nhà tắm tẩy trần một phút. Nhà tắm là nơi lữ quý giỡn rần rật và lảm trò hề, bây giờ lại êm ru, một mình một chợ, không tranh giành nước, xà bông, tha hồ xải mà không vui chút nào.

Tắm xong, Minh cho anh Bồi năm xu. Anh bảo Minh đưa quần áo cho anh giặt. Minh trở vào phòng ngủ, giường chiếu đã tươm tất, định ngã lưng một lần cho khoẻ, nhưng thầy Xuýt gọi lên văn phòng.

Lâu nay không có người hàn huyên, thầy xỏ bầu tâm sự ngay:

- Giáo sư Long được gọi về Sở Học Chánh nghe đầu được bổ nhiệm dạy ở Pétrus, nhưng ông không nhận, ông về bán quán ở bến Bắc Vàm Cống. Chỉ vì một chữ ông dịch sai trong bài diễn văn của quan Chánh Tham biện trong ngày lễ kỷ niệm Jeanne d' Arc và vụ chống những trò chơi cạp chảo và leo cột mỡ bò.

- Chữ gì thầy?

- Chữ "mère Patrie" là "Mẫu quốc Pháp" ông lại chỉ dịch ra là "nước Pháp" suông.

- Có lý gì ông lại không dịch được tiếng đó sao thầy?

- Ai biết đâu ông, nhưng chuyện đã xảy ra như thế rồi. Thôi, bỏ qua chuyện người lớn đi. Bây giờ tới chuyện người nhỏ? Mày tính sao?

- Dạ... để thông thả chút thầy!

- Ngày tháng qua mau ghê, mới đây mà đã hai năm. Nhớ ngày nào mỗi lần bãi trường tao sợ mày bỏ học như tụi thằng Bền. Tụi nó động mất hết. Chỉ có mày với vài thằng đeo đuôi nên đỡ Tú Tài. Thật danh dự cho trường mình - Thầy ngưng một chốc rồi tiếp - Giáo sư Trảng được Nha Học Chánh mời dạy trường trung học Le Myre de Villers ở Mỹ Tho, bà Pottier về Sài gòn với chồng. Năm tới trường mình sẽ khuyết ít nhất ba giáo sư chính. Mày có thể thay một chân. Tương lai của mày tươi sáng thấy rõ rồi. Đám con gái sẽ bu mày. Mày ở đây rồi xin gặp ông Đốc. Chắc ông sẽ mướn mày dạy.

- Tôi chưa học trường Sư phạm làm sao dám đứng ra dạy, thầy.

- Mày có bằng Tú Tài II rồi, cứ dạy tuồng bụng từ 1ère đến 4ème chớ cần gì sư phạm mây. Thiếu gì giáo sư không có học trường đó. Nhưng đâu có ai xét hỏi gì. Học của thầy thế nào thì trả lại trò thế ấy. Hôm qua là học trò, hôm nay là thầy. À, mày nhớ vụ con Mi chị con Liễu hồi năm không?

- Dạ nhớ! Rồi sao thầy?... - Minh dư biết mà làm bộ đẩy đưa - Mới đây mà đã hai năm rồi hả thầy? Em không ngờ em học mau như vậy.

- Có công mài sắt chày ngày nên kim. Tận nhơn lực, tri thiên mạng! Ta nói vậy mà Tây nó cũng nói như vậy! Con nhỏ sắp thi thành chung thì bỗng nhiên thằng nôm của nó xin cưới chạy tang vì bà nội nó đau nặng, sợ không qua khỏi.

- Rồi có cưới không thầy?

- Thì ba nó phải bắt về cho người ta cư... ười chớ sao không! Cưới rồi thì bà già lại sống nhăn, còn khoẻ mạnh hơn hồi trước nữa.

- Úa, sao kỳ vậy thầy?

- Ai biết đâu!

Minh lặng thinh. Thầy Xuyt nói:

- Có thể là thằng quý kia thấy trong trường này có nhiều công tử nhoáng qua nhoáng lại nên nó cá ản thì giật, để lâu hết mồi. Cá ản mỗi gì không biết mà vừa rồi tao gặp hai vợ chồng nó đi ngoài chợ, con nhỏ cái bụng chang bang. Còn mày, tính sao?

- Dạ, tôi đâu có tính gì, thầy!

- Giấu tao hoài mậy. Bộ mậy tưởng tao không biết gì hết sao chớ. Nè, từ việc mậy với nó mùi nhau ở bên hông rạo Nam Xuân cho đến bữa hai đứa bỏ học đi dạo bên Bắc Hàm Luông tao đều rành hết nghe mậy.

Minh lại làm thinh, nhưng rất đỗi ngạc nhiên. Học trò khi cả gan phạm kỷ luật thì đều tin rằng thầy không biết gì hết.

- Hồi trước tụi tao còn quý hơn tụi bây nữa. Dám bỏ trường ba, bốn ngày đi ra Vũng Tàu tắm biển kia đấy, chứ như tụi bây là hiền. Nói thiệt tao nghe, rồi tao giúp cho. Tao muốn mời ông già nó tới cũng được kia mà!

Minh mắc cỡ, nhưng đành phải thừa thật:

- Dạ thì cũng như thầy biết vậy thôi.

- Có hứa hẹn gì nhau không? Chẳng phải tao tò mò nhưng tao muốn biết tụi bây đã ăn chịu với nhau tới đâu để tao giúp cho đúng cái tỷ lệ thuận.

Minh ngập ngừng rồi đáp:

- Dạ... có.

- Có, nhưng tới đâu?

- Dạ thì... tôi hứa với Emilie là khi tôi đậu tú tài và nàng xong thành chung thì hai đứa sẽ xin phép cha mẹ...

- Vậy thì tốt quá! Xúng đòi lắm - Rồi thầy tiếp - Mày còn nhớ vụ "đá đeo" năm trước không?

- Dạ nhớ chứ ạ!

- Mày biết thằng quý nào làm cho Hội đồng Kỳ luật họp cả giờ và bà Pottier ngồi đầu tai nghe Giáo sư Long, Giáo sư Trảng dịch mấy tiếng trời đánh đó không. Ôi cái thằng mắc dịch làm cho tao điên đầu và cả cua xúp nhón nhào lên.

- Dạ thằng nào vậy thầy?

- Té ra cái thằng chồng nó bây giờ. Cái thằng Fernand Sáu con ông Hội Đồng gì đó ở Phú Khương mà tụi học trò chế nhạo nó gọi nó là thằng "Fet xít" ấy mà. Nó lết mòn cả bàn ghế mà không lấy nổi cái certificat nên ông già nó bắt về cưới vợ. Và vợ nó là con Hoàn chớ ai. Thiệt là xúng đòi hết chỗ kể.

Minh thấy thầy vui vẻ thân mật nên hỏi phăng:

- Dạ, sao thầy biết nó phá con Hoàn?

- Thì mấy thằng trong bọn nó cũng o con Hoàn nhưng không được, nên sau khi con Hoàn làm đám cưới với thằng Fet xít thì chúng nó mới xì ra. Ôi trời! Cái nghề của tao toàn làm những chuyện thiên hạ ghét. Mày không biết, một lần tao đi dạo bên mé giếng, có đứa xô tao xuống nước đó. Một lần khác, trong đám nội trú tụi bây có đặt một trái pháo chọi dưới đôi guốc tao, tao bước lên, nổ, làm tao hết hồn... Nhưng mà thôi, học trò trường tư nào cũng phá surveillant như vậy cả. Tao xí xoá cho qua, bụng không giữ lại chút nào, chỉ mong sao mấy đứa bây đỡ đạt thành tài, rồi đến thăm tao vậy là đủ rồi! - Thầy Xuyt nghẹn ngang không nói được nữa.

Minh cũng xúc động bồi hồi, thấy thương người giám thị tận tình và hiểu tâm lý học trò. Anh Bồi Đông và lão quét sân nghe Minh về, cũng đến thăm. Lão già móm mém:

- Sao, đỡ hạng mấy cậu?

- Đỡ cao đó bác. - Thầy Xuyt đáp thay.

- Rủa một cái đi! Từ nay hết ai kêu cậu là học trò. Cậu sẽ là ông nọ thầy kia với người ta rồi.

Thầy Xuyt bảo Bồi Đông:

- Mày lấy xe chạy vô nhà con Emilie bảo nó ra đây tao nhờ chút việc nhà trường.

Bồi Đông rụt cổ, thè lưỡi:

- Rùi đụng nhằm ông... già cô ấy rồi làm sao? Ý mà tui hông biết nhà!

- Dễ ợt thôi. Lần trước ông mời tao với ông Đốc vô nhà ăn giỗ. Để tao chỉ đường cho. Mày vô xóm Mỹ Hoà bỏ ba cái nhà lớn, cách một khoảng trống, đến cái nhà gạch nóc bánh ếch theo kiểu Tây, cửa ngõ có giàn hoa lý, thì cứ queo vô đưa giấy này cho ông Phán. Nói ông Đốc kêu nó ra dạy việc! - thầy Xuyt móc một góc tư ần vào tay Bồi Đông rồi đẩy anh ta ra cửa - Đi mau lên!

Lão cựu chiến binh hể có dịp là trở tài đi lính Tây của mình. Lão vuốt vai Minh:

- Cậu mà đậu tú tài thì Tây nó phục lắm. Cỡ còm mặng đặng của nó cũng không có nổi bằng cấp này. Bây giờ cậu quay lại dạy chúng nó cho bỏ ghét. Hồi tôi ở bên Tây, tụi nó cứ đá đít củ đầu mình mặng cô soong, con vịt hoài

hoài. Cứ mỗi lần bị như vậy thì thứ bảy tôi đi vô xóm Mông pác nát đê mấy em ra mà trả thù. Ái chà! Nhưng cậu bây giờ cần gì phải qua đên bên đó cho mất tiền tàu, cứ ở đây như cậu Bền cũng dư trả thù được mà. Mà người bị trả thù càng cảm ơn cậu ấy nữa là đàng khác!

Thầy Xuyt bỗng thấy mình cũng nên làm thân với lão:

- Cụ trả thù được mấy lần cả thầy?

Lão già khoa tay:

- Nhớ sao cho hết hả thầy, cứ chiều thứ bảy không bị cấm trại mà có tí xúng xèng trong túi thì thế nào cũng có " ăng đê u " với các em. Hề có " ăng đê u " thì có trả thù chớ có khi nào đặng xê suông suông đầu thầy. Tụi nó thích bọn " ăng na mít " tôi lắm. Hề vô trận thì ba ván liền không bỏ ngang ván nào!

Bồi Đông mang về một bức thư của ông Phán, hứa sáng mai sẽ cho Emilie ra trình diện ông Đốc. Thầy Xuyt khoa tay, vỗ vai Minh thật mạnh:

- Bây giờ mày là cậu Tú Minh rồi. Ông già nó biết chuyện giữa hai đứa mày thì tao xin ông Đốc, đứng ra làm mai cho. Hai mươi mốt tuổi đồ tú tài toàn phần rồi, còn con gái nào dám chê nữa? Sợ người ta kêu gả con rần rần mà mày lựa một đờ chớ! Hi hi! Mày bắt đầu vô học trường này từ 1ère hả Minh?

- Dạ.

- Bốn năm trung học, hai năm tú tài! Mới đây mà sáu năm. Mau quá. Vô thi học trò đên mà ra thì thầy, ông. Trường Minh Châu này hãnh diện đã đào tạo ra được nhiều đứa như mày. Quả thật người ta nói đúng: Không thầy đồ mày làm nên! Thế nào, mày có nhận dạy cho trường không để tao trình với ông Đốc? Mày dạy 1ère, 2ème, nó dạy của xúp.

- Dạ, thầy cho phép tôi về thưa với ba má tôi xem ba má tôi tính lẽ nào.

- Ờ phải! Nhưng tao chắc ông bà chịu liền chớ gì. Dạy ở đây, gần nhà "ông già vợ" thiệt khoẻ cho mày!

Mấy tiếng "ông già vợ" làm Minh vừa sung sướng vừa ngượng ngùng.

Nói chuyện tới khuya, thầy Xuyt mới cho Minh xuống phòng ngủ. Thầy bảo:

- Mấy con rệp đói chắc sẽ tha hồ hôn hít nựng nịu mày sáng đêm, không ngủ được đó!

Trái với dự tính của thầy, không có con rệp nào cắn mà Minh vẫn không ngủ được. Minh lẩn qua trở lại tới khuya. Ánh trăng bên ngoài dội vào kẹt cửa thành mấy vệt trắng xanh trên gạch. Minh ước ao được chuyện trò với Emilie dưới ánh trăng. Nói toàn là những viễn ảnh huy hoàng của cặp vợ chồng mới: chồng là giáo sư, vợ là cô giáo hoặc thư ký của một công sở v.v.. như hai đứa đã từng ước mơ. Nay đã gần kề sự thật.

Trời sáng lúc nào không hay.

Minh xếp chân mền, rửa mặt chải đầu xong mặc quần áo tươm tất rồi chạy đuổi theo đoàn lực sĩ đến sân vận động và rẽ sang Ngã ba. Những gốc cây dầu, mây luồng hoa nguyệt quới vẫn còn y nguyên như hôm Minh từ già Emilie để lên Sài Gòn thi. Chỉ cách có hai tuần lễ mà Minh đã là con người khác. Chàng cảm thấy yêu Emilie hơn. Lời nói chưa đủ, cần phải có nhiều cử chỉ. Tiếng thầy Xuyt vẫn còn văng vẳng bên tai chàng: "Hai mươi mốt tuổi đồ tú tài toàn phần!". Chàng ngó vào xóm Mỹ Hoà, cái phong cảnh mà mắt chàng từng quen từ hai năm nay.

Đàn bà đi chợ, xe đạp, xe hơi tránh nhau trên đường lao xao. Minh vụt nhớ lần đi dạo ở bờ sông Cái Cối lần đầu.

Emilie hoảng sợ chiếc xe đồ lướt qua... chàng mỉm cười. Bây giờ chắc nàng không còn sợ nữa.

Niềm hạnh phúc sáng hôm nay sẽ lớn gấp mấy lần trước gộp lại. Chàng dự định sẽ nói với Emilie những gì, sẽ rủ Emilie đi đâu. Chàng nghe rộn lên trong lòng khi nhớ đến đoá hoa hồng trên làn tuyết nõn. Nàng đã kể cho chàng nghe về trận sốt kỳ đó và suýt bị má bắt gắp những dấu vết lạ thường.

- Minh... hồi nào mình cũng không hay!

Kìa, một vạt áo dài phất lên giữa nền vườn cây xanh đậm. Chiếc xe lăn đến gần. Chàng nhận ra Emilie mặc đồ đầm. Cái dáng mảnh mai quen thuộc ấy dầu ở giữa chợ đời, chàng vẫn không lẫn với ai, không cần "mụ bà phải làm dấu". Chiếc thắt lưng màu tím nổi bật lên nền áo trắng tinh khôi. Mấy lúc sau này Emilie thường dùng màu tím. Nàng bảo nàng không thích những màu lộng lẫy, sáng chói. Màu tím vẫn lộng lẫy nhưng lại chừng chặc hơn các màu khác.

- Emilie! - chàng cất tiếng gọi làm nàng giật mình ngẩng đầu nhìn lên.

Chiếc xe chạy chậm rồi dừng lại trước mặt Minh. Emilie reo lên:

- Anh về bao giờ vậy?

- Mới chiều hôm qua.

Emilie suýt trách yêu "Sao không cho em hay?" nhưng nàng chợt nhớ ra rằng Minh đâu có cách nào cho nàng hay được, nên ngưng ngang.

Minh báo ngay:

- Em ra hiệu xe đạp Tám Trận ngoài Bến Chợ mượn một chiếc cho anh. Anh sẽ cuộc bộ ra đó rồi mình đi dạo.

- Ông Đốc bảo em ra làm việc gì ngoài trường.

- Không có việc gì hết.

- Ông gọi giấy cho ba em mà.

- Anh biết... anh biết!!!

Minh cho Emilie rõ đó là mưu kế của thầy Xuýt giúp Minh gặp nàng. Nhưng nàng không tin. Nàng bảo:

- Để em ra trường một chút, rồi sẽ đi mượn xe sau. Bây giờ anh đi lên ra đó trước.

- Em biết hiệu xe Tám Trịn chứ?

- Biết mà!

- Ở đâu?

- Gần tiệm vàng Hồ Mưu. Chị Oan con gái của ông là vợ chưa cưới của ông "Gôn" Quý Mập chứ ai.

- Đưa xe đây anh chờ em!

- Không được! Người ta trông thấy, kỳ lắm!

Minh ngó theo người yêu mút mắt. Nàng như một cánh bướm xa dần rồi biến mất dưới tàn những cây dầu con rầy cao vút.

Hai đứa đạp xe rong chơi. Emilie không bị giật mình như lần đầu tiên vì chiếc xe đồ nữa. Bây giờ hai đứa tính chuyện tương lai rõ nét hơn.

Emilie nhắc lại vụ anh chàng nào đó... với về mĩa mai:

- Em đâu có biết anh ta. Thế mà đòi cưới em thì nghĩa làm sao? Chẳng lẽ về tới nhà anh ta mới giờ màn che mặt ra cho em nhìn à? Đó là đám cưới trong Hồng Lôu Mộng một ngàn năm trước ở bên Tàu. Anh ta là con chủ hãng dây luộc dứa ở An Hoá. Ái chà, bộ người ta muốn buộc cô em bằng dây luộc lỏi đó hay sao ấy! - Emilie hơi khựng lại một chút - nhưng em nhất định... xin ba má cho em học thêm vài năm nữa. Ba má nói a... a... tùy em!

- Không phải chuyện "áo mặc không qua khỏi đầu" à?

- Ai bảo vậy?

- Anh nghe người ta thường nói.

- Không có đâu anh à? Ba em là dân Tây mà! - Bỗng Emilie cười như nắc nẻ - Gặp anh em mừng quá, rồi quên hỏi chuyện anh thi kết quả ra sao?

- Bùì Kiệ̣m!

-... Thiệt hả?... Bùì thì Bùì em vẫn yêu anh. Bằng cấp không hẳn là một bảo đảm chắc chắn cho hạnh phúc gia đình. Mà chính là tư cách và tình yêu của người chồng mới bảo đảm.

- Còn em đậu rớt?

- Có lẽ em đội số. Bài thi năm nay khó quá. Em gao một đặng, đề thi lại ra một ngả. Suýt chút nữa trượt vô dưa. Cũng may, em được mention assez bien.

- Còn anh thì... mention Emilie! Đó là điểm cao nhất của anh!

Hai người nhìn nhau tự mãn, không còn thấy trở ngại gì trên con đường xây dựng hạnh phúc của họ nữa. Minh kể chuyện ông Đốc có thể mượn dạy cho nàng nghe. Emilie thề lưởi:

- Eo ôi, thầy gì hơn học trò có mấy tuổi?

- Vậy thầy Phước và cô Sầy cũng học trường này rồi trở lại dạy trường này đó thì sao!

- Em nghe đồn thầy và cô sắp cưới, không biết có đúng không?

- Còn thằng Bền với con Liễu đâu mất biệt! Mấy lúc sau này anh không thấy tụi nó nữa.

- Chị Mi lấy chồng rồi Liễu nghỉ ngay năm 3ème. Em cũng không gặp lại.

- Mai anh về quê.

Emilie nhìn Minh chờ đợi câu nói tiếp.

- Chừng một tháng anh trở lên.

- Một thá... áng?!

- Anh lên là xong hết.

- Xong chuyện gì?

- Còn chuyện gì nữa!

Hai người lại nhìn nhau. Cái nhìn hạnh phúc của đôi chim loan phượng đậu chung cành kề mỏ nhau và cùng hoà tiếng hát bao la giữa trời xanh.

Minh đưa tay sang nắm riết, phủ cả tay cầm xe làm Emilie kêu lên:

- Đau em!

- Trước kia mỗi lần ra gốc cây * sữa mà không thấy ai thì anh hôn lên tay cầm xe đạp của em.

- Anh là Jean Jacques Rousseau (#1) à?

- Không! Anh không những muốn làm Rousseau mà còn muốn trở thành Maréchal Ney (#2).

- Chi vậy?

- Để được oai hùng quát: "Soldats! Visez au coeur!" Binh sĩ hay nhắm tim ta!

-... Ai là soldat?

-... Chẳng lẽ...

-... Lại em?

Chú thích:

- (1-) Nhà triết học thế giới gốc người Pháp có tật hay hôn bàn ghế và vật dụng của vợ.
- (2-) Nguyên soái dưới quyền Napoléon bị quân đội tâu bắt xử tử

Chương 15

Nhật ký Emilie:

"Kể từ ngày gặp Minh, chưa bao giờ mình buồn như hôm nay, anh xuống đò. Chiếc đò tồi tàn và đông khách. Hàng hoá chất đầy và vô trật tự trên mũi. Có những chiếc thùng thiếc sơn đen được đóng trong khung gỗ dùng làm phao cấp cứu khi có tai nạn trên sông.

Anh đứng ở mũi đò thờ thẩn. Anh chỉ vẫy tay, nhưng không hiểu tại sao mình lại buông xe đạp nhảy xuống đò suýt hụt chân. Mọi người nhìn mình như một phénomène vì cách ăn mặc của mình. Anh nắm tay mình, nếu không chắc mình ngã mất. Anh nói: "Em đừng buồn!" Rồi hai đứa đứng bên nhau không nói gì nữa hết.

Bên em anh chỉ muốn ngồi im

Để nghe tiếng gọi của đôi tim

Dẫu ngàn câu nói không bằng một

Tiếng gọi "anh" và tiếng đáp "em"

Mấy câu thơ của ai chợt đến trong đầu mình. Sao tác giả mô tả được tình cảm của mình một cách tuyệt diệu thế.

Hành khách lên xuống ồn ào quá, mình không muốn nói gì mà cũng không nói được gì, chỉ muốn khóc. Thôi, nín đi cô giáo của xúp (Chớ không phải cô giáo ăn xúp cua). Ừ thì nín để hành khách cười cho. Ai cũng có vẻ hấp tấp, chỉ có "cô thầy" là tỉnh khô.

Mình muốn bảo anh nán lại vài ngày để đĩa cho hết chuyện. Ngày nào mình cũng nói dối ba má là mình đến nhà cô Sây ở cầu Cá Lóc để thọ giáo môn sư phạm chuẩn bị dạy nấu món "xúp cua", nhưng sự thực mình chạy rong khắp phố với anh hơn là học sư phạm. Nhưng cũng may là không bị cảm nắng (!?) như kỳ trước. Hú vía, kỳ đó nếu má thấy được mấy cái dấu má hỏi thì mình không biết trả lời thế nào. Chuyện cách đây hai năm mà ảnh vẫn nhớ... cái hoa hồng. Thỉnh thoảng ảnh liếc sang, mình biết ý nên dè gấu váy xuống. Mắc cỡ quá chừng. Hôn đâu không hôn lại cứ đòi cái hoa hồng. Mấy cái dấu răng còn rành rành như phỏng lửa làm sao xoá được, mà xoá làm gì. Đó là một kỳ niệm không thể xoá.

Anh thật bạo dạn. Vậy mà hồi mới gặp anh mình thấy anh nhút nhát, tiếng nói run run, tay lọng cọng nắm ghi đông xe đạp, chụp nhắm tay mình rồi nhanh nhẹn rút lại "xin lỗi" lia. Bây giờ quàng vai mà không xin lỗi gì hết. Mà nghĩ cũng kỳ, mình cũng không bắt lỗi, lại muốn được ngồi như thế mãi.

Anh đứng với mình ở mũi đò rất lâu. Tay trong tay ngó mình lom lom. Mình như bị chói, không dám nhìn lại, cứ quay mặt ra sông. Thuyền bè ở đâu mà nhiều vậy, lớp chèo, lớp chày buồm. Mình thoáng nghĩ nếu được đi một chuyến với anh ra sông cái chắc thích lắm. Chừng đó... mình sẽ đi với anh về... (chừng đó là chừng nào? Về... đâu hả nhỏ?)

Đang miên man nhớ lại. Rồi tiếng tù và rúc lên... Tul... mình giật mình, tưởng là đò sắp nhổ neo. Nhưng anh bảo chưa. Chừng nào thổi ba tiếng mới tách bến. Lần thứ nhất chỉ giục hành khách xuống đò. Chắc anh đi đò này thường lắm nên có kinh nghiệm. Một chút như vậy mà mình cũng không biết. Từ bé đến lớn cứ ru rú ở nhà rồi đến trường, có đi đâu mà biết. Một người quen chào anh, anh mừng rỡ đáp lại. Người kia thấy anh đứng với mình có vẻ thân mật nên không hỏi gì thêm đây rồi sẽ có tin đồn về tới quê anh cho coi. Đồn thì đồn, trước sau gì mình cũng tới đó... bằng con đò ọc ạch này. Vui ghê!

Nhớ lại lần đi chơi suốt ngày, trên đường về, mình định né ngang, nhưng thầy Xuyt đã đứng ở thềm vẫy tay. Hồn vía mình lên mây, tưởng như bị kêu lên Hội Đồng Kỳ Luật. Mình dừng xe trên dốc, không muốn đối diện với thầy.

Nhưng thầy đã bảo: "Emilie vô đây ông Đốc biểu!" thế là chạy không thoát. Thầy ác quá ghen thầy. Mình nghe chân căng cóng ríu lại, dắt xe xuống dốc suýt ngã. Anh nhanh nhẹn dắt xe xuống trước. Thầy bước xuống sân: "Cậu Tú mợ Tú đi đâu cả ngày tôi chờ muốn chết vậy?" Anh áp úng. Thầy bắt tay anh vui vẻ: "Sáng sớm tao xuống phòng ngủ đã thấy cái mùng giắt lên, mền gối không xếp mà cái giường trống lỗng. Tao tưởng mày đi lên sân vận động tập thể dục rồi chớ. Nào dè chờ mãi, càng ngày càng trưa, mắt hút..." "Thầy ngó sang mình đang đứng núp sau lưng Minh (như ngồi trong lớp gặp bài khó sợ thầy kêu, núp sau lưng bạn). Thầy bảo ngay: "Cô định đi làm việc ở đâu chưa? Ông Đốc muốn mời cô dạy cua xúp thay cô Sây!". Mình biết rồi còn làm bộ hỏi: "Cô Sây đi đâu sao thầy?" "Cô đi dạy cậu Phước! Há há... cũng như nay mai Emilie dạy cậu Minh vậy!" Hai đứa đứng chết trân. Mình muốn chui xuống đất. Nhưng thầy vui vẻ: "Tao mừng cho hai đứa bây công thành danh toại. Bây giờ đi làm việc kiếm tiền giúp cha mẹ, báo đáp ơn sanh thành dưỡng dục!"

Thầy gián mô ran cho một hồi mình lúng búng lỗ tai không có nghe gì hết, chỉ mong thầy dứt chuyện để mình lui, nhưng thầy lại kéo nhặng sang ông trung phong Bên "Tụi bây có gặp nó không?" "Dạ không!" "Sau khi xong 4ème, trọt cái vô đưa năm trước, nó đi mất biệt. Mấy trận đá lớn tao có đi coi, không thấy nó chạy đâu cả" " Chắc nó đi xuống Cà Mau, Rạch Giá gì rồi thầy" Minh đáp. Thầy tiếp: " Đám cưới con Mad lớn ghê. Ông già tía nó có mời ông Đốc. Ông Đốc phó cho tao đi. Ôi chao! Sấm banh như nước lã. Có ông chủ tinh tới nữa. À, ông thầy Ănglê với con

Yvonne cũng sắp cưới nhau rồi... Khả khả... Tụi nó với nhau thì được, chớ mình nhào vô là không xong đâu. Thăng Bền hết hát Les Bateaux des Iles với con Mad là may đó. Đinh vô rồi sẽ mệt cảm hơi. Bây không nghe ông già quét trường đó sao? Tây Đầm thay vợ đổi chồng như thay áo".

Thầy kết thúc câu chuyện (May quá. Cúng ông Địa nài chuối): "Tụi bây về nghỉ ít bữa rồi tới đây lãnh việc. Chồng dạy ban trung học (!!!), chưa có kinh nghiệm, có lẽ ông Đốc cho mấy dạy 1ère và 2ème thôi. Còn Emilie thì thay cô Sây. Nhà gần đây, dạy xong chiều về cơm nước hú hí. Tối tháng chồng lãnh tám chục, vợ sáu chục. Một trăm bốn chục mà lít gạo một cắc, ký thịt ba cắc rưỡi, vé xem hát thượng hạng sáu cắc. Vậy thì xài ngã nào cho hết? Tao một tháng lãnh bốn mươi lăm đồng nuôi mẹ sê và một bầy con mà còn phong lưu ra phết, nữa là hai vợ chồng son tụi bây... À quên..Ban đêm hai đứa bây có thể mở lớp đặc biệt dạy cho đám học trò "cứt gà sấp" hoặc "ăn me dốt" kiếm thêm năm bảy chục. Ông Đốc sẵn sàng cho mượn lớp, không lo mòn bàn ghế. Được chưa?" Thầy nói như pháo chuốt nổ dây nghe không kịp.

Tul... Tul... Tù và rúc lần thứ hai.

... Thầy vẽ ra cả tương lai y như là mọi việc đã nắm trong tay... Minh viết lộn xộn quá chừng. Cứ nhớ ngược lại chuyện mấy ngày trước bởi vì sắp chia tay. Đi là chết trong lòng một ít. Đứng ở mũi đò, tù và đã thổi lần thứ hai rồi mà chưa chịu đi lên bờ. Cứ viết vớ vẩn loanh quanh. Có lẽ mình không muốn cho con đò quay mũi. Cho nên bước đi một bước giầy giầy lại dừng. Hélas! Ce n'est qu'un avenir! Chỉ là một cuộc tạm biệt. Nhưng mà dù tạm biệt cũng là một séparation. Và mọi sự chia ly đều đau đớn. Minh không muốn xa anh một chút nào, một phút nào (Lỡ có người coi được dòng chữ này thì mắc cỡ lắm nghe nhỏ). Bà má Virginie bảo con gái: "Đừng bao giờ nói cho thằng Paul biết rằng mày yêu nó!"... Còn mình thì đã nói cho Minh biết rồi! Chẳng sao! Ai có tình cảm nấy. Đời mình đã thuộc về anh rồi!

... Ngày hôm sau. Minh lại đi chơi với anh (Đã xuống đò rồi lại còn đi chơi!) Minh lại nói với ba má là đi tới cô Sây để học bài sư phạm. Sau này... mình sẽ nhận tội với ba má (Sau này là bao giờ?). Thị xã này tưởng lớn mà chẳng ngờ nhỏ hẹp quá. Chạy dọc bờ sông ra tiệm rượu, nhà thuốc tây Hồ Thu, tiệm chụp hình Đình Bá Trung (có cô em của Nghĩa bạn cùng lớp với mình, có chồng hồi năm ngoái, mình có đi dự. Bạn bè chúc mừng...) qua tiệm may Nhứt Tân, nhà thuốc bắc Thọ Xuân Đường, rạp Casino, tiệm nước Lục Mừng. Chỉ mất ba mươi phút. Minh hỏi: "Emilie, em muốn đi đâu nữa? " Emilie đáp: " Anh dẫn em đi đâu em đi đó!" "Thế là huê" "Ừ, mình đi lại chỗ băng đá..." "Em không sợ chiếc xe đồ màu vàng nữa à?" "Hai năm rồi! Em chỉ nhớ chiếc băng đá - nơi anh hôn cái hoa hồng - Cẩm không được nhìn nữa". Cả ngày chỉ toàn những chuyện vặt như vậy, những chuyện không có nghĩa lý gì hết cả nhưng lại nói liên miên một cách thích thú mê ly, chuyện cá hoa bắt sang con bướm rồi trở thành hoa rơi cửa Phật, rồi hai đứa lại đạp xe vô khu nhà thờ ở bên bờ sông.

"Anh thích em mặc đồ đầm hay áo dài? " "Đồ gì cũng thích!" "Anh thích màu gì?" "Em mặc màu gì anh thích màu đó." "Anh nói cái kiểu vérité de la Palisse, một phút trước khi nó chết thì nó còn sống. Một phút sau khi nó hết sống thì nó đã chết!" (Khi người ta yêu nhau thì nói chuyện gì nghe cũng hay cả)

Hai đứa cùng cười. Cười hoài. Mong đừng cười bao nhiêu khóc bấy nhiêu. Cười trước khóc sau. Nhưng mà cười không lâu. Vì tiếng tù và đã vang lên kia rồi, Tul... Tu...ul... Tu... uul !!! Như tiếng rống áo não của con thú gì đó ở thời đồ đá mà! Tiếng thứ nhất ngắn, tiếng kế dài hơn và tiếng cuối cùng dài hơn nhiều nghe như " Au... re... voir" vậy. Anh nhìn mình. Minh làm như không biết, dán mắt vào cổ áo của anh, thấy mạch máu đập mạnh. Anh dặt tay mình ra mũi đò và khẽ bảo: "Em, Emilie!" mình như tê dại không nghe thấy, không cảm xúc gì hết. Hoàn toàn vô tri. "Emilie, đừng buồn. Anh sẽ trở lại". Đành rằng anh sẽ trở lại, nhưng em không muốn anh đi.

Người phu đò lúng hục xô đẩy những kiện hàng trên mui xếp lại cho gọn. Những giỏ đựng heo trông lổn (heo đã bán hết) buộc trên mui lổn chổng. Vài hành khách không chịu ngồi leo ngổ trên mui hứng gió.

Anh đã đưa mình lên bờ hồi nào mình không hay. Minh rung rung nước mắt rồi oà lên khóc. Minh muốn gục đầu vào vai anh, nhưng lại ngẩng lên. Anh đưa tay quạt nước mắt cho mình "Emilie đừng buồn. Anh sẽ trở lại. Chúng ta sẽ... sống bên nhau mãi mãi".

Người phu mở dây cuộn lại và ném xuống đò, xong nhảy xuống còm lưng nhỏ cây sào mũi. Anh lại thủ thi: " Chậm lắm là một tháng. Em nhớ nhé! Hôn em!" Rồi chàng nhảy xuống mũi đò. Người phu đò cầm sào chõ vào bậc thạch. Chiếc đò lùi lại rồi từ từ quay mũi ra giữa sông. Minh vẫy tay: "Emilie!" chàng gọi. Minh ngược nhìn theo, nước mắt âm ỉ ướt má, lau vội và vẫy tay đáp. Một sợi dây vô hình đã buộc tim mình vào mũi đò, nên mũi đò càng xa bờ, tim mình nghe càng đau như có ai rút "Ôi cái cảnh biệt ly" trong sách Quốc Văn lớp dự bị! Hồi đó thầy dạy thì mình không hiểu gì, không thấy nỗi buồn biệt ly. Nay trong cảnh mới biết là điều thâm thía. Và nó trở thành hơi thở của mình chớ không còn của sách nữa. Chiếc đò đậu gần bờ coi thì lớn, ra giữa sông thì bé tí. Minh nhìn theo những vệt nước sóng khuấy lên mà tưởng mái chèo đụng đến tim mình".

- Khuya rồi! Sao không ngủ đi con! - Má hé cửa nói vào phòng.

- Con còn học bài sư phạm! - Emilie vừa nói vừa lật qua trang giấy trắng. Rồi nàng cặm cũi vẽ hình cái mũi đò có hai con mắt to với những giọt nước mắt. Đò đã đi xa khuất mắt rồi. Tiếng tù-và vang âm não nùng ác nghiệt. Đò ơi, mau trở lại ghen đò!

Chương 16

Minh nằm dưới đò nghe sóng vỗ lách tách đều đều. Đi đò là một lối giao thông nhàn hạ giúp hành khách nghỉ ngơi hoặc tiết kiệm thì giờ và lại rẻ tiền. (Xe cộ không đi đêm được)

Bóng Emilie đứng trên bậc thạch vẩy tay cứ chập chờn theo nhịp sóng, không tan, chàng lại tự trách: "Giá mình nhờ người quen đem tin về nhà rồi ở lại trường vài hôm nữa lấy cớ là gặp ông Đốc để nhận việc làm!" Ngày vui ngắn chẳng đầy gang.

Minh thiếp đi trong sự mỏi mệt. Khi bừng mắt ra thì đò đã cập bến. Một khung trời khác hẳn hiện ra trước mắt Minh. Ngôi nhà lồng chợ thấp lè tè với mấy tấm quảng cáo rách còn cố bám lấy tường. Chắc một gánh hát nào vừa lui ghe. Hai dãy phố lá xám ngất đứng hai bên hông nhà lồng như những đồng rom mục. Chợ đang đông. Người đi lại dập dìu. Không có gì sang trọng như chợ tỉnh thành nhưng nó đã ghi trong đầu Minh biết bao nhiêu kỷ niệm ấu thơ. Kể từ khi Minh bước vào lớp đồng ấu trường làng đến nay là mười hai năm. Thời gian đi nhanh như gió. Những đũa bạn trôi nổi khắp nơi nhưng trường xưa vẫn như cũ. Nhiều lần Minh cũng muốn ghé thăm thầy để bắt chước "Tôi là Carnot đây, thầy còn nhớ tôi không?" nhưng hiềm một nỗi, mỗi khi Minh về nhà thì lại nhằm lúc bãi trường. Minh rảo bước đi trên sân chợ lát đá ong đỏ thẫm. Cái thềm chợ vẫn còn nguyên.

Mỗi buổi sáng, Minh thức dậy từ trên giường phóng xuống đất đến đầu bộ ván gỗ, mắt nhắm mắt mở, tay quơ ngang là đụng hai đồng xu mát lạnh ở đó. Nếu không có xu là vì má ra vườn sớm. Thì Minh lại chạy ra tìm: "Má ơi, con đi học nghen má!" Ý nhắc má cho xu. Nếu má vẫn quên thì Minh lại trở vào: "Má ơi con đi học" lần nữa. Má nhớ ra, bảo: "Con vô mừng giờ mí chiếu lên lấy." Minh chỉ lấy đúng hai xu. Vô đến chợ, chao ôi hàng bánh bày tỏ mở trước mắt. Bánh mặn nhưn tôm đồ như mặt trời, bánh cam nhúng đường bóng láng, bánh da lợn ướt rượt, bánh xèo thơm phức, xôi, bánh phồng vàng tươi... thứ nào cũng làm cho Minh chảy nước miếng. Nhưng Minh chỉ mua một món thôi. Rồi lại thêm nhà lồng ngồi ăn. Xong vô nhà thím Bầu xin nước uống. Nơi đây trưa nào Minh cũng mua một lóng mía tây vàng rực giá có nửa xu. Vừa đi vừa xước hết khúc mía thì cũng là lúc trống đổ hồi. Như vậy còn được nửa xu, mua hai cục đạn đá xanh đỏ bắn cu li vào giờ chơi, hoặc khi tan học mua một miếng kẹo da trâu, một cây kẹo rô-be nhai, mút về tới nhà. Đó là ngày vui thú của tuổi thơ. Một ngàn ngày như thế không đôi, không khác một ngày nào đã xảy ra trong đời Minh. Cho đến khi lên trường quận.

Bây giờ nhìn đám trẻ, Minh nhớ lại quãng đời xa lắc xa lơ của mình. Minh đi theo con đường mé sông qua các tiệm Chệt rồi men theo dốc cầu cao - gọi là cầu Mông - đi ra mổi đường rẽ về nhà ở cuối ấp Thạnh Đông.

Đàn bà, đàn ông, đi chợ buổi sáng nhiều người không nhận ra Minh, vì áo tây giày tây, nhưng Minh vẫn nhận ra họ. Minh thay đổi chứ họ có thay đổi chút nào đâu. Vẫn chân đất đầu trần, áo quần vải thô, cuộc đời lam lũ, đầu tắt mặt tối quanh năm.

Đi đến nửa đường thì gặp má bung gà đi chợ bán. Minh nghẹn ngào:

- Má!

Bà Tư nhận ra, đứng khựng lại nhìn con:

- Mày há Minh?

- Dạ!

Mấy người quen cũng bu quanh, kẻ vỗ vai, người sờ đầu:

- Mèn ơi! thằng nhỏ nay lớn đại!

- Gặp ở chỗ lạ chắc không nhìn ra nó.

Một người nói với bà Tư:

- Thôi, gà đem về làm thịt đãi bà con, bán chác gì nữa thím Tư!

Một cô gái bảo:

- Ở nhà còn cả bầy, đưa đây cháu đi bán giùm cho bác.

Bà Tư đưa mấy con gà cho cô gái, nhưng rồi lại bảo:

- Thôi để bác đi bán. Bác còn mua rượu trà bánh mút...

- Ở phải rồi, sắp có đám..!

Bà Tư không hỏi Minh thi đậu hay rớt, chỉ giục:

- Con về mau kéo ba mấy trống!

Minh về tới cửa ngõ thì thấy ông Tư đang xoay trần tưới cam. Minh lột nón cúi đầu:

- Thưa ba con mới về.

- Minh đó hả con? Thi cử ra sao?

- Dạ đậu rồi ba!

- Vạy hả. Đậu hay rớt gì cũng được. Nhưng nếu rớt thì người ta cười tao là ông già thằng Bùi Kiệm.

Nguyện vọng của ông Tư là nuôi cho thằng con học đỗ thành chung đi làm thầy giáo rồi xin đổi về làng. Chẳng ngờ bây giờ nó đỗ cao hơn gấp bội.

Ông Tư gác chiếc gàu mo rồi đi theo con vô nhà.

- Cam mùa này trái sai không ba? - Minh hỏi.

- Sai lắm nhưng phải đi bắt kiến vàng thả lên, nếu không trái chai, không có nước. Vừa rồi tao đi bắt cũng bộn nhưng bị ba con kiến hôi đuổi đi thừa hết. Phải bắt lớp mới lên ngay mới kịp lúa trái này.

Minh thấy sung sướng vô cùng khi bước chân về nhà báo cho gia đình mình thi đậu. Minh biết, tuy ba nói vậy chứ ba hy vọng ở Minh rất nhiều. Làng này không có ai ngoài con trai ông Hương Sư đậu bằng thành chung. Vậy mà ông đã oang oang cái miệng: "Tao là vua làng này. (Tại sao?) Vì tao là cha của Trạng Nguyên!" Ông Tư ghét câu nói phách lối đó lắm. Tuy không đụng chạm gì nhau, nhưng ông Tư muốn cho cái mặt của ông ta đừng có nghênh lên nữa.

Minh nhớ hồi thi sơ học, ông Tư và Minh đứng nghe đọc kết quả cuối cùng. Chờ mãi không nghe xướng tên Minh, ông cứ sốt ruột hỏi: "Sao không thấy mày Minh?" Nghe thêm một lúc nữa, vẫn không nghe, ông hơi cau: "Mày rớt thì về chăn trâu cho ông nội chứ tiền đâu cho mày học nữa!"

Cũng may kỳ đó Minh đậu cao.

Bây giờ thì cậu bé suýt bị đi chăn trâu kia trở thành cậu Tú: Tú Minh.

Tin Minh đỗ tú tài lan đi rất mau. Chẳng mấy chốc mà nhà đông nghẹt những khách. Làng này từ xưa đến nay chưa có ai đỗ tới đó. Hương chức hội tề, các thân hào nhân sĩ vác dù tới chia vui. Ông Hương Sư, thay vì ganh tị thì lại xách cặp rượu có dán giấy hồng đưa đến mừng: "Hậu sanh khả úy. Thằng con anh hơn thằng con tôi là điều may mắn cho làng mình!"

Một ông kỳ lão tới hỏi ông Tư:

- Nghe nói thằng con của chú thi đậu, mà bằng cấp gì vậy chú?

Ông Tư bảo Minh:

- Con hãy nói cho ông cụ nghe chút con!

Minh chấp tay thưa:

- Dạ, con đậu tú tài toàn phần thưa cụ!

- Tú tài là cái gì chứ?

Một ông hương chức tỏ vẻ thông thạo, cắt nghĩa thay Minh:

- Trường mình dạy ba lớp, học xong thi tiểu học. Lên quận học ba năm nữa thi sơ học. Sơ học nghĩ là mới học "sơ sạ" thôi. Lên tuốt tới Mỹ Tho học bốn năm nữa mới thi đit lôm.

- Đit lôm là cái gì? - Một người khác hỏi.

Ông hương chức cắt nghĩa tiếp:

- Đit lôm là bằng cấp của mấy ông thầy giáo dạy trường mình nè.

- Phải người ta kêu là "rút rơm trâu ăn mê" đó không? - Một vị khác pha trò.

Mọi người cười. Một bác nông dân chằm vô:

- Tôi rút rơm cho trâu ăn từ nhỏ đến giờ sao không ai cho tôi bằng cấp gì hết?

Ông cụ lại hỏi:

- Còn bằng cấp của thằng nhỏ này là gì?

- Dạ, đó là bằng Tú Tài, cao hơn mấy ông thầy giáo làng mình một bậc.

- Mèng đéc ơi! Cao dữ vậy sao? Tôi tưởng thầy giáo là hơn hết thầy rồi, không có ai bằng. Tú Tài có phải cao hơn hết không?

- Trên Tú Tài còn nữa. Làng mình chưa có ai đậu nổi đâu.

Ông Tư có bốn người con: Minh, Mẫn, Thiệp, Bào. Minh, trai đầu lòng, Bào, trai út. Ông lấy tên Cù Lao Minh và Cù Lao Bào đặt cho con, để nó đi đâu xa cách mấy cũng không quên tinh của nó là nơi ông bà khởi nghiệp và nằm xuống. Ông cho Minh học hết mình còn mấy đứa em của Minh thì ở nhà lo ruộng nương. Lối xóm hỏi ông: "không sợ tụi nó phân bì hay sao?" Ông bảo: "Đứa nào giỏi thì cho nó giỏi luôn. Đứa làm ruộng thì lo làm ruộng. Để học oam oam không tới đâu hết thì được việc gì?" Quả nhiên ngày hôm nay chứng minh rằng chủ trương của ông là đúng. Một chục đứa đậu sơ học không bằng một đứa đậu tú tài.

Ông kêu bắt heo làm thịt liền để chiều nay cúng ông bà, đãi dòng họ và lối xóm. Ba vị thầy học cũ của Minh cũng tới. Thầy lớp đồng ấu là Huỳnh Hữu Vị, lớp dự bị là thầy Trần Văn Lâu, lớp sơ đẳng là thầy Lê Văn Thượng. Ba ông đều già, trên năm mươi tuổi. Thầy Lê Văn Thượng đưa tay cho Minh bắt, còn tay kia thì vỗ đầu Minh, nói:

- Hồi đó tao hai mươi một tuổi mới đỗ Thành Chung, bây giờ mày hai mươi một tuổi đã đỗ Tú Tài. Thiệt nay có khác xưa.

Ông Tư nói:

- Dầu nó có đỗ cao tới đâu nó cũng là học trò của thầy. Người mình thường nói không thầy đó mày làm nên. Còn

thánh hiền thì dạy: "Quân - Sư - Phụ!" nghĩ là trong xã hội có ba bậc đáng kính, nhất là Vua kế là Thầy, sau chót mới tới Cha.

Một bà hứ cái cóc:

- Thánh hiền nói vậy tôi nghe vậy, nhưng tôi không phục.

- Tại sao?

- Hỏi vậy Mẹ để đâu? Bỏ xó à?

Mọi người cười rần rần. Một ông đầu bạc nói:

- Hễ có cha thì phải có mẹ. Vậy sửa lại là: Quân, Sư, Phụ Mẫu. Mẹ "nằm" kế bên cha.

Một ông khác xua tay la lớn:

- Không được! Mẹ nằm kế bên cha không ra cái gì hết!

- Vậy nằm ở đâu?

- Mẹ phải nằm dưới cha mới đúng.

Mọi người lại cười rần rần. Ai nấy đều thích chí gật đầu. Một người lại hỏi cái bà vừa thắc mắc:

- Nằm vậy được chưa bà, hay đòi nằm trên?

- Quý không đâu nà! Người ta nói thiệt lại bắt quanh bắt quẹo. Ừ đó, nằm trên thì nằm chớ sợ ai.

- Ừ, muốn nằm trên thì người ta để cho nằm trên, thành ra sạch thánh hiền phải sửa lại như vậy: "Quân, Sư, Mẫu, Phụ". Chịu chưa? Nhưng nằm trên một lát rồi bị lật xuống nằm dưới mấy hồi.

- Ừ, phải đó, nằm dưới khoẻ hơn mà lại sướng hơn nằm trên - Một ông pha trò làm cái bà thắc mắc cười trừ.

... Sáng hôm sau Minh dậy sớm đi rảo ngoài vườn. Mấy chục gốc cam tơ trĩu trái. Hai cây * sữ trắng trước nhà rậm um, bóng cây che cả nửa sân. Minh chợt nhớ tới gốc * sữ nhà trường, lâu nay không có học trò chắc nó buồn lắm.

Hình ảnh Emilie ở bên đò sống lại trong đầu Minh, bàn tay giơ lên như những búp hoa huê kỳ lạ.

Mới đây mà đã xa nhau ngàn ấy rồi. Không biết nàng làm gì trên đó bây giờ? Minh mong ngày tháng qua mau để trở lên gặp nàng. Trong khung cảnh đồng quê chàng vẫn không bỏ ngõ. Chàng là cây năn cây lác ở đồng này mà cái ngọn có đôi khi khó ngóng thấy đèn điện của thị thành, nhưng cái gốc có bao giờ xa đồng ruộng.

Đang vẫn vợ suy nghĩ thì thằng Bảo chạy ra:

- Anh Minh, đi bắt kiến vàng với em!

Minh nhìn Bảo triu mến:

- Em học khá không Bảo?

- Để em đưa vợ cho anh xem.

- Hột vịt ung sắp hàng trong đó hả?

- Đâu có anh. Em không khi nào lọt xuống hạng ba.

Bảo vác cái bao bố tời đi trước. Minh theo sau xách cây câu liêm móc dừ. Minh đã rành vụ bắt kiến vàng thả lên cam từ lâu nên vui vẻ đi theo em.

Thằng Bảo dắt Minh xuống bờ trâm bầu ở đầu đất. Nhìn lên ngọn cây, thấy cơ man nào là ổ kiến. Lạ thay cái xã hội loài kiến. Hễ ở đâu có kiến vàng thì không có kiến hôi, và ngược lại.

Bảo nói một cách rành rẽ:

- Muốn bắt đầy bao mà khỏi bị con nào cắn thì phải muối tro cá mình mẩy. Như vậy nó không khi nào dám động tới.

- Giỡn hoài! Mấy lần anh làm như vậy anh cũng bị cắn, về tới nhà phát nóng lạnh nhớ không? Vậy em có cách nào khác không? Hay là cứ gồng mình cho nó cắn miết rồi nó sợ luôn?

Bảo cười hề hề:

- Người ta bày đặt vậy thôi, chớ hễ phá ổ nó, nó đeo được ở đâu thì cắn ở đó, có khi nó chui vô... quần nó cắn muốn la làng.

Bảo nói liền miệng, tay móc lia. Rụng ổ nào Minh chụp lấy bỏ vào bao túm miệng lại. Bảo vừa phì kiến vừa chất lười:

- Ba cái vụ này cũng tại lũ kiến hôi. À, anh có biết bài thơ Kiến Vàng không?

- Ở đâu mà em thuộc?

- Thầy Tám vừa dạy. Để em đọc cho anh nghe:

Kiến hôi, bầy hôi, dám tọ gan

Dụm miệng cùng nhau cắn kiến vàng

Mãi một quen cây cùng thuộc cội

Đâu bầy tao đá, chớ than van!

Kiến vàng ta mới về chưa làm ổ xong nên bị kiến hôi ăn hiếp, anh biết không? Kiến hôi cắn và đá một lượt. Em bị kiến hôi đá vô mắt khóc hoài.

Hai anh em bắt đầy bao buộc miệng thiệt chặt, phì sạch đám kiến bu bên ngoài rồi xỏ cây ngang khiêng về.

Dọc đường Bảo hỏi:

- Anh biết bà nào cái ba cái vụ " quân sự phụ" hôm qua không?
- Bà nào?
- Bà mai của anh đó. Bà tới nhà mình luôn. Ba má kêu là bà Sáu.
- Há? Mày nói gì vậy Bảo?
- Thì bà mai của anh đó chớ nói gì?
- Bà làm gì mà em gọi là bà mai?
- Bà đi kiếm "chị Hai" cho anh chứ làm gì?

Minh tưởng thằng bé đùa nên không hỏi tiếp. Thằng Bảo lại nói:

- Bà đi lên Mỏ Cày mua xuyên, vân Tàu nữa!
- Chi vậy?
- Đặng may áo dài cho anh chớ chi? Má đọi anh về là bả đo, cắt may.
- Em không đặt chuyện chớ Bảo?
- Anh không tin thì về nhà em chi cho anh coi.
- Coi cái gì?
- Giày hàm ếch, khăn đóng, rượu trà, khay tràu rượu.

Như vậy là chắc có thiệt rồi. Thằng bé đâu có đặt được bấy nhiêu chuyện đó. - Minh nghĩ thầm - Minh không chú ý bờ ranh mập mờ nên bị vấp một cái đầu đinh. Minh xuýt xoa một lát rồi hỏi:

- Em biết "người đó" ở hướng nào không?
- Người nào?
- Người đó đó.
- À, người bà Sáu làm mai cho anh há? Người ta ở ngoài làng Minh Đức gần vàm. Không xa nhà ngoại mình lắm. Anh cũng biết người ta nữa mà! Hồi năm ba với em đi chung đò với anh đó, nhớ không?
- Tao đi đâu đó mà biết?
- Hồi anh học ở trên về... cách đây lâu lắm. Hồi đó anh còn nhỏ, ba ra chơi có dẫn anh theo.
- Tao không nhớ ai hết.
- Em với chị Mẫn rình mò nghe ba má bàn với nhau nhiều lần rồi.
- Bàn làm sao?
- Nói anh về kỳ này là làm đám hỏi. Năm tới đám cưới... Ừ, hỏi rồi đám cưới liền chớ không chờ năm tới.
- Biết người ta có chịu nhận tao hay không mà cưới với hỏi?
- Em hông biết nhưng thấy ba má sửa soạn cái gì cũng sẵn hết trơn.
- Tao có thấy cái gì sẵn đâu nào.
- Má đã phơi nếp để đặt rượu. Ba hỏi mua bò ở dưới chòi. Còn má thì đi chợ gặp ghe chén, má kêu ra nhà mua mấy trăm chén tộ, nôi ơ.

Minh kêu đau, ngồi khuyu xuống, mặt nhăn nhó. Thằng Bảo vô tư cứ nói tiếp:

- Ba nói xong đám anh rồi mới cho người ta đến xem mắt chị Mẫn.

- Bộ có ai tới coi Mẫn rồi sao?

- Có người ở dưới làng Mới... Anh đau lắm há?

- Chảy máu!

Thằng Bảo liếc qua rồi sĩa môi:

- Vậy mà ăn thua gì! Em có khi bị đứt miếng óc lòi mỡ kia, còn không ngá... ản.

Về nhà Minh đi bút tay chuỗi chẻ ra và nói lại buộc chuyện từ cây cam này qua cây cam kia như những chiếc cầu

dây rồi thả kiến lên. Chúng sẽ bò đi khắp vườn cam như giang san của chúng. Những đàn kiến hôi bi... địch thù

đông hơn lán áp sẽ dần dần chạy đi bắt khả vãng hôi, để cho cam có nước.

Minh miên man nghĩ ngợi. Chuyện mua giày, may áo cho Minh chứng tỏ sự thật. Minh hỏi Mẫn, Thiệp thì hai cô

em gái cũng nói y như Bảo.

Một bữa thừa lúc sắp nhỏ vắng nhà, bà Tư liền kêu Minh tới hỏi:

- Con ở nhà được bao lâu?

- Dạ, chừng hai tuần thôi má à!

- Sao mọi năm bãi trường tới hai tháng mà năm nay ít vậy?

- Dạ, ông Đốc định mời con dạy cho trường Minh Châu. Con đã nhận lời.

Minh thuật lại mọi điều kiện thuận lợi, rồi tiếp:

- Con sẽ lên trên đó thừa lại một lần nữa cho chắc để ông Đốc khỏi mướn người khác, rồi về ở nhà một tháng như

mọi năm.

- Ừ, ở nhà cho ba má tính công việc của con.

- Việc gì vậy má? - Minh đã biết rồi còn hỏi lơ.

Bà Tư nói:

- Ba má định việc gia thất cho con.

Minh ngồi lặng thinh, tê điếng cả người. Bà Tư tưởng con ưng thuận nên nói tiếp:

- Chỗ này ba má vừa ý lắm. Chắc cũng không ai chê được. Đây là con nhà gia giáo đức hạnh. Ba má quen biết ông già nó từ trẻ, đi học chữ Nho cùng một thầy. Năm, sáu năm trở lại đây, ba má cứ ra nhà đó chơi luôn là có dò xem con nhỏ. Nó học hết lớp ba thì ở nhà học chữ Nho của ông già nó dạy.

- Biết người ta chịu con không má! - Minh nói nhát gừng.

- Chịu chứ sao không? Con mà không chịu thì còn chịu ai? - Bà Tư lại tiếp - Nó học chữ Nho giỏi lắm. Lại biết làm thi phú nữa. Mấy ông hội đồng, cai tổng cũng gắm ghé muốn đánh tiếng. Nhưng con nhỏ ra một điều kiện.

- Điều kiện gì vậy má?

- Nó ra một bài thơ Đường rồi bảo hễ ai họa lại được thì nó mới cho tới coi mắt.

- Rồi có ai tới không má?

- Mấy cậu công tử tiền thì nhiều, nhưng thi phú thì không thạo nên thụt hết.

Minh ngẫm nghĩ một lúc rồi nói:

- Vậy chắc người ta không ưng con đâu má. Vì con cũng đâu có biết thi phú gì.

- Con không biết thi phú, nhưng con có tài học của con. Nó có chữ nợ thì con có chữ kia chớ đâu thua!

Minh làm thinh. Bà Tư tiếp:

- Có mấy chỗ muốn gả con gái cho con nhưng ba không khứng, chỉ nhứt quyết con nhỏ thôi.

Minh lại chống chế:

- Con chưa muốn lập gia đình má à. Để con làm việc vài năm kiếm tiền giúp ba má rồi mới tính sau.

Bà Tư lắc đầu:

- Ba má không ham tiền, chỉ mong có cháu ấm lòng thôi. Lại nữa con phải có vợ để cho em con lấy chồng.

- Thì ba má cứ gả nó đi chớ chờ con làm gì?

- Con nói vậy nghe sao được? - Bà Tư gạt ngang - Em mà có gia đình trước anh thì không khỏi bị xóm làng cười chê, cho rằng luân lý ngược ngao. Ở bên đảng trai coi thầy bói nói con Mẫn chỉ được năm tới, nếu không gả năm tới thì phải chờ tới hai năm nữa. Như vậy nó phải hai mươi một tuổi mới lấy chồng. Tội nghiệp nó mà! Con làm anh phải biết thương em gái.

Minh sực nhớ con Madeleine cũng hai mươi một tuổi mà bị con Liễu chiếm mất địa vị Jeanne d' Arc và con mang danh hiệu "con gái già", nên cụt lý.

Bà Tư tiếp:

- Con coi gương chú Út và cậu Bầy con kia. Chú Út cũng đi học Sài Gòn rồi mê một cô áo trắng áo xanh gì đó, nhưng ông nội con không cho, bắt cưới vợ dưới quê. Ban đầu chú làm dữ nhưng cuối cùng rồi cũng chịu nghe ông nội. Bây giờ con cái cả bầy đó, gia đình như bát nước đầy, có sao đâu... Cậu Bầy con đi học ngoài Huế, ngoài gì đó cũng định xin bà ngoại con cưới một cô gái Huế trẻ trẻ, bà ngoại cũng chịu lòng, ra tận Huế xem mắt. Nào dè con gái quan Thượng Thơ, đâu có xứng tuổi gia với ngoại. Cậu con đâu dám cãi lời. Ngoại cưới vợ con bây giờ. Ăn ở với cậu con mấy chục năm nay con thấy đó. Những cô áo hường, áo xanh làm tình tự nhân ngãi thôi con à, chớ cưới về họ không có chính chuyên, không có ăn đời ở kiếp với con đâu. Nhà mình xịt xạt như vậy con đem một cô áo mốt, áo dầm chân guốc chân giày, môi son đỏ chót về coi sao được con! Nó nghe mình ăn nói quê mùa ngờ nghếch nó chê cười cha mẹ rồi con chịu im được hay sao?

- Con dạy nó chớ má!

- Nồi nào úp vung nấy con à! Đã đành con học giỏi, muốn cưới cô nợ cô kia cho xứng với con. Nhưng nồi và vung xứng rồi còn phải xứng với cái bếp nữa chớ. Cái bếp nhà mình chỉ xài nồi đất chớ đâu có xài nồi đồng được con!

Minh làm thinh nhưng trong bụng buồn tênh. Bà Tư lại tiếp:

- Hồi nãy má nói là ba con để ý gia đình đó từ sáu, bảy năm nay, nhưng đúng ra là hai bên đã hứa với nhau trên hai mươi năm rồi đó con!

Minh nhìn mẹ, ngạc nhiên. Bà Tư vẫn bình tĩnh:

- Má không có nói thêm đâu. Hai bên học chung thầy, tâm đầu ý hợp nên có thể nguyện với nhau hễ sau này có gia đình, nếu đều sanh con trai thì cho chúng kết bạn tâm giao "hoạn nạn tương cứu, sanh tử bất ly", còn nếu một bên sanh con trai, một bên sanh con gái thì sẽ làm thông gia với nhau.

Nghe mẹ kể, Minh càng sùng sốt. Tuy đui lý, Minh vẫn còn chống chế:

- Con đi dạy trên tỉnh, cách trở vậy sao tiện, má?

- Mày cưới nó rồi bỏ nó ở nhà với tao. Tao không có bắt nó dầm mưa đang nắng gì mà sợ. Mày cứ đi, lâu lâu về thăm nhà. Hoặc muốn chồng đâu vợ đó thì cứ dắt theo.

Bà Tư nói tiếp:

- Ba má đã định, đôi bên đã giao ước, hẹn ngày hẹn giờ xong, như dao chém cột rồi. Không thể nào con cãi lại ba

con được đâu.

Minh thò thè:

- Dạ, con đâu có dám cãi ba. Con chỉ muốn con đi làm việc ít năm kiếm tiền giúp ba má rồi việc đó sẽ tính sau.

- Mà tính sao thì tính, đừng để cho ba má thất hứa với người ta.

Minh nghe chét điếng trong bụng, nhưng cũng tìm cách hoãn binh:

- Con không dám để cho ba má thất hứa với người ta nhưng con xin ba má để cho con suy nghĩ.

Bà Tư càng nồ tới:

- Ba má đã suy nghĩ cho mày rồi.

- Dạ, mà con chưa biết mặt người ta, người ta cũng chưa biết mặt con, rồi làm sao má?

- Mặt nó trắng, tóc nó đen. Hai bàn tay mười ngón đủ, chân đều, vậy là được rồi. Hồi ông ngoại mày gả tao cho ba má, tao có biết mặt ba má, ba má cũng có biết mặt tao ra sao đâu. Vậy mà ăn ở với nhau có cả bấy tụi bay đó.

Gặp chỗ tốt ba má mới nôn nã, chớ ai lại đi cưới tiểu thư mặt lọ lem về làm dâu bao giờ "

Minh viện hết lý này lẽ nọ để mong ba má đình hoãn một thời gian (từ đó Minh sẽ tìm kế thoát thân) nhưng lý lẽ nào đưa ra cũng bị bà Tư đánh bạt. Bà còn bảo:

- Nếu năm nay không cưới được thì ba năm nữa mới có ngày tốt.

- Ai nói vậy má?

- Thầy Tám chớ ai!

Minh mừng quýnh:

- Vậy để ba năm nữa con làm có tiền sẽ tính má à!

- Ba năm nữa ai chờ mày mà tính. Hễ mày xục xích thì người khác cưới ngay. Con hội đồng, cai tổng tới nườm nượp, nhưng người ta trọng nghĩa khinh tài nên không gả, chỉ chắm có một mình mày thôi.

Minh đành ngậm miệng. Dư âm tiếng tù và đột nhiên dội lên trong đầu Minh não nuột vô cùng.

Chương 17

Ông Nhi rót trà ra tách ông Hương, hai người vừa nhấm nháp vừa bàn công chuyện, rồi đi quanh xem sự chung dọn trong nhà lần chót.

Ông Hương ngắm nghía bộ chun đèn bằng thau đã được lau vàng rực và nói:

- Bộ lư đồng này đã dùng đến ba đời rồi đó chú Nhi. Lâu lắm tôi mới có dịp đem ra chung một lần. Lần này xong rồi để tới đám cưới và Tết luôn.

Ông Nhi trở chiếc bàn tròn bằng gỗ trắc, bốn chân là bốn con rồng ngâm trái châu và nói:

- Anh coi, tôi bắt sắp nhỏ chùi từng cái vậy rồng sạch bóng. Chốc nữa xuôi gia hai bên ngồi ở đó, còn chiếc ghế kia để cho thẳng rể. Nó theo lối tân thời, mình không nên để nó đứng suốt buổi nói chuyện, tội nghiệp.

Ông Hương gật:

- Đời bây giờ mình chằm chước bớt lễ nghi, chớ hỏi tôi với chú đi làm rể đã không được ngồi mà còn bị bắt làm công việc nặng như đứa ở trong nhà.

- Thời đó khác anh à! Bây giờ thẳng chồng con Đèo, tôi miễn cho hết. Mình đây đọa nó bao nhiêu, về sau nó hành hạ con gái mình bấy nhiêu.

Ông Nhi ra mé ao bê một mớ bông ngải vàng đem vô cắm trong bình bông đặt ở giữa bộ tràng kỷ, là nơi để dành cho bà con hai họ ngồi bàn chuyện tiếp với hai bên xuôi gia.

Ông Hương đi tới đi lui xem lại lần nữa các bức hoành phi, những đôi liễn sơn mài chữ vàng rực rỡ. Ở căn giữa treo tám chân do cô Sương thêu phông theo kiểu thợ Bắc, nhưng có chế biến với tài nữ công của cô. Cô phải bỏ ra sáu tháng ròng để hoàn thành tám chân này. Ý bà Hương là cho đàn trai biết sự khéo léo của con gái. Ở vùng này, người ta chỉ mua các loại tiền bàn, chân, y môn đem về xài chớ không có ai thêu được như cô Sương.

Ông Nhi ngắm nghía một hồi rồi định dời chỗ cặp khuôn đóng kiếng lộng hai bài thơ Đường do ông Hương viết chữ Nho cho cô Sương thêu, để khi bên xuôi trai ngồi thì ngó thấy.

Dù là bạn cố tri nhưng mình phải giữ tư thế của mình. Bên gái thường bị đàn trai coi rẻ, nhất là khi đàn trai có phần lấn lướt về sức học hoặc về tài sản. Ông Nhi còn muốn dời hai tấm khuôn thêu hình Rồng, Phượng, ở đầu hai cửa buồng qua chái nhà để lát nữa khách ngồi dùng cơm sẽ ngó lên. Nếu để ở chỗ cũ thì hơi khuất, ít người nhìn thấy. Nhưng ông Hương bảo cứ để ở đó là hơn. Muốn khoe ta cũng phải kín đáo, không nên lộ liễu.

Bây giờ chỉ cần thấp nền và đốt ba cây nhang là gian nhà sẽ tràn ngập không khí cổ kính thiêng liêng cho buổi lễ. Cuối cùng hai ông ra bên nước xem lại chiếc cầu vừa mới bắc dành cho khách từ dưới ghe bước lên. Một tấm ván lung lay sẽ làm cho khách trượt chân. Một cử chỉ nhỏ sơ sót của đôi bên đều có ảnh hưởng đến tương lai của đôi trẻ.

Xong, hai người trở vào nhà ngồi uống trà và bàn chuyện tiếp. Ông Nhi hỏi:

- Nghe nói thẳng nhỏ có sức học cao hả anh?

- Nó vừa đỗ tú tài.

- Con Sương chỉ học tới lớp ba trường làng, rồi làm sao hả?

- Vợ chồng đâu có nói tiếng Tây mà chú sợ! Nói về tài học thì nó giỏi tiếng Tây, con Sương giỏi chữ Nho, bù qua chệch lại cũng được chớ mình có lép đâu!

Ông Nhi ngắm nghĩ một hồi lại nói:

- Tôi sợ mình chung dọn như vậy họ chê mình là "xưa" quá chớ!

- Không có đâu chú. Chúng tôi cùng học một thầy Nho mà. Nhưng đâu cho ảnh có theo tân thời thì theo, mình cứ giữ tục lệ ông bà. Không có xưa làm sao có nay?

Kiểm tra mặt tiền xong, hai ông đi ra sau bếp xem xét tiếp. Ông Nhi hỏi bà Hương:

- Bữa nay chị làm mấy món vậy chị?

- Bấy món ăn tại bàn chính, còn tráng miệng thì không kể.

- Đâu chị kể em nghe coi.

Bà Hương nói:

- Ba nó muốn rước anh Năm Quý nấu đồ Tây, nhưng tôi nói đồ Tây để dành đãi đám cưới, còn bữa nay mình phải tự nấu nướng để người ta biết cái gia chánh của mình. Nếu mượn thợ, người ta sẽ bảo nhà mình không biết nấu ăn.

- Món thứ nhứt là món gì vậy chị?

- Thị kho tàu là gốc rồi!

- Món đó thì cũng được, chị có món gì đặc biệt không?

Cô Đèo vọt miệng:

- Cua biển xào dấm hồi hỏm bác trai nói đó ba!

Bà Hương cười:

- Thịt kho tàu của bác khác của người ta, cháu à. Ướp thiệt kỹ, kho nước dừa xiêm miếng thịt vàng đều, mỡ rệu, để

vô miệng là tan không phải nhai nghe cháu!

- Cha chả, tôi nghe phát đói bụng! - Ông Nhi nuốt nước miếng rồi hỏi tiếp - Còn món thứ hai?

Bà Hương trỏ ngoài ao, người lối xóm đang quần bắt cá nuôi:

- Cá ếc chung bún củ hành Tàu. Món thứ ba hủ hoa hãm nhum đặc biệt.

- Là nhum gì, chị?

- Cá thác lác nạo lấy thịt, trộn với thịt heo nạc băm nhuyễn và nắm mè phơi khô nè.

- Tôi ăn cơm nhà này hoài mà nghe nhắc tới cũng thèm.

- Lần này khác chú à! Chút nữa chú cầm khách rồi sẽ thấy!

- Mới có ba, còn bốn món nữa.

Bà Hương ngó vô bếp, thấy lửa to, bảo:

- Cho lửa riu xuống, bậy chụm vậ thịt không kip thấm nước dừa, còn nhum hủ hoa thì nhảy ra ngoài hết, chút nữa múc ra, vô ruột hai nơi, khách sành ăn sẽ cười cho.

Thằng Tích cầm bập lá đập nước rầm rầm dưới ao, lùa cá nuôi vô hốc mương để mấy người lớn bao đăng lấy bội xúc. Nó ôm được một con cá chà, ném lên bờ như trái bầu rụng:

- Con này biết nói đó.

Mấy cô nhỏ lông vịt rù rì với nhau ở ngoài sân nước:

- Dượng nó chắc ngộ trai lắm!

- Ờ ờ, người ta bận đồ Tây chớ không có đội khăn đóng như đám chồng con Đèo đầu.

- Cô Sương đi ra cho người ta coi chắc túm chun bước không được.

- Bậy nói lên tao cái gì đó hả? - cô Sương ló đầu ra vọt miệng hỏi.

Bọn con gái cười rúc rích.

- Nhớ nghe! Cười người bữa trước, bữa sau người cười cho mà coi! - cô Sương ở trong bếp mặt mày đỏ lợt đỏ lưỡng bước ra vui vẻ đối đáp với đám con gái.

- Tụi em mừng cho cô chớ đâu có nói lên gì!

- Vịt này mập quá, nấu cháo mỡ đặc nời đó cô ơi!

- Vịt tiềm thuốc Bắc chớ không có nấu cháo em à!

- Trời em muốn là con trai đi coi vợ để được đãi ăn cho đã!

Bà Hương kêu thằng Tích lên bảo:

- Con ra vườn lựa cam chắc hái một chục rưỡi có đầu, trái nào trái nấy bằng nhau, để nguyên cuống với lá nghe.

- Chi vậy bà?

- Nửa chục để tráng miệng, còn một chục biếu khách cầm tay đáp lễ lúc ra về.

- Đáp lễ là sao bà?

- Thôi đi đi, người ta gần tới rồi. Ý mà để việc đó cho mấy đứa con gái làm. Hái xong đem vô lột vỏ sáu trái rồi giỡ ra từng múi bóc chỉ thật sạch sắp trên đĩa bàn theo hình rẽ quạt nghe không? Còn thằng Tích đi theo bà ra bờ lúa bà nhờ một chuyện nữa. Rồi chừng mà cưới vợ bà trả công cho!

- Dạ! - Thằng Tích hăng hái đi theo bà Hương ra bờ lúa.

Bà Hương bảo:

- Con leo lên giữa bờ móc cái việm vàng lên cho bà.

- Trời đất, bà có cả việm vàng lận sao bà?

- Cái việm da màu vàng đưng cơm rượu chớ không phải vàng, con ơi! Ai mà bỏ vàng trong việm?

Thằng Tích nhảy phóc lên bờ lúa, hai tay moi lia rồi bung chiếc việm vàng nhỏ, đem ra mé bờ chuyền xuống. Bà Hương đỡ lấy để xuống đất, phui lúa và bụi trên nắp, mở dây ràng rịt năm bảy chặng mới giờ ra. Bà vừa giờ vừa làm thâm vái: "Ơn ai cho ổ cơm rượu ngon lành để tôi đãi khách lấy tiếng cho con gái tôi ". Ba ngày trước đây khi vùi việm cơm rượu vào lúa, bà cũng vái như vậy nên thánh thần phù hộ. Ổ cơm rượu lên men đều bốc hương ngọt dịu. Những viên cơm rượu tròn trịa, trắng phau, đều đặn nằm sắp lớp như những nàng công chúa đang ngủ say trong vườn thượng uyển.

Bà bảo thằng Tích vừa tuột xuống đất:

- Con vô bảo cô lấy cái keo kiêu nắp vuông, một cái muống lâu - một loại muống quý - và đôi đũa tre mới đưa con đem ra cho bà. Con đi chậm chậm đừng có chạy trượt té bẻ, đứt chân nghe không? Ngày nay không nên đánh bẻ món gì trong nhà hết.

Thằng Tích "dạ" một tiếng rồi phóng mắt. Nháy mắt nó trở ra với keo và muống. Bà Hương vô đầu nó:

- Đã bảo đừng có chạy, cũng chạy!

- Dạ, con chạy theo trâu, chạy đuổi chim, bắt cá quen rồi, đi chậm không được. Hễ bước ra là chạy. Đất khô hay ruộng lầy con đều chạy tuốt hết.

- Giỏi! Để rồi bà thưởng.

Thằng Tích lại phóng ào xuống ao tiếp tục đuổi bắt cá nuôi.

Bà Hương ngồi xuống, múc một chút nước cơm rượu nếm thử và gặt đầu tỏ ý hài lòng. Từ đó tới giờ chưa lần nào ngon bằng. Quả là bà cậu giúp vận. Rồi bà gấp từng viên một với tất cả sự khéo léo của một bàn tay nữ công đầy kinh nghiệm, sắp vào lòng keo theo thứ lớp xoay tròn đến đây nửa keo thì ngừng tay để múc từng muỗng nước sánh đặc rưới lên, cho đến nước xấp xỉ những viên cơm rượu mới thôi.

Bỗng Tư Đèo chạy tới:

- Bác ơi! Người ta tới rồi!

- Vậy hả? - Bà Hương vội vàng đứng dậy - Quần áo tao lấm lem như thế này làm sao ra tiếp khách?

- Dạ không! Người ta gần tới. Bác trai biểu bác vô sửa soạn để ra tuồng.

Tư Đèo bung việm cơm rượu, bà Hương ôm keo đi vô nhà.

Bà coi qua bếp núc, giao quyền cho Tư Đèo điều khiển rồi đi lên nhà trên, vô buồng nơi cô Sương đang trang điểm, với sự giúp sức của bà Nhi.

- Đeo bông gì cho nó hả chị? - Bà Nhi hỏi.

- Nó còn con gái thì kẹp tóc, đeo bông toàng teng, chừng nào về nhà chồng hãy bóí đầu đeo bông tai bèo nhận hột cầm thạch.

- Còn áo màu gì?

- Cái màu hường tôi mới lấy trong rương ra ủi hồi hôm treo ở đầu giường kia!

- Quần gì?

- Quần sa teng trắng cũng ủi rồi đó.

- Đeo nữ trang gì thêm không?

- Một chiếc kiềng cổ, tay trái chiếc cầm thạch, tay phải chiếc xuyên vàng. Đừng đeo nhiều người ta nói mình khoe của, nhưng cũng nên thêm mấy vòng xơ men.

- Vòng xơ men là vòng gì chị, thỡ nào tôi chưa được nghe.

Cô Sương đỡ lời mẹ:

- Đó là nữ trang tân thời. Con gái đi học trên tỉnh quận dùng nó để nhớ ngày. Hễ thứ hai thì đeo hai vòng, thứ ba, thứ tư thì đeo ba bốn vòng. Mỗi chiếc chột nhỏ như râu tôm đó thím.

- Còn trên tóc, giắt món gì, chị?

- Bên trái giắt trâm. Tóc cài lược. Phía dưới dùng cái kẹp có hình hai quả tròn hoặc theo xưa thì dùng chiếc kẹp Phụng Kiêu.

- Không xài kẹp con bướm à?

- Ba nó bảo con gái không được xài bất cứ thứ gì có hình con bướm, vì bướm có nghĩa bay bướm!

Bà Nhi vừa đeo nữ trang vừa thủ thỉ với cháu:

- Năm nay đám hỏi, năm tới đám cưới. Còn có mấy tháng nữa đâu. Con gái lần lượt về nhà chồng hết. Ngó đi ngó lại xóm này vắng teo.

Cô Sương xúc động rơm rớm nước mắt:

- Thím qua lại với má cháu. Mấy chị cháu ở xa, con cái ùm ìt khi về.

- Không sao đâu, ở đây có chú thím.

- Cháu không muốn có gia đình sớm, vì không ai phụng dưỡng cha mẹ già.

- Thím cũng biết vậy, nhưng con gái lớn lên phải có chồng. Đó là ý muốn của cha mẹ. Năm nay là năm tốt, xóm này gả cưới tới năm, sáu đám. Con được chỗ nơi tài đức song toàn, chú thím rất mừng cho cháu. Vợ chồng đẹp đôi, mà suôi gia cũng xứng.

Bỗng nghe tiếng lao xao bên ngoài. Bà Nhi ri tai cô Sương:

- Hình như người ta tới đó cháu.

Cô Sương ôm trụ giường và gục đầu vào vai bà Nhi. Bà Nhi gỡ nhẹ ra và bảo:

- Để thím đi coi!

Bà rón rén bước lại hé cửa nhìn ra. Cửa cái gồm bốn cánh đã mở rộng chờ đón khách từ sáng. Bà thấy một hàng người trịnh trọng đi vào.

Một chập, bà trở lại vỗ khẽ vai cô Sương:

- Họ đến thiệt rồi đó cháu.

Cô Sương vẫn gục đầu vào trụ giường. Bà Nhi lại thò thê:

- Thằng chồng cháu đi đâu bụng khay hộp.

Tiếng "chồng" được nghe lần đầu tiên làm cô vừa thẹn thùng vừa hơi lo. Cái tiếng vừa xa lạ vừa thân mến. Cô nghe như có trăm ngàn con kiến bò khắp da thịt nóng ran.

- Cháu đứng dậy cho thím xem lại cái áo chút... Ồ, được rồi. Cái áo may vừa vặn quá. Cổ, tay vừa sít. Hai vạt thiệt ôm.

Ông Hương đón khách vào nhà mời ngồi. Ông nói:

- Bữa nay anh chị hạ cố đến nhà tôi, thiệt là quý hoá vô cùng.

- Dạ, cũng nhờ bà Sáu hướng dẫn.

Bà Sáu phá tan cái không khí xã giao khách sáo bằng mấy câu nói bình dân:

- Hai anh quen nhau mấy chục năm trước chớ bộ nhờ tôi mới biết sao? Tôi làm mai cho có vị vậy tôi, chớ hai anh đã hứa với nhau cho hai cháu nên vợ nên chồng từ hồi chúng nó còn trong bụng mẹ kia mà!

Câu nói làm mọi người thân mật gần gũi nhau ngay. Thảo nào trong vùng này ai cũng phục tào "bắc cầu Ô Thước của bà Sáu. Đám nào bà nhúng tay vào thì cũng kết thúc đẹp đẽ. Nghe bà mai nói vậy, ông Hương tiếp ngay:

- Chị nói đúng, tôi với anh Tư quen nhau từ thuở nhỏ học chữ thiên trời địa đất, quỳ gối xơ mít tới bây giờ là bốn năm chục năm.

Ông Tư nói:

- Đúng ra là trên năm chục năm!... Rồi lớn lên, cưới vợ, làm làng làm xã cũng tới lui với nhau luôn. Ảnh làm Hương Thân làng Minh Đức, tôi làm Hương Huấn làng Hương Mỹ cho nên người ta mới gọi tôi là Tư Huấn chớ tôi đâu phải tên Huấn.

Bà Sáu thay mặt chủ nhà rót trà mời hai người và nói:

- Cơ khổ hôn! Vậy mà lâu nay tôi tưởng chánh lục bộ, ghi tên anh như vậy chớ! Thôi, mời hai bên xuôi gia uống nước rồi tôi nói chuyện. Để lâu nó nguội. Ủa Minh! Cháu để khay hộp lên trường kỷ kia đi, rồi lại ngồi ở đây. Có ghế sẵn dành cho rề cung đó cháu. Ủa, chị Hương đâu sao không ra ngồi cho cân xứng, bên trai có đủ má ba thì bên gái cũng phải đủ tía má, đừng để chim chích cánh không bay được.

- Má sắp nhỏ đang lo bếp núc. Chị dạy gì vợ chồng tôi xin bái lĩnh.

- Hứ, anh làm như tôi là nguyên soái vậy. Tôi mà dạy anh thì trời sập. Công việc của tôi là dắt cháu Minh đến đây xin phép anh chị Hương coi mắt cháu Sương, bây giờ chấm hết. Tôi giao cho mấy anh. Để tôi vô bếp với ông táo ông lò chớ ngồi ghế chạm uống nước trà tôi không quen. Còn cháu Minh, cháu cứ ngồi đó nghe cha mẹ nói chuyện. Muốn được vợ phải chịu khó một chút. Sốt ruột không được.! - Bà Sáu tả xung hữu đột làm cho không khí càng thân mật, vui vẻ, hai bên xuôi gia bớt kiêng dè với nhau.

Nói xong bà đứng dậy đi vô trong thì gặp ngay bà Hương ở cửa buồng sắp bước ra. Bà lại tía lia:

- Chị khỏi ra, chị Hương à. Để cho mấy ông hát tích gì thì hát. Còn tôi với chị thì ra sau bếp diễn lớp: "Ông Táo kiện ông Lò"! - Rồi bà nắm tay bà Hương đi vô, vừa đi vừa ri tai - Con nhỏ đâu?

- Nó đang sửa soạn trong buồng.

- Để cho tôi vô đó chút được không?

- Dạ, mời chị đi với tôi! Con nhỏ nhát quá hà! - Bà Hương nói.

- Con gái thì vậy chớ sao. Phải giả cái đầu như mình sao mà dạn được.

Bà Hương vừa mở cửa, bà Sáu đã bước thẳng tới Sương:

- Chèn ơi! Công Chúa Thoại Ba, tiểu thư của viên ngoại cũng không có sánh bằng. Thôi vậy đủ rồi. Đẹp lắm rồi. Xứ này tôi hứa chắc không có ai bì kịp mà. - Bà sà lại ngồi bên Sương - Nghe cô nói nè con! Con gái lớn lên phải lấy chồng. Lấy chồng cho đáng tầm chồng. Nó vừa đậu bằng cao cấp ở trên Sài Gòn, Mỹ Tho gì đó, cô không có biết, nhưng nó nhu mì dễ thương, chuyện gì chớ còn cái chuyện ăn hiệp vợ thì nó không có đâu. Nó học Tây mà ba má nó biểu bận áo dài bịt khăn đóng mang giày hàm ếch nó cũng nghe theo, không cãi một tiếng. Trang điểm vậy đẹp rồi. Thôi, tôi xin phép chị Hương dắt con nhỏ ra mời trà khách.

Cô Sương nghe tê tái cả người khi nghe bàn tay bà Sáu nắm vai cô:

- Đi con! Đi theo cô!... Chị Hương sắp sẵn giùm tôi mâm trà... Con ra rót trà mời khách rồi vô chớ không có việc gì nặng nề hết á! Bà vừa nhắc vai cô Sương đứng dậy vừa nhìn xuống chân - Đôi giày cườm thêu đầu phụng thiệt đẹp, vừa chân con quá. Không cao gót, dễ đi, ít vấp, ít té. Trong nhà thì mặt đất bằng phẳng, ra khỏi cửa thì lông chông gai góc con ơi! Đừng ham cao gót.

Bà Hương đem mâm trà đặt vào tay con gái, trong lúc bà mai vẫn không ngớt miệng:

- Con bước ra với vẻ mặt tươi tỉnh nghe. Cứ dòm thẳng, mặc kệ ai liếc ngó mình. Nè, cô nhắc cho con nhớ: Nó ngồi đằng sau lưng ông già chồng con. Ừ nó đó. Con rót trà tay đừng có run ra ngoài mâm nghe.

Bà Sáu diu Sương đi, tay mở cửa buồng:

- Ngó ra ngoài đó chút đi con. Đọ, thấy rõ chưa, đừng có khộp. Họ cũng người như mình. - Bà Sáu nói to lên - Nè, công chúa ra mắt các anh các chị.

Cả bàn chủ khách đang ngồi bàn tính công việc bỗng im bật. Mọi cặp mắt đổ xô về phía cô Sương. Bà Sáu vẫn đi sau cô hộ vệ từng bước và bỏ lộ cái miệng:

- Đừng có ngó hung, cháu tôi sợ nghe! Hề nó sơ sót là tại mấy ông bà đó!

Cô Sương đi tới bàn. Bà Sáu nhắc:

- Cúi đầu chào đi con. Đây là ba má chồng tương lai của con. Còn đây là... là cái người cô nói với con trong buồng hồi nãy. Minh! Con biết ai đây không? Đây là con gái cung của ông bà Hương và con dâu cung tương lai của ba má con đó nghe. Mấy tấm chân trên bàn và các bức tranh thêu lông kiếng kia cũng đều do một bàn tay nó thêu đó

nghe... Thôi, đủ lẽ rồi con, cúi đầu một cái rồi vào! Có khó khiếc gì!

Bà Sáu lại hộ vệ cô Sương trở vào buồng. Bà rử rí:

- Con không cần ngó nó. Đã có cô ngó giùm cho con rồi. Chẳng phải mới gần đây mà mấy năm trước nữa kia. Nó đi với con cũng xứng mà đứng lại cũng vừa, không chỗ nào chê được. Cô đã nói tốt là tốt. Tốt đôi, tốt phước, cái gì cũng tốt hết.

Cô Sương cảm thấy như qua một giấc chiêm bao ngắn, một cuộc vượt sông đầy hồi hộp. Bà mai lại đi vào tiếp tục sứ mạng của mình. Hết khen cô đâu lại tô phết chú rẻ. Tiếng nói của bà ám như sáo thổi, như chim hót. Bà hỏi cô Sương:

- Con thấy có được không? Được quá phải không con? Mấy cậu công tử vùng này làm sao có nỗi sự học thức đó. Vừa đậu xong đã có nơi mời thỉnh làm việc rồi. Có mấy nhà muốn cô làm mỗi gả con cho nó, nhưng ông già nó như định phải làm xuôi với ba con. Con thấy thế nào? Chịu thì nói cho cô biết. Còn không thì cũng cứ nói để cô chạy lo... đám khác cho nó. Nó mà ưng chỗ nào thì chỗ đó phải cần câu ngay. Vậy là con ưng rồi. Mọi việc sẽ tiến hành êm xuôi dễ ợt thôi.

Thế là xong phần chính thức của đám hỏi.

Cơm nước dọn ra, hai bên chàng trai chàng gái ngồi quanh bàn ăn uống nói chuyện. Cô Sương đã "qua trường" lấy lại sự dạn dĩ. Cô thay áo ngắn màu xanh da trời, cô trái tim có thêu bông bằng chỉ trắng ở cổ, tay và lai áo. Cô đi lên đi xuống rội thức ăn.

Đám con gái núp ở cửa nhà cầu ngó ra nhưng không thấy chú rẻ nên ức lắm. Chờ cô Sương trở vô, Tư Đèo chặn ngang:

- Anh ngồi ở đâu chị?

- Ở ngoài chớ đâu mà hỏi! - cô Sương đỏ mặt đập vai Tư Đèo, rồi đi thẳng.

- Chị nhìn kỹ giùm em một chút nghe! - Đèo nói với theo.

- Mày có muốn dòm người ta thì bụng thức ăn ra mà dòm. Tao không ngó ai hết.

- Em muốn chị xem cho kỹ rồi vô đây nói cho tụi em nghe! Hí hí!...

Cô Sương bị chọc ghẹo nhưng rất thích. Chờ cô bụng môn vịt tiềm trở ra, Đèo lại chặn đường:

- Chị nhìn rõ nghe!

- Nhìn rõ rồi. Bàn tay trái có ba mụn cóc. Hỏi nữa thôi?

- Xúng với chị không?

- Xúng lắm! Còn gì nữa hỏi luôn đi, con quý!

- Chị trở ra lần nữa, nói em chúc anh sớm sớm vầy duyên can lệ với chị nghe!

Cô Sương véo vai Tư Đèo:

- Sớm sớm nè! Can lệ nè!

Đèo bị véo đau xuýt xoa lia lịa. Cô Sương nói:

- Rồi tới phiên mấy đứa bây, tao ngạo lại cho mày biết mấy cái mụn cóc!

- Mấy cái mụn cóc rụng hết rồi!

- Cóc, cóc, cóc nè! - Bà Nhì đi ngang dọi đầu mấy cô lia lịa - Giỡn trừng om sòm khách người ta nghe người ta cười cho đó.

Đến xế chiều buổi lễ mới chấm dứt. Ông Hương bà Hương tiễn đưa chàng trai xuống tận bến. Chiếc xuồng của chàng trai đi khuất mọi người mới vào nhà.

... Ngồi trên xuồng, bà Sáu tiếp tục trở tãi ăn nói với chú rẻ:

- Nếu tui là con trai thì tui ưng con nhỏ liền, khỏi phải nói tới nói lui thêm một câu.

Ông Tư vui vẻ:

- Thì tôi có nói tới nói lui gì đâu chị Sáu! Tôi đã ngắm nghía và hứa hẹn với ông già con nhỏ lâu rồi, chớ phải mới đây sao!

- Tôi cũng có gặp nó vài lần. Hỏi nó còn để bánh bèo kia. Mới vắng có mấy năm mà nó lớn quá chừng. Vừa ngộ lại vừa đoan trang. Minh hạc xương mai, cử chỉ khoan thai thùy mị. Con gái ở vườn mà tôi đổ con gái ở thành ăn qua nó - Sẵn trớn bà Sáu nghênh mặt tuyên chiến luôn - Con gái ở thành chỉ được cái quần áo nhôm nha, phần son loè loẹt thôi chớ đức hạnh thì thua gái vườn xa. Bị vì họ nhiễm ba cái văn minh ở trên. Minh cứ theo ông bà mình ăn chắc mặc dày, mấm dưa làm gốc.

Minh nghe bà Sáu nói không hờ miệng mà nhức tai. Minh rứt đầu vào hai gổ nhưng bà Sáu nào có tha cho. Bà vỗ vỗ lưng Minh:

- Cháu đã chịu rồi chứ Minh?

Minh không đáp. Bà Tư thay lời:

- Nó làm thỉnh là nó ưng rồi, chị không phải hỏi. Chị cứ lo việc của chị cho sớm.

Minh bị ộp từ mọi phía đành im lặng. Minh nghe bực bội, bứt rứt khó chịu nên tìm cách xoay sở. Minh nghiêng đầu ra be xuồng thò tay khoát nước. Nước tuôn bên mạng xuồng trào bọt trắng xoá. Minh vốc lên phả vào mặt, dội cả vào

tóc, như muốn xoá tan cái hình ảnh cô dâu vừa mới in vào đầu chàng. Phải xoá ngay khi nó chưa khắc sâu.

- Bộ nước ngược sao xuống đi chậm vậy chị? - Bà Tư hỏi.

Bà Sáu chụp lấy trả lời liền:

- Nước đang ròng nên nó... vậy. Chịu khó chèo ngược khúc quanh là nước lớn, nước xuôi chèo khỏe re đó chị. Tại mình đi hơi gấp nên phải chịu mệt chút.

Minh nghe hai bà đối đáp với nhau một cách ý nhị thì càng xốn xang, nhưng không biết chống lại cách nào. Chàng nhìn lên bờ, qua kẽ những bụi lá dừa nước thấp thoáng bóng người đi trên lộ. Chàng mừng tượng Emilie đang đạp xe trên đường ra bến Bắc Hàm Luông với chàng, tay nàng dè mấp váy: "cắm nhìn!"

Minh không nghĩ mọi việc xảy ra nhanh chóng và bất ngờ đến thế. Minh không phương chống đỡ, trì hoãn hoặc tránh né. Tơ là đẹp, tóc tơ là duyên trai gái, nhưng tơ vò thì rối rắm không gỡ được. Cuộn tơ ấy đang nằm trong lòng chàng. Nắng trưa như đổ lửa lên đầu. Chung quanh chàng mọi người đều há hê, thỏa mãn về dung nhan lẫn cử chỉ của cô dâu, hơn nữa, hãnh diện vì gia đạo của đàn ông. Ai cũng góp một câu khen.

Bỗng bà Sáu nói với bà Tư:

- Anh chị Tư à! Lúc này anh chị Hương có nói với tôi là ảnh chỉ thách cưới gấp.

- Là ra ngoài ngày?

- Ra ngoài ngày tức là qua sang năm, mà sang năm thì không được tuổi.

Ông Tư kêu lên:

- Cha chà! Vậy tôi lo sao kịp?

Bà Sáu bảo:

- Ảnh chỉ không đòi phải làm rình rang. Bên trai tùy nghi mà bước tới. Còn nếu năm nay không xong thì phải chờ ba năm nữa họ mới cho cưới.

Ông Tư lại kêu lên. Nhưng bà Tư thì lại bình tĩnh:

- Ở bên người ta đã mở hơi như vậy rồi, thì mình phải tỉnh tai! Nhưng tôi thấy năm nay hay ba năm nữa cũng vậy thôi. Cưới sớm thì mình được dâu sớm chớ có hại gì, phải không chị Sáu?

- Ồ, có dâu sớm thì có cháu sớm ẵm bồng với người ta lên chức bà nội sớm, phải không chị Tư? - Rồi không để cho bà Tư nói gì thêm, bà Sáu tiếp ngay - Để mai tôi trở lại trả lời hễ ở bên định sao, bên này làm vậy!

Trời nắng chang chang mà Minh nghe lạnh buốt.

Chương 18

"Anh! Anh! Em mong anh cháy ruột. Em không thể nào ngồi yên. Hình ảnh anh lúc nào cũng lảng vảng trong đầu em. Ở quê nhà anh có nhớ tới em không? Mới có bấy nhiêu ngày mà em tưởng như hàng chục năm qua vậy.

Em không làm gì được. Thậm chí ăn cơm cũng ngừng đưa nửa chừng. Má hỏi em tại sao? Em thưa rằng em đang lo nghĩ về nghề nghiệp. Ba má đã đồng ý cho em đi dạy rồi. Em chờ anh nhận lời với ông Đốc nữa là xong. Một hôm đọc lại quyển "Paul et Virginie", bỗng nhiên em khóc mù. Bà Pottier giảng giải tại sao Paul đau? Bây giờ em hiểu rõ hơn chứng bệnh của Paul. Xa nhau khổ quá anh à. Lần này mà gặp anh, em nhứt định không cho anh đi đâu nữa hết. Sáng anh phải đứng ở vườn hoa chờ em. Trưa phải ra hôn tay cầm xe đạp. Chiều phải đưa em về đến gần nhà mới được trở lại. Thỉnh thoảng anh và em đi xem hát. Ba má đã cho phép em đi một mình. Nhưng mình không vô rạp Nam Xuân đâu anh nhé! Mình chỉ đến đó "uống sữa đậu nành", kéo nó nguội lâu rồi.

Hôm qua em đến chỗ băng đá em từng ngồi vì sợ "chiếc xe đồ màu vàng", anh nhớ chiếc băng kỷ niệm đó không? Em đi đến tiệm rượu. Em đi qua tiệm chụp hình Đinh Bá Trung. Rồi em đến hiệu xe Tám Trận. Để chi anh biết không? Để tìm chiếc xe anh muốn đi chơi với em hôm nọ. Em nhớ rõ chiếc xe đó. Guidon carré, bánh trước hơi cũ, về sau bị móp một chút. Thấy cái tay cầm của nó em muốn làm như anh quá! Nhưng sợ người ta cho rằng em điên. Bây giờ em mới hiểu tại sao anh cứ đến gốc cây * sữa để ngó xe em và làm như thế.

Hôm qua em đến bến đò đứng ở nơi em đã đứng nhìn con đò tách bến, nhìn ra sông mênh mông. Ước sao chiếc đò hôm trước cặp bến, rồi anh nhảy lên bờ miệng kêu "Emilie, Emilie!" Nhưng em thất vọng. Em đi dọc bậc thạch, thấy chiếc ghe nào cũng là đò.

Xuân đã đem mong nhớ trở về
Lòng cô gái ở bên sông
Cô hồi tưởng lại ba năm trước
Trên bến cùng ai đã nặng thề
Nhưng rồi người khách tình quân ấy
Đi biệt không về với bến sông
Đã mấy lần xuân trôi chảy mãi
Mấy lần cô gái mồi mòng trông.

.....
Bỏ thuyền bỏ bến bỏ dòng trong
Cô lái đò kia đi lấy chồng
Vắng bóng cô em từ dạo ấy
Đề buồn cho những khách sang sông
(Thơ "Cô Lái Đò" của Nguyễn Bính)

Em có là cô lái đò kia không?

Không bao giờ em "bỏ bến bỏ dòng trong để ...buồn cho những khách sang sông". Còn anh chắc cũng sẽ không làm người khách tình quân ấy "đi biệt không về"...

Em sợ quá. Em sợ cái tin một ngày nào đó sẽ đến với em. Tuy chắc không bao giờ nhưng vẫn sợ. Một bữa em gặp thầy Giám Thị. Thầy hỏi em: "Mày giấu thằng Minh trong túi mày há nhỏ? Cớ sao nay đã ba tuần mà chưa thấy nó tới? Tao đã bấm lên, ông Đốc đã đồng ý rồi!"

Em đâu có giấu anh được. Anh chỉ sống trong lòng em thôi. Em thưa với thầy em không biết gì hết. Thầy lại nhắc nào là tiền lương, nhà cửa, vợ chồng, làm em ngượng quá. Lần này anh lên, em sẽ thưa với ba má rõ mọi việc. Ba má thỉnh thoảng, cũng nhắc lại cái anh chàng dưới An Hoá, Bình Đại, con chủ lò dứa lò gạch, xưởng dây lược gì đó, em thưa đề con kiếm chút tiền giúp đỡ cha mẹ...Ba em là người tiêm nhiễm Tây học nên không ép, còn má em thì cứ than thở: chỗ đó giàu, không chịu còn chỗ nào?

Một hôm em soạn ra tất cả những thư từ và hoa nguyệt quới em mới phục anh ghê. Anh có biết là bao nhiêu bức thư không? Bao nhiêu mẫu báo có tên em hoặc chỉ một chữ trong tên em không? Nếu em góp lại tất cả, đem in thì dày

hơn quyển "Thư cho người yêu phương xa "(Lettres à l'étrangère) của Balz. Thì giờ đâu mà anh học rồi thì giờ đâu mà viết thư. Ngày nào cũng viết. Còn bông nguyệt quới thì có cả túi. Ngày nào anh cũng hái cho em một đoá. Riết rồi em ghiền. Mấy lúc sau này, khi gần hết 4ème mỗi lần anh tặng, em giắt luôn lên tóc để khỏi mất và nghe mùi thơm suốt ngày.

Bây giờ em gom tất cả lại để trong ngăn kéo bàn học của em. Trước kia (hồi 2ème) em sợ má bắt gặp nên em may vào ruột gối, để đêm đêm vùi mặt vào đó nghe tiếng nói và thở hơi nguyệt quới của anh, cái tên đẹp ghê..Nếu (?...) thì sẽ đặt tên là ..., còn ...thì sẽ đặt là Q...

Mỗi lần em qua Ngã Ba nhìn vào những liếp hoa xanh ngắt điểm những đoá trắng như tuyết thì em nhớ anh vô cùng. Nếu có anh ở đây thì em sẽ nhận được hoa luôn.

Một hôm em dựng xe ở chân đài chiến sĩ rồi phát khùng hái luôn mấy chục đoá. Hái xong sợ lính bắt muốn chết, chạy bán mạng.

Về nhà khi chải tóc em lại thấy một cái bông sao vương trên tóc. Em nhớ có lần anh và em, đứng ngó hồi lâu những chiếc bông ấy lăn quay như vụ trong không gian rồi rơi trên cỏ. Anh nhặt lấy một chiếc bảo em tung lên rồi anh thổi mạnh cho nó bay. Anh bảo: anh làm gió cho em bay.

Những chuyện như vậy có nghĩa lý gì đâu, nhưng sao em cứ nhớ. Đôi khi mơ màng ngủ, lại thấy những chiếc bông sao xoay tròn trong đầu. Em tự nhủ:"anh đến với em!"

Con Liễu biến đâu mất sau khi em đậu Thành Chung. Con Yvonne oai lắm! Một hôm em gặp nó ngồi xe mui trần với ông thầy Ấng Lê chạy vô Câu Lạc Bộ sân vận động. Con Thérèse có gặp em một lần, chạy xe qua nên nó chỉ hôn gió em. Bà Madeleine không thấy xuất hiện ở thị xã này nữa. Ai đóng vai Jeanne d'Arc bà cũng không màng. Ai gọi bà là gái già chắc bà cũng chẳng giận. Bây giờ bà già thật rồi. Đã 23 tuổi!

Có lần em vô sân vận động nhân có trận đá giày, ý là để tìm anh Bền. Em có hỏi chị Oanh vợ ông Quý mập về anh Bền nhưng anh bảo anh Bền không ra sân nữa. Người ta đồn anh lên Sài gòn hoặc đi Bạc Liêu. Thầy Giám Thị cũng không rõ. Anh bị Jeanne d'Arc đá cho thủng lưới, có lẽ vì thế con Liễu cũng dang ra luôn.

Thôi mệt quá rồi, em đi ngủ. Em sẽ áp mặt lên chiếc gối thở hơi anh và mộng thấy anh."

Emilie đứng ở bên đò, nhìn mặt sông lấp lánh nắng chiều.

Hôm nay gần hết tuần thứ tư rồi. Minh phải lên. Emilie có linh tính như vậy vì đêm qua Emilie nghe ruột như lửa đốt.

Chiếc ghe nào cặp bến Emilie cũng theo dõi từng người lên bờ. Chờ mãi, Emilie đánh bạo hỏi một người trên chiếc ghe vừa đỗ bến:

- Có phải là đò miệt dưới lên không ông?

- Không, ghe tôi ở Trà Vinh - rồi ông cất nghĩa - Cháu xem con số trên mui kia kìa. Số 5 là Trà Vinh. Số 1 Gia Định. Số 2 Châu Đốc. Số 3 Hà Tiên. Số 4 Rạch Giá. Số 5 Trà Vinh. Số 6 Sa Đéc. Số 7 Bến Tre. Số 8 Long Xuyên. Số 9 Tân An. Số 10 Sóc Trăng v.v.. Cháu muốn tìm ghe tỉnh nào?

- Dạ cháu muốn tìm ghe ở dưới quận lên!

- Tỉnh mới có số, còn quận thì không có đâu cháu ạ!

Emilie buồn rầu quay về. Còn đứng hai ngày nữa thì hết tháng. Đôi chân rã rời. Emilie cơ hồ không muốn đạp nữa, nhưng khi chạy ngang trường thì thầy Giám Thị ngoắc lia:

- Vô đây biểu, nhỏ!

- Dạ!

Như máy, Emilie quẹo vô trường. Nàng không dắt xe mà thả ào xuống dốc.

- Đi đâu về mà mặt mũi coi bơ phờ vậy nhỏ?

- Dạ cháu đi đăng nhà cô Sầy học bài sư phạm.

- Học với gốc me và mắm ruốc hả? Cô Sầy đang làm việc ở văn phòng kia kìa.

Emilie ngượng quá không biết nói gì thì thầy bảo:

- Đúng đó! Tao cho mày một cái surprise!

Thầy quay vào trong chưa đầy một phút thì có tiếng kêu:

- Emilie!

Emilie quay lại. Nàng tưởng chiêm bao: Minh đang đứng ở thềm. Chàng chạy ra sân nắm tay Emilie. Nàng nghe bàn tay như than hồng, nghe mi mắt ướt ướt, nhưng nàng cố cầm lại. Em đi đón anh. Nàng chỉ nói trong tâm tưởng chứ không thành lời.

- Anh vừa tới em à!

- Anh đi ngã nào?

- Hèn chi!

- Hèn chi gì?

Emilie làm thình. Minh dắt tay nàng đi. Thấy nét buồn trên mặt Emilie, chàng an ủi:

- Thì anh hứa lâu nhất là một tháng mà. Hôm nay mới có ...

- Em không còn nhớ ngày tháng gì nữa hết.

- Còn hai ngày nữa mới hết hạn.

-...Nhưng em tưởng ba chục năm. Em già đi, anh thấy không?

Sự thuộc đường của những bàn chân đã đưa hai người trở lại Ngã Ba thân mến! Minh hái ngay một đóa nguyệt quới đặt vào tay Emilie:

- Cho em!

Emilie nâng lên mũi hít hít:

- Sao anh lại đi xe hơi?

- Đi mau hơn xe đồ.

- Vậy mà ngày nao em cũng ra bên chờ đồ lên - Emilie nũng nịu - Ngày mốt anh không lên, em sẽ đi đồ xuống cho coi.

- Em biết đâu mà đi?

- Em hỏi đường rồi. Đò đở bến chợ Cầu Mống chớ gì? Đúng không? Anh ở đâu em cũng đi tới.

- Sao em biết giỏi vậy?

Emilie cười:

- Bữa nọ em hỏi nhằm đò Thạnh Phú. Một bữa khác em hỏi trúng đò Cái Quao. Bữa đó đò Cầu Mống không lên.

- Đò Cầu Mống ba ngày mới có một chuyến.

- Thì em đi xe, đi máy bay.

- Bây giờ em khỏi đi đâu hết.

- Em tưởng anh về dưới đó có gì vui rồi anh quên em chớ.

- Ở dưới có gì vui mà đến nỗi quên em được hả em?

- Về nhà mà không vui à?

- Vui....Nhưng năm nào cũng vậy thôi.

- Năm nay có khác chứ!

- Khác gì đâu? - Minh giật mình đánh thót.

- Không khác à? Vậy mà không khác sao? - Emilie đổi .

- Ủ..ờ có khác, nhưng mà anh đâu có dám cho nhà biết ...anh với em....

Emilie chợt nghe giọng Minh thoáng buồn:

- Sao anh có vẻnhư khác khác vậy?

- Đâu có khác gì!

- Có mà! Đừng giấu em...Anh quên em là thầy bói đọc được cả những ý nghĩ của người khác sao?

- Ủ ởAnh buồn vì xa nhà- Minh cố làm vui - Anh nhớ thằng em út. Anh đi nó khóc nhiều lắm. Vì ở nhà không có ai chơi với nó. Rồi Minh cố làm ra vẻ tự nhiên kể lại việc hai anh em đi bắt kiến vàng.

- Anh không sợ kiến cắn à?

- Sợ gì ba con kiến. Thằng nhỏ gan hơn anh. Ngày nào cũng đi bắt vài bao đem về thả lên cây cam.

- Về nhà cả tháng chỉ đi bắt kiến vàng thôi à?

- Còn làm nhiều việc ...khác nữa chớ.

- Em mong được về đồng quê chơi cho thoả chí. Ngày còn bé em được má em dắt về ngoại trèo hái ổi, tát mương bắt cá, thả diều, thích ghê lắm. Cho em nghe những chuyện anh làm một tháng qua ở dưới đó để em vui lây với! Mà phải kể thứ tự ngày thứ nhất, ngày thứ hai....Cho đến ngày chót, như làm luận văn vậy. À em là cô giáo lớp nhất, còn anh là học trò của em nhé. Anh làm một bài luận " Tả cảnh đồng quê em sống lúc bãi trường " , chóng ngoan rồi "cô" cho điếm lớn!

Minh đang lúng túng nhưng nhờ sự pha trò của Emilie mà chàng bình tĩnh lại:

- Cô giáo oai ghê. Để "em" làm bài luận văn miệng cho "cô" nghe nhé! Ngày thứ nhất về tới nhà bà con xúm xít chào mừng. Ông già làm heo thết tiệc. Ngày thứ hai đi bắt kiến vàng. Ngày thứ ba đi bắt kiến vàng. Ngày thứ tư kiến vàng đi bắt. Ngày thứ năm lại đi bắt

Emilie chặn lại:

- Phải thuật lại bữa tiệc mừng, bà con vui vẻ cứ chỉ ra sao, ai nói những gì, uống rượu nhiều không?

- À, cô giáo bắt gấu nhỉ?

- Đừng quên là em đang học sư phạm nghe. Thôi, kể tiếp đi, với chi tiết rõ ràng hơn.

- Ngày thứ sáu đi ra đồng cỡi trâu. Em nhớ bài "Ai bảo chăn trâu là khổ mình học hỏi nhò không?"

- Không nhớ gì hết. Chỉ nhớ anh thôi. - Emilie áp má vào môi Minh - Kể nốt đi!

- Thì mấy ngày sau cùng cứ "mêm sỏi xèng" thôi.

- Có ngày nào nhớ em không?

- Ngày nào a...aa....cũng nhớ.

- Ngày nào cũng nhớ nhiều nhất?

- Ngày nào cũng nhớ ...em nhiều hết á!

- Có ngày nào không nhớ em chút nào không?

- Làm sao có một ngày nào như vậy được!

- Có thể một ngày nào đó anh bận liên miên không có thì giờ để nhớ em!

- Không có ngày nào như vậy hết! Chỉ có những ngày anh nhớ em không làm được việc gì thôi!

Minh cố đối đáp vui vẻ để khoả lấp nỗi buồn lo trong lòng. Khung cảnh nhà ông Hương còn mới rành rành. Những lời bà Sáu còn vang vang bên tai. Giữa nắng trưa Minh gục đầu và nhớ Emilie. Minh phải làm vừa lòng mọi người. Minh không có can đảm cãi lời cha mẹ. Bây giờ ngồi bên Emilie chàng mới thấy rõ chứng bệnh của thằng Paul khi xa Virginie. Bây giờ Minh không xa Emilie mà Minh vẫn thấy đau.

- Anh có được chừng mấy ngày như vậy?

- Chừng ...nhiều lắm, anh không nhớ hết!

- Một ngày, một giờ, một phút anh nhớ em thì cũng đủ làm cho em sung sướng rồi. Anh Minh! Em nói đùa cho anh vui vậy thôi, chớ em biết hết bụng anh rồi!

Minh giật mình quay ngang:

- Em biết chuyện gì?

- Chuyện gì mà em không biết!

- Đâu em nói thử coi?

Emilie nhủi mặt vào tóc Minh hít hít:

- Anh đang nắng nhiều quá hà. Tóc anh khét nắng ghê đi. Anh ở dưới sót ruột bao nhiêu thì ở trên này em bồn chồn bấy nhiêu. Em biết gia đình anh

- Gia đình anh làm sao? - Minh càng giật nảy người hỏi.

Emilie thân nhiên:

- Gia đình anh bắt anhở nhà nhưng anh đặt chuyện để lên đây chớ gì!

- Sao em biết rõ vậy?

- Suy bụng ta thì ra bụng người chớ sao! - Emilie cười ngặt nghẹo - Cũng như em trước đây, vì muốn gặp anh nên đang coi hát mà cũng tìm cơ đi ra cho bằng được để gặp người ta. Còn anh muốn gặp em nên lấy cớ để đi lên đây.

Minh mừng như thoát nạn, tiếp ngay:

- Đúng đấy Emilie, gia đình bắt anh ở lại lâu lâu nhưng anh muốn gặp em.

- Thì anh đã gặp em rồi. Còn đòi gì nữa?

- Anh muốn bàn chuyện quan trọng với em.

Emilie nói hốt :

- Ông Đốc nhận em thì ông cũng mời anh dạy. Thầy Giám Thị nhắc với em là ông Đốc muốn gặp anh.

- Anh lên đây để gặp em trước, để để ...bà ...à một chuyện quan trọng hơn cả chuyện ...đó ..ó ...!

Emilie xua tay, nói lấp:

- Em biết rồi, chuyện đó anh không phải lo. Anh sẽ rất ngạc nhiên khi nghe em nói.

Emilie lặng thinh, nàng đưa tay lên ngực như để điều hoà nhịp tim.

- Anh có tin rằng chẳng có trở ngại gì hết trên đường đi của chúng mình không?

- Trở ngại?

- Vâng! Nhưng trước kia thì có, nghĩa là hôm trước ba còn phân hai, bây giờ thì ba em đã nói rõ rồi. Chỉ còn một ngày thôi "La guerre de cent ans " (cuộc chiến trăm năm) chấm dứt và chiến công thuộc về anh.

- Emilie, em giảng sử ký cho anh đây hả?

Emilie đưa tay lên trời làm một cử chỉ khoáng đạt như chưa bao giờ có và nói:

- Ba cho em tự do lựa chọn hôn nhơn. Ba còn giải thích thêm, ba không theo Tây hoàn toàn, nhưng cái nào của nó tiến bộ mình phải học. Rồi ba nhắc lại tuồng Hoa Roi Cửa Phật ... Em xem tuồng đó với ba ở rạp Nam Xuân anh nhớ không?

- Nhớ ...ớ! A a ..anh nghe một ông cụ bảo là cha mẹ gặt gạo qua nên hư nát lương duyên của con trẻ!

- Đúng tuồng đó! Ba bảo bây giờ em lớn rồi, sắp làm cô giáo lớp nhứt, em biết nhận xét, nên ba đình hoãn vô thời hạn cái vụ "cậu ấm dây lược" ở An Hoà rồi . Như vậy một ngày nào đó em mời anh đến nhà cho ba má biết mặt. Dám đi không?

- Ô ...ờ ...dá ...ám!

- Muốn ăn phải lăn vào bếp chớ. Nếu sợ "ma bắt" thì anh hãy nhờ ông Đốc giữ cho. Ông Đốc thân với ba em và ba con Liễu lắm. Mấy ông lâu lâu đi xoa mặt chược với nhau.

Minh ngồi thừ ra, cứ lơ mơ hưởng ứng.

- Anh nghĩ gì vậy? - Emilie lắc vai Minh.

- Anh suy nghĩ tới nhiều chuyện lắm.

- Nhưng tại sao anh ...

- Anh không nghĩ là đời anh lại có những chuyện bất ngờ như vậy. Và anh lo lắng trách nhiệm quá nặng nề với gia đình, cả bên anh lẫn bên em.

- Em nghĩ trước hết là anh với em cùng đi dạy cái đã! Cha chả, tụi học trò lớp nhì một, năm nay lên lớp nhưt sẽ ngạc nhiên khi thấy em làm cô giáo chúng nó. Còn mấy cậu học trò 3ème lên 4ème năm nay sẽ bảo giáo sư Minh chỉ hơn học trò vài tuổi. Anh đừng có kêu học trò bằng "mes enfants" như bà Pottier nghen! Em chắc anh hợp "gu" với ba lắm! Còn má thì cung em nhất! Em lớn tòng ngông mà bữa nào em ăn bánh, về nhà biếng ăn là má cứ đi ra đi vào tra hỏi chị bếp "nấu những gì mà con nhỏ không ăn vậy?"

Khi yêu, người đàn bà phác hoạ cuộc sống cho người đàn ông. Còn người đàn ông thì chỉ yêu và làm theo mệnh lệnh của đàn bà. Người đàn ông nào làm như vậy thì gia đình sẽ hạnh phúc.

Thấy Minh ít đối đáp bàn tính, Emilie đổi:

- Anh không có ý kiến gì hết. Cứ để em nói không hà!

- Anh biết gì mà nói. Em cứ đặt để mọi việc. Em bảo gì anh cũng nghe.

Sương khuya xuống lạnh vai. Emilie bảo:

- Thôi em về nhé. Mai gặp lại anh! - Nói vậy mà nàng vẫn còn ngồi im.

Hương hoa nguyệt quế toả lan thành một vùng ngát hương bao bọc hai người. Minh nắm chặt tay Emilie. Emilie kêu lên:

- Sao tay anh lạnh ngắt vậy?

- Tại mình ngồi ngoài sương!

Hai người đứng dậy, mặt đối mặt, tay quàng tay. Emilie trách:

- Từ gặp em tới giờ anh chưa hôn em.

- Hồi nãy trước mặt thầy Giám Thị, không nên!

- Rồi ra đây, anh cũng không hôn. Anh có việc gì mà hôn vía đi đâu hết vậy?

- Anh mừng quá rồi quên. Bây giờ anh bù lại cho!

Minh úp mặt vào giữa hai quả đào tơ Emilie, rồi hôn bên kia, bên này thật dài. Rồi Minh sụp xuống úp môi vào đóa hoa hồng trên làn tuyết nở.

Emilie đưa tay đặt trên đầu Minh, bám chặt những chòm tóc của chàng như những mớ hạnh phúc nàng đã nắm được trong tay.

Minh đi rảo bước với Emilie gần đến nhà nàng mới quay lại. Minh về trường vào phòng ngủ mà thầy đã dành cho chàng lần trước. Minh gieo người lên giường úp mặt vào vách.

Chàng không biết làm gì nữa. Cãi lời ba má ư? Không thể được. Từ bé đến lớn chưa bao giờ ba bảo gì mà chàng không làm. Từ lớn tới giờ chàng chưa bao giờ thấy ai trong nhà dám cãi lời ba. Quân Sư Phụ! Minh biết ba chàng thương chàng vô biên, nuôi chàng nên người, nhưng nên người theo kiểu cách của cha mẹ, không ngoài khuôn khổ của gia đình. Mọi việc về đám hỏi cô Sương ở làng Minh Đức đã chuẩn bị từ lâu. Không phải vài năm mà hàng chục năm. Thì ra gia đình đã hứa kết bạn thông gia với nhau từ xưa từ xưa.

Chàng thấy cô Sương quả là một người con gái hiếm có về nhan sắc lẫn về tài đức. Cô như đoá hoa nở trong góc vườn lặng lẽ ít mặt trời và vắng ong bướm. Chỉ có người khổ công đi tìm thì mới gặp. Da cô trắng xanh, tóc đen lấp láy mà bà mai ca ngợi là tóc mật, bàn tay nở như năm cánh sen, lại giỏi chữ Nho, lại biết làm cả thi phú. Một gia đình cô Nho như vậy, Minh bước vào sẽ vui lên tung bừng. Ánh đèn dầu làm không khí gia đình dịu mát lâu nay, bây giờ thêm ánh đèn điện chói chang rực rỡ. Nhưng làm sao quay lưng lại, phụ bạc Emilie?

Minh không có can đảm cãi lời cha mẹ càng không có nghị lực nói sự thực cho Emilie nghe.

Minh trần trụi mãi không ngủ được. Minh cảm thấy mình phạm tội mà không biết xưng tội với ai. Chỉ có Emilie mới tha tội được cho chàng. Nhưng chính chàng không muốn xa Emilie. Emilie yêu chàng bao nhiêu, chàng yêu Emilie bấy nhiêu. Nếu chàng được quyền lựa chọn thì không ai khác Emilie. Chàng đã cảm thấy nàng là của chàng ngay từ phút đầu. Con đường hai đứa cùng đi đã quá xa, bây giờ bỗng nhiên kẹt lồi! Chàng không bao giờ có ý nghĩ xin cha mẹ nghĩ lại về việc cưới cô Sương. Chiều chỉ vua đã ban, tội nhân chỉ còn ngựa cỏ chờ lưỡi dao phạt xuống.

Thầy Giám Thị nghe Minh rọ rạy thì rón rén mở cửa bước đến. Giường của Minh chỉ cách phòng thầy có mấy thước. Thầy cầm chìa khóa to, gõ gõ vào trụ giường, giọng thân mật:

- Sương qua rồi không ngủ được hả mậy?

Minh ngồi bật dậy. Thầy ngồi ở chiếc giường trống bên cạnh. Hai thầy trò nói chuyện xuyên qua vách mừng. Thầy cứ phác họa cuộc sống của hai đứa với những nét cụ thể hơn. Dưới ánh đèn ngủ lờ mờ và bị vách mừng ngăn cách nên thầy không thấy được nét mặt thờ thẫn của Minh.

Thầy nói chuyện một hồi rồi đứng lên:

- Cách đây hai ba hôm thằng Don Quichotte có ghé thăm tao. Học hết 4ème nó về nhà cưới vợ. Nó khoe với tao nó có một đứa con trai. Mày rồi cũng vậy thôi. Ở ở quen, mai có trận đá lớn giữa hội tỉnh mình với hội Trà Vinh. Cha chả hội này ít nhất cũng có vài ba thằng Thổ. Minh thường chê mấy cú đá bậy là " đá cho Thổ coi " bây giờ Thổ đá cho mình coi. Không khéo lại thua nó!

Chương 19

Emilie cảm thấy hạnh phúc tới với nàng càng lúc càng gần, càng rõ nét hơn. Với cái cố đi gặp để được cô Sày truyền nghề sư phạm, Emilie đến trường mỗi ngày hai buổi như đi học trước kia.

Thầy Xuyt luôn luôn trêu ghẹo làm cho chàng và nàng càng khăng khít hơn. Minh chỉ trở lại có mấy ngày mà hai đứa đã đi chơi với nhau bao nhiêu lần. Hầu như khắp thị xã không có chỗ nào lối dẫu chân của hai người. Những lúc đầu Minh hơi ngỡ ngàng vì trong đầu còn lộn cộn hình dáng cô thôn nữ, nhưng chỉ hơn một ngày là Minh đã xua tan nó đi. Minh thấy Emilie gần gũi, thân thiết và hợp tính tình lẫn trình độ với mình. Còn nàng kia, than ôi, một lời chưa trao đổi thì làm sao chung sống suốt đời.

Chiều đến, gặp Emilie, thầy Xuyt bảo ngay:

- Bữa nay đi lên sân vận động nghe!
- Chi vậy thầy?
- Tụi bay coi Thổ đá banh còn tao tắm pít xin tẩy trần một bữa!
- Dạ, tắm xong, thầy sẽ trẻ lại mười tuổi!

Emilie thủ thỉ với Minh:

- Bữa nay ba có đi nữa! Ba ngồi khán đài A.
- Minh nhìn Emilie với cặp mắt lạ lùng. Emilie cười:
- Bộ anh sợ hả?
 - Khô...ông!

- Thầy Giám Thị đã nói với ba về anh rồi. Ba chịu anh lắm. Thầy hứa bữa nào sẽ dẫn anh tới gặp ba! - Emilie nói một hơi.

Trước kia háo hức bao nhiêu, bây giờ chàng lại vừa lo vừa sợ bấy nhiêu.

Minh bước đi trên đường piste rải than hột đen mà tưởng như trên con đường đầy lỗ chân trâu ở quê mình. Emilie lại trở lên khán đài:

- Ba ngồi ở hàng ghế thứ hai bên trái. Ba bảo em: "Con gái cưng đi với ba đi con!" Em chịu thôi. Ngồi coi nữa chừng hông lẽ bày chuyện "khát nước" để đi ra hay sao?

Đi ngang chỗ bọn Yvonne và Thérèse chọc ghẹo mình năm trước, Emilie nhắc:

- Tụi nó nghịch ghê. Hồi đó em mới hơi để ý anh thôi, thế mà tụi nó bắt em phải nói "I love you cho bằng được. Trời trả báo cho nên con Yvonne bị ông thầy xót mắt. Anh có nghe em không, anh ngó đâu vậy? Quay sang khán đài cho ba thấy anh chút!

Minh nghe mọc óc cùng mình, chân bước lóng cóng. Minh ngó sang sân cỏ thay vì đưa tay che mặt.

Emilie cười:

- Bộ anh mắc cỡ hả?
- Đâu phải, nắng chói quá hà!
- Nắng chói hay sợ "ông già vợ" thấy mặt? Em đùa vậy thôi, chớ ba đã gặp anh rồi.
- Hồi nào?

Emilie cười nhí nhánh:

- Hôm bữa đó!
- Bữa đó là bữa nào?
- Bữa nào em không biết bữa nào nhưng chắc chắn là có.
- Bữa anh lên văn phòng đóng tiền trường chớ gì.
- Hông biết!
- Hèn chi... à phải rồi! Phải ông già mang kiếng cận không?
- Ông già nào mà không mang kiếng cận?
- Gương mặt hao hao giống em?
- Em giống ba chớ sao ba giống em?

Bỗng có một bàn tay, mọc ra từ đám khán giả như một nhánh hồng.

- Emilie lại đây!

Thì ra Yvonne. Nàng ta đứng bên ông thầy. Cả hai đều đội nón rộng vành và mang kiếng mát nhưng Emilie cũng nhận ra ngay vì hai cái bàn mặt Tây Đầm giữa đám người Án na mít. Emilie lôi tay Minh tới. Yvonne vui vẻ:

- Đây là chồng tao nè Emilie ..! Còn kia là...?
- Là... gì hả anh? - Emilie bị Yvonne hỏi bất ngờ nên lúng túng chờ Minh đáp.

Minh cười:

- Thôi mà bạn, biết rồi, còn phá nhau chi!

Yvonne vẫn không buông tha:

- Đâu có phá, nhưng trước khác, bây giờ khác. Trước là học trò, bây giờ là ông Tú, cũng như moa? đây, trước là học trò của anh, bây giờ... Ồ hết học trò rồi!

- Lâu nay Yvonne có gặp... - Minh định hỏi có gặp Madeleine không, nhưng lại ngưng ngang vì sợ đụng tới vết thương lòng của người khác.

Nhưng Yvonne đáp xuống sè:

- Không gặp ai hết. Đưa thì nghỉ học, đưa lên lớp, tán lạc khắp nơi. Minh cũng sắp rời khỏi cái xứ hiu quạnh này.

- Đi đâu?

- Về bên Ăng lơ te! Ở đây buồn quá. Cái tánh của mình không chịu ở đâu quá hai năm. Mình muốn dưới mắt mình phong cảnh phải luôn luôn mới. Nhất là thích đi tàu hỏa từ Paris xuống Marseilles. Cứ ngủ một giấc mở mắt ra là thấy một cảnh lạ. Anh có đồng ý thế không?

Đức lang quân của Yvonne này giờ im như thóc, bây giờ có dịp nịnh đầm:

- Cái đó đã hẳn nhiên rồi, em yêu quý.

- Em không thích " Objets inanimés " của Lamartine chút nào. Em muốn vứt tất cả những gì cũ kỹ trong đời em để đón lấy cái mới.

Bồng Minh kêu lên:

- Bền!

Một tốp cầu thủ đang ló nhỏ ở góc sân hí hoáy buộc dây giày và chạy tới chạy lui, quơ tay quơ chân để lấy trớn chuẩn bị ra sân. Một cái đầu ngẩng lên nhìn ra phía Minh:

- Bền! - Minh gọi lần nữa.

- Đứng ảnh rồi. - Emilie tiếp.

Bền chạy ra reo mừng:

- Mừng ông Tú Minh.

- Sao mà biết?

- Bảng vàng niêm yết ở công trường kia kia.

- Thầy Giám Thị nói lâu nay mà không ra sân cỏ nữa!

- Thì tao về nhà đá banh buổi với trẻ em chớ sao!

- Không đi Rạch Giá, Bạc Liêu nữa à?

- Hội tuyển B Nam kỳ mời tao, nhưng tao không đá. Ở nhà đá banh lông nhà.

- Mà lập hội dưới đó hả?

- Không! Banh lông này tao đá một mình! - Rồi quay lại góc sân lôi tay một nàng dốt tới - Đây, banh lông của tao đây. Tao "sút cú nào" bà Jeanne d'Arc ôm trọn! Banh... sắp bẻ rồi đó.

- Liễu ! - Emilie kêu lên rồi chạy vào. Hai người bạn cũ ôm choàng lấy nhau.

Bền tiếp với Minh:

- Ngạc nhiên hả? Không có gì lạ, sau đám cưới chị Mi, tao làm đám hỏi. Hỏi rồi cưới vậy thôi. Mà biết cái tánh tao mà, hễ bóng trong chân thì "sút". Mà có chắc vô "gôn" mới "sút". Hơn nữa ông "via" tao muốn cầm chân tao ở nhà với sợi dây làm bằng cái lá Liễu.

- Mà hay thật!

Bền chạy lại thùng nước chanh múc hai ly đem lại:

- Mời ông Tú bà Tú giải khát với "tụi em" đi. Lâu quá không gặp. Tưởng biệt tích luôn chớ. Mà cũng may, bữa nay đá với Thổ Trà Vinh nên ông Cò Caraie và thầy Năm lôi tao lên "khắc" chân với tụi nó. Mà coi kia, đội Trà Vinh đó, thằng nào thẳng nẩy đen kịt như than đước.

Liều nói sang:

- Sau trận này em vứt ba cái đôi giày đó hết. Em không có cho đá nữa. Nhiều trận đá chơi xấu lắm anh à! Hồi trước em thích, không hiểu sao bây giờ em ghét đá banh ghê!

Bền vẫn giọng cà rỡn:

- Mà thấy chưa Minh? Tao nói đâu có đó mà. Nếu mà cứ nhút nhát thì đâu có ngày nay. Mà chừng nào "un et un font un (một với một là một) đấy? Hai bạn phải kiến tôi cái đầu heo nọng đó nha! Liễu, em ở đây với hai bạn mình nghe. Anh vào dượt sơ mấy cú để chút nữa khỏi "đá cho Thổ coi!"

Bền bước lại hôn môi hôn má Liễu và bảo:

- Đừng lo nghe bà bầu. Em cứ hoan hô mạnh đi. Hội tuyển A Nam Kỳ anh còn phá lưới, sá gì cái hội "đui cà then" này.

Rồi Bền quay lại bước đi oai vệ như viên tướng xuất chinh. Để cho Emilie và Liễu tâm sự với nhau, Minh đi đến tìm chỗ ngồi sau khung gỗ. Chàng xem cầu thủ chạy lao xao trên sân cỏ, theo dõi trái banh tung lên rồi xuống! Chân đá, đầu đội liên miên. Quý mập vẫn giữ gôn. Xê, Xùng, Tung vẫn oai vệ xông xáo, nhưng chàng xem không lý thú như ngày trước.

Mặc dù chàng cố xua đuổi hình dáng cô thôn nữ, tâm trí chàng vẫn luôn bị ám ảnh. Như mặt trăng dưới đáy ao. Nhặt một hòn đá ném nó tan trong chốc lát rồi cũng tụ lại y nguyên.

Chàng có nên nói thật với Emilie chẳng? Nói thì sự gì sẽ xảy ra. Không nói thì sự gì sẽ xảy ra?

Bồng trong sân, đội Trà Vinh bị cú phạt góc. Liễu kêu và vẩy tay lia:

- Anh Minh, anh Minh coi anh Bền chặt coọc ne! Tuyệt lắm!

Bền ôm trái banh hiền ngang bước ra đặt ở góc sân. Trong lúc chờ đợi tiếng còi của trọng tài, Bền chạy ra chỗ Liễu.

Liễu rút khăn tay lau mồ hôi cho chồng. Bền vừa thở hổn hển vừa nói trong tóc Liễu:

- Em coi anh chặt cú này nghe. Trái banh sẽ rơi đúng trên sà ngang đồng đồng hai ba cái rồi rớt xuống ngay lần vôi.

Bên mình chỉ cần lần thẳng "gôn" là ăn.

Rồi Bền hôn Liễu:

- Hôn anh đi, anh sẽ hôn! Chụt! Chụt!

Emilie nhìn bạn. Khi yêu người ta có một ngàn cách làm cho nhau hạnh phúc. Và Emilie cảm thấy cái hạnh phúc của Bền-Liễu là cái hạnh phúc của Minh-Emilie đang gần kề. Emilie thỉnh thoảng liếc nhìn cái bụng của Liễu. Nàng sợ nhớ tới trong nhật ký có những chữ Nguyệt và Quới viết tắt và nàng cười một mình.

Tan trận đấu, Bền xách túi du lịch ra sau khán đài thay quần áo rồi trở lại đi với Minh trong lúc Liễu và Emilie đứng đĩnh đạc nhau ra công.

- Sao, vô "gôn" rồi chứ? - Bền cười ngón ngoèn hỏi Minh.

Minh làm thỉnh, Bền vừa lau mồ hôi vừa tiếp:

- Mày phải "sút cú pho! làm bàn, đừng có lừa qua lừa lại trước mặt thành hoài người ta cướp mất banh. Có khi kẻ thù thành cũng muốn mày "sút" để người ta biết tài mày và người ta ôm để mày biết tài người ta. Mày nên hiểu như thế. Hai năm rồi mày! Mày phải noi gương tao kia kia! Hai bên đã đồng hè vô sân cỏ rồi thì phải đu... ụng cho nhoáng lừa ra.

Minh thở dài. Nghe bước đi lạo xạo đường piste trái đá nhuễn. Minh tưởng như gót giày có gu của chàng cầu thủ cào trên da mình. Minh thở dài:

- Mày làm đám cưới hồi nào vậy?

- Chỉ sau chị Mi vài tháng thôi.

- Mày tài thiệt!

- Con Mad trở về với thằng nỡm của nó, tao vừa buồn vừa mừng. Buồn vì trái tim trông hoang, còn mừng vì thoát khỏi ma trời mà không bao giờ hát " Si tu reviens " (Nếu em trở về).

- Sao mày nói nó yêu mày tận mạng và hứa không ngó mặt tên Sở Khanh?

- Khi người ta hứa nghĩa là người ta đang nói láo! - Bền nói bằng tiếng Pháp - Promettre c'est mentir! Bất cứ trong lãnh vực nào. Mày hiểu không? Nhất là trong tình trai gái!

- Ai bảo mày vậy?

- Tiểu thuyết ta và tiểu thuyết Tây. Hi! Bởi vậy nên mới có các vụ Graziella, Paul et Virginie, Lan và Điệp v.v..

Minh lại thở dài sườn sượt. Bền vẫn háng hái tiếp nhưng thấy hai nàng đứng chờ ở phía trong cổng thì Bền vẩy tay:

- Liễu! Em ra ngoài ngồi ở lều giải khát của bà Sầm Lai Bửu Liên chờ anh... - rồi quay lại Minh - Bà Bầu tao bây giờ chịu phép rồi. Mày thấy chưa?

- Tao không ngờ mày chuyên bại thành thắng được như vậy đối với bà Liễu.

- Buổi tối còn Mad cho tao " ô rờ lui " tao về trường gặp nàng đi xe đạp tới dốc. Tao nắm bánh xe ngay và bảo:"Liễu, anh yêu em!". Hà hà. Hồng biết Lê Văn Trương hay tao nói mà tao nhớ hoài! hà hà...

- Nói gì?

- Lấy đàn bà trị đàn bà!

- Nghĩa là sao? Tao không hiểu gì hết.

- Mày cứ lo gao bài nên không đọc tiểu thuyết. Có khi một ngàn bài "Ăng rệp" Vật lý, Sử ký không bằng một câu nói của văn sĩ đem áp dụng ra ngoài đời nghe mày! Những cái thứ đó học tới trình độ nào mới xài được thì tao không biết, nhưng cỡ tao bây giờ chỉ để dạy học trò kiếm xu. Có thuộc lòng cũng vô ích.

Bà Bầu Liễu bung hai ly nước chanh trở vô cho lang quân và khách. Bền xuyết xoa:

- Anh gặp bạn quên cả khát. Merci Madame Bền! - Bền vừa nâng hai ly nước vừa nói tía lia - Em ra ngoài chơi chút đi hoặc dắt cô "bạn" dạo quanh đài chiến sĩ. Chút xíu anh ra hôn em trăm cái.

- Nửa giờ thôi à! em mới chân lắm.

- Ủ, anh sẽ ra đón em vào phút thứ hai mươi chín rưỡi - Bền hôn gió vợ rồi quay lại Minh... - Người ta nói "đạp gai lấy gai lè", mình bị đàn bà con gái phụ bạc thì tìm đàn bà con gái mà yêu thì "vết thương lòng" sẽ lành lại ngay, mày biết không? Buông con Mad tao qư ngay bà Liễu. Ban đầu bà hạch hỏi xi và tao cả buổi trời, rồi ngày sau làm giận làm hờn. Tao một mực chối quanh giữa tao và Mad chỉ là tình bạn ngây thơ, trắng tinh như hai tờ giấy mới mua vậy. Và thề thốt nữa chứ.

- Thề gì? - Minh lôi tay Bền ngồi ở một băng đá ở cạnh hồ tắm đang vui rộn rã.

- Thế rằng anh chỉ yêu em. Em là hoàng hậu của lòng anh, như các ông văn sĩ viết linh tinh trong sách. Trời, đọc tiểu thuyết là để nhớ những câu văn hay, để xài hoặc để làm theo. Mà không thấy tao ngáp phải con ruồi to tướng hồi năm sao? Tao đâu có đọc hết Paul et Virginie, tao chỉ xem kỹ mấy chỗ cô cậu hái hoa bắt bướm và mùi mẫn với nhau thôi, rồi tao đoán mò là thằng Paul tương tự, chẳng ngờ trùng tầy nên bà Pottier cho tao điếm tối đa. Không ngờ, ai ngờ tao với con Liễu yêu nhau, cưới nhau. Tuyệt chưa?

- Ai mà cũng bỏ được và cũng yêu được hết ráo.

Bền hớp ngụm nước chanh và lắc đầu:

- Đúng vậy mà cũng không đúng vậy!

- Mới đi cặp với con Mad lại tỏ tình với con Liễu.

- Là vì con Mad bỏ tao. Tại nó không phải tại tao! Khi yêu nó tao cũng yêu hết sức hết lòng. Nó biểu gì tao làm nấy. Nó bảo tao đọc "Une vie" tao đọc Une vie, nó bảo tao đọc "Nuit de Noces", tao cũng đọc... Chẳng những đọc mà còn làm theo nữa chứ.

- Làm theo cái gì?

- Théorème réciproque (Đau khổ vì yêu, lấy yêu mà trị đau khổ!). Nếu không vậy thì còn thuốc gì hiệu nghiệm? Nếu tao không yêu được Liễu thì cũng phải yêu người khác. Tao không như cô Rempailleuse của Maupassant, cũng không làm Duval của A. Dumas fils. Tao là tao:Thằng Bền!

- Mà không tính chuyện thủy chung sao?

- Có chứ! Tao yêu ai cũng thủy chung cả. Khi tao yêu người này thì tao chẳng hề dấn dớ với người khác. Lúc tao yêu Mad thì tao chỉ yêu Mad. Nhưng khi không yêu nó nữa hoặc nó không yêu tao nữa, thì tao yêu người khác. Và khi yêu người khác thì tao không bao giờ trở lại yêu Mad. Đó là thủy chung của tao. Cô Rempailleuse yêu thằng Chouquet và đau khổ tới chết mà nó chẳng thèm đáp lại, còn Mr Duval thì đào mả người yêu để nhìn lại mặt. Và chỉ xem được cái thân ma thối rã. Tao không phản đối họ nhưng tao không làm theo họ hoặc cho đó là những điều sáng suốt. Yêu là một sự hùn hạp tình cảm một cách chân thành. Bên này bỏ ra bao nhiêu, bên nọ góp vào bấy nhiêu. Không có cái lối xách gói chạy theo van xin mà không được!... Bền mở cái xác ra lấy mấy quyển tiểu thuyết đưa cho Minh. Mày có đọc thì đọc "Tiếng hát giữa rừng khuya" của Tchya, " Kho vàng Sầm Sơn " của Thế Lữ, " "Lá ngọc cành vàng" của Nguyễn Công Hoan.

Minh cầm lấy, lật vào bên trong liếc sơ, để trên đui, ngẫm nghĩ một lúc rồi hỏi:

- Tchya là nghĩa gì? Trong tiếng Việt mình không có cái chữ lạ lùng này!

- Thế mà nó có nghĩa rất hay.

- Nghĩa gì ?

- Tao đánh liều, một bữa nọ tao chặn đường hỏi Giáo Sư Long, ông ta bảo đó là các chữ đầu trong một câu nói của tác giả quyển sách " Tôi chỉ yêu Alice " hoặc là " Tôi chẳng hề yêu ai ". Không biết lẽ nào! Mấy ông văn sĩ thi sĩ cầm chữ nghĩa trong tay, muốn viết sao thì viết, càng bí hiểm càng nổi tiếng. Độc giả không hiểu cũng mặc kệ.

- Alice là ai mà ông chỉ yêu Alice?

- Ai biết được. Thì cũng như mày bảo tao:" Tôi chỉ yêu Emilie " vậy! Nếu mày viết sách thì bắt chước ông ký là " Tchym " cho thiên hạ điếc con ráy chơi! "Tôi chỉ yêu Emilie" hay cũng có thể hiểu "Toi chẳng yêu em". Hi hi.. - Bền quay ngoắt lại - chắc bà bầu tao đang sốt ruột! Sao? Chuyện của mày tới đâu? Các ân số đã tìm ra hết rồi phải không? Nếu có thể, nói cho tao nghe với.

Minh lại thờ dài. Bền đoán có chuyện gì không suông sẻ. Nếu êm xuôi thì Minh đã xô bầu tâm sự ngay cho Bền rồi.

Đợi Bền hỏi lần nữa chàng mới đáp:

- Xuôi thì cũng xuôi, nhưng đang mắc cạn.

Bền ngạc nhiên nhưng chưa kịp hỏi thì Minh bảo:

- Ba má tao không đồng ý!

Bền cười nhạt, rồi nói ngay không cần suy nghĩ:

- Đó là cái công thức của thời đại này. Con trai đi học ở tỉnh thành có mèo văn minh bận đồ một thoa son đánh phấn, các ông via không ưng, bắt cưới vợ nhà quê môn đăng hộ đối. Con trai không nghe, bỏ nhà đi ở với mèo trên tỉnh. Đó là solution một (giải pháp), solution hai là con trai nghe lời ông bà già bỏ con mèo mướp, cưới con mèo mun, làm con mèo mướp đi tu, tự tử v.v..Do đó có các tuồng cải lương diễn ở rạp Nam Xuân cho mình coi thường xuyên. Solution ba là con mèo mướp đã ôm banh lông mà bị chàng trai phụ bạc cưới vợ. Mèo mướp đẻ con đem cho nhà thờ. Hai chục năm sau người cha mới đi tìm gặp con, lại gặp trắc trở sao đó, rồi cha con đấu boia nha, lông rông qua cửa sổ. Do đó mới có những tiểu thuyết kiếm hiệp hai xu một cuốn. Mày nằm ở solution nào?

Minh thuật lại chuyện nhà, Bền nghe xong cười ngất:

- Trường hợp của mày dễ ị hà! Nó nằm trong solution một, nghĩa là con trai không nghe lời cha mẹ, bỏ nhà đi xây tổ uyên ương với cô trên tỉnh. Chỉ có vậy thôi.

Minh xua tay:

- Tao không có can đảm làm cho cha mẹ tao buồn và tao mang tiếng là thằng con bất hiếu.

- Đẻ một đứa cháu nội dất về là bất hiếu trở thành có hiếu ngay mà ạ!
Minh lung bùng lỗ tai. Ghê gớm như trời sập. Minh không có gan.

Bền bảo:

- Nếu mà không dám thì đi solution ba.

- Tao cũng không thể làm như vậy được.

- Thì làm sao?

- Theo mà thì làm sao?

- Ông via tao rất dễ tính. Làm sao thì làm miễn có cháu nội cho ông thôi, kể đó là ở nhà coi ruộng vườn cho ông.

Nội vườn dừa cũng đã ba mươi mẫu, còn ruộng, tao không biết có bao nhiêu, nhưng tao cũng không ở tại xứ, mà tao sẽ đi Rạch Giá.

- Chùng nào đi?

- Bà Liễu đập bầu xong, cứng cáp, tao với bà đi. Bà không dám cho ông "trung phong" đi một mình...

- Hề hề! Vì sợ cú "lộn lèo" nguy hiểm của ông phải không?

Bền lắng sang chuyện khác:

- Ông già vợ hụt của tao đứng là Tây mẫu quốc, ông lúc nào cũng khen tao. Trước kia, thấy tao lui tới với con Mad, ông nói tao có nửa con mắt. "Thằng Annamite" nào vậy? Nhưng sau khi ông biết con Mad đã cho "bóng tao lọt lưới nó" và tao cũng không chém chạy thì ông rất thích tao. Ông hứa sẽ cho tao đi Tây, hứa tìm ruộng cho tao làm... chủ.

- Nhưng khi thằng chồng con Mad sang?

- Nó sang ông vẫn chơi điếu. Trước kia con Mad định cưới tao, ông bảo "Tốt!". Bây giờ tao bị con Mad cho "lui ghe", ông cũng gật gù "très bien". Nhưng ông muốn tao đừng lui tới nữa gây rắc rối cho gia đình ông. Tao tỏ ra "đứt đoạn tơ lòng" nên ông vẫn giữ lời ước cũ. Vậy đó! Tao sẽ đi Rạch Giá nhưng không lập nghiệp ở dưới cái xứ Kinh Xáng Xà No, Xà Beng, Xà Búp gì đó, mà tao xuống bán cái rột rồi hốt bạc về trên này mua ruộng cho mướn, và lập thêm vườn dừa hoặc làm việc khác. Tao sẽ làm hãng xà bông, vừa dừa khô, vừa miễn gáo bán cho xe đồ. Như vậy tao có thể áp dụng ba cái công thức hoá học vào nghề nghiệp được. Tao năm nay 25 tuổi, tuổi con gà. Ba tao bảo "con gà chỉ ăn khi nào nó bươi". Mặc dù đứng trong thúng lúa đầy tràn, nó vẫn bươi tung toé ra mới ăn, chứ không khi nào chịu đứng yên mà ăn no. Ông già tao chỉ lo tao bươi phá chứ không làm ra của, nên không muốn cho tao đi xa nhà là vậy đó.

Minh ngẫm nghĩ một lúc rồi lắc đầu:

- Tao nhất định không cưới vợ!

- Nhưng mà đã bước vô vòng của người ta rồi. Đã hỏi thì phải cưới. Con Emilie biết chuyện đó chưa?

- Ai nói mà biết. Chắc hay được tin đó, nàng sẽ đi tu.

Bền cười xoà:

- Không có đâu mà ời! Mà nhảy ra thì không thằng này cũng thằng khác nhào vô. Sở dĩ thằng Tartuffe thằng Lạc Philo đứng ngoài là vì mà đang ở trong cấm địa, chứ mà forfait thì tụi nó ào tới liền. Con gái đâu có khi nào như khung thành bỏ trống mà luôn luôn có cầu thủ vờn bóng trước mặt. Khung thành không có thủ thành là sân bóng hoang.

XUÂN VŨ